

ПРОВІДНІ ВЧЕНІ

**ХАРКІВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО
ЕКОНОМІЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ**

ХАРКІВ, 2012

УДК 378 (09)

ББК 74.58г.Х-23

П-78

*Рекомендовано до видання рішеннями вченої ради
Харківського національного економічного університету
(протокол № 3 від 31.10.2011)*

П-78 Провідні вчені Харківського національного економічного університету: Біографічний збірник / Під заг. ред. д-ра екон. наук., проф. В. С. Пономаренка, д-ра екон. наук, проф. М. О. Кизима; автори-укладачі: Пономаренко В. С., Кизим М. О., Зима О. Г., Михайличенко Д. Ю., Кононов О. О.; . – Х.: ВД «ІНЖЕК», 2012. – 248 с.

ISBN 978-966-392-369-7

Видання містить наукові біографії викладачів Харківського національного економічного університету – докторів наук, фундаторів наукових шкіл, провідних учених, наукова та освітня діяльність яких є визначальною для розвитку вищого навчального закладу.

Для усіх, хто цікавиться проблемами розвитку науки і вищої освіти в Україні

ББК 74.58г.Х-23

ISBN 978-966-392-369-7

© Колектив авторів, 2012

© ВД «ІНЖЕК», 2012

ЗМІСТ

	Слово ректора	10
	Передмова	12
	Саймон Кузнець і Овсій Григорович Ліберман	19
	Саймон КУЗНЕЦЬ	20
	Овсій Григорович ЛІБЕРМАН	30
Частина I.	Провідні вчені Харківського інженерно-економічного інституту (1930 – 1993 рр.)	39
	АЛДОХІН Іван Павлович	40
	АЛЕКСАНДРОВ Олександр Абрамович	42
	ВВЕДЕНСЬКИЙ Павло Іванович	44
	ВОЛОВЕЛЬСЬКА Софія Натанівна	47
	ГРИЦАЙ Олександр Петрович	51
	ГОНЧАРОВ Борис Федорович	53
	ЗАНЄГІН Андрій Георгійович	55

	ЗАШКВАРА Василь Григорович	57
	ЗОЛОТАРЬОВ Анатолій Миколайович	59
	КОЛЕГАШВ Ростислав Миколайович	62
	КОНОНЕНКО Віктор Васильович	64
	КУЛІШ Станіслав Андрійович	68
	НАУМЕНКО Костянтин Денисович	71
	ОЛІЙНИК Станіслав Ульянович	74
	РУБІН Павло Германович	79
	РУШЕНКО Петро Тихонович	82
	СЕКТ Павло Юхимович	84
	СЕРІКОВ Олександр Миколайович	87

	СІМЕЙКІН Микола Степанович	89
	СИВИЙ Володимир Борисович	91
	ХАЙКІН Владлен Павлович	94
	ШТЕЦЬ Костянтин Олександрович	97
Частина II. Провідні вчені ХНЕУ – фундатори наукових шкіл		101
	ПОНОМАРЕНКО Володимир Степанович	102
	ГРИНЬОВА Валентина Миколаївна	109
	ДОРОНІНА Майя Степанівна	111
	ІВАНОВ Юрій Борисович	114
	КИЗИМ Микола Олександрович	118
	КЛЕБАНОВА Тамара Семенівна	122
	ОРЛОВ Петро Аркадійович	125

Частина III. Доктори наук ХНЕУ	129
 ВНУКОВА Наталія Миколаївна	130
 ГАВКАЛОВА Наталія Леонідівна	133
 ГРІГОРЯН Григор Маргарович	135
 КОЛБИНА Тетяна Василівна	138
 КОЛОДІЗЄВ Олег Миколайович	140
 КУЗЬ Олег Миколайович	142
 ЛЕПЕЙКО Тетяна Іванівна	144
 ЛИСИЦЯ Надія Михайлівна	146
 МАЛЯРЕЦЬ Людмила Михайлівна	147
 НАЗАРОВА Галина Валентинівна	150
 НОВІКОВ Федор Васильович	153
 НОВІКОВА Марина Миколаївна	156

	ОТЕНКО Василь Іванович	158
	ОТЕНКО Ірина Павлівна	160
	ПИЛИПЕНКО Андрій Анатолійович	162
	ПІДДУБНА Людмила Іванівна	164
	ПЛАТКОВ Валерій Якович	166
	ПОПОВ Олександр Євгенович	167
	ПУШКАР Олександр Іванович	170
	РАЄВНЄВА Олена Валентинівна	174
	РУДЕНКО Ростислав Гаврилович	177
	ТЮТЮННІКОВ Юрій Борисович	179
	УКРАЇНСЬКА Лариса Олегівна	183
	ХОХЛОВ Микола Пантелейтонович	185

	ЧЕШКО Валентин Федорович	188
	ЯСТРЕМСЬКА Олена Миколаївна	191
Частина IV. Провідні професори ХНЕУ		193
	АФАНАСЬЄВ Микола Васильович	194
	ВЕЛИКИЙ Юрій Михайлович	197
	ДІКАНЬ Лариса Василівна	199
	КОЮДА Віра Олексіївна	201
	ПІДДУБНИЙ Іван Олександрович	203
	ПОТЬОМКІН Сергій Костянтинович	205
	СІРОШТАН Микола Антонович	207
	ТІМОНІН Олександр Михайлович	209
	ЧУБУК Володимир Васильович	211

Частина V. Доктори наук та професори ХНЕУ – сумісники	213
 АМОСОВ Олег Юрійович	214
 БЛАГУН Іван Семенович	216
 ВОЛКОЛУПОВА Раїса Тимофіївна	217
 КОВАЛЕНКО Григорій Дмитрович	219
 КОЛОМІЄЦЬ Лігія Іванівна	221
 ТИМОФЕЄВ Володимир Миколайович	223
 ТИШЕНКО Олександр Миколайович	224
 ЧЕЧЕТОВ Михайло Васильович	226
Скорочення	229
Додатки	231
Додаток А. Лауреати Золотого знаку ХНЕУ	232
Додаток Б. Науковці ХНЕУ, нагороджені почесними званнями, високими державними, відомчими і громадськими нагородами за наукові досягнення та внесок у розвиток освіти в Україні	235
Додаток В. Визначні результати фундаментальних досліджень вчених ХНЕУ у галузі природничих, суспільних і гуманітарних наук	240
Додаток Г. Спеціальності і напрями підготовки у ХНЕУ	243
Додаток Д. Факультети і кафедри ХНЕУ	244

СЛОВО РЕКТОРА

Шановні друзі!

Сьогодні та перспективи розвитку вищої школи України важко усвідомити без наполегливої і результативної праці вчених. Фундаментальність наукових досліджень, їх інноваційність, практична спрямованість, суспільна відповідальність відрізняють науковців Харківського національного економічного університету.

Подібне ставлення до науки особливо важливе, оскільки відповідає ключовим принципам Болонської декларації, згідно з якою наукові дослідження у вищій школі є пріоритетною діяльністю для викладачів. З особливою гордістю хочу підкреслити, що наш університет належить до закладів із вагомим науковим потенціалом, про що свідчить наявність визначних наукових шкіл, які очолюють відомі в Україні професори, доктори наук. У ХНЕУ діють сім наукових шкіл, розробки та дослідження яких мають широке визнання не тільки в Україні, але й у світі. Весь професорсько-викладацький склад університету бере участь у наукових дослідженнях, які проводяться в межах держбюджетного фінансування та на замовлення організацій і підприємств.

Саме з метою інформування широкої громадськості про науковців одного з провідних вищих навчальних закладів країни – Харківського національного економічного університету – та результати їх досліджень, які стали скарбом вітчизняної та світової науки, ми видаємо цей збірник. Більш того, хочу зазначити, що реалізація компетентнісного підходу в навчальному процесі ХНЕУ, коли кожний студент орієнтований не на відтворення отриманих знань, а на їх використання у реальній практиці, неможлива без конструктивної роботи вчених нашого університету, а особливо тих, про яких ми розповідаємо у цій збірці. Хочу звернути Вашу увагу на те, що для координації наукових досліджень студентів і молодих науковців у нашому університеті під керівництвом видатних вчених створені і працюють ради з науково-дослідної роботи студентів і молодих вчених, функціонують лабораторії наукових досліджень соціально-економічних проблем суспільства, оцінки рівня креативності та інтелекту, формування компетентних фахівців у бізнес-освіті, а також навчальний центр інноваційної підготовки фахівців. Сподіваюся, що для Вас буде цікаво познайомитись з видатними вченими Харківського національного економічного університету, людьми та професіоналами з великої літери.

З повагою,
доктор економічних наук, професор,
заслужений діяч науки і техніки України, ректор ХНЕУ

Володимир Пономаренко

ПЕРЕДМОВА

Одним із принципів стратегії розвитку Харківського національного економічного університету є поєднання наукової та освітньої діяльності. Наукова робота професора та провідного доцента по відношенню до викладацької первинна¹. Світовий досвід розвитку вищої освіти підказує, що лише діючий вчений-дослідник здатен на високому рівні здійснювати підготовку фахівців вищих рівнів кваліфікації.

Завданням даного збірника є надання уявлення читачам про наукову діяльність провідних науковців Харківського національного економічного університету.

Розділам передують біографічні нариси про визначних вчених-економістів, чия діяльність є пов'язаною із ХНЕУ: американського економіста, лауреата Нобелівської премії з економіки 1970 року Саймона Кузнеця, який розпочав свою вищу освіту у Харківському комерційному інституті² у часи становлення сучасної вітчизняної економічної школи, та професора Харківського інженерно-економічного інституту Овсія Григоровича Лібермана, автора економічної реформи 1965 р.

До збірника включено біографічні дані про провідних вчених, які мають науковий ступінь доктора наук, працюють або працювали у Харківському національному економічному університеті. Поряд із докторами наук, це окремі науковці, які отримали звання професора, не маючи наукового ступеню доктора наук, до 1994 р., і значимість наукового доробку яких вже є доведеною часом.

До I розділу включено біографічні статті про вчених, наукова діяльність яких припала на 1930 – 1993 рр. До I-го розділу не включені статті про науковців – докторів наук, які працювали в інституті нетривалий час (А. К. Сушкевич, А. О. Слуцкін, С. М. Ямпольський та ін.) або про яких не зібрано достатніх відомостей (Д. С. Ростовцев та ін.).

Окрему увагу приділено сучасним науковим школам ХНЕУ. Створення і посилення конкурентних переваг університету в науковій сфері через формування 5 – 6 наукових шкіл як «точок зростання» передбачені діючою концепцією розвитку університету.

¹ Концептуальні засади розвитку Харківського національного економічного університету / Укл.: О. М. Тридід, В. М. Гриньова, Ю. М. Великий, М. В. Афанасьєв, В. Є. Єрмаченко, В. І. Отенко, О. Г. Зима, В. В. Ольховська, З. Б. Устенко; Під наук. керівн. д-р екон. наук, проф. В. С. Пономаренка. – Х.: ХНЕУ, 2007. – С. 11.

² Харківський комерційний інститут діяв у 1912 – 1920 рр., з 1920 р. – як Харківський інститут народного господарства (ХИНГ). Внаслідок реорганізації ХИНГу у 1930 р. на базі його факультетів були створені галузеві вузи, у т. ч. Харківський інженерно-економічний інститут (ХІЕІ), що його у 1994 р. за результатами державної акредитації перетворено на Харківський державний (з 2004 р. – Національний) економічний університет.

Наукові школи є одним з фундаментальних інститутів внутрішньої організації наукової й освітньої сфери суспільства. З огляду на те, що вони є неформальними співтовариствами учених, формулювання критеріїв їх визначення є складним завданням. На схемі (рис. 1) подано розподіл таких критеріїв на групи якісних та кількісних.

Рис. 1. Класифікація критеріїв виділення наукових економічних шкіл¹

Таким чином, якісні критерії визначення наукової школи є найбільш придатними для аналізу, що здійснюється в історичній перспективі, коли тенденції розвитку наукових шкіл вже є очевидними.

Відповідно, можна відзначити розвиток у 1930-х – 1980-х рр. у Харківському інженерно-економічному інституті таких наукових шкіл:

- економіки машинобудівної промисловості (О. Г. Ліберман, С. У. Олійник та ін.);
- економіки гірничої промисловості (К. Д. Науменко, В. Б. Сивий);
- металургійної промисловості (К. А. Штець);
- економіки коксохімічної промисловості (П. Ю. Сект);

¹ Наукові школи / Кизим М. О., Тищенко О. М. – Х.: ВД «ІНЖЕК», 2009. – С.10.

- організації виробництва і соціології праці (І. П. Алдохін);
- економічних проблем якості (Р. М. Колегаєв);
- технології хімічного виробництва (П. І. Введенський);
- технології металургійного виробництва (О. А. Александров);
- технології машинобудування (В. В. Кононенко);
- математичних методів в економічному дослідженні й економічної кібернетики (С. Н. Воловельська);
- економічного аналізу (С. А. Куліш).

Для аналізу діючих та таких, що формуються, наукових шкіл ефективними є формальні кількісні критерії. Такі критерії щодо визнання наукової школи визначені діючою стратегією розвитку університету. Крім зазначених на схемі (рис. 1), це проведення за ініціативою школи та у рамках її дослідницького напрямку міжнародної наукової конференції не менше як раз на рік, публікація не менш як раз на три роки монографії за результатами досліджень, участь кожного науковця не менш як у трьох загальнонаціональних або міжнародних конференціях, наявність захищених дисертацій докторів наук.

На сьогодні у ХНЕУ існують та розвиваються сім наукових шкіл, представлених провідними вченими:

- д-ра екон. наук, професора В. М. Гриньової «Сучасна теорія організації виробництва та підприємницької діяльності»;
- д-ра екон. наук, професора М. С. Дороніної «Теорія і практика гуманізації менеджменту»;
- д-ра екон. наук, професора Ю. Б. Іванова «Наукові засади оподаткування в умовах трансформації економіки»;
- д-ра екон. наук, професора М. О. Кизима «Проблеми соціально-економічного розвитку регіонів»;
- д-ра екон. наук, професора Т. С. Клебанової «Розробка методів аналізу та раннього попередження дестабілізації функціонування систем різного визначення та рівня ієрархії»;
- д-ра екон. наук, професора П. А. Орлова «Економічні проблеми відновлення основних виробничих фондів та амортизаційна політика»;
- д-ра екон. наук, професора В. С. Пономаренка «Розробка систем стратегічного управління промисловим підприємством».

Біографічні статті про провідних вчених університету, які є фундаторами сучасних, таких, що розвиваються, наукових шкіл розміщено у II розділі збірника.

До III розділу включено статті про докторів наук та провідних професорів ХНЕУ, які працюють в університеті на основній ставці. До IV-го розділу – про провідних професорів ХНЕУ – кандидатів наук. До V-го розділу – про докторів наук, які працюють у ХНЕУ за сумісництвом.

Основою біографічних статей є інформація про трудовий шлях науковців, актуальну проблематику досліджень, наукові погляди й визнання їх здобутків державною владою та науковою і освітньою спільнотою.

З огляду на специфіку радянської та вітчизняної системи кваліфікацій, наукові ступені та звання наводяться за схемою: кваліфікація та звання (інженер чи спеціаліст; кандидат наук, доцент, доктор наук, старший науковий співробітник, професор) у послідовності їх набуття зі зазначенням року присвоєння та установи, у спецраді якої відбувся захист або за поданням якої наукове звання було затверджено Вищою атестаційною комісією.

Намагаючись надати більш повне уявлення про власну дослідницьку програму вчених, укладачі намагалися включити у статті відомості про теми та роки захисту науковцями кандидатських і докторських дисертацій; навчальні курси, які вони ведуть; галузі наукових інтересів та етапи розвитку дослідницьких інтересів; участь у значних дослідницьких проектах, опубліковані праці (монографії, наукові статті, навчальні посібники).

Складання повних бібліографій вчених не є метою даного збірника. До переліку обраних праць включалися ті, що узагальнюють науковий доробок науковця, або є принциповими для розуміння його наукового внеску. За відсутності репрезентативних вітчизняних рейтингів цитувань, які могли б допомогти у відборі найважливіших праць вчених, статті про яких включені до I частини збірника, було використано індекс цитувань сайту dissertcat.com, що містить більше 750 тис. повних наукових текстів (авторефератів і дисертацій) з зібрання Російської державної бібліотеки (РДБ). У поодиноких випадках, у статтях I частини збірника, бібліографічні описи видань наведені не повністю. Це пояснюється неможливістю розшукати працю, що вже є рідкісною, але є наявні відомості про її зміст та наукове значення.

Наукова діяльність учених у 1930 – 1993 рр. у більшості випадків відповідала загальному спрямуванню навчального процесу у Харківському інженерно-економічному інституті, який був спрямований на задоволення потреб у фахівцях провідних галузей важкої промисловості України. ХІЕІ діяв у складі машинобудівного, металургійного, гірничого та хімічного факультетів, з відповідними програмами підготовки за фахом «інженера-економіста». Це передбачало як фахову економічну, так і сильну інженерно-технологічну підготовку майбутніх спеціалістів. У 1960 – 1970 рр. були відкриті факультети ОМОЕІ (організації механізованої обробки економічної інформації), який го-

тував фахівців для проектування й обслуговування автоматизованих систем управління, та економічний. У ці роки дослідження широкого використання набувають економіко-математичні методи. Діяльність учених відбувалася у широкій системі зв'язків з підприємствами, академічними й галузевими науково-дослідними і проектними інститутами, підприємствами. Базою для наукової роботи були як фундаментальні, фінансовані з Державного бюджету, так і велика кількість прикладних, що виконувалися за господарчими договорами з підприємствами і об'єднаннями, досліджень, у яких брали участь студенти. При інституті діяли три галузеві науково-дослідні лабораторії.

Найбільшої відомості у 1950 – 1960 рр. отримала діяльність проф. О. Г. Лібермана, який у 1930 – 1963 рр. очолював кафедру економіки і організації машинобудівної промисловості ХІЕІ. З початку 1950-х рр. під його керівництвом було започатковано велику дослідницьку програму, яка охопила 25 підприємств міста, та, в кінцевому підсумку, послужила основою для пропозицій щодо удосконалення господарського механізму радянської економіки. Економічна реформа 1965 року, пов'язана з іменами О. Г. Лібермана та О. М. Косигіна, дала видатний господарський ефект «золотої п'ятирічки» 1965 – 1970 рр. Ідеї реформи набули світового розголосу та викликали міжнародну теоретичну дискусію щодо шляхів розвитку соціалістичної та капіталістичної економік і можливостей їх зближення, породивши термін «ліберманізм».

У 1993 – 1994 рр. ХІЕІ був реорганізований та за результатами державної акредитації отримав статус економічного університету вищого, IV, рівня акредитації. У 2004 році університет отримав статус Національного.

У 2010 р. у ХНЕУ навчалися більш 12 тис. студентів та аспірантів за програмами підготовки бакалаврів, спеціалістів, магістрів і кандидатів наук у 14 галузях знань та за 24 спеціальностями (додаток Г). Навчальний процес забезпечують 710 викладачів, у тому числі 57 докторів і 373 кандидата наук.

Організаційно університет складається з 6 факультетів та 36 кафедр (додаток Д), Міжгалузевого інституту підвищення кваліфікації (МІПК), науково-дослідних підрозділів (науково-дослідний сектор, лабораторія наукових досліджень соціально-економічних проблем суспільства, лабораторії оцінки рівня креативності та інтелекту, науково-практична лабораторія формування компетенцій фахівців в бізнес-освіті, навчальний центр інноваційної підготовки фахівців), Центру інноваційних технологій в освіті, науково-бібліотечного комплексу, видавництва та інших підрозділів.

У наслідок здійсненої з 2000 року програми заходів з розвитку наукової роботи, у 2000 – 2010 роках у 11,6 разів зросли обсяги фінансування наукових досліджень вчених університету та на 38% знижене навчальне навантаження на викладача, у 21 раз збільшилася кількість наукових конференцій, що відбу-

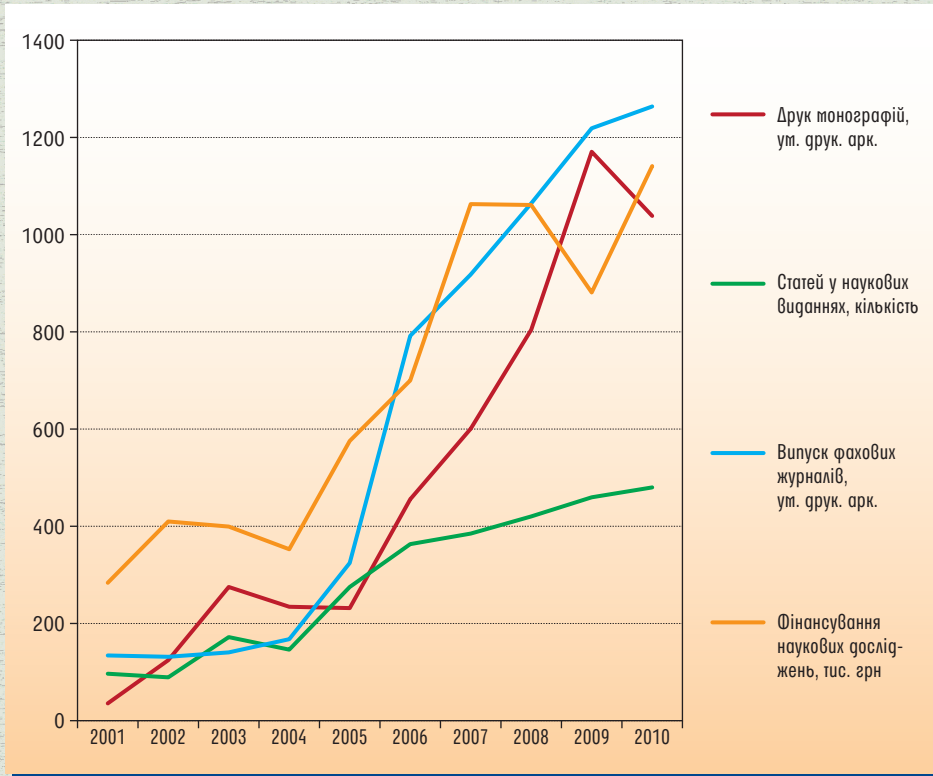

Рис. 2. Динаміка показників наукової діяльності вчених ХНЕУ, у % до 2000 р.

ваються на базі ХНЕУ, у 4 рази зросла кількість опублікованих вченими наукових статей (рис. 2)¹. Вчені ХНЕУ стали учасниками низки масштабних дослідних проєктів, як то розроблення «Стратегії соціально-економічного розвитку Харківської області» на період до 2011, до 2015 та до 2020 рр. До наукової діяльності активно заохочуються студенти.

Протягом останніх років в університеті спостерігається тенденція щодо переходу від пошкваллення науково-дослідної роботи до якісного зростання дослідницької активності. У 2000 – 2010 рр. чисельність професорсько-викладацького складу ХНЕУ зросла у 1,5 рази, переважно за рахунок молодих фахівців. Відбувається оновлення наукових шкіл, інтенсивно розвиваються нові для університету дослідницькі напрями.

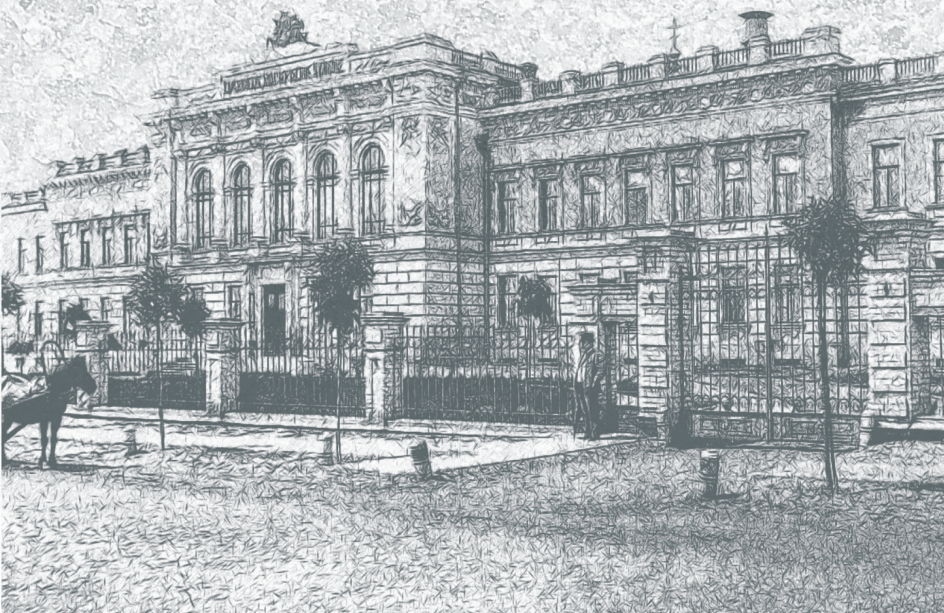
¹ Звіт ректора Харківського національного економічного університету Пономаренка В. С. за 2000 – 2010 роки / Укл. д-р екон. наук, проф. Пономаренко В. С. – Х.: Вид. ХНЕУ, 2011. – С. 11 – 12, 58 – 64.

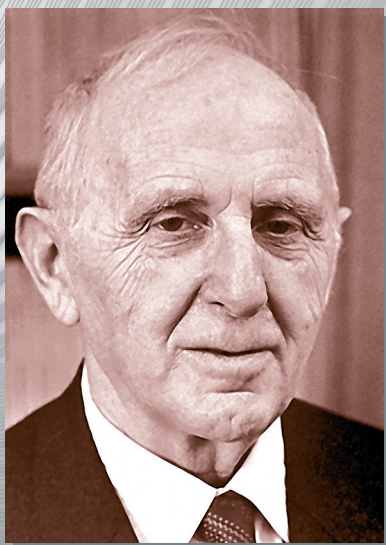

Роботу університету перебудовано таким чином, що завдяки систематичному впровадженню результатів науково-дослідної діяльності в навчальний процес, зміст навчальних курсів стає інноваційним: набуває якостей новизни, оригінальності, відповідності сучасним тенденціям вітчизняної і світової господарської практики та їх творчому осмисленню.

На сьогодні Харківський національний економічний університет є одним із лідерів вищої освіти України. За репрезентативним національним рейтингом журналу «Коментар» у 2011 році він посів 18-ту позицію серед 30 провідних вищих навчальних закладів країни. Розвиток науки є одним з головних чинників успіхів, досягнутих університетом. Людям, чиїм зусиллями ці успіхи мають завдячувати, присвячене це видання.

Саймон КУЗНЕЦЬ і Овсій Григорович ЛІБЕРМАН

Саймон Кузнець

*Кузнець Саймон Сміт (Семен Абрамович Кузнець)
(1901, 30 квітня, Пінськ, Російська імперія –
1995, 8 липня, Кембридж, США)*

Американський економіст, Лауреат Нобелівської премії з економіки 1971 р.

Народився у сім'ї торговця хутрами у м. Пінську (сучасна Білорусь), де навчався у міському реальному училищі. Згодом родина Кузнеця переїхала до Рівного, а у 1915 р., у зв'язку з виселенням євреїв з прифронтової зони, – до Харкова. У Харкові С. Кузнець закінчив 2-ге реальне училище (26 жовтня 1915 – 16 травня 1917 рр.) та у 1918 – 1919 рр. навчався у Харківському комерційному інституті, де відмінно пройшов перші два (з чотирьохрічного циклу навчання) базові навчальні курси¹. Перервавши навчання через викликане подіями Громадянської війни тимчасове припинення діяльності інституту, у 1921 р. С. Кузнець влаштувався працювати статистиком відділу праці Південбюро ВЦРПС, де опублікував свою першу роботу «Грошова заробітна плата робітників та службовців фабрично-заводської промисловості м. Харкова у 1920 р.» (1921 р.). У 1922 р. разом з родиною емігрував до США².

Вивчивши влітку англійську мову, С. Кузнець поступив до Колумбійського університету, де у 1923 р. отримав ступінь бакалавра. Навчаючись під керівництвом засновника Національного бюро економічних досліджень (NBER) проф. У. Мітчела, у 1924 р. С. Кузнець захистив як магістерську дисертацію своє підготовлене у Харкові есе «Систе-

Бакалавр (1923 р., Колумбійський університет), магістр (1924 р., Колумбійський університет), доктор філософії (1926 р., Колумбійський університет).

Президент Американської економічної асоціації (1954 р.), президент Американської статистичної асоціації (1949 р.), почесний член Асоціації з економічної історії Королівського статистичного товариства Англії, член Економетричного товариства, Міжнародного статистичного інституту, Американського філософського товариства, Королівської Шведської академії, член-кореспондент Британської академії.

Нобелівська премія з економіки «за емпіричне обґрунтування економічного зростання, яке привело до нового, більш глибокого розуміння економічної та соціальної структури і процесу розвитку у цілому» (1971 р.).
Медаль Френсіса Уокера (1977 р.).

¹ Навчальний план та опис курсів ХКІ див.: Нариси з історії Харківського національного економічного університету: Монографія / Під заг. ред. В. С. Пономаренка. – Х.: ВД «ІНЖЕК», 2005. – С. 26 – 41.

² Більше про харківський період життя С. Кузнеця див. у дослідженні В. М. Московкіна (Московкин В. М. Неизвестный Саймон Кузнец: Учѣба в Харькове // Universitates. – № 1. – 2010 р. – С. 46 – 64).

ма економіки д-ра Шумпетера: розглянута та аналізована» («Dr. Schumpeter's system of economics, presented and analyzed»). Скептичне ставлення У. Мітчела до дедуктивного підходу як основи економічної науки та його впевненість в успішному розвитку економіки як науки емпіричної сприяли становленню С. Кузнеця як дослідника.

Хоча вплив У. Мітчела, цього, за висловом Мілтона Фрідмана, «переважно вченого-емпірика ніж теоретика», на молодого С. Кузнеця є незаперечним, на що сам С. Кузнець прямо вказує у своїй нобелівській автобіографії, необхідно зазначити, що провідні риси наукового стилю У. Мітчела та С. Кузнеця відзначали й харківську наукову школу проф. П. І. Фоміна, під впливом якої пройшло навчання С. Кузнеця у Харківському комерційному інституті. П. Фомін послідовно наголошував на методологічній важливості емпіричного підходу в економіці. Його дослідницька програма передбачала аналіз економіко-статистичної інформації із задіянням математичних методів, аналізу часових рядів зокрема. Задля систематичного збору інформації щодо динаміки господарської кон'юнктури, за ініціативи П. Фоміна у 1915 р. при інституті було створено Кабінет економічного вивчення Росії, де було розпочато видання статистичних бюлетенів кон'юнктурної й господарчої динаміки. Основні наукові праці П. Фоміна є прикладом властивого також і С. Кузнецю історико-економічного підходу¹.

У 1926 р. С. Кузнець захистив дисертацію «Циклічні коливання: роздрібна та оптова торгівля. США, 1919 – 1925 рр.» («Cyclical Fluctuations: Retail and Wholesale Trade, United States, 1919 – 1925»). У роботі відобразилося їх спільне прагнення зрозуміти економічну поведінку через накопичення статистичної інформації та відкриття емпіричних закономірностей економічного розвитку.

У 1925 – 1926 рр. – науковий співробітник Ради з досліджень у галузі соціальних наук (SSRC). За підсумками своїх досліджень цих двох років С. Кузнець видав підсумкову монографію «Історична динаміка виробництва і цін» («Secular Movements in Production and Prices»). З 1927 р. С. Кузнець став науковим співробітником Національного бюро економічних досліджень (NBER), де до початку 1960-х рр. очолював програму з вивчення національного доходу. С. Кузнець вдосконалив методи визначення національного доходу; під його редакцією вийшла низка публікацій: «Національний дохід, 1929 – 1932»

¹ Про П. І. Фоміна див.: Лортикян Э. Л. Украинские экономисты первой трети XX столетия: Очерки истории экономической науки и экономического образования. – Х.: Б. в., 1995. – С. 19 – 33, 49 – 61 та ін.; Нариси з історії Харківського національного економічного університету: Монографія / Під заг. ред. В. С. Пономаренка. – Х.: ВД «ІНЖЕК», 2005. – С. 25 – 62; Фомин Пётр Иванович / Михайличенко Д. Ю. // Экономическая история России с древнейших времён до 1917 г.: в 2 т. Т. 2. Н – Я: Энциклопедия : / Коллект. автор, РАН, Научный совет по проблемам российской и мировой экономической истории, Алексеев В. В., Ананьич Б. В., Бородкин Л. И., Елифанова Л. М., Сорокин А. К. – М.: РОССПЭН, 2009. – С. 1049 – 1050.

Саймон Кузнець веде заняття в Уортонській школі бізнесу Пенсильванського університету

(«National Income, 1929 – 1932», 1934), «Національний дохід і формування капіталу, 1919 – 1935» («National Income and Capital Formation, 1919 – 1935», 1937), «Товарний потік і формування капіталу» («Commodity Flow and Capital Formation», 1938), двотомник «Національний дохід і його структура, 1919 – 1938» («National Income and Its Composition, 1919 –

1938», 1941), а також «Національний дохід: короткі висновки» («National Income: A Summary of Findings», 1946).

У 1931 – 1954 рр. – професор економіки і статистики Пенсильванського університету, у 1944 – 1946 рр. заступник директора Бюро планування і статистики та директор з дослідницької діяльності Планового комітету Народи з військового виробництва (War Production Board (WPB)). У 1949 – 1968 рр. – голова Комітету з економічного зростання SSRC, де очолював порівняне дослідження зростання національного доходу за визначений період часу для різних країн. Результати цього дослідження були опубліковані у вигляді серії з 10 засадничих статей під назвою «Кількісні аспекти економічного зростання націй» («Quantitative Aspects of the Economic Growth of Nations») у журналі «Економічний розвиток і культурні зміни» («Economic Development and Cultural Change») у період з жовтня 1956 по січень 1967 рр. С. Кузнець опублікував також багато з отриманих їм даних в роботах «Сучасне економічне зростання» («Modern Economic Growth», 1966) і «Економічне зростання націй» («Economic Growth of Nations», 1971).

У 1954 – 1960 рр. – професор політекономії Університету Джона Гопкінса, з 1960 р. – професор Гарвардського університету, з 1971 р. – почесний професор Гарвардського університету. У 1953 – 1963 рр. – голова Проекту Фалька з економічних досліджень, почесний голова Опікунської ради Інституту економічних досліджень ім. Моріса Фалька (Ізраїль), у 1961 – 1970 рр. – голова Комітету з досліджень у галузі соціальних наук Китайської Республіки (Тайвань). У своїй останній великій роботі «Зростання і структурні зміни» («Growth and Structural Shifts», 1979 р.), С. Кузнець проаналізував динаміку розвитку Тайваню з 1895 р.

The Commercial Institute of Kharkoff
Report Book
of the student
Simon Kuzniez Abraham's Son

Accepted in the Institute in the fall of the year 1918
The Assistant to the Rector - M. Sobolief
1 Course

Subject	Date of Examination	Marks	Sign. of the Professors
POLITICAL ECONOMY	Apr. 29, 1919	Very satisfactory	F. Phomin
HISTORY OF ECONOMICS inconnection with the history of economical conditions	May 16, 1919	Very satisfactory	M. Lewitskii
GENERAL THEORY OF LAW	May 14, 1919	Credit granted satisfactory	A. Phateief
PUBLIC LAW General & Russian	May 26, 1919	Very satisfactory	A. Gunter
COMMERCIAL ARITH.	Dec. 18, 1918	Very satisfactory	A. Serikoff
PHYSICAL GEOGRAPHY	Apr. 26, 1919	Credit Granted Very satisfactory	H. Popoff

LANGUAGES		2 Course			
	Subjects	Date of Examination	Marks	Sign. of the Professors	
ENGLISH	STATISTICS	July 7, 1921	Credit Granted	H. Popoff	
GERMAN	PRACTICAL WORK IN STATISTICS	July 7, 1921	Credit Granted	H. Popoff	

Israel Glym Being duly sworn he deposes and says that he is qualified to act as translator of Russian, that he has read the foregoing and that it is an exact literal translation of the original Russian text sworn to before me.

Israel Glym

Надана С. Кузнецю англомовна копія посвідчення про навчання у Харківському комерційному інституті з прослуханими ним курсами на відмітками («Very satisfactory» – «дуже задовільно» чи «відмінно» за сучасною шкалою оцінювання) професорів П. І. Фоміна, В. Ф. Левітського, О. Р. Гюнтера, О. М. Серікова (див. біогр. статтю стор. 87), І. І. Попова, Дезі Фербер, О. О. Засядько

САЙМОН КУЗНЕЦЬ

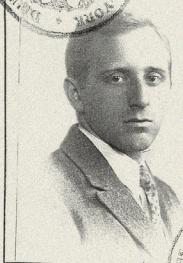
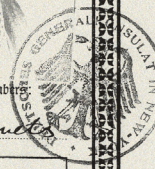
DEUTSCHES General-Konsulat, New York, den 8. Juli 1927.

Personalausweis Nr. 453

~~Ausgestellt als Paßersatz für den Aufenthalt im Reichsgebiete.
(Für den Grenzübertritt ist jedesmal ein Sichtvermerk der zuständigen deutschen Stelle erforderlich.)~~

Familienname: K u z n e t s , Dr.,
 Vorname: Simon,
 Staatsangehörigkeit: Russisch, } frühere: Russisch.
 Beruf: Nationalökonomist. } bis wann:
 Ständiger Wohnsitz mit Adresse: New York City,
 Gegenwärtiger Aufenthaltsort mit Adresse: wie oben.
 Geboren am 17. April 1901 Alter: 26 Jahre
 Geburtsort: Kharkoff, Russland,
 Gestalt: mittel Haar: blond
 Augen: blau Gesichtsforn: oval
 Besondere Kennzeichen: keine.

Es wird hiermit bescheinigt, daß der Inhaber die durch nebenstehende Photographie dargestellte Person ist und die darunter befindliche Unterschrift eigenhändig vollzogen hat.

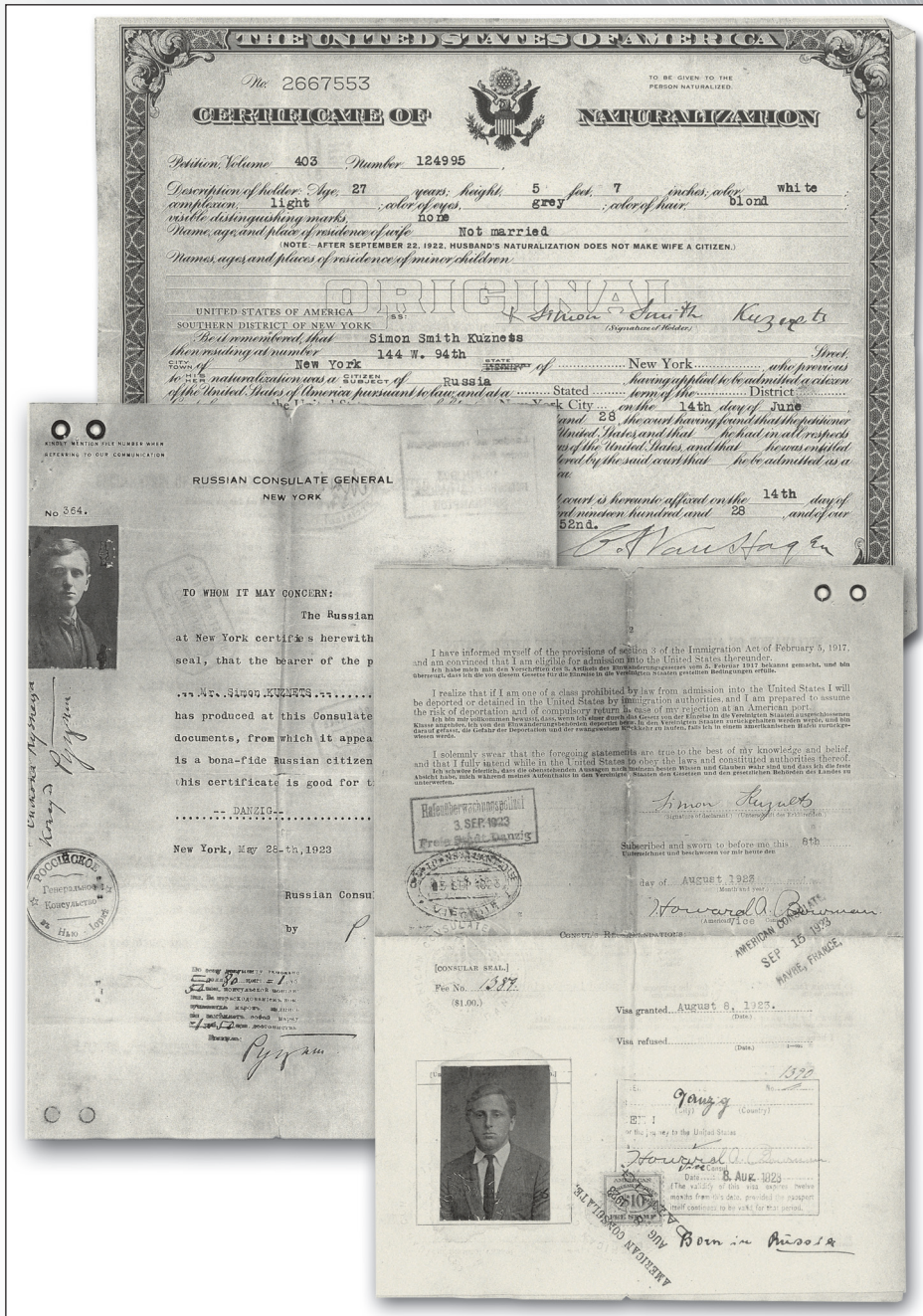
Unterschrift des Inhabers:
Simon Kuznets

Unterschrift:
GENERALKONSUL
 I. A.:

Dieser Personalausweis ist gültig bis zum
15. Dez. 1927.

Personalausweis ist nach Ablauf zuruekzugeben; Derselbe kann nicht verlaengert werden.

Посвідчення особи С. Кузнеця з німецькою візою, 1927 г.

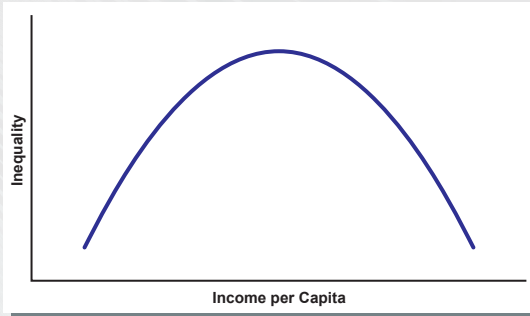
Нагуралізаційні документи Саймона Кузнеця, 1923 р.
 Документи надані проф. В. М. Московкіним, який отримав їх з особистого архіву
 Джудіт Штейн – доньки С. Кузнеця

САЙМОН КУЗНЕЦЬ

Король Швеції Густав VI Адольф вручає Саймону Кузнецю Нобелівську премію, 1 грудня 1971 р.

орії» С. Кузнець опрацював засновані на статистиці прикладні методи підрахунку національного доходу та валового національного продукту, створивши з широкого кола даних ясну та послідовну картину виробництва і доходу.

Крива Кузнеця відображає динаміку соціальної нерівності в суспільстві (напр., вираженої за індексом Джині) відносно зростання середнього доходу на душу населення, як наслідку економічного розвитку

Наукова діяльність С. Кузнеця визначалася двома великими дослідницькими програмами, які він проводив у дослідницьких центрах США: з вивчення національного доходу та формування капіталу у США (у NBER) і з порівняного кількісного аналізу економічного зростання націй (у SSRC).

Роботи С. Кузнеця неабияк прислужилися перетворенню економіки з ідеології у наукову галузь знання. С. Кузнець наголошував на обмеженості спрощених умоглядних моделей, які, до того ж, базуються на короткому часовому досвіді історичного сьогодення. «Від вимірювання через оцінку, далі через класифікацію, через тлумачення до побудови теорії» С. Кузнеця дозволила сучасному досліднику Г. Вейлу йменувати його «обережним емпіриком»¹ – від надто широких узагальнень та далекоглядних прогнозів С. Кузнець у своїх працях утримувався. У той же час, шведський економіст Бертіль Готтхард Улін відзна-

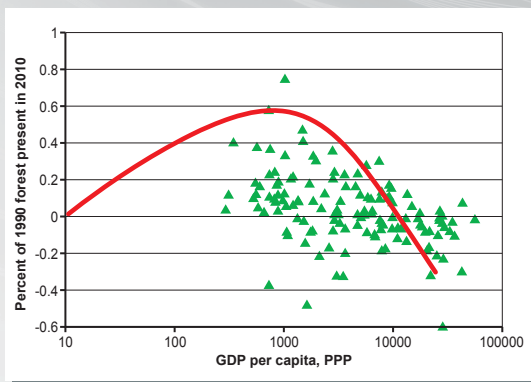
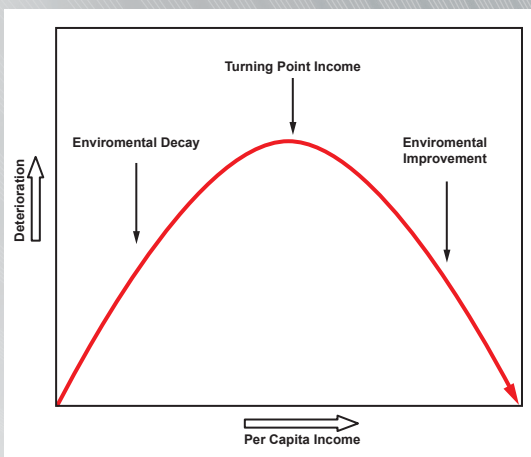
¹ «Simon Kuznets: Cautious Empiricist of the Eastern European Jewish Diaspora» by E. Glen Weyl, SSRN id 1324422

чував, що «Професор Саймон Кузнець постійно прагнув у своїх роботах дати кількісне визначення економічних величин, що відносяться, передусім, до процесів соціальних змін. Він оперував величезним статистичним матеріалом, який піддавався настільки глибокому і ретельному аналізу, що цей матеріал починав іскритися прекрасними думками і давав абсолютно нове висвітлення економічної поведінки і тенденцій розвитку».

Роботи С. Кузнеця надали статистичну основу для кейнсіанського підходу у макроекономіці. Він довів справедливості гіпотези Кейнса у короткотривалому розрізі, але, аналізуючи часові ряди, її обмеженість у довготривалій перспективі.

Аналізуючи роль нагромаджень, інвестицій, капіталу та технологічних змін у процесі економічного зростання, С. Кузнець виробив систему вимірів граничної капіталомісткості. Він відзначив відносно невеликий внесок капіталу у зростання національного виробництва та, одним з перших, зацентрував на ролі «людського капіталу». Технологічні зміни, перерозподіл робочої сили між секторами, поліпшення якості застосованої праці пояснювали більшість випадків зростання продуктивності праці. Зниження прибутку на інвестований капітал збільшувало питому вагу праці у національному доході.

Аналізуючи величезний емпіричний матеріал, С. Кузнець аналізував економічну інформацію пов'язуючи її з демографічними процесами, структурою

У більш загальному вигляді «екологічні криві Кузнеця» – Environmental Kuznets Curves (ЕКК) використовуються щодо аналізу динаміки соціально-екологічних (enviromental) процесів: залежності між деградацією екологічного середовища та рівнем заможності суспільства. Приклад «кривої Кузнеця»: динаміка знищення та відновлення лісів у країнах з різним рівнем добробуту у 1990 – 2010 рр. відповідає теоретично очікуваному

Начальник Управління освіти і науки Харківської обласної державної адміністрації Р. В. Шаповал, ректор ХНЕУ проф. В. С. Пономаренко, проректор ХНТУСХ ім. П. Василенка проф. Л. М. Тіщенко та проф. В. М. Московкін відкривають присвячено Саймону Кузнецю меморіальну дошку на історичній будівлі Харківського комерційного інституту (нині головний корпус ХНТУСХ ім. П. Василенка по вул. Артема, 44) 29 квітня 2011 р.

населення, технологічними змінами, динамікою торгівлі та ринків в широкій історичній перспективі. Так, були встановлені довгі хвилі темпів економічного зростання деяких країн (так звані «цикли Кузнеця») – 20-річні періоди чергування швидкого та повільного зростання показників демографічної динаміки, інвестицій, технологічних змін, національного доходу.

В своїй останній опублікованій за життя великій роботі «Зростання та структурні зміни» («Growth and Structural Shifts», 1979 р.) він розглянув розвиток Тайваню з 1895 р. Як виявилось, швидке економічне зростання (біля 10% ВВП на рік) означало тривалий руйнівний процес, що супроводжувався структурними зрушеннями у економіці та супутніми інституційними змінами, а також змінами в умовах життя та праці. Зокрема, в умовах Тайваню було відзначене швидке зменшення народжуваності. У першій часовій фазі розвитку зрушення призводили до поглиблення соціального розшарування, після чого спостерігалася протилежна тенденція до вирівнювання доходів – це припущення нині відомо як «закон Кузнеця», чи «крива Кузнеця». Роботи С. Кузнеця започаткували новий напрям економічної науки – економіки розвитку.

Обрані праці:

Secular movements in production and prices; their nature and their bearing upon cyclical fluctuations. – Boston, Houghton Mifflin, 1930. – XXIV, 536 p.

Long-Term Changes in the National Income of the United States of America since 1870 // Income & Wealth of the United States: Trends and Structure. Volume 2, Issue 1. – Cambridge, 1952. – pp. 29 – 241.

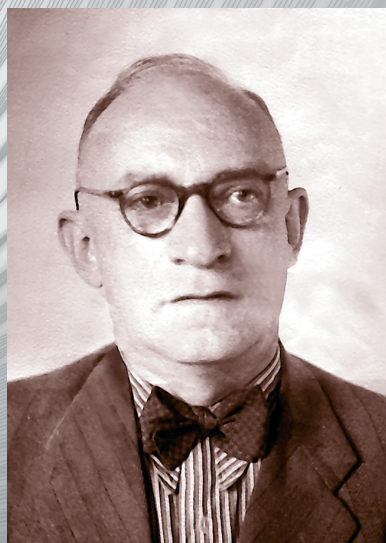
Quantitative Aspects of the Economic Growth of Nations, // Economic Development and Cultural Change. – University of Chicago Press, o. I – no. X, 1954 – 1967.

Capital in the American economy; its formation and financing. A study by the National Bureau of Economic Research. – Princeton, N.J., Princeton University Press, 1961. – XXIX, 664 p.

Modern Economic Growth: Rate, Structure and Spread. – New Haven and London: Yale University Press, 1966. – XVII, 529 p.

Economic growth of nations; total output and production structure. – Cambridge, Mass., Belknap Press of Harvard University Press, 1971. – XII, 363 p.

Growth and Structural Shifts / Simon Kuznets // Economic growth and structural change in Taiwan. – Ithaca, N.Y.: Cornell Univ. Press, 1979. – P. 15-131.

Інженер-економіст (1933 р., ХІЕІ), доцент (1937 р., ХІЕІ), кандидат економічних наук (1940 р., ХІЕІ), доктор економічних наук (1957 р., ХІЕІ), професор (1959 р., ХІЕІ).

Нагороджений медалями «За доблесний труд у Великій Вітчизняній війні 1941 – 1945 рр.» (1947 р.), «Ветеран праці», нагрудними знаками НКФ СРСР «Відмінник фінансової роботи» (1943 р.), Мінвузу УРСР «Переможець соціалістичного змагання» (1973 р.).

Обсй Григорович ЛІБЕРМАН

(1897, 2 жовтня, Славути Волинської губ. – 1981, 11 листопада, Харків)

**Завідувач кафедри економіки і організації машинобудівельної промисловості, науковий керівник Науково-дослідної лабораторії економіки і планування промисловості Харківського раднаргоспу при ХІЕІ.
Доктор економічних наук, професор.**

З родини службовця лісового маєтку. У 1915 р. з відзнакою закінчив гімназію в Києві, у 1915 – 1920 рр. навчався на юридичному факультеті Київського університету Св. Володимира, де під керівництвом проф. К. Г. Воблого вивчав статистику. Водночас, у 1915 – 1917 рр. працював статистиком Всеросійської Земської Спілки, у 1917 – 1918 рр. – секретарем Київської міської продовольчої управи, у 1919 – 1920 рр. – секретарем губернського Державного контролю. У 1920 р. з радянськими організаціями евакуювався до Харкова, обіймав посаду завідувача організаційним відділом Народного комісаріату робітничо-селянської інспекції (НК РСІ) УРСР.

У 1923 р. – науковий співробітник Харківського інституту труда (ХІТ), де працював як практикант, з 1925 р. – завідувач лабораторії обліку і аналізу виробництва. Водночас викладав курси політичної економії та наукової організації праці в Харківському інституті народного господарства (ХІНГ). У 1924 – 1925 та 1929 р. перебував у наукових відрядженнях у Німеччині, де вивчав досвід організації обліку виробництва з використанням облікових обчислювальних машин. Займався організацією обліку виробництва на підприємствах та установах Харкова, керував закупівлями спеціальної техніки, організацією першої в СРСР станції машинного обліку на заводі «Серп і Молот». У 1930 р. – був доповідачем 1-ї Всесоюзної конференції з планування у машинобудуванні.

З 1930 р. працював у ХІЕІ, де обіймав посади завідувача кафедри економіки машинобудівної промисловості, у 1930 – 1933 рр. екстерном закінчив машинобудівний факультет ХІЕІ. У 1938 – 1939 рр. перебував під слідством, був засуджений за сфабрикованим звинуваченням, вирок суду було переглянуто та скасовано. У 1940 р. захистив дисертацію кандидата економічних наук «Планування серійного виробництва встановленими партіями і баланс успішності цехів». У роки Великої Вітчизняної війни завідував відділом фінансування промисловості Наркомату фінансів Киргизької РСР, був науковим співробітником Московського науково-дослідного фінансового інституту та доцентом Московського фінансового інституту. У 1947 р. переведений до ХІЕІ, де знов обійняв посаду завідувача кафедри економіки і організації машинобудівної промисловості.

У 1947 р. спільно з провідними ученими ХІЕІ виступив з регіональною ініціативою «Харків вузівський – Харкову індустріальному», у рамках якої фахівцями керованої О. Г. Ліберманом кафедри були розроблені та впроваджені проекти з оптимізації виробничих процесів на низці підприємств міста. З початку 1950-х рр. під його науковим керівництвом здійснюються масштабні дослідження на машинобудівних підприємствах міста і області, які у 1955 р. охопили 25 заводів та здійснювалися створеною О. Г. Ліберманом науково-дослідною лабораторією з економіки і планування промисловості Харківського

О. Г. Ліберман зі студентами ХІЕІ (першотравневі свята, 1950-ті рр.)

Радянський агітаційний плакат «Наш прибуток», присвячений Економічній реформі 1965 р. (1965 р.)

Радянський агітаційний плакат вказує на економічний ефект від зростання продуктивності праці. (1975 р.)

раднаргоспу при ХІЕІ (1959 р.). Лабораторією вивчалися питання собівартості продукції, структури основних і оборотних фондів, проводилися розрахунки по факторах рентабельності, ставилися економічні експерименти. У 1956 р. захистив дисертацію доктора економічних наук «Шляхи підвищення рентабельності соціалістичних підприємств».

У 1962 р. виступив з резонансною статтею «План, прибуток, премія» («Правда», 9 вересня 1962 р.), де сформулював пропозиції з реформування господарського механізму соціалістичної економіки СРСР, водночас представивши їх у вигляді доповіді «Про вдосконалювання планування й матеріального заохочення роботи промислових підприємств» до ЦК КПРС. Статті поклали початок загальносоюзної економічної дискусії, яка передувала Економічній реформі 1965 р. Брав активну участь у підготовці реформи та її здійсненні як член урядових комісій, консультант, учасник здійснення економічних експериментів, публіцист.

У 1963 – 1981 рр. – професор кафедри статистики і обліку виробництва ХДУ ім. О. М. Горького. У 1970 р. опублікував книгу «Економічні методи підвищення ефективності суспільного виробництва», що мала низку перевидань за кордоном, де аналізував хід реформи та відстоював її провідні ідеї.

Наукову діяльність О. Г. Ліberman розпочав у 1920-х рр. взявши участь у русі з наукової організації праці (НОТ), одним з провідних центрів якого був Харківський інститут труда. Дослідно вивчав існуючі теоретичні кон-

цепції НОТ (систему Тейлора, класичні роботи Гілберта, Ганта, Файоля, Форда). Як ведучий фахівець напряму, керував розробкою проектів з оптимізації обліку, документообігу й організації праці збутових мереж кооперативів Харкова, очолював роботи з реорганізації податкового обліку в УРСР, що у разі реалізації пропозицій інституту, мав стати менш трудомістким, надбати аналітичного змісту та бути заснованим на використанні механічної лічильної техніки.

Поїздки до Німеччини, вивчення європейського досвіду із застосування лічильно-аналітичної техніки та з організації облікової справи у цілому мали великий вплив на погляди О. Г. Лібермана та на подальший напрям його дослідницьких інтересів. З кінця 1920-х рр. він зосередив увагу на проблемах наукової організації праці в машинобудівній промисловості та на розвитку концепції аналітичного обліку виробництва: впроваджені на підприємствах системи обліку розумілися ним не лише як засіб бухгалтерської звітності або рахування продукції та залишків сировини і матеріалів, але й як дієвий засіб аналізу ефективності діючих форм організації праці та технологічних процесів. Високоєфективними такі порівняно складні системи обліку могли бути за умови використання засобів лічильно-аналітичної техніки. Перший проект з розробки й налагодження такого обліку було здійснено під керівництвом О. Г. Лібермана у 1926 – 1929 рр. на харківському підприємстві з сільськогосподарського машинобудування «Серп і Молот».

Викладачі кафедри економіки та організації машинобудівного виробництва
(поч. 1970-х рр.)

У 1930-ті рр. О. Г. Ліберман був одним з організаторів спеціальної освіти з обліку виробництва в УРСР, розробляв методичну базу з його постановки для ХІЕІ та інших профільних навчальних закладів.

Ідеологізація наукової дискусії (проблема «двох раціоналізацій»), розгром шкіл НОТ у 1930-х рр., політичні репресії протягом деякого часу справляли негативного впливу на подальший розвиток досліджень у цьому напрямі.

У 1944 – 1946 рр. у доповідях «Труд та прибуток» та «Питання укріплення господарського розрахунку в промисловості СРСР» О. Г. Ліберман висловив пропозиції щодо підвищення ефективності низового планування, що було можливим через усунення неузгодженості між фінансовим і виробничим планами підприємства, розширення самостійності підприємств у використанні обігових коштів, розмежування фінансів промисловості та Державного бюджету. Пропонувалося стимулювати економічну зацікавленість підприємств у складанні напружених планів за допомогою формування системи фондів матеріального заохочення, створюваних за рахунок прибутку підприємства та зростаючих відповідно до підвищення рентабельності виробництва.

У 1940-ві – на початку 1960-х рр. О. Г. Ліберман виступив одним з провідних теоретиків господарчого розрахунку у промисловості. Глибоке знання реально-го господарства, аналіз великих обсягів фактичного матеріалу, участь у здійсненні проектів оптимізації виробництва дозволили створити узагальнюючі праці, які ставали настільною книгою для фахівців – «Господарчий розрахунок машинобудівного заводу», підручника з «Організації і планування машинобудівних підприємств» (1960 р.) – першого у СРСР навчального посібника цього типу; О. Г. Ліберман виступив ініціатором цього видання та організатором творчого колективу кафедри з написання підручника.

О. Г. Ліберман був послідовним прихильником ідеї інтеграції науки, викладання та навчання, впроваджуючи цей принцип протягом усієї своєї діяльності. Невтомний дослідник, він користувався загальною відомістю та величезним авторитетом серед професійних кіл міста – керівників та службовців економічних підроз-

Під час перемовин з керівництвом концерну «Фіат» (1965 р., Італія)

ділів підприємств. У Харківському інженерно-економічному інституті навколо О. Г. Лібермана сформувалася потужна наукова школа з талановитих молодих дослідників, що виявили себе у студентській науці та під час участі у дослідній роботі на підприємствах.

Наслідком великої дослідницької програми, реалізованої вченими НДІ економіки і планування виробництва під науковим керівництвом О. Г. Лібермана стала розроблена ним концепція змін, які лягли в основу Економічної реформи 1965 р.: скорочення для підприємств обсягу директивних планових показників, визначення нормативів довгої дії, підвищення ролі інтегральних показників ефективності виробництва – прибутку та рентабельності, створення залежних від них фондів матеріального стимулювання. Методологія робіт того часу відзначається використанням сучасного математичного апарату в економічних дослідженнях. У 1958 р. за ініціативою О. Г. Лібермана ХІЕІ виступив з пропозицією створення науково-дослідної лабораторії з вивчення застосування електронно-обчислювальних машин для управління виробництвом.

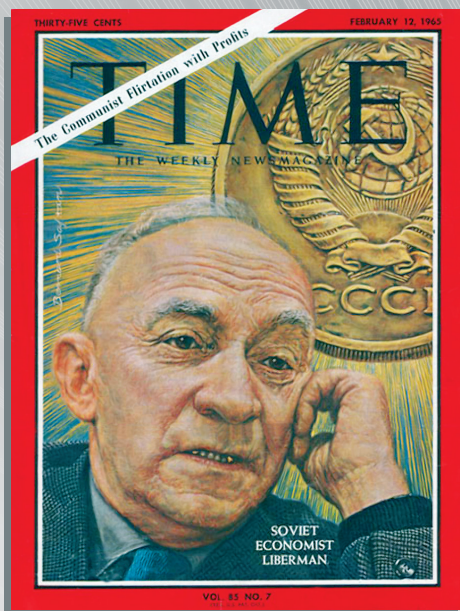
У останні роки життя працював над питаннями аналізу здійснених 1965-го року перетворень, виступав з низкою пропозицій з подальшої модернізації планової системи у народному господарстві.

Обрані праці:

Рационализация и учёт её эффективности / Либерман Е. Г. // О методах учёта производительности труда и эффективности рационализации: Материалы к построению пятилетнего генерального плана. – Вып. XIX. – Х.: Издание Укргосплана, 1929. – С. 24 – 77.

За эффективный и простой учёт производства. К Всесоюзному смотрю низового учёта / Либерман Е. Г. – Х.: Народное хозяйство и учёт, 1933. – 37 с.

Нормативный облік у виробництві / Ліберман О. Г. – Х.: Народне господарство та облік, 1933. – 22 с.

Портрет О. Г. Лібермана на обкладинці журналу «TIME» (лютий 1965 р.) з матеріалами про економічну реформу в СРСР

О планировании прибыли в промышленности / Либерман Е. Г. – М.: Госфиниздат, 1950. – 72 с.

О работе института в области ускорения оборачиваемости оборотных средств на предприятиях Харькова / Либерман Е. Г. // Труды ХИЭИ. – Т.3. – 1950. – С. 131 – 138.

Хозрасчёт машиностроительного завода / Либерман Е.Г. – М.: Машгиз, 1950. – 212 с.

Планирование и учёт себестоимости и результатов работы хозрасчётных цехов на машиностроительных заводах / Либерман Е. Г. // Труды ХИЭИ. – Т.4. – 1952. – С. 41 – 58.

Хозяйственный расчёт и материальное поощрение работников промышленности / Либерман Е. Г. // Вопросы экономики. – 1955. – №6. – С.34 – 44.

Планирование машиностроительного производства и материальные стимулы его развития / Либерман Е. Г. // Коммунист. – 1956. – №10. – С.75 – 92.

Об экономических рычагах выполнения плана промышленностью СССР. / Либерман Е. Г. // Коммунист. – 1959. – №1. – С.88 – 97.

О нормативах длительного действия по рентабельности производства / Либерман Е. Г. // Непрерывность в планировании и показатели государственного плана. – М.: Экономиздат, 1962. – С.383 – 400.

Планирование эффективности работы машиностроительных предприятий с помощью математических (корреляционных) методов / Либерман Е. Г. // Вестник машиностроения. – 1962. – №11. – С.67 – 72.

Ещё раз о плане, прибыли и премии / Либерман Е. Г. // «Правда». – 1964. – 20 сентября.

Корреляция и статистическое моделирование в экономических расчётах. / Хайкин В. П., Найдёнов В. С., Галуза С. Г.; Под ред. проф. Е. Г. Либермана. – М.: Экономика, 1964. – 171 с.

Специализация производства и общественные фонды / Либерман Е. Г. // Планирование и экономические методы. – М.: Наука, 1964. – С.111 – 127.

План, прямые связи и рентабельность / Либерман Е. Г. // «Правда». – 1965. – 21 ноября.

Ленинские принципы хозяйственного расчёта и их развитие в решениях XXIII съезда КПСС / Либерман Е. Г. // Вопросы истории КПСС. – 1966. – №9. – С. 17 – 27.

Регулирование нормы рентабельности / Либерман Е. Г. // Плановое хозяйство. – 1966. – №3. – С.28 – 36.

Централизованное планирование и рентабельность социалистического производства / Либерман Е. Г. // Совершенствовать методы хозяйствования. – Х., 1966. – С.15 – 39.

Очередь: анамнез, диагноз, терапия. О сомнительной теории «полной загрузки» / Либерман Е. Г. // Литературная газета. – 1968. – 20 марта. – №12. – С.10.

О контроле над соотношением роста производительности труда и роста средней заработной платы // Либерман Е. Г. // Вестник статистики. – 1970. – №2. – С. 34 – 41.

Либерман Е. Г. Экономические методы повышения эффективности общественного производства. – М.: Экономика, 1970. – 175 с.

Аналіз рентабельності як один з методів комплексної оцінки ефективності роботи промислового підприємства / Ліберман О. Г. // Вісник Харківського університету. – 1975. – №123. – Сер. Економіка. – Вип. 10. – С. 67 – 71.

О чистой продукции при измерении производительности труда в чёрной металлургии / Либерман Е. Г. // Организация труда в чёрной металлургии. – 1978. – № 7. – С. 5 – 17.

Показники і оцінка результатів змагання за підвищення ефективності і якості у промисловості / Ліберман О. Г. // Вісник Харківського університету. – 1979. – №191. Економічні питання ефективності виробництва. Вип.14. – С.26 – 30.

Считать рентабельность можно точнее и проще / Е. Г. Либерман, В. П. Хайкин // ЭКО: Экономика и организация промышленного производства.– Новосибирск: Изд-во «Наука», Новосибирское отделение, 1983. – № 2. – С. 120 – 129.

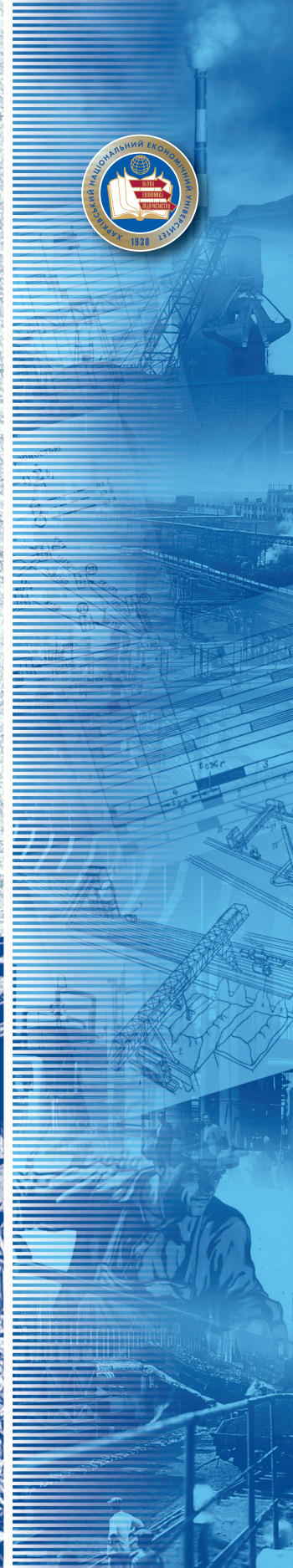
Организация и планирование машиностроительных предприятий: Учебник для вузов / Е. Г. Либерман, Ю. Е. Звягинцев, А. Н. Золотарев, В. В. Кононенко, Г. М. Макарова, С. У. Олейник Под. ред. Е. Г. Либермана. – М.: Изд. Машгиз, 1960. – 568 с.

Организация и планирование производства на машиностроительных предприятиях: Учебник для вузов / Е. Г. Либерман, Ю. Е. Звягинцев, А. Н. Золотарев, В. В. Кононенко, Г. М. Макарова, С. У. Олейник; Под ред. д-ра экон. наук, проф. Е. Г. Либермана. – 2-е изд., перераб. и доп. – М.: Машиностроение, 1967. – 606 с.

ЧАСТИНА І.

Провідні вчені Харківського інженерно-економічного інституту (1930 – 1993 рр.)

АЛДОХІН Іван Павлович

*(1938, 19 червня, Краматорськ –
1997, 27 червня, Харків)*

Завідувач кафедри управління виробництвом

Доктор економічних наук, професор

З родини робітника коксохімічного заводу. Після закінчення технічного училища працював токарем-розточником на Новокраматорському машинобудівному заводі ім. В. І. Леніна. У 1958 р. вступив до ХІЕІ, з відзнакою закінчив його машинобудівний факультет (1963 р., спеціальність «економіка і організація машинобудівної промисловості»), під час навчання відзначився як учасник студентського наукового товариства. Навчався в аспірантурі ХІЕІ, у 1964 – 1965 рр. проходив стажування на економічному факультеті Белградського університету.

У 1966 р. захистив дисертацію кандидата економічних наук «Оптимальне обслуговування обладнання в основних цехах машинобудівних підприємств». Після захисту обіймав посади асистента, старшого викладача, доцента новоствореної кафедри організації механізованої обробки економічної інформації (ОМОІ) ХІЕІ та взяв активну участь у становленні нового для інституту напрямку підготовки; викладав курси організації роботи машинорахівних станцій та обчислювальних центрів і застосування математичних методів у плануванні та організації виробництва. Водночас працював над поширенням математичних методів планування й управління, ведучи відповідні спеціальні курси для інженерно-технічного персоналу промислових підприємств міста.

У 1969 – 1986 рр. організував і очолив кафедру управління виробництвом, викладав курси «Наукові основи управління виробництвом», «Економічна кібернетика», «Педагогіка» та «Актуальні проблеми управління соціалістичним виробництвом» (останній – для слухачів ФОПП і ФПКП). Співпрацював з зарубіжними партнерами ХІЕІ – Познанською економічною академією (ПНР), вузами НДР, ЧССР, ФРН. Поряд з науковими дослідженнями керував значним

Інженер-економіст (1963 р., ХІЕІ), кандидат економічних наук (1966 р., ХІЕІ), доцент (1969 р., ХІЕІ), доктор економічних наук (1985 р., ХІЕІ), професор (1986 р., ХІЕІ).

Академік Академії вищої школи України (1996 р.).

Нагороджений Почесним знаком Всесоюзного товариства «Знання» «За активну роботу».

обсягом прикладних проектів, що виконувалися на замовлення промислових підприємств Харкова, Донецька, інших міст країни. Як керівник студентського наукового товариства (СНТ) досяг високих показників участі студентів у студентській науці – у 1970-ті рр. студенти ХІЕІ неодноразово були переможцями Всесоюзного конкурсу студентських наукових робіт за інженерно-економічними дисциплінами.

У 1986 – 1989 рр. – завідувач кафедри радянського права і народногосподарського планування, у 1989 – 1992 рр. – завідувач кафедри організації управління виробництвом МІПК, 1993 – 1997 рр. – кафедри менеджменту і маркетингу. Під час перебудови навчального процесу кін. 1980-х – поч. 1990-х рр. викладав навчальні курси маркетингу, організації та техніки виконання зовнішньоекономічних операцій.

На першому етапі своєї наукової діяльності І. П. Алдохін зосереджував увагу на проблемах використання методів сучасного математико-статистичного аналізу для вирішення завдань, що виникали у машинобудівному виробництві. Їм досліджувалися можливості застосування кореляційного аналізу щодо дослідження власне технологічних процесів (холодне видавлювання сталевих деталей) та їх оптимальної організації. Вивчалася можливість застосування теорії масового обслуговування у планово-економічних розрахунках, статистичного моделювання виробничих процесів, застосування імовірнісних методів в економічному аналізі.

Надалі І. П. Алдохін звертався до теорії управлінських рішень і соціології праці. Вивчав організацію праці керівника, економіко-організаційні експерименти та імітаційне моделювання.

В роки трансформації суспільно-економічної системи країни досліджував процес переведення підприємств на систему управління, яка базується на маркетингу.

Обрані праці:

Теория массового обслуживания в промышленности / Алдохин И. П. – М.: Экономика, 1970. – 207 с.

Моделирование управления производством / Алдохин И. П. – Х.: Прапор, 1975. – 96 с.

Моделирование работы сложных производственных систем / Алдохин И. П. – Х.: Вища школа, Изд-во при Харьк. ун-те, 1978. – 145 с.

Экономическая кибернетика в управлении производством / Алдохин И. П. – Х.: Вища школа, Изд-во при Харьк. ун-те, 1981. – 152 с.

Экономическая кибернетика / Алдохин И. П. – Х.: ХИЭИ, 1974. – 196 с.

Основы управления производством. / Кулиш С. А., Алдохин И. П., Мартыненко Р. И., Науменко К. Д., Семейкин Н. С. – К.: Вища школа, 1975. – 318 с.

Теория принятия решений: Учеб. пособие / И. П. Алдохин, И. В. Бубенко. – К.: УМКВО, 1990. – 159 с.

Социология труда / Сироштан. Н. А., Алдохин И. П., Кулиш С. А. – Х.: Вища школа, Издательство при ХГУ, 1990. – 216 с.

АЛЕКСАНДРОВ **Олександр Абрамович**

(1901, 5 липня, Юзівка – 1993, 27 травня, Харків)

Завідувач кафедри металургійного виробництва
Професор

З родини службовця-бухгалтера і вчительки. У 1919 р. зі срібною медаллю закінчив Юзівське комерційне училище товариства «Освіта», працював у радянських господарських організаціях, служив у РСЧА.

У 1921 – 1925 рр. навчався у Харківському технологічному інституті, закінчивши його механічний факультет за фахом інженера-механіка. У роки індустріалізації працював на інженерних і конструкторських посадах низки металургійних підприємств і спеціалізованих проектних організацій СРСР, у т. ч. старшим конструктором КБ Сталінського металургійного заводу (1926 – 1929 рр.), старшим інженером-конструктором прокатного цеху Магнітобуду (1929 р.), завідувачем прокатної групи, головним інженером проекту інституту «Гіпроталь» (1929 – 1941 рр.), головою прокатної секції УкрНІТО металургії, де придбав великий практичний досвід і виявив здібності інженера-конструктора й дослідника. У цей же час почав викладацьку діяльність в Уральському політехнічному інституті (1929 р.). У 1930 – 1934 рр. – завідувач кафедри металургії ХІЕІ.

В роки Великої Вітчизняної війни, очоливши Омутинську бригаду Гіпроталі, керував реконструкцією Омутинської групи металургійних заводів (1941 – 1943 рр.); як начальник і головний інженер Єнакіївської бригади Гіпроталі брав участь у післявоєнному відновленні Єнакіївського металургійного заводу. Завідував кафедрою прокатного виробництва Донецького індустріального інституту, одночасно будучи консультантом Сталінського

Інженер-механік (1925 р., ХТІ), професор (1946 р., ХІЕІ).

Нагороджений орденом «Знак Пошани» (1945 р.), медалями «За доблесну працю в роки Великої Вітчизняної війни 1941 – 1945 рр.», «Ветеран праці» та ін.

і Краматорського металургійних заводів з проектування нових і відновлення діючих прокатних цехів і агрегатів.

З 1947 р. О. А. Александров остаточно зосередився на науковій і викладацькій діяльності у вищих освітніх закладах, посівши посади професора, завідувача кафедри металургійного виробництва ХІЕІ, заступника директора інституту з наукової роботи. З 1964 р. – професор кафедри обробки металів тиском Українського заочного політехнічного інституту.

Автор низки винаходів, авторських посвідчень, більше 50 конструкторських проектів і пропозицій у металургійному виробництві. Висунув ідею створення багатоклетьового і неперервного блюмінгів, уперше в СРСР використав математико-статистичні методи при визначенні тиску на вали прокатних станів, у проектних рішеннях впроваджував автоматизацію виробничих процесів. Під його керівництвом кафедра металургії ХІЕІ здійснювала дослідні роботи з питань нормування й раціоналізації виробництва у чорній металургії. До робіт залучалися широке коло науковців інституту та інженерно-технічних співробітників досліджуваних підприємств. Застосовані методики дослідження характеризувалися виробничниками як оригінальні, високоефективні. Винайдені рішення щодо оптимізації технологічних процесів часто були новітніми (інноваційними) як щодо вітчизняного, так і світового досвіду. О. А. Александров користувався авторитетом визначного фахівця у галузі металургійного виробництва.

Обрані праці:

Восстановление и реконструкция первого советского блюминга / Александров А. А. // Вестник машиностроения. – 1949. – № 3. – С. 12 – 13.

Блуминги и слабинги / Александров А. А.; Под ред. проф. А. И. Целикова. – М.: Металлургиздат, 1949. – 247 с.

Многоклетьевого блюминг и перспективы его использования / Александров А. А. // Труды ХИЭИ. – Т. 6. – 1955. – С. 89 – 114.

Інженер-технолог
(1914 р., ІМВТУ),
професор (1939 р., ХІЕІ)

ВВЕДЕНСЬКИЙ Павло Іванович

(1887, 29 червня, с. Бутрово Брянської обл. –
1977, Харків)

Завідувач кафедри хімічної технології, декан
хімічного факультету

Професор

Народився в родині священника. У 1914 р. закінчив хімічне відділення Імператорського Московського Вищого Технічного Училища. За рекомендацією кафедри у травні 1914 р. очолював будівництво хімічного заводу при ст. Хромпик на Уралі, працював інженером металургійного заводу у м. Єнакієво (Донбас), у 1915 – 1920 рр. керував аміачно-содовим заводом у Слов'янську. У 1920 – 1926 рр. викладав у Новоросійському індустріальному технікумі. З 1926 р. працював в тресті «Хімвугілля» у Харкові на посадах інженера, завідувача секцією содових заводів, головного інженера, заступника керівника тресту; займався відновленням виробництва на заводах, а потім реконструкцією та модернізацією підприємств, які входили до складу трестів «Хімвугілля», «Укрхімоснов», «Укрхім» (Донецький та Слов'янській содові заводи, Костянтинівський, Вінницький, Одесь-

кий кислотно-тукові заводи та ін.) та будівництвом нових підприємств (Нового Слов'янського содового заводу, заводів баштової та контактної сірчаної кислоти та суперфосфату, хлорних цехів та ін.). Водночас, працював у складі Науково-технічної ради ВРНГ УРСР, інститутів Прикладної хімії, ВІСПа, НІОХІМа, був членом Президії та Ради НІТО хіміків, згодом Харківського відділення Всесоюзного хімічного товариства ім. Д. І. Менделєєва та головою секції основної хімічної промисловості.

У 1929 – 1932 рр. за запрошенням Харківського хіміко-технологічного інституту на кафедрі технології неорганічних речовин викладав курс «Процеси і апарати виробництва содових продуктів». З 1933 по 1958 рр. (до 1937 р. за сумісництвом) працював у ХІЕІ викладачем, професором кафедри хімічної технології, у 1937 – 1941 рр. був деканом хімічного факультету.

ВВЕДЕНСЬКИЙ Павло Іванович

У середині 1940-х рр. – заступник директора Українського державного інституту основної хімії. З 1962 р. – професор-консультант кафедри економіки промисловості і організації виробництва УЗП.

За час 1927 – 1970 рр. П. І. Введенський був учасником 45 науково-дослідних та освітніх проектів у сфері технології, організації, планування виробництва продуктів основної хімічної та коксохімічної промисловості, а також постановки вищої спеціальної освіти. Зокрема, був автором першого та другого п'ятирічних планів розвитку содової та хлорної промисловості в Україні, проектів реконструкцій підприємств хімічної промисловості, дослідження технологічних процесів виробництва соди, сірчаної кислоти, аміаку, переробки й використання коксового газу.

ВОЛОВЕЛЬСЬКА Софія Натанівна

(1907, 19 квітня, Одеса – 1993, 16 лютого, Харків)

Доцент кафедри вищої математики

Кандидат фізико-математичних наук, доцент

Народилася в родині кустаря. У 1923 р. закінчила Одеську будпрофшколу, працювала стенографісткою, бібліотекарем.

У 1926 р. вступила до фізико-математичного факультету Одеського інституту народної освіти, у 1929 р. перевелася до Харківського фізико-математичного інституту, по закінченні якого, у 1930 р., під керівництвом проф. О. К. Сушкевича працювала над дисертацією «Теорія функцій від гіперкомплексної змінної в системах II, III, IV і V порядків», викладала на робітфаку ХФМІ, у 1930 – 1941 рр. – викладач, доцент кафедри вищої математики ХІЕІ, у 1932 – 1934 рр. викладала на Вищих інженерно-економічних курсах Харківського тракторного заводу. У 1940 – 1946 рр. працювала старшим науковим співробітником Інституту математики Харківського державного університету. Під час евакуації у 1941 – 1944 рр. за сумісництвом працювала у середній школі, була доцентом кафедри алгебри і аналізу Об'єднаного українського університету у м. Кизил-Орді та Кизил-Ординського педагогічно-го інституту.

Після реевакуації відновила працю у ХІЕІ, де у 1946 – 1976 рр. обіймала посади доцента кафедри вищої математики, голови методичної комісії із застосування математичних методів в економіці. Викладала курси вищої математики, номографії, теорії ймовірностей та математичної статистики, математичного програмування, обчислювальної техніки, математичних методів прогнозування, методів обробки експериментальних даних.

Роботи С. Н. Воловельської мали першорядне значення для формування у ХІЕІ наукових шкіл

**Фізико-математик
(1932 р., ХФМІ),
кандидат фізико-математичних наук (1939 р., ХДУ),
доцент (1941 р., ХІЕІ).**

**Нагороджена орденом
«Знак Пошани» (1953 р.),
медаллю «За доблесну працю
в роки Великої Вітчизняної війни
1941 – 1945 рр.» (1945 р.)**

в галузі економіки виробництва та економічної кібернетики, а також для прогресу економічної науки в Харківському регіоні в цілому. С. Н. Воловельська працювала над питаннями застосування апарату сучасної математичної науки у прикладних економічних дослідженнях. Її діяльність справила значний вплив на наукові дослідження провідних вчених ХІЕІ у 1950 – 1960-ті рр. щодо застосування новітнього математико-статистичного апарату та методів математичного програмування для аналізу технологічних і господарських процесів. За її ініціативою знання щодо математичного програмування, сучасних методів моделювання й прогнозування, теорії масового обслуговування вводилися до навчального процесу. С. Н. Воловельська керувала низкою спеціальних семінарів для викладачів ХНЕУ, наукових працівників, конструкторів НДІ та проектних інститутів, виступала з лекціями, на прохання підприємств працювала над вирішенням практичних проблем щодо технології та організації виробництва.

Наслідком співпраці С. Н. Воловельської з провідними вченими ХНЕУ стали низка наукових праць, у яких прогресивна математична методологія використовувалася для вирішення проблем гірничого, машинобудівного, металургійного виробництва. С. Н. Воловельська була учасником авторських колективів зі створення базових підручників, за якими готували інженерів-економістів для галузей важкої промисловості.

Обрані праці:

Влияние комплектности производственного задания на пропускную способность оборудования / С. Н. Воловельская, Е. Г. Либерман. – Х.: ХИЭИ, 1935.

Функции в исполупростых линейных алгебрах II категории / Воловельская С. Н. // Труды ХИЭИ. – Т. V. – Х.: Изд-во Харьк. ун-та, 1953. – С. 153 – 173.

Применение метода математического анализа при автоматизации управления металлургическим производством / Штец К. А., Воловельская С. Н., Либерман Л. М. // Труды ХИЭИ. – Т. 2. – Х.: Изд-во ХГУ, 1961. – С. 52 – 60.

Использование динамического программирования при управлении производственными запасами / Кулиш С. А., Воловельская С. Н. // Известия ВУЗов. Горный журнал. – 1967. – № 4. – С. 35 – 40.

Планирование добычи по шахтам при условии наивыгоднейшего использования ресурсов / Сивый В. Б., Воловельская С. Н. и др. // Известия ВУЗов. Горный журнал. – 1967. -- № 3. – с. 44 – 47.

Исследование возможностей роста производительности труда и фондоотдачи на шахтах методом нелинейной корреляции. / Воловельская С. Н., Сурков А. Г., Кравченко Е. В. // Известия ВУЗов. Горный журнал. – 1968. – № 12. – С. 39 – 45.

Определение оптимальной схемы движения материальных ресурсов в зависимости от издержек и времени доставки. / Кулиш С. А., Воловельская С. Н. // Известия ВУЗов. Горный журнал. – 1968. – № 6. – С. 36 – 43.

Оптимальное распределение ограниченных капиталовложений по шахтам треста методом нахождения кратчайших путей в сетях / Воловельская С. Н., Сивый В. Б., Иванченко С. М. // Известия ВУЗов. Горный журнал. – 1968. – № 4. – С. 46 – 53.

Установление экономически рационального срока службы угольных комбайнов / Сивый В. Б., Воловельская С. Н. и др. // Известия ВУЗов. Горный журнал. – 1968. – № 7. – С. 38 – 43.

Исследование технико-экономических показателей обработки металла синтетическим шлаком / Воловельская С. Н., Попазов Л. С. // Экономика и организация промышленного производства: Республиканский межведомственный научно-технический сборник. – Вып. 5. – К.: Техника, 1969. – С. 122 – 126.

Определение оптимального месторасположения баз, их количества и пропускной способности / Кулиш С. А., Воловельская С. Н. // Экономика и организация промышленного производства. – Вып. 5 – К.: Техника, 1969. – С. 42 – 46.

Исследование зависимости производительности забойного оборудования от условий производства с помощью нелинейной множественной регрессии / Воловельская С. Н., Сивый В. Б., Жилин А. И. // Известия ВУЗов. Горный журнал. – № 3. – 1970. – С. 38 – 42.

База материально-технического снабжения как система массового обслуживания / Кулиш С. А., Воловельская С. Н., Ковалёва Н. Г. // Экономика и организация промышленного производства: Республиканский научно-технический сборник. – Вып. 7. – К.: Техника, 1971. – С. 85 – 89.

Определение наилучшей формы связи между двумя случайными величинами с помощью ЭВМ на основе стабилизации их дисперсий / Воловельская С. Н., Сивый В. Б. // Известия вузов: Горный журнал. – 1971. – № 8. – С. 54 – 58.

Выбор схем движения материальных ресурсов / Кулиш С. А., Воловельская С. Н. // Экономика и организация промышленного производства: Республиканский межведомственный научно-технический сборник. – Вып. 8. – К.: Техника, 1972. – С. 94 – 97.

Динамические регрессионные модели для анализа и прогнозирования себестоимости угля / Кулиш С. А., Воловельская С. Н. и др. // Известия ВУЗов. Горный журнал. – № 7. – 1973. – С. 35 – 38.

Информация в системе решения задач управления. / Воловельская С. Н., Кулиш А. А., Кулиш С. А. // Экономика и организация промышленного производства: Республиканский межведомственный научно-технический сборник. – Вып. 9. – К.: Техника, 1973. – С. 90 – 93.

Прогнозирование производительности труда рабочего по добыче угля / Кулиш С. А., Воловельская С. Н., Пилипенко А. С. // Известия ВУЗов. Горный журнал. – 1973. – № 10. – С. 50 – 54.

Прогнозирование производственных запасов на угольных шахтах / Кулиш С. А., Воловельская С. Н., Рева В. С. // Известия ВУЗов. Горный журнал. – 1973. – № 11. – С. 49 – 52.

Прогнозируемые модели себестоимости угля / Кулиш С., Воловельская С., Ершова А. // Экономика и организация промышленного производства: Республиканский межведомственный научно-технический сборник. – Вып. 10. – К.: Техника, 1974. – С. 126 – 129.

Краткосрочное прогнозирование технико-экономических показателей / Кулиш С. А., Воловельская С. Н., Пилипенко А. С. // Экономика и организация промышленного производства: Республиканский межведомственный научно-технический сборник. – Вып. 11. – К.: Техника, 1975. – С. 93 – 99.

Оценка надёжности модели многофакторного регрессионного анализа / Воловельская С. Н., Тарасова Е. П., Иванова Н. Ф. // Экономика и организация промышленного производства: Республиканский межведомственный научно-технический сборник. – Вып. 11. – К.: Техника, 1975. – С. 89 – 93.

Оптимизация размещения материальных ресурсов на базах / Кулиш С. А., Воловельская С. Н. // Экономика и организация промышленного производства: Республиканский межведомственный научно-технический сборник. – Вып. 12. – К.: Техника, 1976. – С. 65 – 68.

Прогнозирование в материально-техническом снабжении / С. А. Кулиш, М. И. Белявцев, С. Н. Воловельская и др.; Под общ. ред. С. А. Кулиша. – К., Донецк: Вища школа, 1978. – 175 с.

Составление эмпирических формул по данным наблюдений и опытов: Учебное пособие / Воловельская С. Н. – Х.: ХИЭИ, 1953. – 81 с.

Лекции по теории вероятностей: Учебное пособие / Воловельская С. Н. – Х.: ХИЭИ, 1956. – 119 с.

Математические методы сетевого планирования: Конспект лекций / Воловельская С. Н. – Х.: ХИЭИ, 1965.

Математическая обработка результатов наблюдений. Подбор типа и определение параметров эмпирической формулы: Конспект лекций / Воловельская С. Н. – Х.: ХИЭИ, 1965. – 64 с.

Расчёт кратчайших путей в сетях: Конспект лекций / Воловельская С. Н. – Х.: ХИЭИ, 1965. – 119 с.

Математические методы в планировании и управлении производством на горных предприятиях: Учебное пособие / К. Д. Науменко, С. Н. Воловельская, А. К. Левченко, В. Б. Сивый, С. А. Кулиш; Под ред. С. А. Кулиша. – М.: Недра, 1970. – 312 с.

Нелинейная корреляция и регрессия: (Методика и применение для решения производственных задач) / С. Н. Воловельская, А. И. Жилин, С. А. Кулиш, В. Б. Сивый – К.: Техника, 1971. – 216 с.

Математические методы в планировании материально-технического снабжения: Учеб. пособие / С. А. Кулиш, С. Н. Воловельская, И. А. Рабинович – К.: Вища школа, 1974. – 227 с.

ГРИЦАЙ Олександр Петрович

(1928, 10 вересня, с. Хорошеве Харківського р-ну Харківської обл. – 1985, 20 серпня, Харків)

Завідувач кафедри бухгалтерського обліку і фінансів

Доктор економічних наук, професор

З родини службовця. Закінчив економічний факультет Харківського інженерно-економічного інституту (1951 р., спеціальність «фінанси промисловості») та Всесоюзний заочний інститут радянської торгівлі (1953 р., спеціальність «економіка радянської торгівлі»). У 1951 – 1955 рр. працював начальником фінансового відділу Поронайського целюлозно-паперового комбінату (м. Поронай, Сахалінська обл. РРФСР). З 1955 р. – у ХІЕІ: старший лаборант, викладач, доцент кафедри бухгалтерського обліку і статистики; викладав курси «фінанси соціалістичної промисловості», «фінанси і кредит СРСР». Захистив дисертацію кандидата економічних наук «Шляхи раціональної організації обігових коштів промислових підприємств (на машинобудівних заводах Харківського раднаргоспу)». У 1962 – 1965 рр. – декан вечірнього факультету. У 1965 – 1967 рр. старший науковий співробітник, з 1966 р. – керівник бригади економічної науково-дослідної лабораторії. Після захисту дисертації доктора економічних наук «Удосконалення організації і планування обігових коштів в промисловості», у 1967 – 1985 рр. працював завідувачем кафедри бухгалтерського обліку і фінансів.

Досліджував питання формування, нормування, управління обіговими коштами підприємств важкої промисловості (машинобудування, вугільної, коксохімічної, металургійної). В дослідженні широко використовував математико-статистичні та економіко-математичні методи (багатофакторний, кореляційний аналіз, сітьові графіки та ін.). Роботи О. П. Грицяя базувалися на матеріалі великої кількості прикладних досліджень, що виконувалися на замовлення підприємств.

**Економіст (1951 р., ХІЕІ,
1953 р., ВЗІРТ),
кандидат економічних наук
(1961 р., МІЕІ),
доцент (1963 р., ХІЕІ),
доктор економічних наук
(1972 р.),
професор (1973 р., ХІЕІ)**

Обрані праці:

Оборотные средства социалистических промышленных предприятий / Грицай А. П., Иванов Н. И., Чибисов В. Д. – М.: Высшая школа, 1963. – 86 с.

Новое в кредитовании промышленных предприятий / Грицай А. П. – Х.: Прапор, 1967. – 163 с.

Новий порядок планування оборотних коштів у промисловості / Грицай О. П. – Х.: Вид-во Харк. ун-ту, 1967. – 171 с.

Применение математических методов в нормировании оборотных средств предприятий коксохимии / Грицай А. П. // Кокс и химия. – № 8. – 1967. – С. 63 – 65.

Шляхи поліпшення використання оборотних коштів вугільних підприємств / Куліш С. А., Грицай О. П. – Х.: Вид-во Харк. ун-ту, 1969. – 135 с.

Нормирование совокупной потребности в оборотных средствах методом многофакторной корреляции на машиностроительных заводах / Грицай А. П. // Машиностроение – № 4. – 1972. – С. 38 – 42.

Нормирование оборотных средств по материалам с применением экономико-математических методов / Грицай А. П., Колонтаевский В. Б. // Социально-экономические проблемы научно-технического прогресса: Тематический сборник – К.: Институт экономики АН УССР, 1976. – С. 24 – 30.

Вдосконалення нормування оборотних засобів у машинобудуванні / О. П. Грицай, О. І. Фальченко, В. В. Чубук – К.: Б. в., 1978. – 48 с.

ГОНЧАРОВ Борис Федорович

(1927 р., 13 січня, с. Мар-Буда Ямпольського р-ну Сумської обл. – 1997 р., 8 вересня, Харків)

Професор кафедри металургії

Доктор технічних наук, професор

З родини робітника. Закінчив металургійний факультет Київського політехнічного інституту (1950 р., спеціальність «металургія чорних металів»). Після закінчення інституту працював інженером-конструктором на Краматорському металургійному заводі ім. Куйбишева; у 1951 – 1959 рр. – молодшим науковим співробітником, старшим інженером лабораторії доменного виробництва Українського НДІ металів, там же закінчив аспірантуру. У 1957 р. захистив дисертацію кандидата технічних наук «Дослідження процесів в горні при підвищеному тиску газів печі». З 1959 р. працював у ХІЕІ доцентом, з 1969 р. – професором кафедри металургії, викладав курси «Паливо, металургійні печі та виробництво чавуна», «Автоматизація металургійних виробництв». У 1971 р. захистив дисертацію доктора технічних наук «Засади усереднювання при підготовці матеріалів до доменної плавки». У 1973 – 1989 рр. – професор кафедр економіки і організації промислового виробництва, кафедри технології машинобудування, економіки, приватизації та права (курси «Економіка, організація і планування гнучких автоматизованих виробництв», «Системи технологій галузей народного господарства»).

Постійний консультант з питань запровадження автоматизованих систем контролю якості залізорудної сировини аглодоменного відділу Київського інституту автоматки, постійний член координаційної наради з проблеми стабілізації складу залізорудної сировини МЧМ СРСР.

Наукові роботи з питань теорії і практики вирішення проблем стабілізації складу залізорудної сировини. У 1970 – 1975 рр. очолював великий дослід-

Інженер-металург (1950 р., КПІ), кандидат технічних наук (1958 р., ІЧМ АН УРСР), доцент (1960 р., ХНЕУ), доктор технічних наук (1971 р., МНСУС), професор (1987 р., ХІЕІ).

Академік Інженерної Академії України (1994 р.).

Нагороджений премією ВЦРПС СРСР із врученням нагрудного знаку (1973 р.)

ницький проект зі зниження границі крупності аглоруд за участю інститутів МЧМ, Гіпросталь та Кривбаспроект. Висловленні у роботах Б. Ф. Гончарова рекомендації щодо удосконалення технологічних потоків підготовки сировини на складах, організації усереднення на складах аглошихт увійшли до рішень всесоюзних нарад доменщиків, використовувалися інститутами Гіпромез, Укргіпромез та Гіпросталь при розробці проектів реконструкції діючих та нових складів для підготовки сировини до доменної плавки.

Обрані праці:

Подготовка шихтовых материалов к доменной плавке / Гончаров Б. Ф. – М.: Металлургия, 1967. – 188 с.

Технико-экономические расчёты по производству чугуна. Справочник / Гончаров Б. Ф., Соломахин И. С. – Х.: Вища школа. Изд. при Харьк. ун-те, 1979. – 176 с.

Производство чугуна: Учебное пособие / Гончаров Б. Ф., Соломахин И. С. – М.: Металлургия, 1965. – 365 с.

ЗАНЕГІН Андрій Георгійович

(1938 р., 4 квітня, Москва)

**Професор кафедри політичної економії,
завідувач кафедри радянського права
і народногосподарського планування**

Доктор економічних наук, професор

З родини військовослужбовця. Закінчив машинобудівний факультет ХІЕІ (1963 р., спеціальність «механізація обліку та обчислювальних робіт»); вступив до аспірантури кафедри ОМОЕІ. У 1966 р. захистив дисертацію кандидата економічних наук «Дослідження закономірностей зміни величини показника фондівдачі». Працював асистентом, доцентом кафедри ОМОЕІ викладав курси «Організації механізованої обробки економічної інформації», «теорії автоматизованої обробки економічної інформації». У 1973 – 1980 рр. був завідувачем новоорганізованої кафедри математичного забезпечення АСУ, викладав курс «Основи алгоритмізації та алгоритмічні мови». Під час стажування у Познанській економічній академії (ПНР) у 1974, 1976 рр. здійснював дослідження з моделювання економічного розвитку народного господарства. У 1980 р. захистив дисертацію доктора економічних наук «Проблеми динаміки суспільного продукту». У 1981 – 1988 рр. – доцент, професор кафедри політекономії, де викладав курс політичної економії капіталізму; в 1989 – 1991 рр. – завідувач кафедри радянського права і народногосподарського планування. У 1989 р. – за грантом програми Фулбрайта стажувався у університеті штату Нью-Йорк (США), де прочитав курс «Проблеми радянської економіки».

З 1992 р. по 1997 рр. – професор кафедри фінансів ХДУ. 1998 р. викладав курс «Фінанси в умовах переходу України до ринкової економіки» для магістрантів державного управління ХДЕУ. З 1998 по 2005 р. – лектор Університету Рузвельта (Чикаго, США), де вів курси «макроекономіка», «мікроекономіка», «світова економіка».

**Інженер-економіст
(1963 р., ХІЕІ),
кандидат економічних наук
(1966 р., ХІЕІ),
доцент (1969 р., ХІЕІ),
доктор економічних наук
(1980 р., Ін-т Держплана
УРСР),
професор (1984 р., ХІЕІ)**

Автор блога <http://agzanegi.wordpress.com/>, присвяченого питанням економічної теорії.

Наукові інтереси в галузі економіко-математичного моделювання. Здійснював теоретичне й експериментальне дослідження математико-статистичних моделей інтенсивного відтворення радянської економіки. В роботі «Оптимальна пропорція між нагромадженням та споживанням» (1970 р.) надав теоретичне обґрунтування щодо питання знаходження оптимального співвідношення між нормами нагромадження і споживання у практиці народно-господарського планування.

Прагнув зблизити досвід з побудови моделей оптимального планування, які розроблялися для практичного застосування й здійснення розрахунків, з теорією розширеного відтворення й створення дієвої економіко-математичної теорії розвитку народного господарства.

Обрані праці:

Противоречие динамики показателя фондоотдачи и его количественная модель / Занегин А. Г. // Экономика и организация промышленного производства: Республиканский межведомственный научно-технический сборник. – Вып. 3. – К.: Техника, 1966. – С. 42 – 50.

Технический прогресс и эффективность общественного производства / Занегин А. Г. // Экономика и организация промышленного производства: Республиканский межведомственный научно-технический сборник. – Вып. 3. – К.: Техника, 1966. – С. 50 – 55.

Оптимальная пропорция между накоплением и потреблением / Занегин А. Г. – М.: Мысль, 1970. – 134 с.

Структура вложений в народное хозяйство и её критические значения / Занегин А. Г. // Научные доклады высшей школы. Экономические науки. – 1972. – № 6. – С. 58 – 64.

Динамика продукта основных подразделений народного хозяйства в трёхуровневой схеме расширенного воспроизводства / Занегин А. Г. // Научные доклады высшей школы. Экономические науки. – 1970. – № 12. – С. 10 – 18.

Схема воспроизводства и модель динамического межотраслевого баланса / Занегин А. Г. // Экономические науки. – 1974. – № 6. – С. 15 – 20.

О моделях динамики основных экономических подразделений в схемах расширенного воспроизводства / Занегин А. Г. // Экономика и математические методы. – 1977. – № 1. – С. 5 – 15.

Динамические характеристики процесса расширенного воспроизводства / А. Г. Занегин. – Х.: Вища школа : Изд-во при Харьк. ун-те, 1980. – 112 с.

«What Is Missing in Microeconomics Textbooks» By Andrew Zanegin (<http://andrewzanegin.hubpages.com/hub/What-Is-Missing-in-Microeconomics-Textbooks>)

«An Evolutionary Game between Government and Market» By Andrew Zanegin (<http://andrewzanegin.hubpages.com/hub/Government-1>)

«Economic Ups and Downs: Another Perspective» By Andrew Zanegin (<http://andrewzanegin.hubpages.com/hub/Economic-Ups-and-Downs>)

Авторський блог <http://agzanegi.wordpress.com/>

ЗАШКВАРА Василь Григорович

(1902, 14 січня, Павлоград – 1989, Харків)

Професор кафедри хімічної технології

Доктор технічних наук, професор

З родини службовця. Навчався у приходській школі, міському училищі, у 1917 – 1918 рр. працював столяром, у 1918 – 1921 рр. навчався у Соціально-економічному політехнікумі у Єлісаветграді. Закінчив Дніпропетровський гірничий інститут (1928 р., інженер-металург). навчання поєднував з роботою на металургійному виробництві, у 1923 – 1925 рр. працюючи креслярем металургійної лабораторії, у 1926 – 1927 рр. – старшим дослідником у мартенівському цеху металургійного заводу ім. Петровського (м. Дніпропетровськ), у 1927 – 1928 рр. – кресляр, конструктор, інженер Дніпропетровського філіалу Гіпромеза. Після служби в армії, у 1929 – 1931 рр. – груповий інженер Дніпропетровського відділу Кокостроя, асистент кафедри вантажопідйомних машин Дніпропетровського інституту інженерів транспорту. У 1931 р. був переведений на роботу у Гіпрококс (м. Харків), де працював начальником конструкторського сектору, заступником начальника вуглекоксового сектора, виконував обов'язки головного інженера. У 1933 – 1934 рр. досліджував організацію і технологію коксохімічної промисловості США на підприємствах корпорації Корперс у Нью-Йорку, Пітсбурзі, Філадельфії, Детройті, Баффало. У 1938 – 1939 рр. знаходився під слідством за сфальсифікованими звинуваченнями.

В роки Великої Вітчизняної війни брав активну участь у розробці проектів модернізації коксохімічних заводів Сходу та відновлення коксохімічних підприємств України. За ліквідацію аварії при пуску 3-ї коксової батареї Кузнецького металургійного комбінату та за створення першого у СРСР роторного вагоноопрокидувача був відзначений урядовими нагородами.

Кандидат технічних наук
(1949 р., ХІЕІ),
старший науковий співробітник (1957 р., УХІН),
доктор технічних наук
(1962 р.),
професор (1967 р., ХІЕІ).

Нагороджений орденами Трудового Червоного Прапора (1945, 1949, 1958 рр.),
«Знак Пошани» (1943 р.),
медалями «За доблесний труд у Великій Вітчизняній війні 1941 – 1945-х рр.» (1946 р.),
«За відновлення підприємств чорної металургії Півдня» (1948 рр.) та ін.

У 1949 р. у спецраді ХІЕІ захистив дисертацію кандидата технічних наук «Організація приймання та зберігання вугілля на коксохімічних заводах». У 1947 – 1965 рр. – директор, з 1965 р. – завідувач лабораторією УХІНа. У 1962 р. отримав ступінь доктора технічних наук за сукупністю наукових праць. У 1966 – 1971 рр. професор кафедри хімічної технології ХІЕІ, де викладав курс технології коксохімічного виробництва.

В. Г. Зашквара характеризувався фахівцями як енергійний та ерудований конструктор-новатор та дослідник коксохімічної справи. Виступив активним прихильником впровадження нової техніки і технології вуглепідготовчих виробництв. Йому належить ініціатива з механізації вугільних складів, створення перших у вітчизняній промисловості проектів мостово-гредерних перевантажувачів, устаткування молоткових подрібнювачів, вагонопрокидувачів та ін. Очолюючи УХІН та будучи завідувачем лабораторією, працював над дослідженням процесів зберігання та підготовки вугілля до коксування.

Обрані праці:

Атлас оборудования угольных и коксовых цехов на американских коксохимических заводах [приложение к книге «Американская коксохимическая промышленность»] / Зашквара В. Г. – Х.: ОНТИ, 1936. – 99 с.

Исследование углей Донецкого бассейна как сырья для коксования: Ред. В. Г. Зашквара / Украинский научно-исследовательский углехимический институт. – Х.; М.: Metallurgizdat, 1951. – 201 с.

Подготовка углей к коксованию / Зашквара В. Г. – Х.: Metallurgiya, 1956. – 251 с.

Организация хранения коксующихся углей / Зашквара В. Г. – М.: Metallurgizdat, 1959. – 253 с.

Применение процессов сушки углей в кипящем слое в коксохимической промышленности / В. Г. Зашквара, Г. Ф. Возный, Ю. Б. Тютюнников, А. И. Ольферт. – М.: Недра, 1967. – 84 с.

Подготовка углей для коксования / Зашквара В. Г. – М.: «Metallurgiya», 1967. – 339 с.

Подготовка углей к коксованию / В. Г. Зашквара, А. Г. Дюканов. – М.: Metallurgiya, 1981. – 60 с.

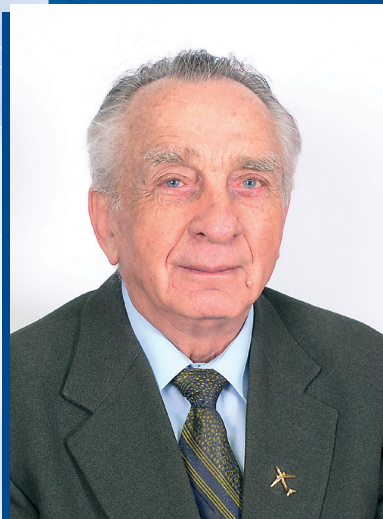
ЗОЛОТАРЬОВ Анатолій Миколайович

(1927 р., 26 січня, Маріуполь)

**Професор кафедри регіональної економіки
Доктор економічних наук, професор**

Трудову діяльність розпочав, працюючи токарем та слюсарем. Навчався у залізничному технікумі (м. Харків). Закінчив Харківський інженерно-економічний інститут, машинобудівний факультет (1951 р., спеціальність «економіка і організація машинобудівної промисловості»). У 1951 – 1954 рр. – аспірант Харківського інженерно-економічного інституту. Після захисту дисертації кандидата економічних наук «Дослідження та узагальнення передових методів праці у машинобудуванні» (1954 р.) працював у ХІЕІ на посадах асистента, старшого викладача, доцента кафедри організації і економіки машинобудівного виробництва. У 1959 – 1964 рр. – проректор з навчальної роботи, у 1964 – 1966 рр. – організатор та завідувач кафедри механізованої обробки економічної інформації ХІЕІ. З жовтня 1966 р. по листопад 1967 р. працював викладачем університету Орієнта (м. Сантьяго, Республіка Куба).

З 1973 р. працював заступником директора з наукової роботи, керівником Харківського відділу Інституту економіки АН УРСР (з 2006 р. – Науководослідний центр індустріальних проблем розвитку НАН України). За сумісництвом – професор кафедри регіональної економіки ХНЕУ. Викладав навчальні курси «Державне регулювання економіки», «Економіка підприємства», «Національна економіка». У 2005 – 2011 рр. – головний науковий співробітник відділу економічних проблем регіональної економіки НДЦ ІПР НАН України. У 1980 р. захистив докторську дисертацію «Економічні проблеми підвищення ефективності виробничих процесів серійного виготовлення виробів».

Інженер-економіст (1951 р., ХІЕІ), кандидат економічних наук (1954 р., ХІЕІ), доцент (1959 р., ХІЕІ), доктор економічних наук (1981 р., Ін-т економіки промисловості АН УРСР, м. Донецьк), професор (1983 р., ІЕ АН УРСР).

Заслужений діяч науки і техніки України (1987 р.).
Академік Міжнародної інженерної академії (1992 р.), Інженерної академії України (1992 р.).

Нагороджений медалями «За перемогу над Німеччиною в Великій Вітчизняній війні 1941 – 1945 рр.» (1945 р.), «За доблесний труд в ознаменування 100-річчя з дня народження В. І. Леніна» (1970 р.), «Ветеран труда» (1984 р.), «Захисник Вітчизни», «Лауреат Міжнародної інженерної академії», «XV роки Міжнародній інженерній академії» та ін.; премією АН УРСР ім. О. Г. Шліхтера

Член Спеціалізованої вченої ради Української державної академії залізничного транспорту.

Сферу наукових інтересів А. М. Золотарьова складають проблеми інтенсивної форми розвитку економіки і інноваційна діяльність підприємств машинобудування.

У виконаних на початку 1970-х рр. дослідженнях («Календарно-планові розрахунки серійного виробництва» (1975 р.)), що мали метою підвищення ефективності виробництва та якості роботи підприємств, задіявши системний підхід, дослідив використання сітьових методів планування і управління на машинобудівних заводах з серійним характером виробництва. За допомогою економіко-математичних методів було розраховано нормативи оперативно-календарного планування, які дозволяють визначити кількість робочих місць, необхідних для виконання заданого обсягу робіт, оптимальний розмір серії виробів та тривалість циклу її виготовлення.

У монографії «Інтенсивний розвиток машинобудування» (1986 р.) на основі системного підходу розглянув проблеми впровадження нової техніки та технологій, організації виробничих процесів, планування та управління підвищення ефективності використання основних фондів, визначається стратегія технічного переозброєння і реконструкції підприємств машинобудування. Особливу увагу було приділено дослідженню впливу економічних та організаційних факторів на економічні форми розвитку виробництва.

У монографії «Підвищення продуктивності процесів відтворення (на прикладі машинобудування» (2004 р.) розглянув питання переходу промислових виробництв на інтенсивні форми розвитку. Проаналізовані проблеми ефективності впровадження нової техніки, підвищення продуктивності праці та їх впливу на розвиток об'єктів промислового виробництва. Показано, що перехід на інтенсивні форми розвитку можливий лише за умови збереження тривалого циклу відтворення виробів, що виготовляються.

В статті «Інновація – основа інтенсивної форми розвитку відтворення» (2009 р.), аналізуючи результативність інноваційної діяльності у виробничих процесах, обґрунтував залежність – закон інтенсивної форми розвитку національної економіки (закон ефективного розвитку економіки). Відповідно до нього, основною метою здійснення інноваційної діяльності має бути скорочення тривалості відтворювального циклу, що обумовлює інтенсивну форму розвитку виробництва й підвищення конкурентоспроможності виробленої продукції, яка може бути здійснена реально за умови визначення доцільності інновацій економістами.

Автор 90 наукових публікацій. Підготував 17 кандидатів та 2-х докторів наук.

Обрані праці:

Календарно-плановые расчёты серийного производства / Золотарёв А. Н. – К.: Наукова думка, 1975. – 199 с.

Научно-технический прогресс и совершенствование оперативного управления производством / Золотарёв А. Н., Волик И. Н., Гуляева Л. Г. и др.; под ред. А. Н. Золотарёва – К.: Наукова думка, 1979. – 240 с.

Интенсивное развитие машиностроения (системный подход, теория, проблемы) / Золотарёв А. Н. – К.: Наукова думка, 1986. – 126 с.

Производственный потенциал завода / А. Н. Золотарёв, И. Н. Волик – Х.: Прапор, 1988. – 134 с.

Обновление технической базы машиностроительных предприятий / А. Н. Золотарёв и др.; ред. А. Н. Золотарёв. – К.: Наукова думка, 1990. – 136 с.

Исследование факторов, влияющих на предпринимательскую деятельность / А. Н. Золотарёв, А. С. Кривцов, И. Н. Волик – Х.: Прапор, 1992. – 101 с.

Организационно-экономические отношения как фактор интенсификации производства в машиностроении / А. Н. Золотарёв, И. Н. Волик и др. – К.: Наукова думка, 1993. – 151 с.

Повышение продуктивности воспроизводственных процессов (на примере машиностроения) / А. Н. Золотарёв – Х.: ИД «ИНЖЭК», 2004. – 172 с.

Тенденции развития промышленности Харьковского региона / А. Н. Золотарёв // Економіка промисловості. – 2006. – № 4. – С. 74 – 79.

Инновации – основа интенсивной формы развития производства / А. Н. Золотарёв // Економіка промисловості. – 2009. – № 1. – С. 138 – 142.

Организация и планирование машиностроительных предприятий: Учебник Минвуза РСФСР / Е. Г. Либерман, Ю. Е. Звягинцев, А. Н. Золотарёв, В. В. Кононенко, Г. М. Макарова, С. У. Олейник Под. ред. Е. Г. Либермана. – М.: Изд. Машгиз, 1960. – 568 с.

Организация и планирование производства на машиностроительных предприятиях: Учебник Минвуза СССР, издание второе / Е. Г. Либерман, Ю. Е. Звягинцев, А. Н. Золотарёв, В. В. Кононенко, Г. М. Макарова, С. У. Олейник, Под. ред. Е. Г. Либермана. – М.: Изд. Машиностроение, 1967. – 606 с.

Математические методы в планировании и экономических расчётах: (Конспект лекций) / Золотарёв А. Н. – Х.: ХІЕІ, 1966. – 109 с.

КОЛЕГАЄВ **Ростислав Миколайович**

*(1922, 5 лютого, Гайворон Белгородської обл. –
1995, 24 травня, Харків)*

**Завідувач кафедри економіки машинобудівної
промисловості**

Доктор економічних наук, професор

З родини лікаря. Учасник трудового фронту Великої Вітчизняної війни; закінчивши річні курси автомеханіків, у 1944 – 1945 рр. працював начальником транспортного відділу заводу № 683 Наркоменерго (м. Подольськ Московської області), де був неодноразово відзначений нагородами за відмінну роботу.

З відзнакою закінчив Харківський автодорожній інститут (1951 р., спеціальність «автомобілі та автомобільне господарство»). У 1952 – 1955 рр. працював інженером з автотранспорту тресту Південтранспецбуд, з 1956 р. – викладач кафедри технології ХІЕІ, у 1957 – 1960 рр. навчався в аспірантурі на кафедрі економіки, організації і планування машинобудівного виробництва. У 1960 – 1961 рр. – керівник групи лабораторії з економіки машинобудівної промисловості Харківського раднаргоспу при ХІЕІ, у 1961 – 1963 рр. – керівник базової лабораторії Харківського раднаргоспу з економіки при ХІЕІ. У 1961 р. захистив дисертацію кандидата економічних наук «Визначення найвигідніших строків служби машин (на прикладі автомобілів)». Працював доцентом, старшим науковим співробітником, у 1967 – 1982 рр. завідувачем, з 1982 р. – професором кафедри економіки машинобудівної промисловості ХІЕІ, викладав курс економіки машинобудівної промисловості. У 1993 – 1995 рр. – професор кафедри економіки та маркетингу ХДЕУ.

З 1975 р. – керівник науково-дослідної лабораторії економічних проблем якості і стандартизації техніки Держстандарту РМ СРСР при ХІЕІ. Здій-

Інженер-механік (1951 р., ХАДІ), кандидат економічних наук (1961 р., ХІЕІ), доцент (1963 р., ХІЕІ), доктор економічних наук (1972 р., ХІЕІ), професор (1973 р., ХІЕІ).

Нагороджений медаллю «За трудову доблесть» (1981 р.), нагрудним знаком Мінвусу УРСР «Переможець соціалістичного змагання» (1975 р.)

снбвав широку консультативну допомогу НДІ, проектним організаціям, підприємствам. Як фахівець залучався до участі в роботі регіональних та республіканських партійних й урядових комісій з підготовки рішень з проблем якості та ін.

Неодноразово відзначався як організатор студентської науки.

Член Наукової Ради АН СРСР із проблем НТР, член Вчених рад ХДУ та Харківського філіалу Інституту економіки АН УРСР, член секції ремонту і модернізації обладнання Харківського правління НТО Машпром, член бюро якості, голова пресклубу газети «Соціалістична Харківщина».

Наукові роботи Р. М. Колегаєва присвячувалися проблемі відновлення обладнання, що експлуатувалося; підвищення ефективності ремонтного виробництва; оптимізації роботи ремонтних циклів та терміну служби техніки; створення ефективних методів економічної оцінки якості та надійності машин і обладнання.

Обрані праці:

Определение наивыгоднейших сроков службы машин / Р. Н. Колегаев; под ред. д-ра экон. наук проф. Е. Г. Либермана. – М.: Экономиздат, 1963. – 227 с.

Определение оптимальной долговечности технических систем / Р. Н. Колегаев. – М.: Советское радио, 1967. – 113 с.

Эффективность работы ремонтной службы предприятия и объединения / Р. Н. Колегаев, К. И. Мельникова, Б. И. Кривоборец; Под общ. ред. д-ра экон. наук Р. Н. Колегаева. – К.: Техніка, 1976. – 160 с.

Комплексная система управления качеством / Р. Н. Колегаев, В. П. Данильченко. – Х.: Прапор, 1977. – 82 с.

Научно-технический прогресс и совершенствование оперативного управления производством / А. Н. Золотарев, И. Н. Волик, Л. Г. Гуляева и др.; Отв. ред. Р. Н. Колегаев. – К.: Наукова думка, 1979. – 258 с.

Экономическая оценка качества и оптимизация системы ремонта машин / Р. Н. Колегаев – М.: Машиностроение, 1980. – 239 с.

Управление обновлением машинного парка / Р. Н. Колегаев, П. А. Орлов, В. И. Шелепко; Под общ. ред. Р. Н. Колегаева. – К.: Техніка, 1981. – 176 с.

КОНОНЕНКО Віктор Васильович

*(1914, 15 квітня, с. Спецівка Сумської обл. –
2001, 17 січня, Харків)*

**Завідувач кафедри технології машинобудівної
промисловості**

Кандидат технічних наук, доцент

З родини службовця. По закінченні графічного відділення Харківського художньо-промислового технікуму у 1931 р. працював гравером-літографом. У 1933 – 1938 рр. навчався на механічному факультеті Харківського автодорожнього інституту і закінчив його за фахом інженера-механіка, виявивши неабиякі здібності і хист до обраної професії.

Під час проходження строкової військової служби був призначений начальником авторемонтних майстерень Київського окружного військово-будівельного управління КОВО, після демобілізації працював начальником технічного відділу 3-го авторемонтного заводу у м. Харків. Як кваліфікований фахівець був евакуйований і з листопада 1941 р. працював на Середньоуральському механічному заводі (м. Свердловськ) інженером-технологом спеццеху, начальником інструментального, авторемонтного, об'єднаного механічного цехів. На підприємстві В. В. Кононенко виявив себе як організатор виробництва. За його безпосередньої участі і під його керівництвом були організовані цехи, які він очолював, шляхом організації курсів, стаханівських шкіл проведення спеціальних лекцій підготовлені кваліфіковані робітники і техніки. В цехах, де працював В. В. Кононенко, неминуче підвищувався рівень культури виробництва, поліпшувалася технологія, впроваджувалися високопродуктивні методи обробки металів та нові організаційні форми роботи. Він був ініціатором багатостанкового обслуговування та розстановки обладнання за ходом

Інженер-механік (1938 р., ХАДІ), кандидат економічних наук (1949 р.), доцент (1951 р., ХІЕІ).

Нагороджений орденом Трудового Червоного Прапора (1971 р.), медалями «За трудову відмінність» (1961 р.), «За доблесну працю в роки Великої Вітчизняної війни 1941 – 1945 рр.» (1947 р.), «За трудову відзнаку» (1961 р.), «За доблесний труд в ознаменування 100-річчя з дня народження В. І. Леніна» (1970 р.), «Ветеран праці» та ін., знаками «Відмінник соціалістичного змагання Наркомелектро» (1944 р.), «Переможець соціалістичного змагання 1973 р.» (1973 р.), Почесною грамотою Президії Верховної Ради УРСР (1980 р.) і Міністерства вищої освіти УРСР (1984 р.)

технологічного процесу, впровадження поточної роботи виробництв. В цехах значно підвищувалася продуктивність праці, знижувалася собівартість, холості пробіги деталей. На окремих ділянках було впроваджено швидкісну обробку деталей, застосовано багатомісні та типізовані пристрої, спеціальний транспорт. Як наслідок, завод вдвічі перевиконував державну виробничу програму, дев'ять разів займав класні місця у Всесоюзному соціалістичному змаганні.

У 1945 – 1948 рр. – аспірант кафедри організації і планування машинобудівного виробництва ХІЕІ, Сталінський стипендіат; брав участь у реалізованих інститутом проектах з організації та підвищення ефективності виробництва на відновлюваних після війни харківських підприємствах. Закінчив аспірантуру ХІЕІ, захистивши дисертацію кандидата економічних наук «Організація виробничого процесу за поточної роботи в механічних цехах заводів серійного виробництва» (ХІЕІ, 1948 р.), де узагальнював досвід з проблем організації потокового виробництва у машинобудуванні. Обіймав посади старшого викладача, доцента (1950 – 1951 рр. та 1973 – 1984 рр.), завідувача кафедри технології машинобудування (1951 – 1973 рр.), декана машинобудівного факультету (1955 – 1962 рр.), проректора з наукової роботи (1962 – 1966 рр.). Викладав курси різання металів, верстатів та інструментів, новітніх досягнень техніки та технології машинобудування, курс «Важливіші проблеми економіки». Виступив як організатор кінофікації навчального процесу в ХІЕІ та створення лабораторії з виробництва навчальних фільмів. Під керівництвом В. В. Кононенка в інституті були організовані лабораторії з верстатів та різання металів, технічних вимірів, технології металів. Протягом низки років керував

діяльністю науково-дослідної технологічної лабораторії Харківського раднаргоспу. Вів широку консультаційну діяльність для підприємств, зокрема, забезпечуючи впровадження на підприємствах нових верстатів, організації їх роботи, ремонту та обслуговування. Організатор студентської науки у ХІЕТ.

Наукові інтереси були пов'язані із впровадженням прогресивних форм організації праці і технологій машинобудівного виробництва. Проблемі потокового виробництва у машинобудуванні було присвячено кандидатську дисертацію В. В. Кононенка, де на основі вивчення досвіду підприємств було досліджено методи ефективного запровадження цієї

форми організації праці, а також його необхідні передумови.

За участі В. В. Кононенка дослідницькі групи кафедри технології машинобудування розроблювали та сприяли впровадженню на підприємствах технологій, що забезпечували економію дефіцитних матеріалів і скорочували обсяг найбільш трудомістких операцій: сполучення колісних пар тепловим методом, площинне карбування штампованих деталей, холодне видавлювання сталевих деталей зі зворотним витіканням металу. В. В. Кононеку належить низка технологічних новацій, авторських посвідчень, оригінальних методичних розробок, що вплинули на організацію навчального процесу у інституті.

У 1970 – 1980 рр. досліджував проблеми впровадження верстатів з числовим програмним управлінням та можливості реалізації у машинобудуванні нових технологічних напрямів – обрахунків технологічних процесів на ЕОМ, застосування промислових роботів, використання надтвердих матеріалів та нетрадиційних методів (променевих, плазмених) обробки.

Обрані праці:

Холодное выдавливание стальных деталей / Н. А. Михайленко, В. Д. Гулевский, В. В. Кононенко – Х.: Книжное издательство, 1962. – 59 с.

Определение зависимости усилия холодного выдавливания с помощью корреляционного анализа / В. В. Кононенко, И. П. Алдохин, Н. А. Михайленко // Кузнечно-штамповочное производство. – 1966. – № 10. – С. 44 – 56.

Кононенко В. В. Развитие верстатобудовання на Україні // Нариси з історії природознавства і техніки. – Вип. XIII, XIV. – К.: АН УРСР, 1971.

Кононенко В. В., Усс А. И. Разработка оптимальных организационно-технологических решений при внедрении станков с ЧПУ // Экономические аспекты механизации и автоматизации производства. – К.: Знание, 1977. – С. 102 – 138.

Модернизация металлорежущих станков. Значение модернизации и её экономическая эффективность: Пособие для студентов машиностроительной специальности / В. В. Кононенко – Х.: Изд-во ХГУ, 1951. – 86 с.

Резание металлов, станки и инструменты: Конспект лекций. Ч. 1 – 2. – Х., 1963. – 1965.

Организация и планирование производства на машиностроительных предприятиях: Учебник для вузов / Е. Г. Либерман, Ю. Е. Звягинцев, А. Н. Золотарев, В. В. Кононенко, Г. М. Макарова, С. У. Олейник; Под ред. д-ра экон. наук, проф. Е. Г. Либермана. – 2-е изд., перераб. и доп. – М.: Машиностроение, 1967. – 606 с.

КУЛІШ Станіслав Андрійович

(1924, 10 грудня, с. Ганівка Полтавської обл. – 1998, 24 квітня, Харків)

Проректор, завідувач кафедри економічного аналізу

Доктор економічних наук, професор

Із селянської родини. По закінченні школи поступив до ХІЕІ, був мобілізований, закінчив 2-ге Томське артилерійське училище (1943 р.), з серпня 1942 р. по жовтень 1944 р. знаходився в лавах діючої армії на Південному, Брянському, 2-му Прибалтійському фронтах. Після важкого поранення 1944-го року був демобілізований у званні гвардії старшого лейтенанта.

У 1945 – 1950 рр. навчався в ХІЕІ, закінчив гірничий факультет (1950 р., спеціальність «економіка і організація гірничої промисловості»), у 1950 – 1953 рр. – аспірантуру. Захистив дисертацію кандидата економічних наук «Планування і організація постачання шахт кріпильними матеріалами». Працював інженером з організації праці шахти 19 комбінату «Сталінвугілля». Послідовно обіймав посади викладача, доцента, завідувача кафедри економіки і організації матеріально-технічного постачання (1956 – 1962 рр.), економіки і організації гірничої промисловості (1967 – 1987 рр.), кафедри економічного аналізу (1988 – 1998 рр.), проректора, першого проректора з навчальної роботи (1964 – 1998 рр.) Харківського інженерно-економічного інституту і Харківського державного економічного університету. Викладав курси організації й планування матеріально-технічного постачання гірничої промисловості,

У 1966 р. захистив дисертацію доктора економічних наук «Витрати обороту матеріально-технічного постачання вугільних підприємств і шляхи їх зниження». Керував галузевою науково-дослідною лабораторією з матеріально-технічного постачання

Інженер-економіст (1950 р., ХІЕІ), кандидат економічних наук (1954 р., ХІЕІ), доцент (1960 р., ХІЕІ), доктор економічних наук (1968 р., ХІЕІ), професор (1968 р., ХІЕІ).

Заслужений діяч науки УРСР (1980 р.), академік Академії вищої школи України (1993 р.).

Нагороджений орденом Вітчизняної війни II ст. (1944 р.), медалями «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941 – 1945 рр.», «50 років збройним силам СРСР» (1968 р.), «За доблесний труд в ознаменування 100-річчя з дня народження В. І. Леніна» (1970 р.) та ін., знаком «Вістник соціалістичного змагання УРСР» (1967 р.), Почесною грамотою Президії Верховної Ради УРСР (1984 р.)

при ХІЕІ. Був членом низки Наукових рад АН УРСР та СРСР, Міністерства вищої освіти, спеціалізованих вчених рад.

Наукові інтереси в питаннях підвищення ефективності використання основних фондів в гірничий промисловості, удосконалення нормативної бази планування у шахтному будівництві, обліку та визначення оцінки якості праці та її матеріального стимулювання.

З 1950-х рр. С. А. Куліш систематично досліджував можливість використання новітнього математичного апарату для вирішення прикладних завдань господарської діяльності у гірничий промисловості, матеріально-технічному постачанні – методів кореляційного аналізу, теорії масового обслуговування, регресійних моделей та ін.

Є одним з фундаторів напряму економічного аналізу у вітчизняній економічній науці.

Обрані праці:

Издержки материально-технического снабжения шахт и пути их снижения / С. А. Кулиш – Х.: Изд-во Харьк. ун-та, 1964. – 122 с.

Издержки обращения средств производства угольных предприятий / С. А. Кулиш. – М.: Недра, 1965. – 70 с.

Застосування математичних методів до аналізу витрат обігу / С. А. Куліш – Х.: Вид. Харк. ун-ту, 1966. – 191 с.

Шляхи поліпшення використання оборотних коштів вугільних підприємств / С. А. Куліш, О. П. Грицай – Х.: Вид-во Харк. ун-ту, 1969. – 136 с.

Материально-техническое снабжение шахт / С. А. Кулиш, М. И. Белявцев, Н. С. Пернаков. – Донецк: Донбасс, 1974. – 104 с.

Прогнозирование в материально-техническом снабжении / С. А. Кулиш, М. И. Белявцев, С. Н. Воловельская, А. С. Пилипенко, В. П. Елизарова; Под общ. ред. С. А. Кулиша. – Киев, Донецк: Вища школа, 1978. – 175 с.

Экономия материальных ресурсов и эффективность угольного производства / С. А. Кулиш, С. Н. Пилипенко, В. Д. Поникаров. – М.: Недра, 1980. – 176 с.

Использование производственных мощностей в угольной промышленности / К. Д. Науменко, С. А. Кулиш, В. И. Розум. – К.: Техника, 1984. – 167 с.

Производственные бригады в новых условиях хозяйствования / С. А. Кулиш, А. А. Афанасьев, В. И. Белоколенко и др.; Под ред. С. А. Кулиша. – К.: Техника, 1988. – 137 с.

Математические методы в планировании и управлении производством на горных предприятиях: Учебное пособие / К. Д. Науменко, С. Н. Воловельская, А. К. Левченко, В. Б. Сивый, С. А. Кулиш; Под ред. С. А. Кулиша. – М.: Недра, 1970. – 312 с.

Нелинейная корреляция и регрессия / С. Н. Воловельская, А. И. Жилин, С. А. Кулиш, В. Б. Сивый. – К.: Техника, 1971. – 216 с.

Математические методы в планировании материально-технического снабжения: Учеб. пособие / С. А. Кулиш, С. Н. Воловельская, И. А. Рабинович – К.: Вища школа, 1974. – 227 с.

Экономика горной промышленности: Учеб. пособ. / К. Д. Науменко, С. А. Кулиш, В. В. Неженцев, Н. И. Чугаенко, Л. А. Стариков; Под ред. К. Д. Науменко, С. А. Кулиша – М.: Недра, 1974. – 352 с.

Основы управления производством: Учеб. пособие / И. П. Алдохин, С. А. Кулиш, Р. И. Мартыненко и др.; Под общ. ред. С. А. Кулиша. – К.: Вища школа, 1975. – 318 с.

Нормирование расхода материалов: Учеб. пособие / В. В. Валетов, С. А. Кулиш, Л. С. Остапенко и др.; Под ред. С. А. Кулиша и А. К. Шубникова. – М.: Высшая школа, 1976. – 256 с.

Организация, планирование и управление производством на предприятиях горной промышленности: Учеб. пособие / К. Д. Науменко, С. А. Кулиш, В. Б. Сивый, А. Г. Сурков, Н. И. Чугаенко, Г. А. Маевский, В. Г. Чернышев; Под общ. ред. д-ра экон. наук, проф. К. Д. Науменко. – 2-е изд., перераб. и доп. – М.: Недра, 1977. – 480 с.

Математические методы в планировании и управлении горным производством: Учеб. пособие / С. А. Кулиш, К. Д. Науменко, В. Б. Сивый и др.; Под общ. ред. С. А. Кулиша – 2-е изд., перераб. и доп. – М.: Недра, 1978. – 312 с.

Экономика горной промышленности: Учебник / К. Д. Науменко, С. А. Кулиш, В. В. Неженцев и др.; Под ред. К. Д. Науменко, С. А. Кулиша; – 2-е изд., перераб. и доп. – К.: Вища школа, 1979. – 375 с.

Экономическая кибернетика: Учеб. пособие / И. П. Алдохин, С. А. Кулиш. – Х.: Вища школа Изд-во при Харьк. ун-те, 1983. – 222 с.

Математические методы и модели в планировании и управлении горным производством: Учеб. пособ. / А. Г. Протосеня, С. А. Кулиш, Е. И. Азбель и др. – М.: Недра, 1985. – 288 с.

Основы управления производством: Учебник / Н. А. Сироштан, И. П. Алдохин, С. А. Кулиш и др.; Под ред. Н. А. Сироштана. – 2-е изд., перераб. и доп. – Х.: Вища школа Изд-во при Харьк. гос. ун-те, 1987. – 255 с.

Социология труда / Н. А. Сироштан, И. П. Алдохин, С. А. Кулиш – Х.: Вища школа, Издательство при ХГУ, 1990. – 216 с.

Социология труда: Учеб. пособие / Н. А. Сироштан, И. П. Алдохин, С. А. Кулиш; Под ред. Н. А. Сироштана. – Х.: Основа, 1990. – 213 с.

Економіка та організація матеріально-технічного постачання підприємства: Навч. посіб. / С. А. Куліш, О. В. Коростишев. – Х.: ХДЕУ, 1994. – 76 с.

Економіко-математичні методи в аналізі господарської діяльності: Навч. посібник / С. А. Куліш, О. В. Коростишев, О. М. Тридід. – Х.: ХДЕУ, 1995. – 105 с.

Теорія аналізу господарської діяльності: Навч. посібник / С. А. Куліш, О. В. Коростишев, Г. Г. Хмеленко – Х.: ХДЕУ, 1995. – 92 с.

НАУМЕНКО **Костянтин Денисович**

*(1905, Брянський рудник Слов'яносербського пов.
Катеринославської губ. – 1988, 26 жовтня, Харків)*

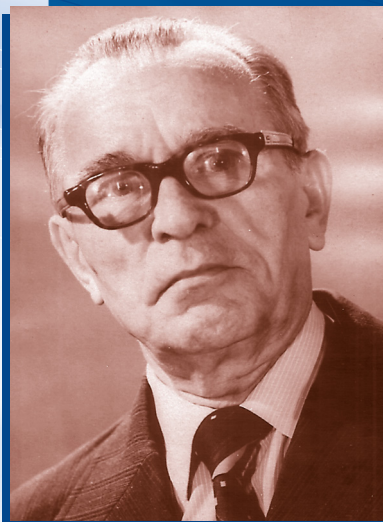
**Завідувач кафедри економіки і організації
гірничого виробництва**

Доктор економічних наук, професор

Народився в родині шахтаря. Трудову діяльність розпочав у 1918 р., працював гірником на шахтах Лисичанського району. Закінчивши Лисичанську профшколу і технікум, у 1924 р. за робочою путівкою був направлений парторганізацією на навчання у вищу школу. У 1929 р. закінчив гірничо-металургійний цикл економічного факультету ХІНГ.

Після проходження термінової військової служби закінчив аспірантуру в НДІ економіки і організації виробництва Наркомважпрома, у 1933 – 1940 рр. працював старшим науковим співробітником Всесоюзного науково-дослідного вугільного інституту (ВУГІ), за сумісництвом викладав у ХІЕІ (курси політекономії та історичного матеріалізму, організації вугільної промисловості). Захистив дисертацію кандидата економічних наук «Організація стахановської роботи забійника та кріпильника в уступах на крутопадаючих пластах Донбасу». З жовтня 1940 р. – директор шахти № 5 тресту Свердловвугілля, заст. головного інженера шахти № 4/2-біс тресту Кадієввугілля.

В роки Великої Вітчизняної війни, із січня 1942 р. був старшим науковим співробітником, у 1942 – 1945 рр. – директором Кузнецького науково-дослідного вугільного інституту (м. Прокоп'євськ), Тут під його керівництвом був проведений ряд робіт зі збільшення виробничих потужностей шахт Прокоп'євсько-Кислівського району Кузбасу. У 1944 – 1945 рр. – заступник уповноваженого Держплану СРСР по Криму.

Інженер-економіст
(1929 р., ХІНГ),
кандидат технічних наук
(1941 р., ХІЕІ), старший науковий співробітник (1944 р., КузНДВІ), доцент (1948 р., ХІЕІ), **доктор економічних наук** (1958 р., ІЕ АН СРСР), **професор** (1959 р., ХІЕІ).

Нагороджений орденом
«Знак Пошани» (1953 р.), **медалями** «За доблесний труд у Великій Вітчизняній Війні 1941 – 1945 рр.» (1946 р.), «Ветеран труда» (1977 р.), **знаками** «Відмінник соціалістичного змагання НКВП» (1944 р.), «Відмінник соціалістичного змагання УРСР» (1967 р.), «Шахтарська слава III ст.» (1974 р.), «Шахтарська слава II ст.» (1980 р.), «Переможець соціалістичного змагання» (1973, 1975 рр.)

У 1946 р. починає викладацьку діяльність у ХІЕІ, докорінно реорганізувавши навчальний процес на кафедрі економіки і організації гірничого виробництва. Викладав курси організації гірничого виробництва, економіки гірничої промисловості, наукових основ управління виробництвом, аналізу виробничо-господарської діяльності, у 1946 – 1970 рр. обіймав посаду завідувача, у 1970 – 1984 рр. – професора економіки і організації гірничого виробництва, у 1984 – 1988 рр. – професора-консультанта кафедри економіки, організації і нормування праці. У 1963 р. виступив з проектом створення науково-експериментальної (проблемної) економічної лабораторії з моделювання економічних проблем, що знайшли теоретичне рішення.

Був членом ВАК, членом наукової Ради АН УРСР з управління та планування народного господарства, науково-технічних Рад МВП УРСР та СРСР, науково-методичної секції НТС Мінвузу СРСР, членом Мінвуглепрому СРСР і УРСР, головою секції економіки і організації гірничої промисловості науково-технічного товариства Харківської області, членом редколегій республіканських наукових збірників, членом спеціалізованих наукових рад по захисту докторських і кандидатських дисертацій.

Основними напрямками наукових досліджень К. Д. Науменка були проблеми підвищення ефективності виробництва, удосконалювання організації, планування і управління гірничодобувним виробництвом. Досліджував проблеми раціонального режиму роботи гірничих підприємств. Під керівництвом К. Д. Науменка у другій половині 1940-х – на початку 1950-х рр. було розроблено і впроваджено новий двозмінний режим роботи шахти за графіком циклічності.

Дослідження виробничих потужностей шахт Донбасу, впровадження графіків циклічної роботи, організації праці бригад комбайнової виїмки були узагальнені у низці праць, у тому числі в монографії К. Д. Науменка «Ефективність прогресивної організації роботи вугільних шахт і лав», та у його докторській дисертації «Прогресивна організація виробництва в кам'яновугільній промисловості СРСР на базі вищої техніки». Результати робіт дозволили зробити висновок про відставання допоміжних ділянок вугільних шахт від швидкозростаючої потужності гірничих машин і комбайнів. Некомплексна механізація трудомістких процесів, недоліки в організації їх роботи призводили до все більших простоїв або неефективного використання новітнього дорогого устаткування, а продуктивність праці робітника-гірника й у 1956 р. залишалася на рівні передвоєнного 1940 р. Шлях подальшого нарощування потужностей врубовочних машин і вугільних комбайнів, як засіб вирішення назрілих труднощів, було визнано недоцільним і помилковим.

Виконувані під керівництвом К. Д. Науменка дослідження часто носили комплексний характер і виконувалися в координації з Ворошиловградським раднаргоспом, Відділом гірничої економіки ВУГІ, ДонУГІ, ВНІОМШСом, Інститутом економіки АН УРСР. Із широким застосуванням математичних методів було детально розроблено питання теорії управління, планування і організації гірничого виробництва. У тому числі, методика виявлення «вузьких місць»

і використання резервів підвищення ефективності. Було доведено, що за комплексної механізації та взаємоув'язки за потужністю та у часі всіх виробничих процесів на практиці досягалася висока концентрація виробництва, що спричиняло, у свою чергу, високу продуктивність праці, низьку собівартість одиниці продукції і значне зниження трудомісткості робіт.

У наукових дискусіях виступав послідовним прихильником марксизму й радянської економічної системи.

Обрані праці:

Определение условий выгодности работы шахты при непрерывке и перерывке и сокращённом количестве смен / М. Е. Райхер, К. Д. Науменко // Уголь. – 1936. – № 124.
Организация стахановской работы забойщика и крепильщика в уступах на крутопадающих пластах Донецкого бассейна (обобщение опыта) / К. Д. Науменко // Уголь. – 1939. – № 1.

Организация производства на шахте при 2-х сменном режиме работы лав по графику цикличности / К. Д. Науменко // Труды ХИЭИ. – Т. 3. – 1950 г. – Х.: Изд-во Харьк. ун-та.

Эффективность прогрессивной организации работы угольных шахт и лав / К. Д. Науменко – М.: Углетехиздат, 1959. – 158 с.

Использование основных фондов на шахтах Донбасса / К. Д. Науменко, М. М. Тимух, Н. П. Хохлов. – Донецк: Донбасс, 1971. – 102 с.

Снижение себестоимости угля / К. Д. Науменко – М.: Недра, 1979. – 128 с.

Использование производственных мощностей в угольной промышленности / К. Д. Науменко, С. А. Кулиш, В. И. Розум.– К.: Техника, 1984. – 167 с.

Организация и планирование производства на предприятиях горной промышленности: Учебник / К. Д. Науменко, С. А. Кулиш, Г. А. Маевский, В. Б. Сивый, А. Г. Сурков, В. Г. Чернышёв, Н. И. Чугаенко; Под общ. ред. докт. экон. наук., проф. К. Д. Науменко. – М.: Недра, 1968. – 460 с.

Экономика горной промышленности: Учеб. пособие / Под общ. ред. К. Д. Науменко и С. А. Кулиша. – М.: Недра, 1974. – 352 с.

Организация, планирование и управление производством на предприятиях горной промышленности: Учеб. пособие / К. Д. Науменко, С.А. Кулиш, В. Б. Сивый и др.; Под общ. ред. д-ра экон. наук, проф. К. Д. Науменко. – 2-е изд., перераб. и доп. – М.: Недра, 1977. – 480 с.

Математические методы в планировании и управлении горным производством: Учеб. пособие / С. А. Кулиш, К. Д. Науменко, В. Б. Сивый и др.; Под общ. ред. С. А. Кулиша. – 2-е изд., перераб. и доп. – М.: Недра, 1978. – 312 с.

Экономика горной промышленности: Учебник / К. Д. Науменко, С. А. Кулиш, В. В. Неженцев и др.; Под ред. К. Д. Науменко, С. А. Кулиша. – 2-е изд., перераб. и доп. – К.: Вища школа, 1979. – 375 с.

Анализ производственно-хозяйственной деятельности горных предприятий: Учеб. пособие / К. Д. Науменко. – М.: Наука, 1982. – 255 с.

Технико-экономический анализ работы горных предприятий: Учеб. пособие / К. Д. Науменко, В. П. Бондаренко, А. В. Дружинин, В. К. Науменко; Под общ. ред. К. Д. Науменко. – Х.: Вища школа, Изд-во при Харьк. гос. ун-те, 1983. – 216 с.

ОЛІЙНИК Станіслав Ульянович

(1927 р., 14 січня, Золочів Харківської обл.)

Проректор з наукової роботи, професор кафедри економіки і організації машинобудівного виробництва, кафедри менеджменту

Кандидат економічних наук, професор

Інженер-економіст (1949 р., ХІЕІ), кандидат економічних наук (1954 р., ХІЕІ), доцент (1959 р., ХІЕІ), професор (1987 р., ХІЕІ).

Нагороджений медалями «За доблесну працю в ознаменування 100-річчя з дня народження В. І. Леніна» (1970 р.), «Ветеран праці» (1984 р.), нагрудними знаками МВССО СРСР «За вігмінні успіхи в роботі» (1985 р.), МОНУ «За наукові досягнення» (2005 р.), Золотим знаком ХДЕУ (2000 р.)

З родини залізничника. Вищу освіту здобув у Харківському гірничо-індустріальному та Харківському інженерно-економічному інститутах. По закінченні машинобудівного факультету ХІЕІ (1949 р., спеціальність «економіка і організація машинобудівної промисловості») працював інженером-нормувальником на машинобудівному заводі Мінвугіля в м. Ясиновата Донецької області.

У 1953 р. закінчив аспірантуру ХІЕІ, захистив дисертацію кандидата економічних наук «Вплив технічного контролю на трудомісткість виробничих операцій». Працював у ХІЕІ, послідовно обіймаючи посади асистента, викладача, доцента кафедри економіки, організації і планування машинобудівного виробництва, у 1963 – 1964 рр. та 1966 – 1969 рр. був завідувачем кафедри. Викладав курси «Технічне нормування праці в машинобудуванні» та «Організація і планування виробництва в машинобудуванні». У 1959 – 1963 рр. – декан заочного, вечірнього, машинобудівного факультетів, у 1964 – 1993 рр. – проректор з наукової роботи. З 1963 р. – науковий керівник Науково-дослідної лабораторії з економіки і планування машинобудівних підприємств ХІЕІ при Харківському раднаргоспі. У 1977 – 1978 рр. виконував обов'язки ректора. У 1993 – 2005 рр. – професор кафедри менеджменту ХНЕУ, викладав курс «Теорії менеджменту».

Направлявся для читання лекцій до НДР – 1963 р., Магдебургська вища технічна школа, де читав курс «Техніко-економічне проектування машинобудівних підприємств», ПНР – 1970, 1974, 1978 рр., Вища економічна школа Вроцлав, Варшавський полі-

технічний інститут, Познанська економічна академія. У 1968 р. у складі делегації вищих навчальних закладів СРСР відвідав Великобританію, де вивчав досвід організації економічної освіти та підготовку організаторів виробництва.

Був членом навчально-методичної ради з економіки і управління Мінвуза СРСР, членом постійно діючої комісії Ради зі сприяння запровадженню науково-технічного прогресу у промисловості при Харківському обкомі партії, членом бюро міської Ради студентського наукового товариства, членом економічних секцій науково-технічних і науково-методичних рад МВССО СРСР та УРСР, відповідальним редактором наукового республіканського міжвідомчого збірника «Економіка і організація виробництва».

Досліджував проблему удосконалення методів організації і планування виробництва на машинобудівних підприємствах. Особливу увагу у дослідженнях С. У. Олійника приділялося таким вузловим питанням:

- виявленню та оцінці внутрівиробничих резервів за рахунок удосконалення організації і планування виробництва, нормування праці, управління і запровадження АСУП;
- вдосконаленню оцінки і планування технічного рівня виробництва;
- удосконаленню внутрізаводського госпрозрахунку підприємств і його підрозділів;
- поліпшенню планування і оцінки ефективності науково-дослідних робіт у вузах.

У дослідженнях С. У. Олійника другої половини 1950-х рр. аналізувався досвід використання активних методів контролю якості на машинобудівних заводах та були запропоновані шляхи використання упереджувальних статистичних методів аналізу, значення яких підвищувалося в умовах усе більш високого ступеня автоматизації виробничих процесів.

У 1960-ті рр. колектив НДІ економіки і планування промислових підприємств під науковим керівництвом О. Г. Лібермана та С. У. Олійника розробив і здійснив розгорнуту програму вдосконалення техніко-економічного планування і аналізу виробничо-господарської діяльності підприємств Харківського раднаргоспу. Було створено якісно нову методику спрощеного розрахунку цехової собівартості для машинобудівних заводів. Усе це дозволяло економістам швидко і досить точно визначати собівартість продукції, що забезпечить підвищення ефективності і встановлення чіткого контролю над витратами. За результатами аналізу структури управління на 10 заводах Харкова, було запропоновано систему безцехового управління на ряді підприємств, що значно спрощувало управління господарською діяльністю. Були виявлені цікаві залежності зростання продуктивності праці, обсягів виробництва, виробничих фондів, що дозволило обґрунтувати нормативи тривалої дії для економічного планування. Усе це дозволило підвести наукову базу для перспективного і по-

**Ректор Познанської економічної академії
Е. А. Даманський та в. о. ректора ХІНІ
С. У. Олійник підписують договір про дружбу
та співпрацю (квітень 1978 р., Познань)**

точного планування виробництва підприємств.

У кінці 1960-х – початку 1970-х рр. С. У. Олійником досліджувалося використання робочого часу на машинобудівних підприємствах Харкова. В працях 1970 – 1975 рр. були запропоновані методи запровадження технічно обґрунтованих норм як шляху зростання продуктивності. За наслідками вивчення границь ефективності поопераційного розділення праці у механічних і складальних цехах та впливу інтенсивності праці на його продуктивність, було запро-

поновано інтегральний показник інтенсивності праці. Проблемам зростання продуктивності праці було присвячено узагальнюючу монографію «Резерви робочого часу» (спільно з С. К. Потьомкіним), видану 1975 р.

У спільних з Г. Г. Єфіменко дослідженнях 1979 – 1982 рр. вивчалася проблема запровадження ефективних форм праці на основі нових технологічних можливостей на машинобудівних заводах дрібносерійного та одиничного виробництва (у тому числі багатOVERстатного обслуговування). Були запропоновані інтегральні показники технічного рівня виробництва, що мали слугувати ефективним засобом планування розвитку цехів, підприємств, об'єднань та галузі у цілому.

У 1980-х рр. С. У. Олійником було сформовано логічну схему аналізу виробництва та формування програми його модернізації, що включала оцінку технічного рівня виробництва, наявного організаційно-технічного потенціалу та «ресурсоємних» ділянок, факторний аналіз його рівня та резервів його розвитку, розробку заходів з удосконалення організації виробництва та визначення рівня напруженого плану виробничого ділянки, що змінюється. Для знаходження оптимальних варіантів технічної модернізації виробництва було розроблено економіко-математичну модель і мережний графік, використання яких, за допомогою ЕОМ, дозволяло визначати об'єкти першочергової модернізації, що забезпечували найбільше зростання прибутку.

Низка прикладних досліджень 1960-х – 1980-х рр. виконувалась на замовлення підприємств та мала ціллю удосконалення господарського розрахунку (фактично, удосконалення планування й управління) на машинобудівних підприємствах – ХТЗ, Поліграфмаш, Електромашина, КРАЗ, Полтавському заводі штучних алмазів та ін.

Під керівництвом С. У. Олійника було досягнуто поступу в організації науково-дослідної роботи в ХІЕІ. У 1969 – 1987 рр. в 6,16 разів зріс у вартісному вимірі обсяг робіт, що виконувалися науковцями за госпдоговорами. Послідовно провадилася інформатизація досліджень, в ХІЕІ діяли три галузеві науково-дослідні лабораторії, високих якісних показників досягла студентська наука. Зросла кількість аспірантів ХІЕІ, питома вага викладачів з науковими ступенями та званнями зросла до 80 – 85%, що перевищувало середній рівень у вузах країни. Під керівництвом С. У. Олійника підготовлено 30 кандидатів економічних наук, в т. ч. професори В. П. Москаленко, С. К. Потемкін, А. О. Афанас'єв, В. М. Гриньова, Н. М. Внукова, О. В. Раєвнева, Іванілов О. С. та ін.

Обрані праці:

Научная организация труда и её эффективность / С. У. Олейник – Х.: Прапор, 1972. – 44 с.

Методика оценки НИР в вузах экономического профиля / С. У. Олейник, Г. С. Одинцова – Х.: ХІЭІ, 1975. – 36 с.

Резервы рабочего времени / С. У. Олейник, С. К. Потёмкин – Х.: Прапор, 1975. – 72 с.
Совершенствование показателей планирования машиностроительного производства / Ю. Д. Костин, С. У. Олейник – К., 1979. – 19 с.

Интенсификация электротехнического производства в новых условиях хозяйствования / Н. П. Белоус и др.; Отв. ред. С. У. Олейник. – К.: Техніка, 1987. – 184 с.

Ритмичность поставок в условиях самофинансирования / Н. П. Белоус, С. У. Олейник, Е. И. Богуславский, О. Т. Тильчин. – К.: Техніка, 1991. – 141 с.

Серія наукових статей в пам'ять засновника Харківської економічної школи О. Г. Лібермана:

Доброе слово о моем учителе / С. У. Олейник // «Економіка розвитку». – №4 [48]. – 2008.

Либерман Е. Г. – новатор развития экономической теории / С. У. Олейник // «Економіка розвитку». – № 4 [52]. – 2009.

Либерман Е. Г. и экономико-математические методы в ХІЭІ / С. У. Олейник // Ліберманівські

День науки, зустріч із працівниками заводів Харкова

читання – 2010: економічна спадщина та сучасні проблеми: Монографія / Під редакцією д-ра екон. наук, проф. В. С. Пономаренка та ін. – Х.: ВД «ІНЖЕК», 2010. – 472 с.

Е. Г. Либерман и экономическая эффективность производства / С. У. Олейник // Либерманівські читання – 2010: економічна спадщина та сучасні проблеми: Монографія / Під редакцією д-ра екон. наук, проф. В. С. Пономаренка та ін. – Х.: ВД «ІНЖЕК», 2011.

Организация и планирование машиностроительных предприятий: Учебник Минвуза РСФСР / Е. Г. Либерман, Ю. Е. Звягинцев, А. Н. Золотарев, В. В. Кононенко, Г. М. Макарова, С. У. Олейник Под. ред. Е. Г. Либермана. – М.: Изд. Машгиз, 1960. – 568 с.

Организация и планирование производства на машиностроительных предприятиях: Учебник Минвуза СССР, издание второе / Е. Г. Либерман, Ю. Е. Звягинцев, А. Н. Золотарев, В. В. Кононенко, Г. М. Макарова, С. У. Олейник, Под. ред. Е. Г. Либермана. – М.: Изд. Машиностроение, 1967. – 606 с.

Проблемы научной организации труда на машиностроительных предприятиях: Учеб. пособ. / С. У. Олейник, С. К. Потёмкин – Х.; 1975. – 133 с.

Автоматизированные системы управления машиностроительными предприятиями: Учебник / Ред. С. У. Олейник. – М: Высшая школа, 1981. – 286 с.

Автоматизированные системы управления и организация экономической информации на машиностроительных предприятиях: Учеб. пособие Минвуза СССР / С. У. Олейник и др.; Под ред. С. У. Олейника – Х.: Вища школа, Изд-во при ХГУ, 1987. – 167 с.

Автоматизированные системы управления машиностроительными предприятиями : Учебник для вузов Минвуза СССР / С. У. Олейник, В. И. Иванова, Г. М. Макарова и др. – М. : Высшая школа, 1991. – 222 с.

Научная организация и нормирование труда в машиностроении: Учебник для вузов Минвуза СССР / Под общей ред. С. М. Семенова. М.: Машиностроение, 1991. – 240 с.

Стратегія і тактика діяльності промислового підприємства в умовах ринку: Навч. посібник / С. У. Олійник, В. С. Пономаренко, І Б. Медведєва – К., 1996. – 80 с.

Менеджмент: Навчальний посібник / С. У. Олійник та ін. –Х. – К.: Друк ЛТД, РВЦ Проза, 1997. – 176 с.

Стратегічні цілі і моделі ефективної діяльності підприємства: Навчальний посібник / М. А. Сіроштан, В. І. Потапов, М. І. Білявцев, С. У. Олійник, О. М. Тимонін; Під редакцією С. У. Олійник – Х.: Вид-во Око, 1999. – 216 с.

РУБІН Павло Германович

(1874, 8 листопада – 1960, 5 червня, Харків)

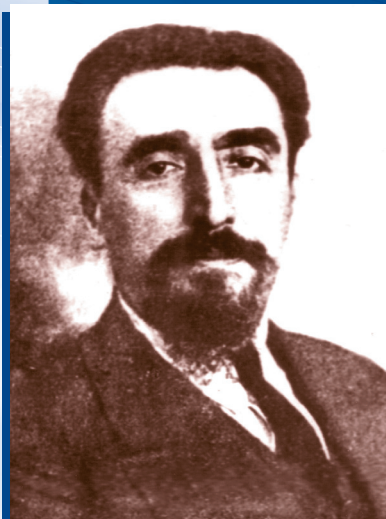
Завідувач кафедри металургії

Доктор технічних наук, професор

З родини вчителя. Навчався в Петербурзькому початковому міському училищі та 2-ї Петербурзькій гімназії, яку закінчив з золотою медаллю. У 1893 р. вступив до Петербурзького горного інституту, по закінченні якого у 1898 р. був відзначений першим з 51 студента із занесенням прізвища на мармурову дошку пошани. Під час навчання працював кочегаром на Московському металічному заводі, робітником деревесно-вугільних та ливарних виробництв Мальцевських заводів (Брянський повіт), Гданцевського чавуноплавильного заводу та Саксаганського залізного рудника у Кривому Розі. У 1898 – 1899 рр. перебував у науковому відрядженні у Німеччині, Бельгії, Франції та Люксембурзі, де вивчав металургійне виробництво; у 1899 р. на заводі Кокеріль (Бельгія) здійснив експериментальну плавку, дослідивши повний тепловий баланс доменної печі.

У 1899 – 1900 рр. – асистент Петербурзького горного інституту, з 1900 р. по 1930 р. – викладав у Катеринославському Вищому Горному Училищі (з 1912 р. – Катеринославський горний інститут), де 1906 р. був обраний професором і обійняв кафедру металургії чавуну та горючих матеріалів, у 1925 – 1929 рр. – декан металургійного факультету. Під час роботи в КГІ був організатором металургійної лабораторії, облаштував музей посібників, виступив ініціатором створення хіміко-технічного відділення зі спеціалізацією в галузі коксування та газової справи, у 1916 – 1917 рр. створив першу дослідну коксувальну станцію, де здійснював перші роботи з полукочування донецького вугілля.

Провадив широку науково-дослідну та громадську діяльність: у 1902 р. вивчав мідні заводи Закавказзя, металургійні, кокосові, мідні і свинцево-срібні заводи в Німеччині, Австро-Угорщині і Швеції, від-

Горний інженер
(1898 р., С.-П.Б.П.),
доктор технічних наук
(1935 р.),
професор (1906 р., КВГУ;
1935 р.).

Заслужений діяч науки і техніки УРСР (1944 р.).

Нагороджений орденом
Трудового Червоного
Прапора, медаллю

відував Дюссельдорфську металургійну виставку, брав участь у роботі скликаного Iron and Steel Institute (Великобританія) Міжнародного конгресу з металургії заліза. Був обраний членом Німецького товариства металургії заліза (з 1899 р.). У 1904 і 1906 рр. вивчав заводи Домбровського басейну (Царство Польське), у 1907 р. – металургійні і мідні виробництва Уралу, у 1912 р. – металургійні вищі навчальні і науково-дослідні заклади Німеччини, Англії, Франції, у 1914 р. – Швеції. У 1910 р. керував металургійним відділом Обласної сільськогосподарської і промислової виставки у Катеринославі. Голова Катеринославського наукового товариства (1909 – 1911 рр.), організатор Народного університету ім. д-ра Караваєва (1909 р.), голова Катеринославського відділу Імператорського Російського технічного товариства (1916 – 1917 рр.). У 1915 р. П. Г. Рубін був обраний членом Ради Російського Металургійного товариства.

В роки Громадянської війни П. Г. Рубін був обраний головою Катеринославського районної заводської наради (1917 – 1918 р.), керував роботами Катеринославського науково-технічного відділу РНГ, обіймав посаду голови його металургійної і паливної секцій (1920 – 1922 рр.).

У 1922 – 1930 рр. – очолював Науково-дослідну кафедру металургії та горючих матеріалів ВУАН. У 1921 – 1922 рр. член особої комісії Ради тру-

да і оборони з відновлення кам'яновугільної промисловості Донбасу. У 1926 р. був організатором та науковим керівником Дніпропетровських філіалів Гіпромезу і Коксобуду. У 1930 р. – директор Дніпропетровського інституту металів,

з 1931 р. – керівник доменної групи Українського НДІ металів. Науковий консультант металургійних заводів.

У 1930 – 1931 рр. був репресований у справі так званої «Промпартії», після чого займався переважно викладацькою діяльністю.

У 1930–ті рр. П. Г. Рубін був завідувачем кафедри металургії чавуна і палива Донецького металургійного інституту (1931 – 1934 рр.), кафедри металургії Української промислової академії ім. Сталіна (1933 – 1935 рр.), кафедри енергетики Харківського хіміко-технологічного інституту (1936 – 1938 рр.), кафедри металургії Харківського інженерно-економічного інституту (1934 – 1941 рр.). Був членом науково-технічних рад низки науково-дослідних і проектних інститутів, брав участь у експертизі проектів великих нових заводів СРСР.

У роки Великої Вітчизняної війни П. Г. Рубін працював на Кузнецькому металургійному заводі, у 1944 – 1947 рр. очолював новостворений Хіміко-металургійний інститут Західносибірського відділення АН СРСР.

У 1950-ті рр. брав участь у роботі Державної екзаменаційної комісії ХІЕІ.

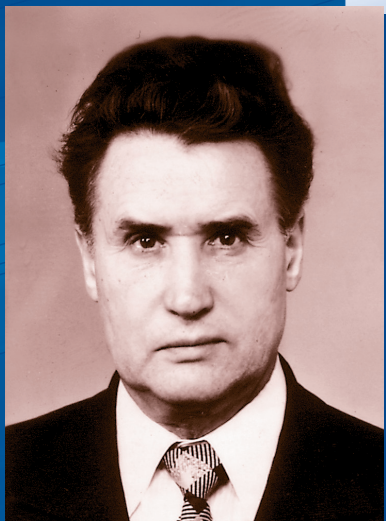
П. Г. Рубін є засновником вітчизняних наукових шкіл у напрямі коксохімії та металургії чавуну. Під його безпосереднім керівництвом було підготовлено більше 1000 інженерів, конструкторів, науковців і дослідників. Виступив безпосереднім засновником або науковим керівником і ініціатором створення ключових науково-дослідних та проектних центрів, що склали основу вітчизняного незалежного технологічного розвитку у базових галузях важкої промисловості: Дніпропетровського та Харківського вуглехімічних інститутів, Гіпрококсу, Дніпропетровського науково-дослідного інституту металів, факультетів та відділень Дніпропетровського горного інституту, Донецького індустріального інституту та ін. Під науковим керівництвом П. Г. Рубіна розроблялися проектні рішення перших вітчизняних коксохімічних виробництв, провадилися перші масштабні роботи зі збагачення залізистих кварцитів Кривого Рогу, були розроблені наукові засади фізико-механічного дослідження коксу. Спільно з проф. Я. О. Габінським був автором проекту коксохімічного комплексу «Південної Магнітки» – металургійного заводу «Азовсталь» та Новомаріупольського коксохімічного заводу.

Меморіальна дошка на честь П. Г. Рубіна, встановлена біля 1-го корпусу Національного гірничого університету у Дніпропетровську, де він працював у 1906 – 1931 рр.

Обрані праці:

Исторический очерк возникновения Екатеринославского Высшего горного училища и его деятельности за первое десятилетие (1899 – 1909 г.) / П. Г. Рубин – Екатеринослав: Тип. Губернского Земства, 1909. – 147 с.
Топливо. Исследования. Обработка. Использование / П. Г. Рубин (ред.) – Екатеринослав: Госиздат Украины, 1925 . – 395 с.

РУШЕНКО Петро Тихонович

(1921, 14 листопада, с. Ліговка Сахновщинського району Харківської обл.)

Професор, завідувач кафедри історії КППС

Доктор історичних наук, професор

З селянської родини. У 1939 р. вступив до Київського авіаційного інституту ім. К. Є. Ворошилова, у тому ж році був призваний до армії. В роки Великої Вітчизняної війни – командир взводу танкової дивізії, після виходу з оточення та перевірки – на інженерно-командних посадах, закінчив війну заступником командира полку.

Закінчив Харківський педагогічний інститут ім. Г. С. Сковороди (1949 р., спеціальність «історія»), аспірантуру, у 1953 р. захистив дисертацію кандидата історичних наук «Антифашистське повстання в Болгарії у 1923 році». У 1952 – 1958 рр. – завідувач кафедри історії, декан історичного факультету Станіславського педінституту, у 1958 – 1961 рр. – доцент кафедри марксизму-ленінізму Харківського медичного інституту. З 1961 по 2000 рр. – завідувач кафедри марксизму-ленінізму (з 1970 р. – кафедри історії КППС, з 1992 р. – кафедри історії України та сучасного світу) ХІЕІ, викладав курс історії КППС. У 1970 р. захистив дисертацію доктора історичних наук «Діяльність Комуністичної партії України з прискорення технічного прогресу у промисловості (1959 – 1965 рр.)». Обирався секретарем партбюро ХІЕІ, заступником голови Харківської міської організації товариства «Знання» (1972 – 1980 рр.).

П. Т. Русченко був учасником великої дослідницької програми з вивчення історії міст та сіл Українського РСР, у рамках якої ним були видані присвячені містам Харківщини чотири історико-краєзнавчі нариси, а також з вивчення історії фабрик і заводів республіки, – був учасником творчого колективу з написання монографії з історії Харківського канатного заводу.

Вчитель історії (1949 р., ХПеґІ), кандидат історичних наук (1953 р., ХПеґІ), доцент (1954 р., ХІЕІ), доктор історичних наук (1970 р.), професор (1971 р., ХІЕІ).

Заслужений працівник вищої школи УРСР (1980 р.).

Нагороджений орденами «Вітчизняної війни» II ст. (1985 р.), «Червоної Зірки» (1944 р.), медалями «За бойові заслуги» (1943 р.), «За оборону Сталінграда», «За взяття Белграда», «За перемогу над Німеччиною», «За доблесний труд в ознаменування 100-річчя з дня народження В. І. Леніна» (1970 р.) та ін.

Досліджував політико-соціальні аспекти прискорення технічного прогресу у промисловості радянської України. У 1990-ті рр. – технічну творчість працівників промисловості України в умовах переходу до ринкової економіки.

Обрані праці:

Красноград: Історико-краєзнавчий нарис / П. Т. Рущенко – Х.: Харківське книжкове видавництво, 1962. – 163 с.

Валки: краєзнавчий нарис / П. Т. Рущенко – Х.: Прапор, 1965 р. – 102 с.

Великий Жовтень і революційний рух у Болгарії у 1923 році / П. Т. Рущенко – Х.: Видавництво ХДУ, 1967. – 180 с.

Діяльність Комуністичної партії України по прискоренню науково-технічного прогресу в промисловості (1959–1965 рр.) / П. Т. Рущенко – Х.: Вид-во Харк. ун-ту, 1969. – 203 с.

Верность долгу: очерк истории Харьковского канатного завода имени 60-летия Советской Украины / О. В. Бессонова, Н. П. Жаровский, Е. Н. Победина, П. Т. Рущенко, Д. Н. Фимин. – Х.: Прапор, 1978. – 135 с.

Развитие творческой инициативы в промышленности / В. Г. Ляшенко, В. А. Моцак, П. Т. Рущенко и др. – Х.: Вища школа, Изд-во при Харьк. гос. ун-те, 1986. – 175 с.

СЕКТ Павло Юхимович

(1905, 6 грудня, Бахмут Катеринославської губ. – 1968, 8 листопада, Харків).

Професор кафедри економіки та організації хімічного виробництва

Кандидат технічних наук, доцент

З родини вчителя. Після закінчення Бахмутського реального училища у 1919 р. добровільно вступив у РСЧА, брав участь у боях на денікінському фронті. У 1920 р. – відряджений на навчання до 51-х піхотних командних курсів червоних старшин (м. Харків). У 1921 р. був демобілізований як неповнолітній.

У 1921 – 1924 рр. працював кореспондентом газети «Український економіст», у 1924 – 1927 рр. був фінансовим контролером Окрфінвідділу. У 1921 – 1924 рр. навчався на робітфаку Харківського технологічного інституту, по закінченні якого у 1925 р. вступив до ХІНГУ; з листопада 1930 р., після реорганізації ХІНГ, продовжив навчання на інженерно-економічному факультеті Харківського механіко-машинобудівного інституту ім. Профінтерна, який закінчив у березні 1931 р. за фахом інженера-економіста.

У 1929 – 1932 рр. працював в інституті Гіпрококс (м. Харків), був аспірантом Українського Інституту історії техніки. Викладацьку діяльність почав у 1932 р. як доцент Сталінського вуглехімічного інституту та Дніпропетровського хіміко-технологічного інституту, де читав курс економіки хімічної промисловості та обіймав посади декана інженерно-економічного факультету і завідувача кафедри економіки хімічної промисловості. Читав курси економіки хімічної промисловості в Сталінському вуглехімічному інституті, курс економіки соціалістичної промисловості на економічному факультеті Дніпропетровського державного університету.

Інженер-економіст (1931 р., ХМММ ім. Профінтерна), доцент (1934 р., ДХТІ), кандидат технічних наук (1949 р., ХІЕІ).

Нагороджений медаллю «За доблесну працю в роки Великої Вітчизняної війни 1941 – 1945 рр.» (1945 р.)

У 1938 – 1962 рр. – один із провідних спеціалістів Гіпрококсу, старший інженер-економіст, керівник групи, начальник техніко-економічного відділу. За сумісництвом – доцент ХІЕІ (з 1944 р.), у 1962 – 1968 рр. обійняв посаду професора кафедри економіки та організації хімічного виробництва. Член Наукової ради Держкомітету при РМ СРСР з координації науково-дослідних робіт «Нові процеси в коксохімічній промисловості», член галузевої науково-технічної ради коксохімічної промисловості, доповідач низки урядових нарад і комісій.

П. Ю. Сект був одним з провідних фахівців у галузі економіки коксохімічної промисловості. Під його керівництвом виконувалося широке коло дослідних робіт на замовлення коксохімічних підприємств Донбасу та Подніпров'я. Зокрема, систематично досліджувалася проблема розширення сировинної бази коксування, покращення якості коксу, збагачення вуглів, розширення використання продуктів коксування.

Дослідження дозволяли обґрунтовувати стратегію розвитку коксохімічної промисловості республіки. Було встановлено, що швидкий розвиток машинобудування збільшував потреби у ливарному коксі, запаси якого у Донбасі були обмеженими. У перспективі створювався дисбаланс, усунення якого вимагало здійснення коректив щодо напрямів зростання у коксохімічній та вугледобувній промисловості, реконструкції підприємств, зміни пріоритетів щодо видобування у вугільних басейнах СРСР. Дослідження ставали основою схеми вуглепостачання коксохімічних підприємств та сприяли корекції інвестиційної та технологічної політики у галузі.

На початку 60-х рр. на замовлення Донецького раднаргоспу провадилися спільні з УХІНОм, УкрНДІВуглезбагачення і Харківським гірничим інститутом дослідження, спрямовані на поліпшення техніко-економічних показників процесу флотації. Виконувалися роботи з порівняльного аналізу технологічних схем флотації, а також собівартості флотації за елементами витрат. П. Ю. Сект був одним з авторів концепції коксогазохімічного заводу.

Обрані праці:

- Кокс, газ, химия в пятилетнем плане / П. Е. Сект. – Х.: Госиздат Украины, 1931.
- Снабжение шихтой коксохимической промышленности Урала и Сибири / П. Е. Сект. – Х.: Гостехиздат Украины, 1933.
- Технико-экономические очерки по коксогазохимической промышленности / П. Е. Сект. – Х.: Гостехиздат Украины, 1934.
- Сырьевая база коксохимии в третьем пятилетии / П. Е. Сект // Кокс и химия. – 1940. – № 8. – С. 8 – 11.
- Новые задачи промышленной переработки каменных углей / П. Е. Сект, Л. М. Майер, С. Г. Аронов // Уголь. – 1947. – № 3.
- Этапы развития коксохимической промышленности СССР / П. Е. Сект. – Х.: Изд-во Харьк. ун-та, 1951.

Газификация городов Украины на базе коксового газа / П. Е. Сект // Труды ХИЭИ. – Х.: Изд-во Харьк. ун-та, 1952.

Технико-экономические основы обогащения коксующихся углей / А. М. Беликов, П. Е. Сект. – Углетехиздат, 1953.

Основные направления размещения фабрик для обогащения коксующихся углей / П. Е. Сект // Труды ХГУ. – Т. 7. – 1956. – С. 17 – 35.

Экономика флотации угольного шлама и пыли / П. Е. Сект, Ф. Ф. Тесленко, А. М. Беликов, С. А. Левин // Кокс и химия. – 1957. – № 8. – С. 52 – 58.

Технико-экономическое обоснование использования газовых углей Донецкого бассейна для производства доменного кокса. [Совещание по проблемам топливной базы черной металлургии СССР. 1959 г., Москва] / П. Сект, Ф. Тесленко, С. Левин // Вопросы экономики. – 1959. – № 9. – С. 154 – 155.

Экономика использования газовых углей Донецкого бассейна для производства металлургического кокса / П. Е. Сект, Ф. Ф. Тесленко, А. М. Беликов, С. Ф. Ткачѐв // Уголь. – 1959. – № 1. – С. 20 – 23.

Экономика коксования газовых углей Донецкого бассейна / П. Е. Сект // Экономика Советской Украины. – 1961. – № 1.

Экономика комплексной переработки углей Львовско-Волынского бассейна способом коксования / П. Е. Сект // Экономика Советской Украины. – 1962. – № 5. – С. 82 – 86.

Экономика подготовки донецких углей для коксования / П. Е. Сект, В. И. Жилкин // Кокс и химия. – 1966. – № 11. – С. 42 – 48.

Сырьевая база производства металлургического кокса из донецких углей / П. Е. Сект, М. Т. Аленина // Уголь Украины. – 1966. – № 11. – С. 41 – 43.

СЕРІКОВ Олександр Миколайович

(1883, 2 березня, Харків – не раніше 1954, Харків)

**Завідувач кафедри бухгалтерського обліку
і калькуляції**

Професор

З родини службовця. Закінчив Харківське комерційне училище Імператора Олександра III (1901 р.), економічне відділення Петербурзького політехнічного інституту Імператора Петра Великого (1902 – 1907 рр., спеціальність «фінанси та бухгалтерський облік»).

З 1907 р. почав викладацьку діяльність як учитель бухгалтерії в ХКУ; з 1912 р. викладав у Харківських вищих комерційних курсах, з 1916 р. – у Харківському комерційному інституті (курси комерційної арифметики, земського рахівництва в зв'язку з логісмографією, земського і міського рахівництва). У 1911 – 1913 рр. під час закордонних відряджень вивчав постановку комерційної освіти в країнах Європи, його роботи публікувалися в журналі Харківського відділення ІРТТ «Рахівництво і господарство». У 1920 – 1940 рр. викладав курс бухгалтерії в Харківському інституті народного господарства та Харківському інженерно-економічному інституті, у 1930 – 1935 рр. – викладач, у 1935 – 1941 рр. та 1944 – 1953 рр. – професор, завідувач кафедри бухгалтерського обліку і калькуляції ХІЕІ.

Одночасно обіймав посади головного бухгалтера кооперативних, промислових організацій і банків: Вукоопспілки (1917 – 1922 рр.), Спиртотресту (1922 – 1923 рр.), Облсільбанку (1923 – 1930 рр.) та ін. У 30-ті рр. брав участь у здійснюваних вченими ХІЕІ проектах з постановки обліку і нормування на харківських підприємствах «Серп і Молот», Велозаводі та інших. Був консультантом НДІ прикладної економіки.

**Нагороджений медаллю
«За трудову доблесть».**

**Кандидат комерції (1901 р.,
ХКУ Імп. Олександра III),
економіст (1907 р., СПБІ),
професор (1939 р., ХІЕІ)**

У роки окупації міста у 1941 – 1943 рр. працював головним бухгалтером Обласної земельної управи, викладав у Агрошколі.

Наукові інтереси у галузі теорії та історії бухгалтерської справи, промислової і кооперативної калькуляції.

Обрані праці:

Теория бухгалтерского дела. – Харьков, 1930.

Промышленный учёт / А. Н. Сериков – Харьков, 1930.

Курс общего счетоводства. – Харьков, 1927.

Курс промышленного учёта. – Харьков, 1932.

СІМЕЙКІН **Микола Степанович**

*(1919 р., 6 грудня, Белгород, РРФСР –
1992 р., 19 листопада, Харків)*

Завідувач кафедри політичної економії

Кандидат економічних наук, професор

З родини службовця. По закінченні школи працював електромеханіком, у 1939 р. був мобілізований до лав армії, воював на Волховському, Південно-Західному, 1-му Українському фронтах. 1946 р. був демобілізований, навчався на економічному факультеті Харківського державного університету ім. О. М. Горького, по закінченні якого (1950 р., спеціальність «політекономія») стає викладачем кафедри політекономії Харківського інженерно-економічного інституту. У 1955 р. захистив дисертацію кандидата економічних наук «Принцип матеріальної зацікавленості і його використання у соціалістичній промисловості». З 1956 по 1992 рр. – завідувач кафедри політекономії ХІЕІ; викладав курс політекономії.

Мінвузом СРСР неодноразово направлявся до вищих навчальних закладів країн РЕВ, де вивчав постановку політекономічної освіти; у 1978 – 1980 рр. викладав курси політичної економії та наукового комунізму студентам педагогічного інституту у м. Зелена Гура та студентам Краківського політехнічного інституту (ПНР).

У 1950 – 1960 рр. досліджував проблему застосування принципу матеріальної зацікавленості у соціалістичній промисловості СРСР. У 1970 – 1980 рр. – питання удосконалення відносин розподілу як фактору підвищення ефективності використання економічного потенціалу. Координував дослідницькі теми кафедри:

- закономірності підвищення ефективності суспільного виробництва в період будівництва комунізму;

Викладач політекономії
(1950 р., ХДУ ім. О. М. Горького), кандидат економічних наук (1957 р., КДУ ім. Т. Шевченка), доцент (1959 р., ХІЕІ), професор (1970 р., ХІЕІ).

Нагороджений медалями
«За перемогу над Німеччиною» (1945 р.), «За трудову доблесть» (1961 р.), «За доблесний труд в ознаменування 100-річчя з дня народження В. І. Леніна» (1970 р.) та ін.

- економічні проблеми технічного прогресу у розвинутому соціалістичному суспільстві;
- політико-економічні засади дослідження економічного потенціалу розвинутого соціалізму;
- дослідження закономірностей переходу на інтенсивний шлях соціалістичного відтворення.

Обрані праці:

Укрепление принципа материальной заинтересованности в социалистической промышленности / Н. С. Семейкин // Труды ХИЭИ. – Т. VII. – 1957.

Закон распределения по труду. Заработная плата при социализме / Н. С. Семейкин. – Х.: Изд-во Харьковского университета, 1958. – 34 с.

Заработная плата в период строительства коммунизма / Н. С. Семейкин. – Х.: Изд-во Харьковского университета, 1966. – 188 с.

Нова система господарювання і ефективність промислового виробництва / М. С. Семейкін, А. Б. Тененбаум. – К.: Політвидав України, 1969. – 111 с.

Пути повышения производительности труда на предприятии / Н. С. Семейкин. – Х.: Прапор, 1972. – 31 с.

Экономические проблемы научно-технического прогресса в развитом социалистическом обществе/ Под общей ред. Н. А. Сироштана. – Харьков: Изд-во при Харьковском унив-те, «Вища школа», 1983. – 153 с.

Основы управления производством / С. А. Кулиш, И. П. Алдохин, Р. И. Мартыненко, К. Д. Науменко, Н. С. Семейкин. – К.: Вища школа, 1975. – 318 с.

СИВИЙ Володимир Борисович

*(1924, 9 травня, Артемівськ
Перевальського р-ну Ворошиловградської обл. –
2005, 6 серпня, Харків)*

**Завідувач кафедри економіки, організації
і нормування праці**

Доктор економічних наук, професор

З родини шахтаря. Учасник бойових дій Великої Вітчизняної війни. Після демобілізації, у 1947 р., поступив на гірничий факультет Харківського інженерно-економічного інституту, по закінченні якого (1952 р., спеціальність «горний інженер-економіст», з відзнакою) працював начальником планового відділу будуправління тресту «Кузнецкшахтострой» (м. Новокузнецк Кемеровської області). У 1953 – 1956 рр. навчався в аспірантурі ХІЕІ, у 1956 – 1973 рр. працював асистентом, старшим викладачем, доцентом, а з 1973 р. – професором кафедри економіки і організації гірничого виробництва ХІЕІ. Викладав курси «Організації виробництва у гірничій промисловості», «Математичних методів в плануванні і управлінні», «Економіко-математичних методів і моделей», «Основ наукових досліджень». Брав участь у діяльності заснованого у м. Кадіївці науково-дослідного інституту, який діяв на громадських засадах.

У 1978 – 1980 рр. – завідувач кафедри технології гірничого виробництва, у 1980 – 1983 рр. – завідувач кафедри організації, планування і технології виробництва, з 1983 р. по 1997 р. – завідувач кафедри економіки, організації і нормування праці. У 1998 – 1999 рр. – професор кафедри управління персоналом. У 2000-ні рр. – професор Харківського бізнес-коледжу, Харківського торгівельно-економічного інституту.

У другій половині 1950 – у 1960 рр. брав участь у дослідницьких роботах кафедри економіки й організації гірничого виробництва, які виконувалися

**Горний інженер-економіст
(1952 р., ХІЕІ), кандидат економічних наук (1959 р., ХІЕІ),
доцент (1963 р., ХІЕІ),
доктор економічних наук
(1975 р., ХІЕІ),
професор (1977 р., ХІЕІ).**

**Нагороджений орденами
«Вітчизняної Війни» II ст.
(1985 р.), «Знак Пошани»
(1986 р.), медалями
«За Вігвагу» (1944 р.),
«За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній Війні 1941 – 1945 рр.» та ін.,
нагрудними знаками «Вігмінник соціалістичного змагання» (1973 р. та ін.)**

за господарчими угодами, з відшукання резервів зростання видобутку вугілля, підвищення продуктивності праці та зниження собівартості продукції на шахтах Донбасу. Зокрема, досліджувалися питання налагодження ритмічної роботи шахт та інтенсифікації робіт на виїмках.

Дослідження В. Б. Сивого відзначалися активним використанням математико-статистичних методів – теорії кореляції і регресії, математичного програмування. Цей досвід було узагальнено у колективній монографії «Нелінійна кореляція і регресія» (1971 р.). Центром уваги дослідника були обґрунтування умов економічно ефективної інтенсифікації і концентрації гірничих робіт, капіталовкладень, планування видобутку за умов найвигіднішого використання ресурсів, наукове обґрунтування економічного стимулювання зростання виробництва, визначення економічно доцільних строків експлуатації гірничого обладнання. Також, низку робіт було присвячено проблемам удосконалення систем економічного і матеріального стимулювання у вугільній промисловості.

У 1970 – 1980 рр. В. Б. Сивий працював над питаннями використання ЕОМ для оптимізації виробничого планування. Низку праць було присвячено теорії створення та практичного застосування економіко-статистичних моделей у економічному аналізі, переважно у гірничому виробництві. Зокрема, щодо прогнозування продуктивності праці з урахуванням динаміки факторів, що її визначають.

Обрані праці:

Метод множественной корреляции в анализе и планировании угольных предприятий / В. Б. Сивый – К.: Техника, 1964. – 222 с.

Организация труда и процесса добычи угля на шахтах / В. Б. Сивый, В. В. Неженцев, Н. А. Яковлев – М.: Недра, 1967. – 208 с.

Стимулирование интенсификации очистных и подготовительных работ в угольной промышленности / В. В. Неженцев, В. Б. Сивый, С. М. Иванченко // Организация, планирование отраслей народного хозяйства. – К.: Вища школа, 1967. – С. 79 – 88

Резервы производственных мощностей шахт и экономическое стимулирование их использования / В. Б. Сивый – М.: Недра, 1969. – 205 с.

Нелинейная корреляция и регрессия / С. Н. Воловельская, А. И. Жилин, С. А. Кулиш, В. Б. Сивый. – К.: Техніка, 1971. – 215 с.

Организация и планирование труда в угольной промышленности / Н. Д. Прокопенко, В. В. Неженцев, В. Б. Сивый и др.; Под общ. ред. В. В. Неженцева. – М.: Недра, 1972. – 253 с.

Резервы снижения трудоемкости работ на угольных шахтах / В. Д. Годченко, П. В. Жидченко, В. А. Козубенко, В. Б. Сивый. – М.: ЦНИЭИУтоль, 1974. – 57 с.

Мотивация и стимулирование труда в условиях рынка // В. Сивый, А. Жадан. – Бизнес Информ. – 1996. – № 16. – С. 43 – 45.

Управление хозяйственным риском / В. Сивый, С. Балыка // Бизнес Информ. – 1998. – № 12. – С. 23 – 27.

К вопросу обоснования необходимости проведения структурной реформы в транспортной отрасли / В. Б. Сивый, О. М. Козырь // Вісник економіки транспорту і промисловості: Зб. наук. праць – Х.: УкрДАЗТ. – 2005. – № 9 – 10. – С. 140 – 145.

Математические методы в планировании и управлении производством на горных предприятиях: Учебное пособие / К. Д. Науменко, С. Н. Воловельская, А. К. Левченко, В. Б. Сивый, С. А. Кулиш; Под ред. С. А. Кулиша. – М.: Недра, 1970. – 312 с.

Организация производства и планирование на горных предприятиях: Учебное пособие / С. М. Бухало, В. В. Неженцев, В. Б. Сивый, А. П. Степанов; Под ред. С. М. Бухало. – М.: Недра, 1972. – 288 с.

Экономика угольной промышленности: Учебное пособие / А. П. Степанов, В. Б. Неженцев, В. Б. Сивый. – К.: Техніка, 1974. – 279 с.

Организация, планирование и управление производством на предприятиях горной промышленности: Учеб. пособие / К. Д. Науменко, С. А. Кулиш, В. Б. Сивый и др.; Под общ. ред. д-ра экон. наук, проф. К. Д. Науменко. – 2-е изд., перераб. и доп. – М.: Недра, 1977. – 480 с.

Математические методы в планировании и управлении горным производством / С. А. Кулиш, К. Д. Науменко, В. Б. Сивый и др. – М.: Недра, 1978. – 312 с.

Математические методы и модели в планировании и управлении горным производством / А. Г. Протосеня, С. А. Кулиш, Е. И. Азбельи др. – М.: Недра, 1985. – 288 с.

Математические методы и модели в планировании и управлении жилищно-коммунальным хозяйством: Учеб. пособие / В. Б. Сивый, Б. Г. Скоков – Х.: Основа, 1991. – 208 с.

Економіст-плановик (1953 р., ХДУ), кандидат економічних наук (1965 р., ХІЕІ), доцент (1967 р., ХІЕІ), професор (1992 р., ХІЕІ)

ХАЙКІН Владлен Павлович

(1930, 4 листопада, Харків)

Професор кафедри організації і планування машинобудівного виробництва

Кандидат економічних наук, професор

З родини робітника. У 1948 р. вступив до Харківського державного університету ім. О. М. Горького, по закінченні якого (1953 р., спеціальність «планування народного господарства», з відзнакою), працював інженером-економістом Криворізької ділянки треста «Вибухпромбуд», викладачем Уфимського фінансового технікуму, інженером технологічної лабораторії Харківського науково-дослідного фармакологічного інституту.

У 1960 – 1965 рр. – старший інженер Науково-дослідної лабораторії економіки промисловості ХІЕІ при Харківському раднаргоспі. У 1964 р. захистив дисертацію кандидата економічних наук «Шляхи удосконалення планування якісних показників у машинобудуванні на основі застосування кореляційних методів». З 1965 р. – доцент кафедри математичного забезпечення АСУ, кафедри організації і планування машинобудівної промисловості. Викладав курси «Математичні методи в плануванні і управлінні», «Наукові основи матеріального стимулювання», «Економіко-математичне моделювання економічних і інформаційних процесів», «Економічні моделі і методи», «Економіко-математичне моделювання систем стимулювання виробництва», «Економіко-математичне моделювання виробничих систем». У 1979 – 1998 рр. – професор кафедри організації і планування машинобудівного виробництва (з 1994 р. – кафедри менеджменту). У 1979 – 1990 рр. – керівник галузевої науково-дослідної лабораторії моделювання систем стимулювання праці і виробництва Міністерства електротехнічної промисловості УРСР.

Наукові інтереси в галузі економіко-математичного моделювання процесів підприємств і галузей

промисловості. У 1960-ті рр. в НДЛ економіки промисловості здійснював проектування моделей багатофакторних залежностей для визначення якісних показників підприємств. З 1970-х рр. напрямом досліджень В. П. Хайкіна були розробка та вивчення ефективності систем матеріального стимулювання виробництва як інструменту господарського планування, широке запровадження яких було наслідком економічної реформи 1965 р. Вивчав питання планового стимулювання науково-технічного прогресу, оновлення асортименту продукції, впливу планових показників (рентабельності, собівартості, прибутку та ін.) на технічну політику підприємств.

За ініціативою В. П. Хайкіна та за підтримки Харківського електроапаратного заводу у 1979 р. була створена галузева науково-дослідна лабораторія, яка брала участь у підготовці та запровадженні масштабного економічного експерименту 1984 р. щодо розширення прав та створення додаткових механізмів економічної відповідальності підприємств та об'єднань електротехнічної промисловості¹.

Обрані праці:

Корреляция и статистическое моделирование в экономических расчётах / В. П. Хайкин, В. С. Найдёнов, С. Г. Галуза; Под ред. д-ра экон. наук, проф. Е. Г. Либермана. – М.: Экономика, 1961. – 213 с.

Планирование эффективности работы машиностроительных предприятий с помощью математических (корреляционных) методов / Е. Г. Либерман, В. П. Хайкин // Вестник машиностроения. – 1962. – № 11. – С. 67 – 72.

Расчёт качественных показателей машиностроительного завода на основе множественных корреляционных зависимостей / Е. Г. Либерман, В. П. Хайкин // Научные труды Московского инженерно-экономического института. – 1962. – Вып. 19. – С. 14 – 37.

Выполнение плана и система поощрений / В. П. Хайкин // Научные доклады высшей школы: Экономические науки. – 1966. – № 5. – С. 40 – 49.

Анализ постоянных и переменных затрат с помощью корреляционных методов / В. П. Хайкин // Экономика и организация промышленного производства: Республиканский межведомственный научно-технический сборник. – Вып. IV. – К.: Техніка, 1968. – С. 56 – 64.

Плата за фонды и оценка их эффективности / В. П. Хайкин, Л. И. Киенко // Научные доклады высшей школы: Экономические науки. – 1968. – № 6. – С. 48 – 55.

Математическое моделирование функций поощрения / Хайкин В. П. // Экономика и математические методы. – 1969. – № 5. – С. 758 – 763.

¹ Експеримент введено спільною Постановою ЦК КПСС та Ради міністрів СРСР від 14 липня 1983 р. про додаткові заходи щодо розширення прав виробничих об'єднань (підприємств) промисловості у плануванні та господарчій діяльності та з посилення їх відповідальності за результати роботи.

- План и материальное стимулирование / В. П. Хайкин – М.: Экономика, 1970. – 174 с.
- Сравнительный анализ систем поощрения / В. П. Хайкин // Научные доклады высшей школы: Экономические науки. – 1970. – № 8. – С. 52 – 59.
- Планы предприятий: их точность, стабильность, выполнение / В. П. Хайкин // Экономические науки. – 1971. – № 11. – С. 54 – 71.
- Системный подход к организации экономического стимулирования и использование экономико-математических моделей // В. П. Хайкин // Научные доклады высшей школы: Экономические науки. – 1973. – № 9. – С. 66 – 73.
- Определение качества планов предприятий на основе модели их формирования и выполнения / В. П. Хайкин // Экономика и математические методы. – 1974. – № 1. – С. 78 – 109.
- Исследование снижения себестоимости и роста рентабельности продукции в процессе её освоения / В. П. Хайкин // Экономика и математические методы. – Т. XI, Вып. 4. – 1975. – С. 641 – 649.
- О показателях эффективности работы промышленных предприятий / Хайкин В. П. // Научные доклады высшей школы: Экономические науки. – 1977. – № 6. – С. 41 – 51.
- Экономический механизм ускорения научно-технического прогресса: (Опыт и проблемы) / В. Е. Астафьев, Л. Я. Поволоцкий, В. П. Хайкин. – М.: Экономика, 1977. – 231 с.
- Как защитить интересы предприятий–потребителей / Е. Г. Либерман, В. П. Хайкин // Экономика и организация промышленного производства (ЭКО). – 1978. – № 1. – С. 30 – 40.
- Анализ состояния плановой дисциплины на предприятиях / В. П. Хайкин // Экономика и математические методы. – 1980. – № 5. – С. 930 – 943.
- Методы организации внутризаводского стимулирования / В. Хайкин, Л. Бондаренко // Экономика Советской Украины. – 1983. – № 4. – С. 62 – 66.
- Обоснованность планов объединений и предприятий и оценка качества плановой работы / В. П. Хайкин, С. В. Петренко // Экономические науки. – 1981. – № 2. – С. 48 – 56.
- Внедрение новой техники: интересы её изготовителей и потребителей / В. П. Хайкин // Научные доклады высшей школы: Экономические науки. – 1985. – № 3. – С. 69 – 78.
- Экономические стимулы НТП в новых условиях хозяйствования / В. Е. Астафьев, Л. Я. Поволоцкий, В. П. Хайкин. – М.: Экономика, 1988. – 216 с.

ШТЕЦЬ

Костянтин Олександрович

*(1913, 27 червня, Бахмут
Катеринославської губ. – 1997, 1 березня, Харків)*

**Ректор, завідувач кафедри економіки і організації
промислового виробництва**

Доктор економічних наук, професор

З родини фельдшера. У 1928 – 1931 рр. навчався у плановому кооперативному технікумі у м. Артемівськ. З 1931 по 1934 рр. працював плановиком в об'єднанні «Вугілля», промколонії ІТУ НКЮ. У 1934 – 1939 рр. навчався на металургійному факультеті ХІЕІ, який закінчив з відзнакою (1939 р., спеціальність «економіка, організація і планування металургійного виробництва»), та був запрошений до аспірантури, де навчався у 1939 – 1941 рр.

З липня 1941 по липень 1946 рр. знаходився в лавах радянської армії на Брянському, Центральному, 1-му Білоруському фронтах. Закінчив війну в майором на посаді помічника командира гвардійської артилерійської бригади з тилу.

Після демобілізації був відновлений в аспірантурі ХІЕІ; у 1946 р. захистив дисертацію кандидата технічних наук «Резерви продуктивності товсто- та середньолистових прокатних станів». З 1946 р. – декан металургійного факультету, асистент, старший викладач, доцент, з 1952 по 1966 рр. – завідувач кафедри економіки та організації металургійного виробництва, викладав курси організації та планування металургійного виробництва, технічного нормування, застосування математичних методів в економічних дослідженнях. У 1966 – 1977 рр. – ректор ХІЕІ. З 1977 по 1997 рр. – завідувач кафедри економіки, організації і технології металургійного виробництва, кафедри економіки і організації промислового виробництва.

**Інженер-економіст
(1939 р., ХІЕІ), кандидат технічних наук (1948 р., ХІЕІ),
доцент (1950 р., ХІЕІ),
доктор економічних наук
(1970 р., ХІЕІ),
професор (1970 р., ХІЕІ).**

**Нагороджений орденами
Червоної Зірки (1945 р.),
Вітчизняної війни II ступеня
(1945 р.), Трудового Червоного
Прапора (1970 р.),
медалями «За звільнення
Варшави» (1945 р.),
«За узяття Берліна» (1945 р.),
«За перемогу над Німеччиною»
(1945 р.), «За трудову
доблесть» (1961 р.),
«За доблесний труд в ознаменування
100-річчя з дня народження
В. І. Леніна» (1970 р.)**

Дослідження К. О. Штеця переважно присвячені вирішенню питань ефективного використання обладнання промислових підприємств та організаційного забезпечення технологічних процесів у чорній металургії. Ці роботи заклали засади оперативного управління, ритмічної роботи цехів металургійного заводу. Для вирішення дослідницьких завдань використовувався новітній на той час математичний апарат, зокрема, математичне моделювання, лінійне програмування, множина кореляція, сіткове планування. Протягом 1953 – 1973 рр. за участю К. О. Штеця було реалізовано 30 великих дослідних проектів на металургійних підприємствах України та Уралу, підсумком яких стала його докторська дисертація «Проблеми удосконалення організації виробництва на металургійних виробництва».

У 1990-ті рр. працював над темою забезпечення стабільного функціонування промислових підприємств в умовах ринку.

Обрані праці:

Методика выявления резервов прокатных станов / Штец К. А. // Труды ХИЭИ. – Т. 3. – Х.: Изд-во ХГУ, 1950.

Производственные мощности металлургического предприятия и основные принципы их определения / Штец К. А. // «Чёрная металлургия». – 1958. – № 12.

Применение метода математического анализа при автоматизации управления металлургическим производством / Штец К. А., Воловельская С. Н., Либерман Л. М. // Труды ХИЭИ. – Т. 2. – Х.: Изд-во ХГУ, 1961.

Математическое моделирование мартеновской плавки (расчёт продолжительности процесса) / Штец К. А. // «Чёрная металлургия». – 1964. – № 2, 10.

Сетевые методы планирования и организации капитальных ремонтов доменных печей / К. А. Штец, А. А. Мурлыкин // Экономика и организация промышленного производства: Межведомственный республиканский научно-технический сборник. № 3. – К.: Техника, 1966.

Математический метод построения оптимального графика работы сортопрокатных станков / К. А. Штец, А. А. Мурлыкин, В. А. Кожевников // Чёрная металлургия. – 1967. – № 5.

Управление и оптимальная организация производства в мартеновских цехах / К. А. Штец, А. А. Мурлыкин. – К.: Техника, 1967. – 202 с.

Сетевое планирование трудовых затрат на ремонты доменных печей / К. А. Штец, А. М. Григоренко, Л. И. Приймак // Экономика и организация промышленного производства. – № 4. – К.: Техника, 1968.

Математическое моделирование производственных процессов в чёрной металлургии / К. А. Штец // Республиканский межведомственный научно-технический сборник МВССО УССР «Экономика и организация промышленного производства». – 1972. – № 8.

Методы определения оптимальных условий работы участка сталь-прокат / К. А. Штец, Л. Г. Вержиковская // Сталь. – 1973. – № 8. – С. 763 – 765.

Организация и планирование производства на металлургических предприятиях: Учебник / К. А. Штец, Л. М. Либерман, И. М. Самет – К.: Гостехиздат УССР, 1961. – 694 с.

Организация и планирование предприятий чёрной металлургии: Учебник / Л. Н. Ройтбурд, К. А. Штец – М.: Металлургия, 1967. – 513 с.

Организация и планирование предприятий чёрной металлургии: Учебник / А. Ф. Метс, К. А. Штец, Б. П. Бельгольский, Ф. И. Щепилов. – М.: Металлургия, 1986. – 560 с.

ЧАСТИНА II.

Провідні вчені ХНЕУ – фундатори наукових шкіл

ПОНОМАРЕНКО Володимир Степанович

(1948, 7 травня, Кролевець Сумської області)

Ректор ХНЕУ

Завідувач кафедри інформаційних систем

**Доктор економічних наук (1999 р.),
професор (1994 р.)**

Заслужений діяч науки і техніки України (2003 р.), Академік Академії економічних наук України (2001 р.), Інженерної академії наук України (2000 р.), Міжнародної інженерної академії (2002 р.).

Кавалер орденів «За заслуги» II ступеня (2011 р.), III ступеня (2007 р.), нагороджений Почесною грамотою Верховної Ради України (2004 р.), нагрудними знаками МОН «Відмінник освіти України» (2005 р.), «За наукові досягнення» (2008 р.), медаллю Академії педагогічних наук України «Ушинський К. Д.» (2010 р.), Почесними грамотами Міністерства освіти і науки України (2004 р.), Міністерства фінансів України (2010 р.), орденом Всеукраїнського благодійного фонду «Україна – дітям» «За вагомий внесок у навчання та виховання дітей України» II ступеня (2006 р.), медаллю «За розвиток освіти» (2005 р.), Золотим знаком ХНЕУ (2000 р., 2007 рр.)

Закінчив Харківський інженерно-економічний інститут (1971 р., спеціальність «Організація механізованої обробки економічної інформації»). Після служби у лавах Радянської Армії працював на посаді інженера науково-дослідного інституту «Важпромавтоматика» Мінспецбуду УРСР. У 1973 – 1976 рр. навчався в аспірантурі ХІЕІ, у 1979 р. захистив дисертацію кандидата економічних наук «Управління конвеєрним складанням виробів». У 1982 р. здобув вчене звання доцента, у 1994 р. – вчене звання професора. Упродовж двох місяців проходив стажування у Франції з французької мови в університеті Монпельє, після якого протягом 1982 – 1985 рр. викладав економічні дисципліни французькою мовою в університеті м. Браззавіль (Народна Республіка Конго). Після закінчення аспірантури у ХІЕІ послідовно обіймав посади: асистента кафедри (1976 – 1979 рр.), старшого викладача (1979 – 1981 рр.), доцента (1981 – 1986 рр.), завідувача кафедри (з 1986 р.), професора (з 1994 р.), проректора з наукової роботи ХІЕІ (1993 – 1998 рр.), першого проректора (1998 – 2000 рр.) та ректора ХДЕУ (з 2000 р.). З 2004 р. – ректор Харківського національного економічного університету.

Наукова діяльність В. С. Пономаренка присвячена розробці підсистем управління в економічних та організаційно-технічних системах різного рівня: починаючи з оперативного управління конвеєрним

складанням виробів – у 70-х рр. ХХ ст., і до стратегічного управління – починаючи з 1998 р. Дослідження проведені з широким застосуванням економіко-математичних методів і сучасних інформаційних технологій. У 70-ті роки ХХ ст. В. С. Пономаренко був одним із перших розробників імітаційних моделей технологічних процесів.

У 1999 р. захистив дисертацію доктора економічних наук «Стратегічне управління підприємством», де на основі методів сучасного менеджменту, нових інформаційних технологій та економіко-математичного моделювання обґрунтував концепцію стратегічного управління підприємством в умовах перехідної економіки та ситуаційно-ресурсний підхід до стратегічного управління підприємством.

У 2000 – 2010 рр. В. С. Пономаренко працював над проблемами стратегічного управління підприємством у кризових ситуаціях та розвитку сучасних інформаційних систем в економіці; у складі творчих колективів працював над дослідницькими проектами щодо створення стратегії соціально-економічного розвитку регіонів, якості життя населення, конкурентоспроможності і інновацій. Є керівником робочої групи з розроблення «Стратегії соціально-економічного розвитку Харківської області на 2009 – 2020 рр.».

Результати досліджень оприлюднені у 263 наукових та навчально-методичних працях, серед яких 56 монографій, 2 підручники, 38 навчальних

Виступ ректора ХНЕУ професора В. С. Пономаренка перед учасниками Дев'ятої міжнародної конференції «Проблеми сучасної економіки і інституціональна теорія». 12 – 13 жовтня 2011 р.

Ректор ХНЕУ, професор В. С. Пономаренко та Голова Представництва ЄС в Україні Жозе Манел Пінту Тейшейра під час візиту останнього у ХНЕУ. 10 жовтня 2011 р.

Ректор ХНЕУ, д-р екон. наук, проф. В. С. Пономаренко та Директор Світового Банку в Україні, Білорусі та Молдові Пол Бірмінгем під час відвідання університету делегацією Світового Банку. 22 березня 2007 р.

національному економічному університеті протягом 2000 – 2010 рр. мала наслідком етапні зміни щодо інтеграції науки та освіти, впровадження сумісних з болонськими принципами стандартів навчання, перебудови виховного процесу, інформатизації навчання. Відбулися прогресивні зрушення щодо входження ХНЕУ у європейський та світовий науковий і освітній простір – у тому числі через реалізацію низки спільних з університетами країн ЄС навчальних програм «подвійного диплому» ХНЕУ досяг прориву у створенні сучасної матеріально-технічної бази діяльності.

Університет отримав статус Національного (2004 р.), став учасником Magna Charta Universitatum (2004 р.), Асоціації Економічних університетів Східної Європи та Чорноморського регіону (2008 р.), Європейської Асоціації університетів (2009 р.), постійним партнером освітніх проєктів представництва Світового банку в Україні.

посібників (9 – з грифом МОН).

Очолює спеціалізовану вчену раду у ХНЕУ, у якій за період 2000 – 2010 рр. захищено 10 докторських і 163 кандидатських дисертацій.

В. С. Пономаренко є автором концепції розвитку економічної освіти в Україні (2003 р., спільно з М. В. Афанасьєвим та Г. В. Задорожним) та концепції розвитку економічного університету (2006 р.). Реалізація їх положень у очолюваному В. С. Пономаренком Харківському

Ректор ХНЕУ, д-р екон. наук, проф. В. С. Пономаренко знайомить голову Харківської обласної державної адміністрації Є. П. Кушнарьова з проєктом розбудови університетського комплексу. 2001 р.

Підписання Великої Хартії університетів (Magna Charta Universitatum) ректором ХНЕУ професором В. С. Пономаренком. 18 вересня 2004 р.

У 2011 р. ХНЕУ увійшов у число 30 кращих вищих навчальних закладів України (18-те місце) та у 4-ку кращих вищих навчальних закладів регіону за репрезентативним національним рейтингом журналу «Коментарі», побудованому на опитування 150 провідних компаній країни.

В. С. Пономаренко – засновник наукової школи «Розробка систем стратегічного управління промисловим підприємством», яка об'єднує 48 дослідників – 7 докторів наук, 25 кандидатів наук, 16 здобувачів наукових ступенів. Під його науковим керівництвом були захищені 5 докторських та 16 кандидатських дисертацій. Науковцями школи опубліковані 46 монографій, 3 підручники, 60 навчальних посібників, понад 1048 наукових статей.

Обрані праці:

Стратегічне управління підприємством: Монографія / В. С. Пономаренко. – Х.: Основа, 1999. – 620 с.

Механизм управления предприятием: стратегический аспект / В. С. Пономаренко, Е. Н. Ястремская, В. М. Луцковский и др. – Х.: ХГЭУ, 2002. – 251 с.

Концепція розвитку економічної освіти в Україні / В. С. Пономаренко, М. В. Афанасьєв, Г. В. Задорожний // Економіка розвитку. – № 4 (28). – 2003. – С. 5 – 17.

Стратегія соціально-економічного розвитку Харківської області на період до 2011 року: Монографія / Є. П. Кушнар'єв, В. С. Пономаренко, О. С. Кривцов, М. О. Кизим, А. Л. Дуленко, П. Т. Бубенко, І. Л. Райнін; Під заг. ред. Є. П. Кушнар'єва. – Х.: ВД «ІНЖЕК», 2004. – 448 с.

Рівень і якість життя населення / Є. П. Кушнар'єв, В. С. Пономаренко, О. С. Кривцов, М. О. Кизим, А. Л. Дуленко; Під заг. ред. Є. П. Кушнар'єва. – Х.: ВД «ІНЖЕК», 2004. – 272 с.

Экономическая безопасность региона: анализ, оценка, прогнозирование: Монография / В. С. Пономаренко, Т. С. Клебанова, Н. Л. Чернова. – Х.: ВД «ІНЖЕК», 2004. – 143 с.

Механізм прийняття управлінських рішень на підприємстві: процесний підхід: Наукове видання / В. С. Пономаренко, С. В. Мінухін, О. М. Беседовський. – Х.: ХНЕУ, 2005. – 238 с.

Мотиваційний аспект управління персоналом вищого навчального закладу / В. С. Пономаренко // Економіка розвитку. – №1 (33). – 2005. – С. 5 – 9.

Стратегічне управління організаційними перетвореннями на промислових підприємствах / В. С. Пономаренко, А. М. Золотар'єв, О. М. Ястремська, І. М. Волик, В. М. Луцковський, С. Л. Кушнар, Л. І. Полуєктова, Д. О. Ріпка, Н. В. Белікова. – Х.: ХНЕУ, 2005. – 451 с.

Уровень и качество жизни населения Автономной Республики Крым: Монография / В. М. Горбатов, В. С. Пономаренко, Н. А. Кизим. – Х.: ИД «ИНЖЭК», 2005. – 239 с.

Концептуальні засади розвитку економічного університету / В. С. Пономаренко // Економіка розвитку. – № 1 (37). – 2006. – С. 5 – 10.

Корпоративное управление машиностроительным предприятием: проблемы, пути решения: Монография / В. С. Пономаренко, Е. Н. Ястремская, В. М. Луцковский и др. – Х.: ВД «ІНЖЕК», 2006. – 230 с.

Концептуальні основи економічної безпеки: Монографія / В. С. Пономаренко, С. В. Кавун. – Х.: ХНЕУ, 2008. – 255 с.

Роль економічної освіти в контексті державної політики у сфері боротьби з корупцією / В. С. Пономаренко, О. М. Колодізев // Економіка розвитку. – №2 (46). – 2008. – С. 5 – 6.

Стратегія соціально-економічного розвитку Харківської області на період до 2015 року: Монографія / А. Б. Аваков, В. С. Пономаренко, В. М. Бабаєв, М. О. Кизим, О. М. Тищенко та ін. – Х.: ВД «ІНЖЕК», 2008. – 347 с.

Аналіз даних у дослідженнях соціально-економічних систем: Монографія / В. С. Пономаренко, Л. М. Малярець. – Х.: ВД «ІНЖЕК», 2009. – 430 с.

Конкурентоспроможність: проблеми науки та практики: Монографія / Під ред. В. С. Пономаренка, М. О. Кизима, О. М. Тищенко. – Х.: ВД «ІНЖЕК», 2009. – 262 с.

Механізм санаційного управління підприємством: засади формування та моделі реалізації: Монографія / В. С. Пономаренко, О. В. Раєвнева, С. О. Степурина – Х.: ВД «ИНЖЕК», 2009. – 304 с.

Современные проблемы моделирования социально-экономических систем: Монография / Под ред. В. С. Пономаренко, Н. А. Кизима, Т. С. Клебановой. – Х.: ИД «ИНЖЭК», 2009. – 428 с.

Бізнес-моделювання й управління потоками робіт і документообігом в економічних системах: Монографія / В. С. Пономаренко, І. О. Золотарьова, С. В. Мінухін та ін. – Х.: ХНЕУ, 2010. – 270 с.

Моніторинг формування іміджу університету / В. С. Пономаренко // Економіка розвитку. – № 4 (56). – 2010. – С. 5 – 8.

Основи сталого розвитку Харківської області до 2020 року: наук.-практ. доповідь: [Монографія] / М. М. Добкін, С. І. Чернов, Г. А. Кернес, В. С. Пономаренко [та ін.]. – Х.: ВД «ИНЖЕК», 2010. – 508 с.

Підвищення якості підготовки фахівців в університеті / В. С. Пономаренко // Вища школа, 2010. – № 10. – 2010. – С. 7 – 24.

Социально-экономическое развитие Украины и её регионов: проблемы науки и практики: Монография / под ред. В. С. Пономаренко, Н. А. Кизима, Е. В. Раевневой. – Х.: ИД «ИНЖЭК», 2010. – 342 с.

Упровадження персональних навчальних систем у навчальний процес / В. С. Пономаренко // Економіка розвитку. – №2 (54). – 2010. – 2010. – С. 5 – 8.

Харківський національний економічний університет: Досвід перетворень, 2000 – 2010 роки: Монографія / В. С. Пономаренко, М. О. Кизим, Д. Ю. Михайличенко, М. В. Афанасєв, В. Є. Єрмаченко, О. Г. Зима / Під заг. ред. В. С. Пономаренка – Х.: ВД «ИНЖЕК», 2010. – 424 с.

Моделювання дискретних процесів: Навч. посіб. - К.:ІСДО, 1994. – 180 с.

Проектування автоматизованих економічних інформаційних систем: Навч. посіб. / В. С. Пономаренко, О. І. Пушкар, Ю. І. Коваленко. - К.: ІЗМН, 1996. – 310 с.

Проектування баз даних: Навч. посіб. / В. С. Пономаренко, Л. А. Павленко, І. О. Максименко. – К.: ІЗМН, 1997. – 172 с.

Інформаційні технології в економіці: Навч. посіб. / В. С. Пономаренко, І. В. Журавльова. – Х.: ХДЕУ, 2000. – 137 с.

Організація даних у розподілених інформаційних системах: Навч. посіб. / В. С. Пономаренко, Л. А. Павленко. – Х.: ХДЕУ, 2000. – 103 с.

Реальне інвестування суб'єктів господарювання: Навч. посіб. / В. С. Пономаренко, О. М. Ястремська. – Х.: ХДЕУ, 2000. – 167 с.

Системи технологій: Навч. посіб. / В. С. Пономаренко, М. А. Сіроштан, М. І. Белявцев, О. М. Тимонін. Під ред. П. Д. Дудко. – К.: Око, 2000. – 374 с.

Інструментальні засоби розробки та підтримки баз даних розподілених інформаційних систем: Навч. посіб. / В. С. Пономаренко, Л. А. Павленко. – Х.: ХДЕУ, 2001. – 131 с.

Основы технологий INTERNET: Учеб. пособ. / В. С. Пономаренко, С. В. Минухин, И. А. Торохтий. – Х.: ХГЭУ, 2001. – 255 с.

Інформаційні системи і технології у зовнішньоекономічній діяльності: Навч. посіб. / В. С. Пономаренко, І. В. Журавльова. – Х.: ХДЕУ, 2002. – 327 с.

Інформаційні системи і технології в економіці: Посіб. / За ред. В. С. Пономаренка. – К.: Академія, 2002. – 542 с.

Проектування інформаційних систем: Посіб. / За ред. В. С. Пономаренка. – К.: Академія, 2002. – 486 с.

Стратегічне управління розвитком підприємства: Навч. посіб. / В. С. Пономаренко, О. І. Пушкар, О. М. Тридід. – Х.: ХДЕУ, 2002. – 639 с.

Основы захисту інформації: Навч. посіб. для вузів / В. С. Пономаренко, І. В. Журавльова, В. В. Туманов. – Х.: ХДЕУ, 2003. – 175 с.

Системы технологий: Учеб. пособ. / П. Д. Дудко, В. С. Пономаренко, А. М. Тимонин и др.; Под ред. П. Д. Дудко. – 2-е изд., перераб и доп. – Х.: Бурун Книга, 2003. – 334 с.

Системы технологий: Учеб. пособ. / В. Н. Гринева, П. Д. Дудко, В. С. Пономаренко. – Х.: Изд. ХГЭУ, 2003. – 291 с.

Інформаційні системи та технології обліку: Навч. посіб. / В. С. Пономаренко, І. В. Журавльова, Н. С. Пасенко, Ю. Д. Малярєвський. – Х.: ХНЕУ, 2005. – 295 с.

Інформаційні системи в управлінні персоналом : Навчальний посібник / В. С. Пономаренко, І. В. Журавльова, І. Л. Латишева – Х.: Вид. ХНЕУ, 2008. – 336 с.

Управління міжнародною конкурентоспроможністю підприємства: Підручник / В. С. Пономаренко, Л. І. Піддубна – Х.: ВД «ІНЖЕК», 2008. – 328 с.

Багатовимірний аналіз соціально-економічних систем: Навчальний посібник / В. С. Пономаренко, Л. М. Малярєць – Х.: Вид. ХНЕУ, 2009. – 384 с.

Логістичний менеджмент: Підручник / В. С. Пономаренко, К. М. Таньков, Т. І. Лепейко – Х.: ВД «ІНЖЕК», 2010. – 440 с.

ГРИНЬОВА Валентина Миколаївна

(1941, 4 квітня, Єнакієво Донецької обл.)

Завідувач кафедри менеджменту

**Доктор економічних наук (1990 р.),
професор (1991 р.)**

Закінчила машинобудівний факультет Харківського інженерно-економічного інституту (1965 р., спеціальність «Економіка та планування машинобудівної промисловості», з відзнакою). В ХІЕІ працювала інженером науково-дослідної лабораторії (1965 – 1967 рр.), інженером кафедри організації та планування машинобудівної промисловості (1967 – 1968 рр.). У 1968 – 1971 рр. навчалась в аспірантурі, захистила кандидатську дисертацію. З 1971 р. працювала на кафедрі асистентом, з 1974 р. – доцентом. У 1989 р. очолила кафедру господарського механізму (з 1991 р. реорганізовано в кафедру бізнесу та підприємництва) і захистила докторську дисертацію. У 1991 р. отримала вчене звання професора.

З 2000 р. до 2009 р. була проректором із наукової роботи Харківського національного економічного університету, на цій посаді вона спрямувала свої знання, вміння на організацію наукових досліджень в університеті не тільки серед викладачів, а й серед студентів. Була Головою спеціалізованої вченої ради із захисту кандидатських дисертацій, а також є членом спеціалізованої вченої ради із захисту докторських дисертацій. Член редакційної колегії 4 наукових журналів.

Професор В. М. Гриньова є автором 320 наукових праць та 460 науково-методичних розробок (програми курсів, тексти лекцій, плани семінарських занять, методичні рекомендації до проведення практичних занять, методика виконання курсових робіт та дипломної роботи магістра); у тому числі 30 монографій, 40 навчальних посібників, 4 підручників з грифом МОН.

Заслужений діяч науки і техніки України (2009 р.), академік Академії економічних наук України (1995 р.).

Нагороджена нагрудними знаками МОН «Відмінник освіти України» (1989 р.), «За наукові досягнення» (2010 р.), Золотим знаком ХНЕУ (2000 р., 2002 р.).

Під науковим керівництвом В. М. Гриньової виконано понад 60 науково-дослідних тем як за держбюджетною тематикою, що фінансується за рахунок державного бюджету, так і за госпрозрахунковими договорами з провідними підприємствами м. Харкова.

В. М. Гриньова є засновником наукової школи ХНЕУ «Сучасна теорія організації виробництва та

підприємницької діяльності» у дослідницькому напрямі «стратегія корпоративного управління та управління трудовим потенціалом». Під науковим керівництвом В. М. Гриньової захищені 13 докторських та 67 кандидатських дисертацій. Загальна кількість публікацій науковців школи склала 46 монографій, 8 підручників, 32 навчальних посібника, понад 1320 наукових статей.

Обрані праці:

Стимулювання праці в інноваційній діяльності підприємств машинобудування / В. М. Гриньова, А. А. Тараненко – Х.: Вид. ХНЕУ, 2010. – 164 с.

Процес підготовки реструктуризації підприємств машинобудування: організація управління / В. М. Гриньова, М. В. Новікова. – Х.: Вид. ХНЕУ, 2010. – 240 с.

Державне регулювання економіки / В. М. Гриньова, М. М. Новікова. – К.: Знання, 2008. – 398 с.

Організація виробництва / В. М. Гриньова, М. М. Салун – К.: Знання, 2009. – 582 с.

Гроші і кредит / В. М. Гриньова, Ю. М. Великий, О. Ю. Проскура. – Х.: ВД «ІНЖЕК», 2008. – 312 с.

Інвестиційний менеджмент : Навчальний посібник [з грифом Міносвіти України] / В. М. Гриньова, В. О. Коюда, Т. І. Лепейко та ін. – Х.: ВД «ІНЖЕК», 2010. – 664 с.

Економіка праці та соціально-трудова відносини: Навчальний посібник [з грифом Міносвіти України] / В. М. Гриньова, Г. Ю. Шульга. – К.: Знання, 2010. – 310 с.

Бизнес-план производственного предприятия : комплексная технология разработки: Учебное пособие / В. Н. Гринева, Е. И. Пальчик. – Х: ИД «ИНЖЭК», 2007. – 120 с.

ДОРОНІНА Майя Степанівна

(1942, 7 травня, с. Парафіївка Кегичівського району Харківської області)

Завідувач кафедри соціології і психології управління

Доктор економічних наук (2003 р.), професор (1998 р.)

Закінчила гірничий факультет Харківського інженерно-економічного інституту (1964 р., спеціальність «Економіка та організація гірничої промисловості»). Під час навчання в інституті розпочала наукову діяльність, беручи участь у виконанні наново-дослідних тем інституту. Працювала на посадах інженера-плановика Сизранського комбінату будматеріалів, старшим лаборантом, старшим інженером Харківського інженерно-економічного інституту. У листопаді 1968 р. вступила до аспірантури ХІЕІ, у 1972 р. захистила дисертацію кандидата економічних наук «Умови ефективного використання вибійного обладнання». З 1973 р. почала працювати викладачем, потім доцентом кафедри механізованої обробки економічної інформації, математичного забезпечення АСУ, народногосподарського і галузевого планування, економіки, організації і планування гнучких виробничих систем, теорії й організації управління, менеджменту і маркетингу. З 1994 р. працює професором кафедри менеджменту і маркетингу, з 1997 р. – завідувачем цієї ж кафедри Харківського національного економічного університету. У 2000 р. вступила до докторантури з відривом від виробництва, яку закінчила в 2003 р. У 2003 р. захистила дисертацію доктора економічних наук «Комплексне управління економічними і соціальними процесами на підприємстві (концепція та ме-

Нагороджена нагрудними знаками МОН «Відмінник освіти України» (2000 р.), «За наукові досягнення» (2007 р.), Почесною грамотою МОН України, Золотим знаком ХНЕУ (2000 р.).

ДОРОНІНА Майя Степанівна

тодологія)». Цього ж року зарахована на посаду завідувача кафедри соціології і психології управління ХНЕУ.

Є автором більше 100 наукових та навчально-методичних праць, у тому числі 9 монографій, 7 навчальних посібників з грифом МОН; учасником понад 50 міжнародних і всеукраїнських конференцій.

Бере участь в управлінні держбюджетними темами – замовленнями МОН України «Діагностика і удосконалення соціально-психологічного клімату організації», «Резерви розвитку соціального управління організацією», «Теоретичні та методологічні засади розвитку управління поведінкою виробничої організації», «Управління формуванням і розвитком професійної компетентності фахівців економічних спеціальностей в умовах неперервної освіти».

М. С. Дороніна є засновником наукової школи ХНЕУ «Теорія і практика гуманізації менеджменту». Під її науковим керівництвом були захищені 25 кандидатів та 2 доктори наук. Науковцями школи у 2003 – 2010 рр. опубліковані 9 монографій, 26 навчальних посібників, понад 200 статей.

Обрані праці:

Эффективное использование новой забойной техники: Монография / М. С. Доронина, А. И. Жилин, И. В. Копко и др. – Донецк: «Донбасс», 1973. – 90 с.

Управління економічними та соціальними процесами підприємства: Монографія / М. С. Дороніна. – Х.: Вид. ХДЕУ, 2003. – 432 с.

Проблеми державного регулювання економічного розвитку підприємств та організацій: Монографія / Л. Й. Аведян, Л. Ю. Гордієнко, М. С. Дороніна та ін. – Х.: Вид. ХНЕУ, 2004. – 304 с.

Управление мотивацией: Монография / М. С. Доронина, Е. Г. Наумик, О. В. Соловьев. – Х.: Изд. ХНЭУ, 2006. – 240 с.

Управління поведінкою персоналу. Тендерний аспект: наукове видання / М. С. Дороніна, В. І. Ковальова. – Х.: АдВА, 2009. – 284 с.

Управління рухом оборотного капіталу підприємства: Монографія / М. С. Дороніна, Д. А. Горвий. – Х.: Вид. ХНАДУ, 2009. – 196 с.

Методичні основи розвитку функцій керівника: Монографія / М. С. Дороніна, О. О. Петряєв. – Х.: Вид. ХНЕУ, 2009. – 188 с.

Розвиток механізму мотивації управлінського персоналу: наукове видання / М. С. Дороніна, Л. О. Сасіна, В. М. Лугова, Г. О. Надьон. – Х.: АдВА, 2010. – 240 с.

Поведінка персоналу організації: проблеми і перспективи дослідження і впорядкування. Ліберманівські читання / М. С. Дороніна, А. В. Доронін. – Х.: Бізнес Інформ, 2010. – 10 с.

Организация международных научно-технических связей: Учебное пособие / М. С. Доронина. – Х.: Бизнес Информ, 1998. – 132 с.

Культура спілкування ділових людей : Навчальний посібник / М. С. Дороніна. – 1-е вид. – К.: «КМ Academia», 1997. – 152 с.; 2-ге вид. випр. і доп. – К.: «КМ Academia», 1998. – 152 с.

Организация в сфере продаж: Учебное пособие / М. С. Доронина. – Х.: Бизнес Информ, 1999. – 224 с.

Психологія управління: Навчальний посібник. Ч.1. / М. С. Дороніна, А. М. Григоренко. – Х.: РВВ ХДЕУ, 2000. – 96 с.; Ч. 2. – Х.: РВВ ХДЕУ, 2000. – 96 с.

Культура общения деловых партнёров: Учебное пособие / М. С. Доронина. – Х.: ИД «ИНЖЭК», 2003. – 168 с.

Социология в определениях и схемах: Учебное пособие / М. С. Доронина, Л. А. Сасина. – Х.: ИД «ИНЖЭК», 2005. – 68 с.

Технологія соціально-економічних наукових досліджень (схеми і приклади): Навчальний посібник / М. С. Дороніна. – 3-є вид., випр. і доп. – Х.: ВД «ІНЖЕК», 2007. – 120 с.

Культура ділового спілкування і партнерства: Навчальний посібник / М. С. Дороніна, А. В. Доронін. – Х.: Вид. ХНЕУ, 2008. – 204 с.

Соціальна психологія: Навчальний посібник у схемах і таблицях / М. С. Дороніна, І. В. Жданова, Г. А. Полякова, В. В. Тютлікова. – Х.: Вид. ХНЕУ, 2009. – 128 с.

ІВАНОВ Юрій Борисович

(1955, 7 березня, Харків)

Завідувач кафедри оподаткування

Доктор економічних наук (1997 р.), професор (2001 р.)

Закінчив Харківський інженерно-економічний інститут (1977 р., спеціальність «Економіка та організація металургійного виробництва»); під час навчання в інституті розпочав свою наукову діяльність, беручи участь у виконанні науково-дослідних тем інституту. Працював на посадах інженера, старшого інженера та молодшого наукового співробітника науково-дослідного сектору. У 1977 р. вступив до аспірантури Харківського інженерно-економічного інституту на кафедрі економіки та організації металургійного виробництва. У 1983 р. захистив дисертацію кандидата економічних наук «Дослідження впливу коливності якості коксу на техніко-економічні показники роботи доменних печей великого об'єму». З 1982 р. почав працювати викладачем, потім доцентом кафедри економіки і організації хімічної промисловості ХІЕІ, отримав вчене звання доцента (1989 р.). У 1997 р. захистив дисертацію доктора економічних наук «Організаційно-економічні проблеми забезпечення конкурентоспроможності промислових підприємств в умовах формування ринкових відносин», отримав вчене звання професора по кафедрі менеджменту

Академік Академії економічних наук України (2000 р.), Заслужений економіст України (2008 р.).

Нагороджений нагрудними знаками МОН «Вісник освіти України» (2007 р.), «За наукові досягнення» (2009 р.), Золотим Знаком ХНЕУ (2002 р.); щорічною стипендією Харківської обласної державної адміністрації для видатних вчених ім. М. І. Туган-Барановського в галузі економіки (2004 р.)

та маркетингу (2001 р.). З 2000 р. – завідувач кафедри менеджменту та маркетингу, з 2003 р. – завідувач новоствореної кафедри оподаткування.

Ю. Б. Іванов є автором більше 700 наукових та навчально-методичних праць, у тому числі 47 монографій, 6 підручників та 36 навчальних посібників з грифом МОН до навчальних дисциплін «Податкова система», «Податковий облік та звітність», «Податковий менеджмент», «Податкова політика» та ін., підручник для магістрів «Налоговая политика: теория и практика» у Російській Федерації. Результати досліджень доповідалися на понад 100 симпозиумах, науково-теоретичних і науково-практичних конференціях міжнародного та всеукраїнського рівнів.

Під керівництвом та за участю Ю. Б. Іванова виконано понад 20 науково-дослідних робіт економічної спрямованості на замовлення промислових підприємств України та за рахунок бюджетних коштів, результати яких впроваджені у виробництво та використовуються в навчальному процесі підготовки бакалаврів та магістрів спеціальності «Оподаткування». Так, Ю. Б. Іванов був науковим керівником держбюджетних тем за замовленням МОН України: «Теоретичні основи конкурентної стратегії підприємства» (2003 – 2005 рр.), «Теоретичні основи ефективного використання регулюючої функції податків» (2006 – 2009 рр.), «Теоретичні основи державного стимулювання інноваційних процесів засобами податкової політики» (2007 р.).

Науково-практична діяльність Ю. Б. Іванова пов'язана з науковою експертизою та обґрунтуванням законодавчих та нормативних актів у сфері оподаткування в складі урядових робочих груп з розробки Концепції реформування податкової системи України (2005 – 2006 рр.), проекту Податкового кодексу України (2007 р. та 2010 р.). З 1998 р. – Консультант міжнародної організації «International Bureau of Fiscal Documentation» (Амстердам, Нідерланди) з питань оподаткування в Україні, входить до редколегій п'яти наукових періодичних видань. З 2003 р. є членом Науково-методичної комісії Міністерства освіти з економіки і підприємництва (секція «Фінанси»), член експертної ради з економіки Державної акредитаційної комісії України, з 2010 р. – заступник голови цієї ради. З 2000 р. по 2006 р. входив до складу експертної ради ВАК України, постійно працює в спеціалізованих вчених радах ХНЕУ та Науково-дослідного центру індустріальних проблем розвитку НАН України.

Ю. Б. Іванов є засновником наукової школи ХНЕУ «Наукові засади оподаткування в умовах трансформації економіки» у дослідницькому напрямі оподаткування суб'єктів підприємницької діяльності, що об'єднує 23 науковців, серед них 3 докторів наук, 12 кандидатів наук. Під його науковим керівництвом захищені 2 докторські та 10 кандидатських дисертації. Вченими школи опубліковані 41 монографія, 7 підручників, 25 навчальних посібників, близько 600 статей в спеціалізованих виданнях.

Обрані праці:

Альтернативні системи оподаткування / Ю. Б. Іванов. – Х: ХДЕУ – Торнадо, 2003. – 517 с.

Теоретичні основи конкурентної стратегії підприємства / Ю. Б. Іванов, О. М. Тищенко, Г. В. Назарова та ін. – Харків: Вид-во ХНЕУ, 2006. – 284 с.

Сучасне оподаткування: мотиваційний аспект: Монографія / Ю. Б. Іванов, О. Л. Єськов. – Х.: ВД «ИНЖЕК», 2007. – 328 с.

Конкурентні переваги підприємства: оцінка, формування та розвиток / Ю. Б. Іванов, П. А. Орлов, О. Ю. Іванова – Х.: ВД «ИНЖЕК», 2008. – 351 с.

Малий бізнес: управління податками / Ю. Б. Іванов, К. В. Петросянц – Х.: ВД «ИНЖЕК», 2009. – 352 с.

Системы налогообложения Украины и России: структура, проблемы, тенденции развития: Монография / Ю. Б. Иванов, И. А. Майбуров. – Х.: ИД «ИНЖЭК», 2009. – 520 с.

Налоговые реформы. Теория, практика: Монография для магистрантов / Под. ред. Ю. Б. Иванова, И. А. Майбурова. – М.: ЮНИТИ-ДАНА, 2010. – 463 с.

Податкова система: Підручник / Ю. Б. Иванов, А. І. Крисоватий, О. М. Десятнюк. – К.: Атіка, 2006. – 910 с.

Податковий менеджмент: Підручник / Ю. Б. Иванов, А. І. Крисоватий, А. Я. Кизима, В. В. Карпова. – К.: Знання, 2008. – 525 с

Управління конкурентоспроможністю підприємства : Підручник / Ю. Б. Иванов, М. О. Кизим, О. М. Тищенко та ін. – Х.: ВД «ІНЖЕК», 2010.–320 с.

Современные проблемы налоговой политики: Учебное пособие / Ю. Б. Иванов, А. Н. Тищенко. – Х.: ИД «ИНЖЭК», 2006. – 328 с.

Основы налогообложения: Учебное пособие / Ю. Б. Иванов, А. Н. Тищенко, Е. В. Давыскиба, О. Г. Зима. – Х: ИД «ИНЖЭК», 2008. – 280 с.

Податкова політика: теорія, методологія, інструментарій : Навчальний посібник / Під ред. Ю. Б. Иванова, І. А. Майбурова. – Х : ВД «ІНЖЕК», 2010. – 492 с.

КИЗИМ Микола Олександрович

*(1955, 17 вересня,
Куп'янськ Харківської області)*

**Завідувач лабораторії наукових досліджень
соціально-економічних проблем суспільства**

**Доктор економічних наук (2001 р.), професор
(2005 р.)**

Закінчив машинобудівний факультет Харківського інженерно-економічного інституту (1981 р., спеціальність «Економіка і планування машинобудівної промисловості»). Працював у ХІЕІ на посадах інженера науково-дослідного сектору та стажера-викладача. У 1982 р. вступив до аспірантури, у 1984 р. достроково захистив дисертацію кандидата економічних наук. Працював на підприємствах Харкова: Харківському верстатобудівному заводі ім. С. В. Косіора, Харківському дослідному коксохімічному заводі, акціонерному концерні «Ера», де обіймав посади заступника начальника планово-економічного відділу, головного економіста, віцепрезидента. Обіймав посади заступника начальника відділу цін та першого заступника начальника Управління енергетики та паливно-енергетичного комплексу Харківського облвиконкому. У 2001 р. у ХНУ ім. В. Н. Каразіна захистив дисертацію доктора економічних наук «Механізми організації, стійкого функціонування і розвитку великомасштабних економіко-виробничих систем» та обійняв посаду завідувача лабораторії наукових досліджень соціально-економічних проблем суспільства, професора Харківського національного економічного університету.

Починаючи з 2006 р. є директором Науково-дослідного центру індустріальних проблем розвитку НАН України.

М. О. Кизим опублікував близько 300 наукових праць, з них понад 70 монографій.

**Заслужений економіст
України (2009 р.)**

**Нагороджений
ювілейною медаллю
«Двадцять років
незалежності України»
(2011 р.),
нагрудним знаком МОН
«За наукові досягнення»
(2005 р.),
Дипломом Міжнародного
Академічного рейтингу по-
пулярності «Золота фортуна»
(2009 р.),
подякою Харківської
обласної ради (2009 р.),
Золотим знаком ХНЕУ
(2011 р.),
почесними грамотами
Харківської обласної
державної адміністрації
(2010 р., 2011 р.)**

Сфера його наукових інтересів охоплює проблеми:

- проблеми суспільства та реформування економіки України
- циклічності динаміки економічних процесів в Україні;
- розвитку методів оцінки та діагностики стану соціального напруження в суспільстві та визначення якості життя населення;
- стратегічного управління соціально-економічним розвитком країни та її регіонів;
- формування конкурентоспроможності національної економіки та забезпечення економічної безпеки держави;
- впливу процесів злиттів та поглинань на корпоративний сектор.

Під керівництвом М. О. Кизима вченими НДЦ ІПР НАНУ та лабораторії наукових досліджень соціально-економічних проблем суспільства ХНЕУ було здійснено низку дослідницьких проектів, серед яких такі:

«Циклічна динаміка економіки України та моделювання соціально-економічного розвитку»,

«Розробка стратегії соціально-економічного розвитку Харківської області на період до 2015 р.»»,

«Стратегія сталого розвитку Харківської області до 2020 р.»»,

«Стратегія розвитку високотехнологічних галузей промислового комплексу України в рамках цільової програми «Україна – XXI століття: стратегічні пріоритети соціально-економічного розвитку на 2007 – 2011 рр.»»,

«Механізм формування і державної підтримки регіональних науково-виробничих кластерних структур в умовах глобалізації»,

«Формування механізму розвитку конкурентоспроможних інтегрованих структур бізнесу в умовах глобалізації»,

«Оцінка техніко-економічного стану об'єктів інфраструктури та виробничих фондів (Харківська, Полтавська, Сумська області)» та ін., їх результати були затребувані Верховною Радою України, Федерацією роботодавців України, Харківською обласною державною адміністрацією.

Науково-дослідний центр індустріальних проблем розвитку НАН України, очолюваний М. О. Кизимом, став співорганізатором низки масштабних все-

українських та міжнародних науково-практичних конференцій: «Інноваційний розвиток України: наукове, економічне та правове забезпечення», «Конкурентоспроможність та інноваційний розвиток України: проблеми науки та практики», «Інтеграційні процеси та розвиток фінансової системи», «Соціально-економічний розвиток регіонів України: проблеми науки та практики».

М. О. Кизим є головою відкритої у 2007 р. при Науково-дослідному центрі індустріальних проблем розвитку НАН України спеціалізованої вченої ради із захисту дисертацій на здобуття наукового ступеня кандидата економічних наук, а з 2009 р. – спеціалізованої вченої ради із захисту дисертацій на здобуття наукового ступеня доктора економічних наук за спеціальностями 08.00.03 – економіка та управління національним господарством та 08.00.04 – економіка та управління підприємствами (за видами економічної діяльності); при НДЦ ІПР НАН України діє відділ аспірантури і докторантури. У 2008 р. Науково-дослідний центр індустріальних проблем розвитку НАН України отримав диплом учасника загальноукраїнського проекту «Україна наукова».

М. О. Кизим є засновником наукової школи ХНЕУ «Проблеми соціально-економічного розвитку регіонів», яка об'єднує 38 науковців – 5 докторів наук, 17 кандидатів наук, 16 здобувачів наукових ступенів. Під науковим керівництвом М. О. Кизима було захищено 2 докторські та 14 кандидатських дисертацій. Вченими школи опубліковані 79 монографій, 19 навчальних посібників, біля 700 наукових статей.

Обрані праці:

Рівень та якість життя населення України: Монографія / В. С. Пономаренко, М. О. Кизим, Ф. В. Узунов. – Х.: ВД «ІНЖЕК», 2003. – 228 с.

Стратегія соціально-економічного розвитку Харківської області на період до 2011 року: Монографія / Є. П. Кушнар'єв, В. С. Пономаренко, О. С. Кривцов, М. О. Кизим, А. Л. Дуленко, П. Т. Бубенко, І. Л. Райнін; Під заг. ред. Є. П. Кушнар'єва. – Х.: ВД «ІНЖЕК», 2004. – 448 с.

Качество жизни населения и конкурентоспособность Украины и стран ЕС / Н. А. Кизим, В. М. Горбатов. – Х.: ИД «ИНЖЭК», 2005. – 164 с.

Нейронные сети: теория и практика применения: Монография / Н. А. Кизим, Е. Н. Ястремская, В. Ф. Сенчуков. – Х.: ИД «ИНЖЭК», 2006. – 204 с.

Моделювання економічної безпеки: держава, регіон, підприємство: Монографія / В. М. Геєць, М. О. Кизим, Т. С. Клебанова, О. І. Черняк та ін.; За ред. В. М. Геєця – ВД «ІНЖЕК», 2006. – 240 с.

Збалансована система показників: Монографія / М. О. Кизим, А. А. Пилипенко, В. А. Зінченко. – Х.: ВД «ІНЖЕК», 2007. – 192 с.

Управління створенням і розвитком видатної корпорації: Монографія / М. О. Кизим, А. А. Пилипенко, І. В. Ялдін. – Х.: ВД «ИНЖЭК», 2007. – 208 с.

Адаптивные модели в системах принятия решений: Монография / Под ред. Н. А. Кизима, Т. С. Клебановой. – Х.: ИД «ИНЖЭК», 2007. – 368 с.

Стратегія соціально-економічного розвитку Харківської області на період до 2015 року: Монографія / В. С. Пономаренко, Н. А. Кизим і др. – Х.: ИД «ИНЖЭК», 2008. – 352 с.

Программно-целевой подход к государственному управлению социальной напряженностью в регионах страны: Монография / Н. А. Кизим, В. В. Узунов. — Х.: ИД «ИНЖЭК», 2008. — 204 с.

Стратегія розвитку регіональних підприємств електроенергетики: аспекти формування: Монографія / О. М. Тищенко, М. О. Кизим, Л. М. Шутенко та ін. – Х.: ВД «ИНЖЭК», 2008. – 344 с.

Конкурентная диагностика фирмы: концепция, содержание, методы: Монография / Л. С. Шевченко, В. И. Торкатюк, Н. А. Кизим, А. Л. Шутенко. – Х.: ИД «ИНЖЭК», 2008. – 240 с.

Качество жизни населения и внешнеэкономическая деятельность предприятий: Монография / Н. А. Кизим, В. А. Зинченко: НДЦ ІПР НАН України. – Х.: ИД «ИНЖЭК», 2009. – 184 с.

Проблемы проведения реструктуризации промышленных предприятий в Украине: Монография / Н. А. Кизим, В. В. Жихарцев. – НДЦ ІПР НАН України. – Х.: ИД «ИНЖЭК», 2009. – 184 с.

Оцінка якості цільових програм державної підтримки розвитку малого бізнесу: Монографія / М. О. Кизим, І. Ю. Матюшенко, Н. І. Полтарак. – НДЦ ІПР НАН України. – Х.: ВД «ИНЖЭК», 2009. – 328 с.

Бюджетування податків на підприємствах: Монографія / О. М. Тищенко, М. О. Кизим, Н. В. Михасьова. – Х.: ВД «ИНЖЭК», 2010. – 240 с.

Основы устойчивого развития Харьковской области до 2020 года: Монография / М. М. Добкин, С. И. Чернов, Г. А. Кернес, Ю. А. Сапронов, В. С. Пономаренко, Н. А. Кизим, С. В. Авершин. – Х.: ИД «ИНЖЭК», 2010. – 528 с.

Прикладная статистика: современные подходы и инструментальный анализа массовых явлений и процессов: Монография / Под ред. д-ра экон. наук Е. В. Раевневой, д-ра экон. наук Н. А. Кизима. – Х.: ФЛП Либуркина Л. М.; ИД «ИНЖЭК», 2010. – 380 с.

Бюджетування податків на підприємствах: Монографія / О. М. Тищенко, М. О. Кизим, Н. В. Михасьова / За заг. ред. О. М. Тищенка. – Х.: ВД «ИНЖЭК», 2010. – 240 с.

Управління конкурентоспроможністю підприємства: Підручник / Ю. Б. Іванов, М. О. Кизим, О. М. Ліщенко та ін. – Х.: ВД «ИНЖЭК», 2010.–320 с.

КЛЕБАНОВА Тамара Семенівна

(1945, 9 січня, Горький (Нижній Новгород), РРСФР)

Завідувач кафедри економічної кібернетики

Доктор економічних наук (1993 р.), професор (1995 р.)

Закінчила факультет механізованої обробки економічної інформації Харківського інженерно-економічного інституту (1967 р., спеціальність «організація економічної обробки економічної інформації»). Працювала інспектором Держстатистики, діловодом, оператором в обчислювальному центрі, старшим інженером у лабораторії промислової кібернетики Українського заочного політехнічного інституту. З 1972 р. працює в Харківському національному економічному університеті. У 1974 р. захистила кандидатську дисертацію «Моделювання якісних показників для оперативного управління виробництвом»; 1978 р. – доцент, 1995 р. – професор. Викладала у Вроцлавській економічній академії (Польща, 1978 – 1979 рр.). У 1993 р. в Інституті кібернетики НАН України захистила докторську дисертацію «Методи аналізу і раннього попередження дестабілізації функціонування виробничо-економічних систем». З 1994 р. – завідувач кафедри економіко-математичних методів, згодом кафедри економічної кібернетики. Викладає курси «Методи економіко-статистичних досліджень», «Методи та моделі дослідження економічних процесів», «Дослідження операцій», «Управління проектами інформатизації».

Здійснює дослідження у напрямках економіко-математичного моделювання соціально-економічних та виробничих систем; методів аналізу та попередження дестабілізації функціонування економічних систем. Автор більше 250 наукових та навчально-методичних публікацій, у тому числі 27 монографій, 34 навчальних посібників та підручників, більше 200 наукових статей.

Нагороджена нагрудними знаками МОН «Вігмінник освіти України» (2000 р.), «За наукові досягнення» (2007 р.), Почесною грамотою МОН України (1995 р.), Золотим знаком ХНЕУ (2000 р.); іменною стипендією Харківської обласної державної адміністрації ім. М. І. Туган-Барановського з економіки (2002 р.); «Жінка року» у номінації «Працівник науки» Дзержинської районної ради у м. Харкові (2005 р.)

Є відповідальним виконавцем у дослідних проектах на замовлення МОН України «Моделі прийняття рішень у багаторівневих економічних системах в умовах трансформації», ініціативних тем «Моделі прийняття рішень у розподілених системах», українсько-російському науково-дослідному проекті «Моделі оцінки нерівномірності та циклічної динаміки соціально-економічного розвитку регіонів України та Росії», що здійснюється за результатами спільного конкурсу НАН України та Російського гуманітарного наукового фонду (РГНФ).

Є академіком Міжнародної академії інформатизації (1997 р.), членом Міжнародної асоціації з прикладної та індустріальної математики (GAMM) (1996 р.), Української ергономічної асоціації, членом спеціалізованих вчених рад із захисту докторських та кандидатських дисертацій, економічної ради північно-східного регіону України. Член редакційних колегій журналів «Економічна кібернетика», «Бізнес Інформ», «Економіка розвитку», «Управління розвитком».

Т. С. Клебанова є засновником наукової школи ХНЕУ «Розробка методів аналізу та раннього попередження дестабілізації функціонування систем різного визначення та ієрархії», що об'єднує 45 науковців –

КЛЕБАНОВА Тамара Семенівна

2-х докторів наук, 37 кандидатів наук, 6 здобувачів наукових ступенів. Під науковим керівництвом Т. С. Клебанової захищені 1 докторська та 29 кандидатських дисертацій. Вченими школи опубліковані 38 монографій, 22 навчальні посібники, 180 наукових статей.

Обрані праці:

Моделювання податкового навантаження підприємства в умовах трансформаційної економіки / Т. С. Клебанова, Г. С. Ястребова. – Х.: ВД «ІНЖЕК», 2009. – 268 с.

Моделі функціонування та розвитку підприємств аграрно-промислового комплексу / Т. С. Клебанова, І. В. Ніколаєв, С. О. Хайлук. – Х.: ВД «ІНЖЕК», 2010. – 232 с.

Методы и модели оптимального управления в экономике / Т. С. Клебанова, Н. А. Дубровина, О. Ю. Полякова и др. – Х.: ВД «ІНЖЕК», 2005. – 120 с.

Математические модели трансформационной экономики / Т. С. Клебанова, Е. В. Раевнева, К. А. Стрижиченко и др. – Х.: Вид. ХНЕУ, 2006. – 250 с.

Трансформационная экономика: Учебное пособие / Т. С. Клебанова, Е. В. Раевнева, Н. А. Дубровина и др. – Х.: ИД «ИНЖЭК», 2007. – 245 с.

Методи і моделі соціально-економічного прогнозування / Т. С. Клебанова та ін. – Х.: ВД «ІНЖЕК», 2008. – 180 с.

Математичні моделі економічного розвитку. Моделювання економічної безпеки: Навчальний посібник / Т. С. Клебанова, Л. С. Гур'янова, О. І. Черняк та ін. // Математичні методи і моделі ринкової економіки. – Х.: ВД «ІНЖЕК», 2010. – 456 с.

Економіко-математичне моделювання: Навчальний посібник / Т. С. Клебанова, О. В. Раевнева, С. В. Прокопович та ін. – Х.: ВД «ІНЖЕК», 2010. – 352 с.

ОРЛОВ Петро Аркадійович

(1942, 2 січня, с. Сеньківка Климівичського району Могилівської області Білоруської РСР)

**Завідувач кафедри економіки та маркетингу
Доктор економічних наук (1990 р.), професор
(1999 р.)**

Закінчив Пінський обліково-кредитний технікум (1958 р.), машинобудівний факультет Харківського інженерно-економічного інституту (1969 р., спеціальність «Економіка та організація машинобудівної промисловості»). Під час навчання в інституті був головою студентського наукового гуртка, брав участь у виконанні науково-дослідних робіт інституту та працював на посаді інженера техніко-економічного відділу Харківського науково-дослідного інституту «ВНІПЧОРМЕТ–ЕНЕРГООЧИСТКА».

У 1972 р. вступив до аспірантури Харківського інженерно-економічного інституту, у 1975 р. захистив дисертацію кандидата економічних наук «Оптимальні терміни служби машин». З 1974 р. працював викладачем, старшим викладачем, доцентом кафедри економіки машинобудівної промисловості ХІЕІ). У 1980 р. здобув вчене звання доцента. З 1980 р. по 1983 р. був у відрядженні в Алжирі, де викладав економічні дисципліни в Національному інституті легкої промисловості (м. Бумердес).

У 1989 р. в спеціалізованій раді Ленінградського інженерно-економічного інституту захистив дисертацію доктора економічних наук «Методологія економічного обґрунтування відновлення активної частини основних виробничих фондів». З 1989 р. працює завідувачем кафедри економіки машинобудівної промисловості, у 1995 р. реорганізованої на кафедру економіки та маркетингу.

П. А. Орлов є автором понад 180 наукових та навчально-методичних праць, у тому числі 11 монографій, галузевого стандарту 41-01-233-84 «Надійність у техніці геологорозвідувального буріння. Розрахунки оптимальних значень показників довговіч-

Нагороджений Почесною грамотою Кабінету Міністрів України (2005 р.), нагрудними знаками МОН «Відмінник освіти України» (2000 р.), «Петро Могила» (2009 р.), Золотим знаком ХНЕУ (2005 р.)

ності обладнання, що ремонтується» (у співавторстві), 2-х навчальних посібників з грифом МОН. Основні результати наукової діяльності доповідалися на 65 міжнародних й всеукраїнських конференціях.

Керівник та відповідальний виконавець у розробці держбюджетних тем на замовлення МОН України та ініціативних тем.

Член експертних рад ВАК України, з 2005 р. працює в експертній раді ДАК України.

П. А. Орлов є засновником наукової школи «Економічні проблеми відновлення основних виробничих фондів та амортизаційна політика» у напрямі досліджень з обґрунтування амортизаційної політики на мікро- та макрорівнях. Школа об'єднує 21 науковця – 1 доктора наук, 10 кандидатів наук, 10 здобувачів наукових ступенів. Під науковим керівництвом П. А. Орлова захищені докторська та 15 кандидатських дисертацій. науковцями школи опубліковані 32 монографії, 15 навчальних посібників, 6 енциклопедичних, понад 400 наукових статей.

Обрані праці:

Управління оновленням машинного парку: Монографія / Р. Н. Колегаєв, П. А. Орлов, В. І. Шелепо. – К.: Вид. «Техніка», 1981.–356 с.

Обоснование цен на машины производственного назначения на основе учёта их эффективности: Монография / П. А. Орлов, Н. И. Алдохина. – Х.: Изд. ХНЭУ, 2005. – 212 с.

Амортизаційна політика як інструмент активізації інвестиційної й інноваційної діяльності підприємств / П. А. Орлов, С. П. Орлов // Інновації: проблеми науки і практики: Монографія. – Х.: ВД «ІНЖЕК», 2006. – С. 317 – 335.

Проблеми оцінки та розвитку конкурентних переваг підприємств / П. А. Орлов, О. Ю. Іванова // Конкурентоспроможність: проблеми науки і практики: Монографія. – Х.: ВД «ІНЖЕК», 2006. – С. 157 – 176.

Теоретичні аспекти визначення ефективності інновацій на промислових підприємствах / П. А. Орлов // Інновації: проблеми науки і практики: Монографія. – Х.: ВД «ІНЖЕК», 2007. – С. 157 – 174.

Конкурентні переваги підприємства: оцінка, формування та розвиток: Монографія / П. А. Орлов, Ю. Б. Іванов, О. Ю. Іванова. – Х.: ВД «ІНЖЕК», 2008. – 352 с.

Збутова діяльність промислових підприємств: теорія та напрямки розвитку: Монографія / П. А. Орлов, Г. О. Холодний, Т. І. Притиченко та ін. – Х.: Вид. ХНЕУ, 2008. – 232 с.

Последствия финансово-экономического кризиса и некоторые направления выхода из него / П. А. Орлов // Социально-экономическое развитие Украины и ее регионов: проблемы науки и практики: Монография / Под ред. докт. экон. наук, проф. В. С. Пономаренко, докт. экон. наук, проф. Н. А. Кизима, докт. экон. наук, доц. Е. В. Раевневой – Х.: ФЛП Либуркина Л. М.; ИД «ИНЖЭК», 2009. – С. 62 – 74.

Государственное регулирование экономики как важная составляющая становления социально ответственного маркетинга и повышения конкурентоспособности продукции / П. А. Орлов // Конкурентоспроможність: проблеми науки та практики: Монографія / Під ред. докт. экон. наук, проф. В. С. Пономаренка, докт. экон. наук, проф. М. О. Кизима, докт. экон. наук, проф. О. М. Тищенко. – Х.: ФЛП Либуркіна Л. М.; ВД «ІНЖЕК», 2009. – С. 50 – 54.

Финансово-экономический кризис и некоторые его уроки: неолиберализм и «либерализм» / П. А. Орлов // Ліберманівські читання: економічна спадщина та сучасні проблеми: Монографія / Під заг. ред. докт. экон. наук, проф. В. С. Пономаренка, докт. экон. наук, проф. М. О. Кизима, канд. экон. наук, доц. О. Г. Зими. – Х.: ФЛП Либуркіна Л. М.; ВД «ІНЖЕК», 2009. – С. 44–57.

Влияние государственной амортизационной политики на формирование конкурентных преимуществ промышленных предприятий и оценку их затрат на производство и реализацию продукции / П. А. Орлов, С. П. Орлов, А. Ю. Орлова // Социально-экономическое развитие Украины и ее регионов: проблемы науки и практики: Монография / Под ред. докт. экон. наук, проф. В. С. Пономаренко, докт. экон. наук, проф. Н. А. Кизима, докт. экон. наук, доц. Е. В. Раевневой. – Х.: ФЛП Александрова К. М.; ИД «ИНЖЭК», 2010. – С. 178 – 201.

ЧАСТИНА III.

Доктори наук ХНЕУ

ВНУКОВА Наталія Миколаївна

(1958 р., 25 вересня, Мелекес Ульяновської області РРФСР)

Завідувач кафедри управління фінансовими послугами

**Доктор економічних наук (1999 р.),
професор (2001 р.)**

**Заслужений економіст
України (2011 р.)**

Нагороджена відзнакою голови Харківської облдержадміністрації нагрудним знаком «Слобожанська слава» (2001 р.), нагрудними знаками МОН «Вістник освіти України» (2005 р.), «За наукові досягнення» (2010 р.); Золотим знаком ХНЕУ; Почесними грамотами МОН (2004, 2006, 2008 рр.), Мінрегіонбуду (2010 р.), Міністерства фінансів України (2010 р.), Харківської обласної державної адміністрації, Харківської міської ради.

Член-кореспондент Академії технологічних наук України з 2001 р. (секція соціально-економічного управління).
Переможець регіональних конкурсів «Вища школа Харківщини – кращі імена» (у номінації «професор» (2001 р., номінант 2009 р.)), «Людина року» Золотий фонд Харкова (2001, 2006 рр.). «Кращий професор» Харківського національного економічного університету (2003 р., 2004 р.)

Закінчила Харківський інженерно-економічний інститут (1981 р., спеціальність «Економіка та організація машинобудівельної промисловості»). Під час навчання провадила наукову діяльність, брала участь у виконанні науково-дослідницьких робіт інституту.

Працювала на посаді викладача-стажиста. У 1982 р. вступила до аспірантури ХІЕІ з відривом від виробництва, яку закінчила з достроковим захистом кандидатської дисертації «Удосконалення методів розрахунку виробничої потужності і планування її використання (на прикладі машинобудівних підприємств)» у 1985 р. за спеціальністю «Економіка, організація та управління народним господарством».

З 1985 р. почала працювати викладачем, потім доцентом кафедри інформаційних систем ХІЕІ. З 1996 р. працювала на посаді проректора, директора МІПК. У 1996 р. отримала вчене звання доцента. З 1997 р. навчалася у докторантурі. У 1999 р. захистила докторську дисертацію «Управління розвитком послуг підприємств ринкової інфраструктури (методологічний та організаційний аспекти)». У 1999 – 2007 рр. працювала професором кафедри фінансів ХНЕУ. З 2007 р. – завідувач кафедри управління фінансовими послугами ХНЕУ.

Є автором більше 400 наукових та навчально-методичних праць з питань розвитку ринку фінансових послуг в Україні, учасником більш ніж 100

міжнародних й всеукраїнських наукових конференцій. Н. М. Внуковою видано 13 навчальних посібників, з яких 9 – з грифом Міністерства освіти і науки України до навчальних дисциплін «Ринок фінансових послуг», «Соціальне страхування», «Соціальне страхування: кредитно-модульний курс», «Страхування: теорія та практика», «Основи фінансового моніторингу на ринку фінансових послуг», «Фінанси: вступ до фаху» та ін. Є автором 21 монографії, у т. ч. «Управление развитием рыночной инфраструктуры (методологический и организационный аспект)», «Регіональна інвестиційна політика: проблеми і перспективи», «Управління розвитком ринків фінансових послуг» та ін. Має 3 авторських свідоцтва на інтелектуальну власність. За роки роботи в ХНЕУ підготувала 11 кандидатів економічних наук, 22 переможці Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт за чотирма напрямками, 6 переможців Харківського регіонального конкурсу студентських наукових робіт Ради ректорів.

Н. М. Внукова є науковим керівником держбюджетної наукової роботи за замовленням МОН України «Фінансові послуги у забезпеченні становлення кластерних ініціатив транскордонного співробітництва».

Президент Харківського регіонального об'єднання «Лізинговий фонд» (1993 – 1997 рр.), член правління Укрлізингу (1996 – 2001 рр.), віце-президент ХГО «Євро регіон «Слобожанщина» (з 2008 р. по теперішній час). Керівник робочої групи пілотного проекту Міжнародного фонду «Largis» «Розробка концептуальних засад стратегії розвитку Харківського регіону» (2001 р.), учасник проектів Міжнародної Фінансової Корпорації з лізингу (1997 – 1999 рр., 2004 – 2008 рр.), з корпоративного управління (2003 – 2004 рр.), керівник групи експертів Харківського союзу страховиків, Голова Харківського регіонального відділення Спільки економістів України, член правління Спільки економістів України, депутат Червонозаводської районної ради міста Харкова двох скликань (1998 – 2004 рр.), голова комісії з фінансів, економічного розвитку і підприємництва.

З 2009 р. є членом консультативно-дорадчої ради Міністерства регіонального розвитку та будівництва України, відповідно до Наказу Міністерства

регіонального розвитку та будівництва України у травні 2005 р. призначена уповноваженим з питань транскордонного співробітництва Консультативно-дорадчої ради в Євросоюзі «Слобожанщина». Член редакційної колегії більше як 10 наукових видань.

Обрані праці:

Управління розвитком ринків фінансових послуг: Монографія / Наук. ред. та кер. кол. авт. д-р екон. наук, проф. Н. М. Внукова. – Х.: АдВА, 2009. – 196 с.

Формування системи довіри та захисту прав споживачів фінансових послуг: Монографія / Наук. ред. та кер. кол. авт., д-р екон. наук, проф. Н. М. Внукова. – Х.: АдВА, 2010. – 188 с.

Страховання: теорія та практика: Навчальний посібник / Н. М. Внукова, Л. В. Временко, В. І. Успенко та ін.; За заг. ред. Н. М. Внукової. – Х: Бурункнига, 2009. – 656 с.

Основи фінансового моніторингу: Навчальний посібник / Н. М. Внукова, О. Є. Бажанов, Н. І. Притула, В. А. Смоляк; За заг. ред. Н. М. Внукової. – К.: КНТ, 2009. – 136 с.

Ощадна справа / Н. М. Внукова, В. П. Куліков, В. А. Череватенко. – Х.: СМІТ, 2005. – 480 с.

ГАВКАЛОВА Наталія Леонідівна

(1972 р., 29 квітня, Конотоп Сумської обл.)

Завідувач кафедри регіональної економіки
Доктор економічних наук (2009 р.),
професор (2011 р.)

Закінчила Харківський державний економічний університет (1995 р.). У 1999 р. захистила дисертацію кандидата економічних наук «Управління трудовими ресурсами». Працювала викладачем, з 2002 р. – доцентом кафедри управління виробництвом, пізніше на посаді доцента кафедри управління персоналом. З 2006 р. почала працювати над докторською дисертацією «Формування соціально-економічного механізму ефективності менеджменту персоналу», яку захистила у 2009 р.

Є автором близько 100 наукових і навчально-методичних праць, у тому числі 5 монографій, 3-х навчальних посібників з грифом Міністерства освіти і науки України. Підготувала 3-х кандидатів наук.

Обрані праці:

Гавкалова Н. Л. Формування та використання інтелектуального капіталу: Наукове видання / Н. Л. Гавкалова, Н. С. Маркова. – Х.: Вид. ХНЕУ, 2006. – 284 с.

Нагороджена Почесною грамотою Дзержинської районної Ради в м. Харкові (2009 р.)

Гавкалова Н. Л. Соціально-економічний механізм ефективності менеджменту персоналу: методологія та концепція формування: Наукове видання / Н. Л. Гавкалова. – Х.: Вид. ХНЕУ, 2007. – 400 с.

Гавкалова Н. Л. Менеджмент персоналу: Навчальний посібник / Н. Л. Гавкалова. – Х.: ВД «ІНЖЕК», 2004. – 276 с.

Гавкалова Н. Л. Менеджмент персонала: Учебное пособие / Н. Л. Гавкалова, Н. С. Маркова. – 2-е изд., исправ. и доп. – Х.: ИД «ИНЖЭК», 2005. – 304 с.

Гавкалова Н. Л. Менеджмент персонала: учебное пособие / Н. Л. Гавкалова, Н. С. Маркова. – 3-е изд., исправ. и доп. – Х.: ИД «ИНЖЭК», 2009. – 312 с.

ГРИГОРЯН Григор Маргарович

(1925 р., 25 серпня, с. Советашен Араратського району Вірменської РСР)

Професор кафедри політичної економії

**Доктор економічних наук (1983 р.),
професор (1984 р.)**

У 1943 р. був призваний до Радянської Армії, у якій прослужив 42 роки. У роки Великої Вітчизняної війни, будучи молодшим командиром, брав участь у військовій підготовці призовників для відправлення на фронт. У 1950 р. закінчив військово-політичне училище, став офіцером-політпрацівником.

Вся подальша служба в армії була пов'язана з ідейно-політичною і політико-виховною роботою з військовослужбовцями. Закінчив Вищий військово-педагогічний інститут ім. Калініна, м. Ленінград (1957 р., спеціальність «Політична економія»). Після отримання вищої освіти розпочав наукові дослідження. Працював начальником вечірнього університету марксизму-ленінізму, заступником начальника кафедри суспільних наук військового училища, заступником начальника кафедри марксизму-ленінізму Військової інженерної радіотехнічної академії ім. Л. А. Говорова у м. Харкові. Викладав політичну економію. Захистив кандидатську дисертацію «Взаємовідносини між загальними та специфічними економічними законами» (1966 р., МДУ ім. М. В. Ломоносова). У 1969 р. Г. М. Григоряну присуджене вчене звання доцента по кафедрі марксизму-ленінізму. У 1983 р. захистив докторську дисертацію «Механізм дії економічних законів (методологія, теорія)».

Звільнився зі Збройних Сил СРСР у 1985 р. у званні полковника. У обіймав посади старшого наукового співробітника Харківської філії Інституту економіки АН УРСР, професора кафедри економічної теорії Харківської академії залізничного транспорту. З 1995 р. – професор кафедри політичної економії Харківського національного економічного університету.

Нагороджений Орденем Червоної зірки (1978 р.), медалями «За бойові заслуги» (1954 р.), «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.», «65 років перемоги у Великій Вітчизняній війні 1941 – 1945 рр.» та ін., Нагрудним знаком МОН «Відмінник освіти України» (2005 р.), Почесною грамотою МОН України (2000 р.), Почесною грамотою Державинської районної ради (2009 р.).

Переможець університетського конкурсу в номінації «Кращий професор року»

Професор Г. М. Григорян більше ніж 49 років займається дослідженням таких фундаментальних категорій політичної економії, як діалектика продуктивних сил та виробничих відносин, методологія і теорія механізму дії економічних законів. Його праці розкривають особливості функціонування сучасної ринкової економіки. Одним із перших Г. М. Григорян висунув і аргументував нові аспекти категорії власності – соціальна власність та етика відносин власності.

Результати наукових досліджень професора Г. М. Григоряна знайшли практичне впровадження в навчальному процесі під час викладання курсу «Політична економія», спецкурсів «Методи економічних досліджень», «Капітал» К. Маркса», «Власність і економічна влада», «Логіка економічного розвитку». На їх основі розроблено й видано навчальні посібники. Наукові розробки Г. М. Григоряна є фундаментом для підготовки аспірантів; під його науковим керівництвом підготовлені 7 кандидатів наук.

Професор Г. М. Григорян бере активну участь у розробці й виданні навчальних посібників, наукових монографій. За роки роботи у ХНЕУ є автором 39 наукових та навчально-методичних праць, близько 30 наукових статей. Керує методологічним семінаром професорсько-викладацького складу й аспірантів кафедри. Був членом спеціалізованої вченої ради Д 64.055.01 Харківського державного економічного університету для захисту кандидатських і докторських дисертацій. Є членом спеціалізованої вченої ради Д 64.051.01 Харківського національного університету ім. В. Н. Каразіна для захисту кандидатських і докторських дисертацій за спеціальностями: 08.00.01 – економічна теорія та історія економічної думки; 08.00.07 – демографія, економіка праці, соціальна економіка та політика; 08.00.08 – гроші, фінанси і кредит.

Маючи величезний досвід наукової, науково-методичної й педагогічної роботи, професор Г. М. Григорян є кваліфікованим лектором, зрілим науковим працівником і керівником. У колективі користується великою шаную та повагою.

Обрані праці:

Собственность: история и современность: Монография / Г. М. Григорян. – Х.: Изд. ХГЭУ, 2002. – 188 с.

Историческая тенденция капитализма (Политэкономический аспект): Монография / Г. М. Григорян. – Х.: ВД «ИНЖЕК», 2008. – 240 с.

Григорян Г. М. Государственная собственность после приватизации в Украине // Государственная собственность в экономике России и других стран. Вопросы истории и теории / Под ред. В. Н. Черковца. – М.: Экономический фак-т МГУ, ТЕИС, 2002. – 593 с.

Політична економія : Навчальний посібник / Г. М. Григорян, М. А. Сіроштан, А. Б. Тененбаум та ін. – Х.: РВВ ХДЕУ, 1998. – 344 с.

Политическая экономия: принципы обновления и развития: Учебное пособие / Под ред. акад. Н. А. Сироштана. – Х.: Изд. ХГЭУ, 2000. – 388 с.

Григорян Г. М. Рынок. Политэкономический аспект: Учебное пособие / Г. М. Григорян. – Х.: РИО ХГЭУ, 1995. – 40 с.

Нагороджена грамотою Міністерства освіти України (2000), грамотою управління освіти і науки Харківській обласній державній адміністрації (2005), грамотами університету за перемогу в номінації «Кращий завідувач кафедри» (2003, 2004)

КОЛБІНА Тетяна Василівна

(1955 р., 15 листопада, Запоріжжя)

Завідувач кафедри іноземних мов та перекладу ХНЕУ

Доктор педагогічних наук (2011), доцент (1992)

З відзнакою закінчила Харківський державний університет (1978 р., спеціальність «філолог, викладач німецької мови та літератури»). У 1978 р. почала працювати викладачем кафедри іноземних мов у Харківському інженерно-економічному інституті. У 1985 – 1988 рр. навчалася в аспірантурі у Київському державному університеті ім. Т. Г. Шевченка, достроково захистила дисертацію кандидата філологічних наук за спеціальністю 10.02.04 – германські мови. Після аспірантури працювала у Харківському інженерно-економічному інституті викладачем, старшим викладачем, доцентом кафедри іноземних мов, з 1996 р. є завідувачем кафедри іноземних мов та перекладу ХНЕУ.

У період з 2004р. по 2007 р. навчалася у докторантурі Харківського національного педагогічного університету ім. Г. С. Сковороди. У 2010 р. захистила дисертацію доктора педагогічних наук на тему «Теоретико-методологічні та технологічні засади формування міжкультурної комунікації студентів вищих навчальних закладів економічного профілю».

Наукові інтереси Т. В. Колбіної охоплюють широке коло питань, пов'язаних з розробкою теоретико-методологічних і концептуальних положень педагогічного процесу формування у студентів досвіду міжкультурної комунікації в процесі вивчення іноземних мов, а також його методичного забезпечення, з впровадженням особистісно орієнтованої технології навчання, діалогічних форм спілкування між учасниками навчальної діяльності та ін. Т. В. Колбіна є автором понад 120 наукових та навчально-методичних праць, у тому числі монографії, 5 навчальних посібників.

Обрані праці:

Формування міжкультурної комунікації майбутніх економістів: теоретико-методологічний аспект : Моногр. / Т. В. Колбіна. – Х. : ВД «ІНЖЕК», 2008. – 392 с.

Основи міжкультурної комунікації: Навч. посіб. / Т. В. Колбіна. – Х. : ВД «ІНЖЕК», 2008. – 152 с.

Про бізнес німецькою мовою: Навч. посіб. / Т. В. Колбіна, Л. В. Мельніченко. – Х. : ВД «ІНЖЕК», 2009. – 272 с.

Визначення змісту міжкультурної комунікації на основі філософської категорії «досвід» / Т. В. Колбіна // Проблеми інженерно-педагогічної освіти : зб. наук. пр. Вип. 14-15 / Укр. інж.-пед. акад. – Х. : УПА, 2006. – С. 92 – 102.

Застосування компетентнісного підходу до розгляду питання трансформації змісту професійної освіти / Т. В. Колбіна // Педагогіка та психологія : зб. наук. пр. / Харк. нац. пед. ун-т ім. Г. С. Сковороди. – Х. : Курсор, 2006. – Вип. 29. – С. 25 – 35.

Культурологічний аспект міжкультурної комунікації як складного об'єкта педагогічного дослідження / Т. В. Колбіна // Вісн. Харк. держ. акад. культури: зб. наук. пр. Вип. 23. – Х.: ХДАК, 2008. – С. 237 – 247.

Формування міжкультурної комунікації засобами іноземної мови / Т. В. Колбіна // Новий колегіум: наук. інформ. журнал «Проблеми вищої освіти». – Х.: ХНУРЕ, 2008. – № 5. – С. 57 – 65.

Діалогічна концепція культури – теоретична основа формування міжкультурної комунікації / Т. В. Колбіна // Вісн. Харк. держ. акад. культури: зб. наук. пр. Вип. 24. – Х. : ХДАК, 2009. – С. 205 – 213.

Система педагогічних принципів формування міжкультурної комунікації студентів ВНЗ економічного профілю / Колбіна Т.В. // Новий колегіум: наук. інформ. журнал «Проблеми вищої освіти». – Х.: ХНУРЕ, 2010. – № 1 – 2. – С. 86 – 97.

Специфіка формування міжкультурної комунікації студентів ВНЗ економічного профілю / Т. В. Колбіна // Педагогіка формування творчої особливості у вищій і загальноосвітній школах. – Вип. № 15 (68) – Запоріжжя: Клас. приватний ун-т., 2011. – С. 311 – 318.

Нагороджений нагрудним знаком МОН України «Відмінник освіти України» (2009 р.), Почесними грамотами МОН (2005 р.), Міністерства фінансів України (2010 р.), Харківської обласної організації профспілки працівників освіти і науки України (2010 р.), Подякою Голови Харківської обласної державної адміністрації (2011 р.)

КОЛОДІЗІВ Олег Миколайович

(1964 р., 22 червня, Харків)

**Завідувач кафедри банківської справи
Доктор економічних наук (2011 р.),
доцент (2001 р.)**

Трудову діяльність розпочав після закінчення у 1986 р. Харківського інженерно-економічного інституту (1986 р., інженер-економіст, спеціальність «Економіка та організація машинобудівної промисловості») на посаді інженера-економіста ХНВМО ім. Ф. Е. Дзержинського.

У 1990 р. вступив до аспірантури ХІЕІ. У 1993 р. захистив дисертацію та отримав науковий ступінь кандидата економічних наук. Працював викладачем кафедри фінансів та аудиту, викладачем кафедри аудиту та оподаткування, доцентом кафедри банківської справи Харківського державного економічного університету. У 2001 р. отримав вчене звання доцента. З вересня 2000 р. виконував обов'язки завідувача кафедри, а з 2002 р. обіймає посаду завідувача кафедри банківської справи ХНЕУ.

У 2011 р. захистив докторську дисертацію «Фінансове забезпечення інноваційного розвитку національної економіки».

Є автором понад 100 наукових і навчально-методичних праць, в тому числі 6 монографій, 1 підручника з грифом МОН України, 3-х навчальних посібників до навчальних дисциплін.

У 2009/2010 навчальному році спільними зусиллями керівництва університету, фахівців-консультантів з ІТ-технологій і колективу кафедри банківської справи впроваджено у навчальний процес підготовки магістрів зі спеціальності «Банківська справа» навчальний проект «Віртуальний банк» на базі реально функціонуючої автоматизованої банківської системи (в форматі 24/7 роботи ПК для ви-

конання індивідуальних лабораторних робіт і проведення комплексного міжпредметного тренінгу.

О. М. Колодізев є членом підкомісії «Фінанси і кредит» науково-методичної комісії з економіки і підприємництва Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України. В університеті займається підготовкою молодих наукових кадрів вищої кваліфікації.

Обрані праці:

Методологічні засади фінансового забезпечення управління інноваційним розвитком економіки: Монографія / О. М. Колодізев. – Х.: ВД «ІНЖЕК», 2009. – 278 с.

Колодізев О. М. Розробка методичних підходів щодо удосконалення системи показників фінансового забезпечення інноваційного розвитку національної економіки / О. М. Колодізев // Ліберманівські читання: економічна спадщина та сучасні проблеми: Монографія / [під заг. ред. В. С. Пономаренка, М. О. Кизима, О. Г. Зими]. – Х.: ФОП Лібуркіна Л. М.; ВД «ІНЖЕК», 2010. – 296 с.

Забезпечення стабільних умов функціонування банківського сектору України: Монографія / Під заг. ред. О. М. Колодізева. – Х.: Вид. ХНЕУ, 2010. – 350 с.

Гроші і кредит: Підручник / О. М. Колодізев, В. Ф. Колесніченко. – К.: Знання, 2010. – 615 с.

Фінансовий менеджмент в банках: концептуальні засади, методологія прийняття рішень у банківській сфері: Навчальний посібник / О. М. Колодізев, І. М. ЧмUTOва, І. О. Губарева. – Х.: ВД «ІНЖЕК», 2004. – 408 с.

Маркетинг у банку: Навчальний посібник / О. М. Колодізев, Д. В. Трегуб, О. В. Хмеленко. – Х.: ВД «ІНЖЕК», 2004. – 156 с.

Дилінгові операції: Навчальний посібник / О. М. Колодізев, Б. В. Шамша. – Х.: ВД «ІНЖЕК», 2009. – 456 с.

КУЗЬ Олег Миколайович

(1967 р., 5 січня, Харків)

Завідувач кафедри філософії та політології

Доктор філософських наук (2011 р.),

доцент (2000 р.)

Закінчив Харківський державний університет ім. О. М. Горького (1991 р., спеціальність «Політична історія»), аспірантуру Української державної юридичної академії. У 1995 р. захистив дисертацію кандидата соціологічних наук.

З 1994 р. працює на посаді асистента кафедри соціології та політології УДЮА, з вересня 1996 р. – на посадах викладача, доцента кафедри філософії та політології Харківського державного економічного університету. З липня 1998 р. – завідувач кафедри філософії та політології ХНЕУ. У 2000 р. отримав вчене звання доцента; закінчив Національну юридичну академію України ім. Ярослава Мудрого за спеціальністю «Правознавство».

У 2011 р. захистив докторську дисертацію «Філософсько-антропологічний вимір соціальності: постсучасні конотації».

Нагороджений Почесною грамотою Дзержинської районної ради в м. Харкові (2008 р.) та Почесною грамотою Департаменту освіти Харківської міської ради (2010 р.);

Подякою Головного управління освіти і науки Харківської обласної державної адміністрації (2005 р.).

Автор понад 90 наукових і навчально-методичних праць, в тому числі 4-х монографій, 1-го посібника з грифом Міністерства освіти і науки України, 10-ти навчальних посібників до навчальних дисциплін.

Є членом президії Харківської асоціації політологів, відомим фахівцем у галузі філософської та політичної антропології, провідним викладачем та науковцем ХНЕУ у сфері соціально-гуманітарного супроводу економічних перетворень. Творчий шлях та результати діяльності О. М. Кузь свідчать про високий рівень його наукових та навчальних розробок, широку ерудицію, сумлінне та творче ставлення до виконуваних ним обов'язків, високі особистісні якості, досягнення значних успіхів в науковому та методичному забезпеченні навчального процесу вищого навчального закладу освіти.

Обрані праці:

Репрезентації суб'єктності в постсучасності: [моногр.] / О. М. Кузь. – Х.: ФОП Лі-буркіна Л. М.; ВД «ИНЖЕК», 2010. – 312 с.

Культура, філософія, образование в стратегіях XXI века: Научное издание / О. Н. Кузь, В. А. Стрижко, И. В. Брунько и др.; [под общ ред. канд. соц. нар, доц. О. Н. Кузь]. – Х.: Изд. ХНЭУ, 2006. – 260 с.

Мультикультурализм и его импликация в систему образования / О. Н. Кузь // Образование, общество, культура: Монография / Нар. укр. акад.; под общ. ред. В. Ф. Сухиной. – Х.: Изд-во НУА, 2006. – С. 123 – 139.

Религиоведение: учебное пособие для самостоятельного изучения дисциплины / О. Н. Кузь, П. В. Брунько. – Х.: ИД «ИНЖЭК», 2003. – 102 с.

Філософія. Практикум (тексти, творческие задачи, логические упражнения, тесты, словари): Учебно-методическое пособие / К. В. Кислюк (сост.), О. Н. Кузь, И. В. Тарасенко и др. – Х.: ИД «ИНЖЭК», 2007. – 392 с.

Політологія: Навчальний посібник / О. М. Кузь, П. В. Брунько, І. М. Дубровська та ін. – Х.: Вид. ХНЕУ, 2008. – 348 с.

Практикум з навчальної дисципліни «Політологія»: Навчально-практичний посібник / О. М. Кузь, І. В. Жеребятнікова, Д. С. Коротков, О. М. Сахань. – Х.: Вид. ХНЕУ, 2009. – 208 с.

ЛЕПЕЙКО Тетяна Іванівна

(1962 р., 2 травня, Харків)

Завідувач кафедри менеджменту та бізнесу

Доктор економічних наук (2003 р.),

професор (2005 р.)

Закінчила Харківський інженерно-економічний інститут (1984 р., спеціальність «Економіка та організація машинобудівної промисловості»). Під час навчання в інституті брала участь у виконанні науково-дослідних тем, була переможцем Всесоюзного конкурсу студентських наукових робіт у 1983 р., брала участь у Міжнародній науковій олімпіаді студентів (1984 р., Братислава, Чехословаччина).

Після закінчення інституту працювала на посадах інженера, молодшого наукового співробітника, стажера-дослідника галузевої лабораторії економіко-математичного моделювання систем стимулювання праці і виробництва Міністерства електротехнічної промисловості при Харківському інженерно-економічному інституті. У листопаді 1986 р. вступила до аспірантури ХІЕІ. У 1991 р. захистила кандидатську дисертацію «Внутрішньовиробниче планування в нових умовах господарювання». З 1991 р. працювала на посадах викладача кафедри менеджменту, доцента кафедри фінансів. У 2001 р. отримала вчене звання доцента.

У 1995 – 1998 рр. – докторант ХДЕУ, доктор економічних наук, професор.

Нагороджена нагрудним знаком МОН «Вістник освіти України» (2010 р.), Почесною грамотою МОН (2005 р.), Золотим знаком ХНЕУ (2005 р.).

Дипломант регіонального конкурсу «Вища школа Харківщини – кращі імена» (2006 р.), переможець конкурсу «Молодий професор, доктор наук ХДЕУ–2003» (2003 р.)

У 2008 р. очолила новостворену кафедру менеджменту та бізнесу. Кафедра є випусковою за спеціальністю «бізнес-адміністрування». Під керівництвом Т. І. Лепейко було відкрито спільну австро-українську програму подвійного диплому з Університетом прикладних наук «Технікум Відень».

Т. І. Лепейко є автором більш 130 наукових та навчально-методичних праць, у тому числі 9 навчальних посібників та підручників з грифом МОН, 5 монографій. Підготувала 7 кандидатів наук.

Обрані праці:

Підхід до стратегічного планування організаційних змін на підприємствах машинобудування: Монографія / Т. І. Лепейко, Д. В. Найпак // Ліберманівські читання: економічна спадщина та сучасні проблеми. – Х.: ФОП Лібуркіна Л. М.; ВД «ІНЖЕК», 2009. – С. 286 – 295.

Трансформація моделей менеджмента в інформаційній економіці / Т. І. Лепейко, А. І. Пушкар // Соціально-економічні проблеми інформаційного общества: Монографія / под ред. д.э.н., проф. Л. Г. Мельника, к.э.н., доц. М. В. Брюханова. – Сумы: Университетская книга, 2010. – С. 444 – 465.

Управління персоналом: Монографія / Т. І. Лепейко, О. М. Миронова. – Х.: Вид. ХНЕУ, 2010. – 236 с.

Основи інвестиційного менеджменту: Підручник / В. О. Коюда, О. П. Коюда, Т. І. Лепейко. – К.: Коңдор, 2008, – 340 с.

Інвестування: Підручник / В. М. Гриньова, В. О. Коюда, О. П. Коюда, Т. І. Лепейко. – К.: ВД «Знання», 2008. – 312 с.

Логістичний менеджмент: Підручник / Т. І. Лепейко, В. С. Пономаренко, К. М. Таньков. – Х.: ВД «ІНЖЕК», 2010. – 440 с.

Інвестиційний менеджмент: Навчальний посібник / В. М. Гриньова, О. П. Коюда, Т. І. Лепейко, Ю. М. Великий. – Х. : ВД «ІНЖЕК», 2004. – 664 с.

Реінжиніринг бізнес-процесів: навчально-практичний посібник у схемах і таблицях / Т. І. Лепейко, А. В. Котлик. – Х.: Вид. ХНЕУ, 2009. – 80 с.

Менеджмент: Навчальний посібник / Т. І. Лепейко, О. М. Миронова. – Х.: Вид. ХНЕУ, 2010. – 204 с.

Нагороджена нагрудними знаками МОН «Відмінник освіти України» (1995 р.), «За наукові досягнення» (2009 р.), Почесною грамотою МОН України (1993 р.), переможець регіонального конкурсу «Вища школа Харківщини – кращі імена» (2005 р.), почесною грамотою Дзержинської районної ради у м. Харкові.

ЛИСИЦЯ Надія Михайлівна

*(1953 р., 9 серпня с. Лужайка Виборгського району
Ленінградської області, РСФСР)*

Професор кафедри економіки та маркетингу

**Доктор соціологічних наук (1999 р.),
професор (1992 р.)**

Закінчила факультет романо-германської філології Харківського державного університету ім. О. М. Горького у 1975 р. У 1983 р. достроково захистила кандидатську дисертацію в Київському державному університеті ім. Т. Г. Шевченка. У 1999 р. достроково захистила докторську дисертацію на тему «Реклама як соціальний інститут». Працює професором кафедри економіки та маркетингу Харківського національного економічного університету.

Автор близько 200 наукових та науково-методичних робіт, у тому числі 12 монографій та навчальних посібників з дисциплін «Соціологія реклами», «Маркетингові комунікації у міжнародному бізнесі», «Бренд-менеджмент». Підготувала 8 кандидатів наук.

Обрані праці:

Реклама в современном обществе / Н. М. Лисица. – Х.: Основа, 1999. – 272 с.

Соціально-економічні аспекти розвитку рекламної діяльності: Наукове видання / Н. М. Лисица, Я. О. Полякова. – Х.: Вид. ХНЕУ, 2007. – 231 с.

Міжнародний бізнес: теорія та практика: Колективна монографія. – Х.: Вид. ХНЕУ, 2008. – 265 с.

Економічні та соціальні аспекти управління інвестиційною діяльністю / В. С. Пономаренко, В. М. Гриньова, Н. М. Лисица, О. М. Ястремська. – Х.: Вид. ХДЕУ, 2003. – 180 с.

Международный маркетинг: Учебное пособие / Н. М. Лисица, В. Д. Рогожин, В. В. Юрченко. – Х.: ИД «ІНЖЭК», 2004. – 171 с.

МАЛЯРЕЦЬ Людмила Михайлівна

(1963 р., 16 липня, Лубни Полтавської області)

Завідувач кафедри вищої математики та економіко-математичних методів

**Доктор економічних наук (2008 р.),
професор (2011 р.)**

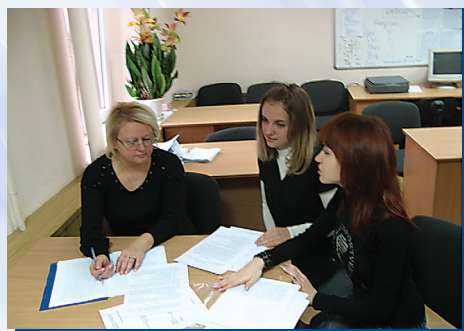
Закінчила Харківський інженерно-економічний інститут (1985 р., спеціальність «Організація механізованої обробки економічної інформації»), Харківський державний університет (1993 р., спеціальність «Математика»). Під час навчання в інституті розпочала наукову діяльність, беручи участь у виконанні науково-дослідних тем інституту, була Ленінським стипендіатом. У 1988 р. закінчила аспірантуру ХІЕІ, захистивши дисертацію кандидата економічних наук «Оцінка використання виробничого потенціалу промислового підприємства (об'єднання) в умовах інтенсифікації».

З січня 1989 р. почала працювати викладачем, згодом доцентом кафедри вищої математики ХІЕІ.

Нагороджена нагрудними знаками МОН «Відмінник освіти України» (2005 р.), «За наукові досягнення» (2009 р.), Почесними грамотами Харківського національного економічного університету (2002 р., 2007 р., 2008 р.), переможець конкурсу «Вища школа Харківщини – кращі імена – 2011» у номінації «Завідувач кафедри»

У 1995 р. здобула вчене звання доцента. У 2008 р. захистила докторську дисертацію «Методологія формування модельного базису опису соціально-економічних систем». Працює професором, завідувачем кафедри вищої математики та економіко-математичних методів ХНЕУ.

Є автором близько 160 наукових та навчально-методичних праць, у тому числі 25 підручників та навчальних посібників з грифом МОН: «Математика для економістів» (2005), «Математичне програмування» (2006); МОНУ: «Корреляційно-регресійний аналіз» (1998), «Основи лінійної алгебри і її застосування» (2001), «Математика для абітурієнтів» (2003), «Математическое программирование» (2003), «Практикум по економетрии в Excel» (2005), «Вища математика для економістів у прикладах, вправах і задачах» (2006), «Математика для економістів. Практичний посібник для розв'язання задач економічних досліджень» (2008), «Математика для економістів. Практичний посібник» (2008), «Економіко-математичне моделювання. Лабораторний практикум» (2009), «Багатовимірний аналіз соціально-економічних систем» (2009), «Довідник з математичної статистики з прикладами обчислень у MatLab: навчально-практичний посібник. Ч.1, Ч.2» (2010) та ін.; 9 монографій. Була учасником 20 міжнародних і всеукраїнських конференцій. Бере участь у виконанні держбюджетних тем на замовлення МОН України. Підготувала 4-х кандидатів наук.

Обрані праці:

Аналіз даних у дослідженнях соціально-економічних систем: Монографія / В. С. Пономаренко, Л. М. Малярець. – Х.: ВД «ІНЖЕК», 2009. – 432 с.

Економіко-математичні аспекти діагностики конкурентоспроможності підприємства: Монографія / Л. М. Малярець, Л. О. Норік. – Х.: Вид. ХНЕУ, 2009. – 216 с.

Математика для економістів: Підручник / Ю. І. Травкін, Л. М. Малярець. – Х.: ВД «ІНЖЕК», 2005. – 816 с.

Математичне програмування: Підручник / О. О. Єгоршин, Л. М. Малярець. – Х.: ВД «ІНЖЕК», 2006. – 384 с.

Вища математика для економістів у прикладах, вправах і задачах: Навчальний посібник / Л. М. Малярець, А. В. Ігначкова. – Х.: ВД «ІНЖЕК», 2006. – 544 с.

Математика для економістів: практичний посібник для розв'язання задач. Ч. 1. / Л. М. Малярець, Л. Д. Широкоград. – Х.: Вид. ХНЕУ, 2008. – 304 с.

Математика для економістів: Практичний посібник для розв'язання задач. Ч. 2. / Л. М. Малярець, Л. Д. Широкоград. – Х.: Вид. ХНЕУ, 2008. – 476 с.

Довідник з математичної статистики з прикладами обчислень у MatLab: навчально-практичний посібник. Ч. 1, Ч. 2. / О. О. Єгоршин, Л. М. Малярець, Б. В. Сінкевич. – Х.: Вид. ХНЕУ, 2009. – 464 с.

НАЗАРОВА Галина Валентинівна

(1960 р., 7 листопада, Серпухов, РРФСР)

**Завідувач кафедри управління персоналом
Доктор економічних наук (2005 р.),
професор (2006 р.)**

Закінчила Харківський інститут радіоелектроніки (1983 р., спеціальність «Електронні обчислювальні машини», з відзнакою). У 1983 – 1986 рр. навчалася в аспірантурі Харківського інституту інженерів транспорту, після закінчення якої працювала у Харківському інженерно-економічному інституті, обіймаючи посади інженера, молодшого наукового співробітника, викладача кафедри обчислювальної техніки (1986 – 1993 рр.). У 1988 р. захистила дисертацію кандидата технічних наук. У 1996 р. здобула другу вищу освіту в Харківському державному економічному університеті за спеціальністю «облік і аудит» з відзнакою.

З 1993 р. до 2002 р. обіймала посади доцента кафедри інформаційних систем, заступника проректора, проректора Харківського національного економічного університету. У 2002 – 2005 рр. навчалася в докторантурі Харківського національного економічного університету і в 2005 р. захистила

Академік Академії економічних наук України (2009 р.).

**Нагороджена нагрудним знаком МОН «Вігмінник освіти України» (2008 р.),
Почесною грамотою МОН (2005 р.),**

**Почесною грамотою виконкому Харківської міської ради (2000 р.),
переможець обласного конкурсу «Жінка року – 2005»
в номінації «Жінки – працівники освіти і науки» (2005 р.)**

дисертацію доктора економічних наук. З 2005 р. – завідувач кафедри управління персоналом Харківського національного економічного університету, професор (2006 р.).

Автор 130 наукових праць, у тому числі 4-х навчальних посібників з грифом МОН України і 14 монографій з економіки та менеджменту. Під керівництвом та за її участю виконано 8 науково-дослідних робіт економічної спрямованості на замовлення промислових підприємств України та за рахунок бюджетних коштів. Г. В. Назарова є членом спеціалізованої ради із захисту дисертацій на здобуття наукового ступеня доктора економічних наук за спеціальністю 08.00.04 – економіка

та управління підприємствами (за видами економічної діяльності), членом редколегій наукових періодичних видань «Економіка розвитку», «Управління розвитком», «Економіка та управління підприємствами машинобудівної галузі: проблеми теорії та практики». Під її науковим керівництвом підготовлені 5 кандидатів та доктор наук.

Г. В. Назарова є членом Науково-методичної комісії Міністерства освіти і науки України з економіки і підприємництва (напрямок «Управління персоналом та економіка праці»), членом Міжнародної асоціації інституціональних досліджень, членом Всеукраїнської спілки вчених-економістів, членом секції економічного розвитку регіону Південно-східного наукового центру НАН України.

Віце-президент Асоціації міст-побратимів Харків – Цинцинаті (2000 – 2002 рр.), Регіональний радник Консорціуму з удосконалення менеджменту освіти в Україні «CEUME» (2000 – 2002 рр.), учасник проекту Міжнародної фінансової корпорації з корпоративного управління (2003 – 2004 рр.), міжнародного проекту USAID «Розвиток ринку капіталів» (2008 р.; за підсумками якого видала монографію з реформи пенсійної системи в Україні), член робочої групи компанії «Financial Markets International, Inc.» за проектом «Міжнародні стандарти бізнесу – корпоративне управління» (USAID, 2003 р.). Має міжнародні сертифікати програм «Community Connections» (USA, 1998 р.), Центрального європейського університету (Угорщина, 1999 р.).

Обрані праці:

Організаційні структури управління корпораціями: Монографія / Г. В. Назарова. – 2-ге вид., доп. і переробл. – Х.: ВД «ІНЖЕК», 2004. – 420 с.

Управління соціально-трудовою сферою підприємства: Монографія / Г. В. Назарова, С. Ю. Гончарова, Н. В. Водницька; за заг. ред. д-ра екон. наук, професора Г. В. Назарової. – Х.: Вид. ХНЕУ, 2010. – 324 с.

Інформаційні системи і технології в економіці: Посібник для студентів вищих навч. закл. / В. С. Пономаренко, Г. В. Назарова, І. В. Журавльова та ін. – за ред. В. С. Пономаренка. – К.: Видавничий центр «Академія», 2002. – 544 с.

Корпоративне управління: Навчальний посібник / Д. В. Задихайло, О. Р. Кібенко, Г. В. Назарова. – Х.: Еспада, 2003. – 688 с.

Теорія та практика наукових досліджень: Навчальний посібник / В. О. Фролов, Г. В. Назарова. – Х.: ХТУРЕ, 1999. – 108 с.

НОВІКОВ Федор Васильович

(1954 р., 23 лютого, с. Деревини Городнянського району Чернігівської області)

**Професор кафедри техніки і технології
Доктор технічних наук (1995 р.),
професор (2007 р.)**

Закінчив Харківський політехнічний інститут (1977 р., спеціальність «динаміка та міцність машин»). Під час навчання в інституті розпочав свою наукову діяльність, беручи участь у виконанні науково-дослідних тем інституту. У 1979 р. вступив до аспірантури Харківського політехнічного інституту з відривом від виробництва, яку закінчив у 1982 р. У 1984 р. захистив дисертацію кандидата технічних наук «Механіка круглого алмазного шліфування деталей із переривчастими поверхнями і шляхи її оптимального управління»; у 1995 р. – дисертацію доктора технічних наук «Фізичні та кінематичні основи високопродуктивного алмазного шліфування».

З 2001 р. працює професором кафедри техніки та технологій Харківського національного економічного університету (ХНЕУ). Викладає курси «Системи технологій», «Техніка та технології виробництва», «Сучасні технології видавничо-поліграфічної галузі». У 2005 р. отримав вчене звання доцента, а в 2007 р. – вчене звання професора.

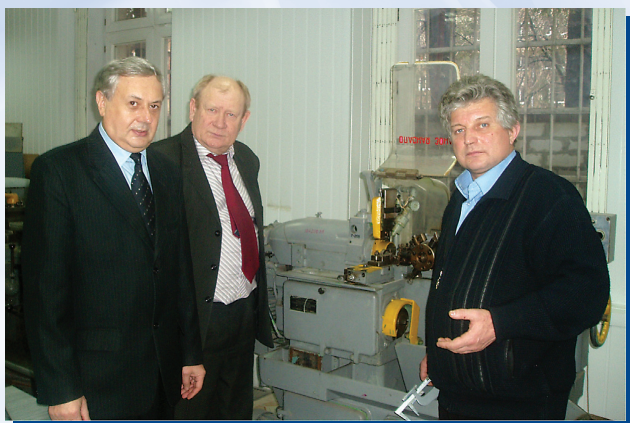

Є автором понад 300 наукових та навчально-методичних праць, у тому числі 3 підручники, 12 навчальних посібників та 11 монографій. Учасник 50 міжнародних і всеукраїнських конференцій. Під керівництвом Ф. В. Новікова організовані та проведені 16 міжнародних науково-технічних конференцій «Фізичні та комп'ютерні технології» на базі Харківського машинобудівного заводу «ФЕД» за участю провідних вчених багатьох країн світу та видано збірники праць учасників.

Автор 7 винаходів; наукові розробки Ф. В. Новікова впроваджено більше ніж на 100 підприємствах України, Росії та Республіки Білорусь із значним економічним ефектом. Це прогресивні технології алмазного шліфування деталей із твердих сплавів та високоміцних сталей і наплавлених матеріалів, технології виготовлення високоточних деталей авіаційно-космічного призначення, деталей двигунів, бурильної техніки, шахтного і металургійного обладнання, технології гранки алмазів у діамантах та обробки технічного скла, виробів із кришталю, твердих порід каміння та ін.

Співавтор 3 підручників («Теоретичні основи технології машинобудування», «Технологія автоматизованого машинобудування», «Технологія машино- та двигунобудування») та 12 навчальних посібників (зокрема «Системи технологій», «Теоретичні основи різання та шліфування мате-

ріалів», «Високопродуктивна обробка абразивно-алмазними інструментами») з грифом Міністерства освіти і науки України до навчальних дисциплін «Системи технологій», «Техніка та технології виробництва». Під його редакцією підготовлено 10-томове фундаментальне видання (у формі монографій, у співавторстві) під загальною назвою «Фізико-математична теорія процесів обробки матеріалів і технології машинобудування». Дане видання включає такі томи: «Механіка різання матеріалів», «Теплофізика різання матеріалів», «Концепції розвитку технології машинобудування» та ін.

З 1998 р. є членом спеціалізованої вченої ради Д 41.052.02 в Одеському національному політехнічному університеті з надання наукових ступенів за спеціальністю 05.02.08 – технологія машинобудування.

Обрані праці:

Фізико-математическая теория процессов обработки материалов и технологии машиностроения: Механика резания материалов / под общей ред. Ф. В. Новикова и А. В. Якимова, у 10 томах, Т. 1. – Одесса : ОНПУ, 2002. – 580 с.

Фізико-математическая теория процессов обработки материалов и технологии машиностроения: Концепция развития технологии машиностроения / Под общей ред. Ф. В. Новикова и А. В. Якимова, у 10 томах, Т. 10. – Одесса : ОНПУ, 2005. – 565 с.

Теоретические основы технологии машиностроения: Учебник / А. В. Якимов, Ф. В. Новиков, А. А. Якимов и др. – Одесса: ОНПУ, 2002. – 491 с.

Технологія автоматизованого машинобудування: Підручник / О. В. Якимов, Ф. В. Новіков, В. С. Гусарев та ін. – Одеса: ОНПУ, 2005. – 410 с.

Технологія машино- та двигунобудування: Підручник / О. В. Якімов, Ф. В. Новіков, В. М. Тонконогий та ін. – Одеса: ОНПУ, 2005. – 720 с.

Високопродуктивна обробка абразивно-алмазними інструментами: Навчальний посібник / О. В. Якімов, Ф. В. Новіков, О. О. Якімов. – К.: Техніка, 1993. – 152 с.

Високопродуктивне шліфування: Навчальний посібник / О. В. Якімов, Ф. В. Новіков, Г. В. Новіков, О. О. Якімов. – К.: ІСДО, 1995. – 180 с.

Системи технологій: Навчальний посібник. Ч. 1 / В. Г. Шкурупій, Ф. В. Новіков, Ю. В. Шкурупій. – Х. : Вид. ХНЕУ, 2008. – 280 с.

Системи технологій : навчальний посібник. Ч. 2 / В. Г. Шкурупій, Ф. В. Новіков, Ю. В. Шкурупій. – Х. : Вид. ХНЕУ, 2008. – 480 с.

НОВІКОВА Марина Миколаївна

(1968 р., 9 липня, Харків)

Професор кафедри економіки, організації та планування діяльності підприємства

**Доктор економічних наук (2010 р.),
доцент (2003 р.).**

Закінчила економічний факультет Харківського інституту інженерів комунального будівництва (1990 р., спеціальність «Економіка та організація будівництва»). Після закінчення інституту з працювала інженером у науково-дослідному секторі у відділі науково-технічної інформації в Харківському інституті інженерів комунального будівництва. У 1995 – 1998 рр. – аспірант ХДЕУ. У 1999 р. захистила дисертацію кандидата економічних наук «Організація управління розробками конкурентоспроможної продукції». З 1998 р. – викладач, доцент кафедр управління виробництвом, бізнесу та підприємництва ХДЕУ. У 2010 р. захистила дисертацію доктора економічних наук «Методологічне забезпечення системи управління трудовим потенціалом промислових підприємств». У 2010 р. обіймала посаду завідувача кафедри менеджменту

та маркетингу; нині – професор кафедри економіки, організації та планування діяльності підприємства ХНЕУ; викладає курси «Публічне адміністрування»; «Державне регулювання економіки»; «Державне та регіональне управління».

Наукові інтереси пов'язані з вирішенням теоретико-методологічних проблем розвитку суб'єктів господарювання в промисловості та створення сприятливих зовнішніх економіко-правових умов їх діяльності. Працює над пошуком і обґрунтуванням ефективних шляхів розвитку соціальної сфери на всіх рівнях господарювання. Автор більше 90 наукових та навально-методичних праць. Під науковим керівництвом М. М. Новікової захищені п'ять дисертацій кандидатів економічних наук.

Обрані праці:

Управління трудовим потенціалом: Монографія / В. С. Пономаренко, В. М. Гриньова, М. М. Новікова, М. М. Салун, І. А. Грузіна, О. М. Красносова, С. М. Самойленко, А. Г. Гольдфарб, С. І. Струк. – Х.: Вид. ХНЕУ, 2006. – 348 с.

Системне управління трудовим потенціалом підприємства: Монографія / М. М. Новікова. – Х.: Вид. ХНЕУ, 2008. – 212 с.

Управління соціальним розвитком промислових підприємств: Монографія / В. М. Гриньова, М. М. Новікова, М. В. Боровік. – Х.: Вид. ХНЕУ, 2008. – 160 с.

Управління розвитком трудового потенціалу: Монографія / В. М. Гриньова, М. М. Новікова, М. С. Бриль, В. Л. Смолюк, В. В. Самійленко – Х.: Вид. ХНЕУ, 2009. – 260 с.

Управління підприємством в умовах розвитку ринку: Монографія / В. М. Гриньова, М. М. Новікова, О. М. Красносова, О. Ю. Проскура, М. М. Салун. – Х. Вид. ХДЕУ, 2003. – 168 с.

Адміністративне управління трудовим потенціалом: Навчальний посібник / В. М. Гриньова, М. М. Новікова, М. М. Салун, О. М. Красносова – Х.: Вид. ХНЕУ, 2004. – 428 с.

Державне регулювання економіки: Підручник / В. М. Гриньова, М. М. Новікова. – 1-ше вид. (навч. посібн.) Х.: ВД «ІНЖЕК», 2004. – 756 с. – 2-ге вид. – Х.: ВД «ІНЖЕК», 2007 р. – 736 с.; 3-те вид. – К.: «Знання», 2008. – 398 с.

Документооборот у системі праці менеджера: Навчальний посібник / В. М. Гриньова, М. М. Новікова, А. О. Гідзула, О. Ф. Доровської, О. В. Іванісов – Х.: Вид. ХНЕУ, 2010 р. – 308 с.

«Заслужений працівник освіти України» (2004 р.).

Нагороджений Почесними грамотами Верховної Ради України (2008 р.), Кабінету Міністрів України (2010 р.), нагрудними знаками МОН «Вістник освіти України» (2000 р.), «Петро Могила» (2005 р.), почесною грамотою Міністерства Фінансів України (2010 р.), ювілейною медаллю до 70-річчя університету (2000 р.), відзнакою міського голови «За старанність» (2004 р.).

ОТЕНКО Василь Іванович

(1958 р., 12 листопада, с. Павлівка, Білопольського району, Сумської обл.)

Проректор з науково-педагогічної роботи

Доктор економічних наук, доцент

Закінчив Харківський інженерно-економічний інститут (1984 р.). Трудову діяльність розпочав у 1984 році на посаді директора студмістечка Харківського інженерно-економічного інституту. З 1988 р. по теперішній час пройшов шлях від молодшого наукового співробітника науково-дослідного сектору до професора кафедри менеджменту та бізнесу. У вересні 1990 р. захистив кандидатську дисертацію у Харківському інженерно-економічному інституті. З вересня 1994 р. працює на посаді проректора з науково-педагогічної роботи Харківського національного економічного університету. У 2011 р. захистив дисертацію доктора економічних наук «Методологічний базис стратегічного вибору підприємства».

В. І. Отенко формує наукову школу за напрямом дослідження «Розробка та реалізація стратегічних рішень підприємств», готує п'ять аспірантів. Автор понад 50 статей у фахових виданнях, 5 монографій, у тому числі: «Стратегічний вибір підприємства та його реалізація», «Управлінські рішення в забезпеченні конкурентоспроможності підприємства: організаційний аспект», понад 10 навчальних посібників з грифом Міністерства освіти і науки України.

За сумлінну працю, високий професіоналізм, великий внесок у розвиток національної освіти В. І. Отенко відзначений державними та відомчими нагородами.

Обрані праці:

Стратегічний вибір підприємства та його реалізація. Монографія / В. І. Отенко. – Харків: ВД «ІНЖЕК», 2010. – 336 с.

Аналітичні аспекти прийняття стратегічних рішень / В. І. Отенко, І. П. Отенко // Наук. вид. Ліберманівські читання: економічна спадщина та сучасні проблеми: Монографія/ Під заг. ред. В. С. Пономаренка, М. О. Кизима, О. Г. Зими. – Х.: ФОП Лібуркіна Л. М.; ВД «ІНЖЕК», 2009. – С. 211 – 226.

Формування технології дослідження стратегічного вибору / В. І. Отенко // Наук. вид. Ліберманівські читання: економічна спадщина та сучасні проблеми: Монографія / Під заг. ред. В. С. Пономаренка, М. О. Кизима, О. Г. Зими. – Х.: ФОП Лібуркіна Л. М.; ВД «ІНЖЕК», 2010. – С. 225 – 241.

Управлінські рішення у забезпеченні конкурентоспроможності підприємства: організаційний аспект. Монографія / А. Е. Воронкова, Н. Г. Калюжна, В. І. Отенко. – Харків: ВД «ІНЖЕК», 2008. – 427 с.

Аналітичний інструментарій підтримки стратегічного вибору підприємства / В. І. Отенко // Вісник Національного університету «Львівська політехніка» (серія «Логістика»), № 690 – Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2010. – С. 504 – 507.

Стратегии выбора / В. И. Отенко, И. П. Отенко // Наукові праці Донецького національного технічного університету. Серія: економічна. Випуск 31-1 (117). – Донецьк, ДонНТУ, 2007. – С. 239 – 242.

Типологія стратегічних рішень в управлінні підприємством / В. І. Отенко // Управління розвитком: Збірник наукових статей, Харків: ХНЕУ. – 2010. – № 6 (82). – С. 27 – 31.

Формування методологічного базису стратегічного вибору підприємства / В. І. Отенко // Культура Народів Причорномор'я. – 2010. – № 191. – С. 115 – 117.

Формування концепції стратегічного вибору підприємства / В. І. Отенко // Вісник Національного університету «Львівська політехніка» (серія «Менеджмент та підприємництво в Україні: етапи становлення і проблеми розвитку»), №691. – Львів. – 2010. – С. 374 – 381.

Раціональний підхід щодо визначення стратегічних пріоритетів/ В. І. Отенко // Науковий вісник Полтавського університету економіки торгівлі, 4 (43) частина III (серія «Економічні науки»). – Полтава: РВЦ ПУСКУ, 2010. – С. 168 – 172.

ОТЕНКО Ірина Павлівна

*(1959 р., 24 квітня, Кременчук
Полтавської області)*

**Завідувач кафедри економічного аналізу
Доктор економічних наук (2006 р.),
професор (2008 р.)**

Закінчила Харківський інститут радіоелектроніки (1981 р.). Працювала інженером науково-дослідного сектору кафедри економічного аналізу Харківського інженерно-економічного інституту. З 1989 р. по 2001 р. пройшла шлях від викладача до доцента кафедри економічного аналізу. У вересні 1989 р. захистила кандидатську дисертацію «Матеріалоємкість продукції та резерви її зниження (на прикладі машинобудівних підприємств)», у Харківському інженерно-економічному інституті. Продовжуючи наукову діяльність на базі цієї ж кафедри, брала участь як відповідальний виконавець у науково-технічних розробках, що виконувалися в межах Державної науково-технічної програми «Економічні проблеми розвитку держави». У 2006 р. захистила докторську дисертацію «Стратегічне управління потенціалом підприємства». У 2008 р. здобула звання професора кафедри економічного аналізу.

**Заслужений економіст
України (2010 р.).**

**Нагороджена Почесною
грамотою МОН (2008 р.), Золотим
знаком ХНЕУ (2005 р.),
Почесною грамотою Дзержинської
районної Ради,
грамотою міського голови
м. Харкова**

І. П. Отенко формує свою наукову школу за напрямом дослідження «Управління стратегічним потенціалом промислових підприємств», під її науковим керівництвом підготовлено 7 кандидатів наук. На сьогодні І. П. Отенко продовжує готувати кандидатів економічних наук і має п'ять аспірантів. Є членом спеціалізованої вченої ради із захисту кандидатських та докторських дисертацій НДЦ індустріальних проблем розвитку НАН України.

За результатами наукових досліджень опубліковані понад 90 статей у фахових виданнях, 10 монографій, основними з яких є «Стратегическое управление потенциалом предприятия», «Стратегічні пріоритети підприємства». Є автором понад 10 навчальних посібників і одного підручника з грифом Міністерства освіти і науки України.

Працює над удосконаленням навчального процесу, розробила та очолює магістерську програму «Аналітичне забезпечення бізнес-процесів підприємства».

Обрані праці:

Механізм управління потенціалом підприємства / І. П. Отенко, Л. М. Малярець. – Х.: ХГЭУ, 2003. – 219 с.

Методологические основы управления потенциалом предприятия: Науч. изд. / И. П. Отенко. – Х.: ХНЭУ, 2004. – 215 с.

Организационно-экономический механизм реструктуризации на предприятиях: Науч. изл. / И. П. Отенко, Н. А. Москаленко – Х.: ХНЭУ, 2005. – 215 с.

Стратегическое управление потенциалом предприятия: Науч. изд. / И. П. Отенко. – Х.: ХНЕУ, 2006. – 254 с.

Аналіз та оцінка стратегічного потенціалу підприємства: Наук. вид. / І. П. Отенко, Л. М. Малярець, Г. А. Іващенко. – Х.: ХНЕУ, 2008. – 347 с.

Стратегічні пріоритети підприємства: Монографія / І. П. Отенко – Х.: ХНЕУ, 2008. – 179 с.

Управління конкурентними перевагами підприємства: Наук. вид. / І. П. Отенко, Є. О. Полтавська. – Х.: ХНЕУ, 2005. – 210 с.

Менеджмент: Підручник / І. П. Отенко, А. А. Пилипенко, С. М. Пилипенко. – Х.: ВД «ІНЖЕК», 2005. – 456 с.

Аналіз у бюджетних та банківських установах: Навчальний посібник / І. П. Отенко. – Х.: ВД «ІНЖЕК», 2009. – 240 с.

Економічний аналіз: Навчальний посібник / І. П. Отенко. – Х.: ВД «ІНЖЕК», 2009. – 344 с.

ПИЛИПЕНКО **Андрій Анатолійович**

(1975 р., 24 листопада, Харків)

**Завідувач кафедри бухгалтерського обліку
Доктор економічних наук (2009 р.),
професор (2010 р.)**

Закінчив Харківський державний економічний університет (1997 р., спеціальність «Облік і аудит», з відзнакою). Під час навчання в університеті розпочав наукову та трудову діяльність, працюючи в науково-дослідному інституті Організації та механізації шахтного господарства, бухгалтером на приватному підприємстві; після закінчення університету – на посаді інженера з охорони праці та техніки безпеки ХДЕУ. За досягнуті успіхи у 1996 р. був стипендіатом Благодійного фонду захисту й підтримки авторів інтелектуальної власності ім. Н. А. Куцина. Аспірант (1997 – 2000 рр.), у червні 2000 р. захистив дисертацію кандидата економічних наук «Формування організаційно-економічного механізму забезпечення усталеної роботи підприємства». З 2000 р. викладач, старший викладач кафедри бухгалтерського обліку ХДЕУ, з 2002 р. – доцент тієї ж кафедри. З 2000 р. А. А. Пилипенка призначено заступником декана факультету «Облік і аудит».

У 2005 р. вступив до докторантури з відривом від виробництва, яку у січні 2009 р. закінчив захистом докторської дисертації «Організація управління інтеграційним розвитком суб'єктів господарювання». На сьогодні працює професором, завідувачем кафедри бухгалтерського обліку, за сумісництвом старший науковий співробітник відділу економічних проблем машинобудування Науково-дослідного центру індустріальних проблем розвитку НАН України. Разом з викладацькою роботою брав активну участь у виконанні та керівництві ініціативних, госпдоговірних та держбюджетних науково-дослідних тем. Основні результати науко-

Нагороджений Почесною грамотою МОН України (2009 р.), щорічною премією Президента України для молодих вчених.

Лауреат обласного конкурсу «Найкращий молодий науковець Харківщини» (2010 р.), міського конкурсу «Молода людина року – 2008» (2008 р.). Стипендіат Харківської облдержадміністрації ім. М. І. Туган-Барановського у галузі економіки для молодих вчених (2003 р.), Кабінету Міністрів України для молодих учених (на 2005 – 2007 рр.).

Отримав подяки Міністерства України у справах сім'ї, молоді та спорту й Міністерства освіти і науки України (2008 р.), Головного управління освіти і науки Харківської обласної державної адміністрації (2005 р.)

вої діяльності оприлюднені на понад 50 міжнародних, всеукраїнських науково-практичних конференціях та у 75 статтях.

Є автором 148 науково-методичних праць, у тому числі 4-х навчальних посібників з грифом МОН до курсів «Організація обліку і контролю», «Економіка праці», «Менеджмент», «Економіка праці та соціально-трудова відносини» та 2-х підручників з грифом МОН до курсів «Менеджмент» та «Організація обліку і контролю»; 14 монографій (одноосібно та у співавторстві), брав участь у підготовці окремих розділів у 8 колективних монографіях.

Під його науковим керівництвом підготовлені 2 кандидати наук.

Творчий шлях та результати діяльності А. А. Пилипенка свідчать про широку ерудицію, сумлінне та творче ставлення до виконуваних обов'язків, високі особистісні риси, досягнення значних успіхів у науковому і методичному забезпеченні закладів освіти.

Обрані праці:

Стратегічна інтеграція підприємств: теоретичні основи, механізм управління та моделювання розвитку: Монографія / А. А. Пилипенко. – Х.: ВД «ІНЖЕК», 2008. – 418 с.

Організація обліково-аналітичного забезпечення стратегічного розвитку підприємства: наукове видання / А. А. Пилипенко. – Х.: Вид. ХНЕУ, 2007. – 276 с.

Менеджмент: Підручник / А. А. Пилипенко, С. М. Пилипенко, І. П. Отенко. – Х.: ВД «ІНЖЕК», 2005. – 456 с.

Організація обліку і контролю: Підручник / А. А. Пилипенко, В. І. Отенко. – Х.: ВД «ІНЖЕК», 2005. – 424 с.

Економіка праці та соціально-трудова відносини: Навчальний посібник / С. М. Пилипенко, А. А. Пилипенко, І. П. Отенко. – Х.: Вид. ХНЕУ, 2004. – 224 с.

Економіка праці: Навчальний посібник / С. М. Пилипенко, А. А. Пилипенко, І. П. Отенко. – Х.: Вид. ХДЕУ, 2001. – 228 с.

Менеджмент: Навчальний посібник / С. М. Пилипенко, А. А. Пилипенко, І. П. Отенко. – Х.: Вид. ХДЕУ, 2003. – 208 с.

ПІДДУБНА Людмила Іванівна

*(1976 р., 5 квітня, с. Червона Гусарівка,
Харківської області)*

**Професор кафедри економіки та оцінки майна
підприємства ХНЕУ**

Доктор економічних наук (2010), доцент (2007)

Закінчила Харківський державний економічний університет (1998 р., спеціальність «Облік і аудит»). Під час навчання приймала активну участь у навчальній та науковій роботі, у громадському житті факультету «Облік і аудит» і була нагороджена іменною стипендією Харківської облдержадміністрації.

Протягом 1998 – 2001 років навчалася в аспірантурі ХНЕУ й у травні 2002 року захистила дисертацію кандидата економічних наук «Технологічна конкурентоспроможність у зовнішньоекономічній діяльності підприємства». У 2002 році була нагороджена дипломом I ступеню як переможець першої обласної конференції молодих науковців «Тобі, Харківщино, – пошук молодих» за кращу наукову доповідь.

З вересня 2003 року – викладач, доцент кафедри економіки та оцінки майна підприємства. Приймала активну участь у науковій та навчальній роботі кафедри, викладала дисципліни «Державне регулювання економіки», «Менеджмент», «Економіка праці та соціально-трудові відносини», «Менеджмент оцінної діяльності».

У вересні 2007 р. вступила до докторантури ХНЕУ, у 2010 році в спеціалізованій вченій раді ХНЕУ захистила дисертацію доктора економічних наук «Теоретико-методологічне забезпечення міжнародної конкурентоспроможності підприємства».

З вересня 2010 року повернулася до активної наукової та навчальної роботи, спочатку на посаді доцента, а потім на посаді професора кафедри економіки та оцінки майна підприємства. Викладає

дисципліни «Управління міжнародною конкурентоспроможністю підприємства», «Державне та регіональне управління». У 2011 році стала лауреатом щорічної Премії Президента України для молодих учених.

Коло наукових інтересів Л. І. Піддубної охоплює питання розробки теоретичних, методологічних положень та методичного забезпечення управління міжнародною конкурентоспроможністю підприємства, управління експортним потенціалом підприємства, удосконалення механізму державного регулювання соціально-економічного розвитку. Як науковий співробітник, відповідальний виконавець брала участь у державних бюджетних і госпдоговірних науково-дослідних роботах за 4 темами. Є автором 70 наукових та навчально-методичних праць, у тому числі 2 одноосібних монографій. Підготувала 2 кандидатів наук.

Обрані праці:

Конкурентоспроможність економічних систем: теорія, механізм регулювання та управління: Монографія / Л. І. Піддубна. – Х: ВД «ІНЖЕК», 2007. – 368 с. (Укр. мов.)

Міжнародна конкурентоспроможність підприємства: теорія та механізм забезпечення: Монографія / Л. І. Піддубна. – Х: ВД «ІНЖЕК», 2011. – 400 с. (Укр. мов.)

Конкурентоспроможність як імператив функціонування та розвитку сучасних економічних систем Конкурентоспроможність: проблеми науки та практики: Монографія / Л. І. Піддубна, В. С. Пономаренко. – Х.: ВД «ІНЖЕК», 2007. – С. 7 – 22.

Управління міжнародною конкурентоспроможністю підприємства: підручник // Л. І. Піддубна, В. С. Пономаренко. – Харків : ВД «ІНЖЕК», 2008. – 328 с.

Феноменологія конкурентоспроможності: в пошуках нової парадигми / Л. І. Піддубна // Соціальна Економіка. Научний журнал. – 2004. – №1-2. – С. 73 – 81.

Феноменологія конкурентоспроможності: історична динаміка явища / Л. І. Піддубна // Соціальна Економіка. Научний журнал. – 2004. – №3. – С. 150 – 156.

Теорія конкурентоспроможності: сучасний стан і предметно-методологічні аспекти розвитку / Л. І. Піддубна, І. О. Піддубний // Економіка України. – 2007. – № 8(549). – С. 52 – 60.

Управління міжнародною конкурентоспроможністю підприємства як наукова і навчальна дисципліна / Л. І. Піддубна, В. С. Пономаренко // Економіка України. – 2007. – № 12(553). – С. 17 – 27.

Теория конкурентоспособности: современное состояние и концепция предметно-методологического обновления / Л. И. Поддубная, И. А. Поддубный. – Философия хозяйства. – Москва: МГУ им. М. В. Ломоносова, 2008. – № 1 (55). – С. 151–166.

Государственное регулирование экономики: Учебное пособие / М. П. Хохлов, Л. В. Фремова, Л. И. Поддубная. – Х: ИД «ИНЖЭК», 2005. – 208 с.

ПЛАТКОВ Валерій Якович

(1938 р., 23 січня, Пенза, РРСФР)

Завідувач кафедри екології та безпеки життєдіяльності

Доктор фізико-математичних наук (1987 р.), професор (1995 р.)

Закінчив Харківський інститут інженерів залізничного транспорту ім. С. М. Кірова (1960 р., спеціальність «Інженер-механік шляхів сполучення»), працював у Фізико-технічному інституті низьких температур АН України на посадах інженера, провідного інженера. У період 1962 – 1965 рр. – аспірант ФТІНТ НАН України. З 1965 р. по 1973 р. працював старшим інженером, головним інженером відділу фізики реальних кристалів. У 1973 р. захистив дисертацію кандидата фізико-математичних наук «Дослідження дислокаційного внутрішнього тертя в монокристалах хлористого і бромистого калія». У 1987 р. захистив дисертацію доктора фізико-математичних наук «Низькотемпературні дисипативні властивості металів, обумовлені динамічною поведінкою дислокацій». З 1993 р. працював професором кафедри «Технології матеріалів» Харківського національного технічного університету сільського господарства ім. Петра Василенка. У 1995 р. В. Я. Платкову присвоєно вчене звання професора.

З 2000 р. – професор кафедри фізики і електроніки Харківського національного економічного університету (в 2009 р. реорганізовано в кафедру комп'ютерного еколого-економічного моніторингу та природничих наук, в 2010 р. – кафедра екології та безпеки життєдіяльності). З 2010 р. займає посаду завідувача кафедри екології та безпеки життєдіяльності.

Є автором понад 130 наукових і навчально-методичних праць, монографії. Підготував 4-х кандидатів наук.

Обрані праці:

Сепараторы водо-топливной эмульсии на основе фторопластовых пористых элементов: Монография / В. Я. Платков, Б. Г. Калюжный, А. Б. Калюжный. – Х.: Изд. ХНЭУ, 2008. – 120 с.

ПОПОВ Олександр Євгенович

(1974 р., 3 березня, Харків)

Завідувач кафедри політичної економії ХНЕУ

Доктор економічних наук (2010), доцент (2003)

Закінчив Харківський державний економічний університет (1995 р., спеціальність «Економіка підприємства», спеціалізація «Економіка і управління зовнішньоекономічною діяльністю»). Під час навчання брав участь у виконанні науково-дослідних робіт кафедри економіки підприємства та менеджменту, у громадському житті фінансово-економічного факультету. У 1996 р. був обраний головою Ради молодих вчених ХДЕУ, брав активну участь у роботі міської Ради молодих вчених. У травні 1998 р. у спеціалізованій вченій раді ХДЕУ достроково захистив дисертацію кандидата економічних наук «Формування механізму внутрішньоекономічних відносин підрозділів підприємства». З 1998 р. по 2001 р. очолював Асоціацію молодих вчених м. Харкова. Під керівництвом та за безпосередньою участю Олександра Євгеновича Попова за цей час було проведено 12 міжнародних та міських науково-практичних конференцій, видавалися збірки наукових праць, було організовано проведення міського конкурсу студентських наукових робіт, циклів наукових семі-

Нагороджений подяками Харківського міського голови (2001 р.), Головного управління освіти і науки Харківської облдержадміністрації (2000 р., 2001 р.); дипломант обласного конкурсу «Вища школа України – кращі імена» (2002 р.), переможець Першого обласного конкурсу «Найкращий молодий науковець Харківщини» (2006 р.)

нарів. З 1999 р. по 2001 р. був членом координаційної ради з питань молодіжної політики при Харківській облдержадміністрації.

З червня 1998 р. – викладач, доцент кафедри економіки підприємства та менеджменту ХНЕУ. У 2001 – 2003 рр. проходив стажування в рамках Українсько-німецького семінару, брав участь у реалізації програми перепідготовки управлінських кадрів для сфери підприємництва «Українська ініціатива». У вересні 2006 р. вступив до докторантури ХНЕУ, у 2010 році в спеціалізованій вченій раді ХНЕУ захистив дисертацію доктора економічних наук «Формування системи корпоративного управління акціонерними товариствами машинобудування». У 2009 –

2011 рр. доцент кафедри економіки та оцінки майна підприємств ХНЕУ. З вересня 2011 р. очолив кафедру політичної економії ХНЕУ, на базі якої здійснюється підготовка бакалаврів та магістрів за спеціальністю «Економічна теорія». З 2011 р. є членом редакційної колегії наукового журналу «Управління розвитком», який видається ХНЕУ.

Наукові інтереси О. Є. Попова охоплюють широке коло питань, пов'язаних із розробкою теоретико-методологічних і концептуальних положень, а також методичного забезпечення формування системи корпоративного управління, з теоретичним обґрунтуванням стратегії і напрямків здійснення структурно-інноваційних трансформацій національної економіки, з удосконаленням механізму державного регулювання соціально-економічного розвитку та ін. Як керівник теми, відповідальний виконавець, науковий співробітник брав участь у виконанні державних бюджетних і госпдоговірних науково-дослідних робіт за 9 темами. Є автором 78 наукових та навчально-методичних праць, у тому числі 3 монографій. Підготував 1 кандидата наук.

Обрані праці:

Теоретико-методологічні та концептуальні засади формування організаційно-економічного механізму корпоративного управління: Монографія / О. Є. Попов. – Х.: ВД «ІНЖЕК», 2009. – 390 с.

Розподіл та реалізація корпоративного контролю при формуванні капіталу акціонерного товариства: Монографія / О. Є. Попов, А. М. Котов, Т. Г. Зайцева. – Х.: ВД «ІНЖЕК», 2009. – 360 с.

Державне регулювання розвитку корпоративних відносин та управління державними корпоративними правами в акціонерних товариствах / Г. Ф. Азаренков, Т. М. Чечетова-Терашвілі. // Монографія: Ліберманівські читання – 2010: економічна спадщина та сучасні проблеми. Х.: ФОП Павленко О. Г., ВД «ІНЖЕК», 2010. – С. 440 – 462

Механізми реалізації структурно-інноваційної трансформації економіки України / В. М. Гриньова, О. Є. Попов // Майбутнє України: стратегія поступу: Монографія / І. О. Александров, О. І. Амоша, В. П. Антонюк, І. В. Багрова, Н. О. Балтачєєва, С. О. Біла, І. І. Гомаль, В. М. Гриньова, Л. І. Дмитриченко, В. В. Дорофієнко; НАН України, Ін-т економіки пром-ті України, Акад. екон. наук України. – Донецьк: ТОВ «Юго-Восток, Лтд», 2008. – С. 244 – 289

М. І. Туган-Барановський як предтеча сучасної інституціональної економічної теорії / В. М. Гриньова, О. Є. Попов // Михайло Іванович Туган-Барановський: особистість, творча спадщина і сучасність: Монографія / Під заг. ред. д-ра екон наук О. О. Шубіна, д-ра екон наук А. А. Садєкова – Донецьк: Каштан, 2007. – С. 226 – 259.

Організаційно-економічні основи формування системи корпоративного управління в Україні: Монографія / В. М. Гриньова, О. Є. Попов – Х.: Вид. ХДЕУ, 2003. – 340 с.

Экономические реформы в Украине: теория и практика, проблемы и перспективы / А. Е. Попов // Вестник Торгово-промышленной палаты. – 2011. – № 3 (40) 2011. – С. 25 – 28.

Методологія економічної теорії інституціонального регулювання корпоративних відносин в системі корпоративного управління акціонерними товариствами / О. Є. Попов, Г. М. Бондаренко // Вісник Житомирського державного технологічного університету. Серія «Економічні науки». – 2010. – № 3 (53) . – С. 81 – 86.

Державне регулювання та підтримка структурно-інноваційних трансформацій національної економіки / О. Є. Попов // Вісник Хмельницького національного університету. – 2008. – № 3. – С. 22 – 27.

Теорія прав власності / О. Є. Попов // Економічна енциклопедія: У трьох томах. Т.3. / Редкол. С. В. Мочерний та ін. – К.: Видавничий центр «Академія», 2001. – С. 602 – 605.

ПУШКАР Олександр Іванович

*(1951 р., 21 жовтня, Кегичівка
Харківської області)*

**Завідувач кафедри комп'ютерних систем
і технологій**

**Доктор економічних наук (1998 р.),
професор (2000 р.)**

**Заслужений діяч науки і техніки України (2006 р.),
Академік Академії економічних наук України (2002 р.).**

**Нагороджений нагрудними знаками МОН «Відмінник освіти України» (2000 р.), «За наукові досягнення» (2009 р.),
Золотим знаком ХНЕУ (1999 р., 2003 р.).**

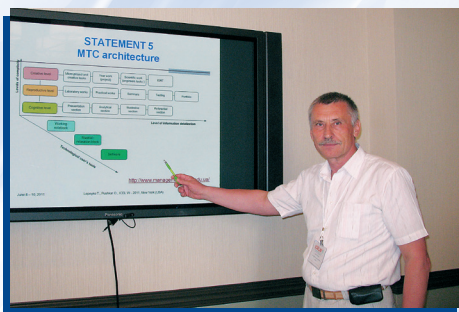
Міжнародною спілкою інженерної освіти IGIP присвоєно звання Європейського інженера-педагога (Клагенфурт, 2001 р); ім'я О. І. Пушкаря занесене в книгу «Україна, регіони. Харкову – 350. 500 впливових особистостей 2004»

Пушкар Олександр Іванович трудову діяльність почав після закінчення Харківського інституту радіоелектроніки (1974 р., спеціальність «Автоматизовані системи управління»). Під час навчання в інституті займався науковою діяльністю, брав участь у роботі студентських наукових товариств. Працював на посаді завідувача сектором розробки та впровадження інформаційних систем Харківського філіалу Республіканського проектно-технологічного виробничого об'єднання «УкрСХТС». У 1979 р. вступив до аспірантури, яку закінчив у 1982 р. з захистом дисертації на тему «Методи моделювання та оптимізації управління виробничих систем» та отримав науковий ступінь кандидата технічних наук зі спеціальності «Автоматизовані системи управління і обробки інформації».

З 1982 р. працював на посаді старшого наукового співробітника, а з 1983 року – завідувача науково-дослідної лабораторії Харківського інституту

радіоелектроніки. З 1988 р. був доцентом, професором, завідувачем кафедри обчислювальної техніки та програмування Харківського національного економічного університету. У 2006 р. було створено кафедру комп'ютерних систем і технологій, яку він очолив. Ця кафедра є випускаючою за спеціальностями «технології мультимедійних електронних видань» та «комп'ютерні системи і технології поліграфічного виробництва», які відкрили нову сторінку в підготовці фахівців для інформаційної економіки. У 1989 р. отримав вчене звання доцента. Другу вищу освіту отримав у Міжгалузовому інституті підвищення кваліфікації ХНЕУ (1992 р., спеціальність «Менеджмент і маркетинг»). У 1998 р. захистив дисертацію доктора економічних наук «Моделювання розвитку виробничо-економічних систем». Викладає навчальні курси «методи наукових досліджень», «методологія наукових досліджень», «управління розвитком», «системний аналіз», «мультимедійне видавництво», «системи підтримки прийняття рішень», «педагогіка вищої школи».

Є членом редакційних колегій збірника наукових праць «Управління розвитком» та наукового журналу «Економіка розвитку». Заступник голови спеціалізованої ради при Харківському національному економічному університеті з захисту докторських та кандидатських дисертацій.

О. І. Пушкар має широке коло наукових інтересів: інформаційна діяльність підприємств, моделювання і інформаційні технології в управлінні розвитком, мультимедійні технології, педагогічний дизайн в e-learning. Автор 12 монографій, 17 навчальних посібників і підручників, більш 200 наукових статей. Основні результати наукової діяльності доповідалися більше, ніж на 50 міжнародних й всеукраїнських наукових конференціях. Під його науковим керівництвом підготовлено 18 кандидатів наук.

Обрані праці:

Модели управления развитием производственно-экономических систем: Монография / А. И. Пушкарь. – Х.: Вид-во ХГЭУ, 1997. – 268 с.

Антикризисное управление: модели, стратегии, механизмы: Научное издание / А. И. Пушкарь, А. Н. Тридед, А. Л. Колос. – Х.: ООО «Модель Вселенной», 2001. – 452 с.

Современные компьютерные технологии в дистанционном обучении: Научное издание / Под ред. проф. А. И. Пушкаря. – Х.: Изд. ХНЭУ, 2004. – 396 с.

Стратегическое управление развитием электронного бизнеса и информационных ресурсов предприятия (модели, стратегии, механизмы) / А. И. Пушкарь, Е. Н. Грабовский, Е. В. Пономаренко. – Х.: Изд-во ХНЭУ, 2005. – 480 с.

Стратегические группы предприятий: концепция, методология, управление: Научное издание / А. И. Пушкарь, Ю.Е. Жуков, А.А. Пилипенко. – Харьков: Изд-во «Кроссруд», 2006. – 440 с.

Виртуализация предприятий в информационной экономике. / А. И. Пушкарь, К. С. Сибилев // Ліберманські читання – 2009. Економічна спадщина та сучасні проблеми. – Х.: ВД «ІНЖЕК», 2009. – С. 226 – 241.

Рефлексивные модели взаимодействия в управлении развитием / А. И. Пушкарь // Рефлексивные процессы в экономике: концепции, модели, прикладные аспекты. Монография. Под ред. Р. Н. Лепы. – Донецк: Тов. АПЕКС, 2010. – С. 95 – 112.

Модели управления развитием предприятия на основе механизмов самоорганизации. / А. И. Пушкарь, Т. И. Лепейко // Современные подходы к моделированию сложных социально-экономических систем. Под ред. В. С. Пономаренко. – Х.: ВД «ІНЖЕК», 2011. – С. 243 – 264.

Управління великомасштабними проектами: Навчальний посібник / О. І. Пушкар – Х.: Вид-во ХДЕУ, 2000. – 248 с.

Інформатика. Комп'ютерна техніка. Комп'ютерні технології: Підручник для студентів вищих навчальних закладів / За ред. О. І. Пушкаря – К.: Вид. центр «Академія», 2002. – 704 с.

Стратегічне управління розвитком підприємства: Навчальний посібник / В. С. Пономаренко, О. І. Пушкар, О. М. Тридід. – Х.: Вид-во ХДЕУ, 2003. – 640 с.

Экономическая кибернетика: Учебник. В 2-х т. / [Кол. авт.]. – Том 1. – Донецк: ООО «Юго-Восток ЛТД». – 2005. – 502 с.

Системи підтримки прийняття рішень / О. І. Пушкар, В. М. Гіковатий, О. С. Євсєєв, Л. В. Потрашкова. – Х.: ВД «ІНЖЕК», 2006. – 304 с.

Інформаційне забезпечення видавничої діяльності: Навчальний посібник / О. І. Пушкар, Е. М. Грабовський. – Х.: ВД «ІНЖЕК», 2010. – 128 с.

РАЄВНЄВА Олена Валентинівна

*(1961 р., 27 серпня, с. Мала Данилівка
Дергачівського району Харківської області)*

**Завідувач кафедри статистики та економічного
прогнозування**

**Доктор економічних наук (2008 р.),
професор (2009 р.)**

Закінчила Харківський інженерно-економічний інститут (1983 р., спеціальність «Організація механізованої обробки економічної інформації», з відзнакою) та за розподілом була направлена на роботу у НВО «Монокристалреактив». З 1983 р. по 1988 р. – інженер відділу техніко-економічних досліджень на посаді інженера. У 1988 р. була зарахована до аспірантури ХІЕІ та у 1991 р. захистила кандидатську дисертацію. З 1991 р. працює у ХІЕІ на посадах асистента кафедри інформаційних систем, доцента кафедри економіко-математичного моделювання, доцента кафедри економічної кібернетики. У 2003 р. вступила до докторантури Харківського національного економічного університету, захистила докторську дисертацію у 2007 р. З серпня 2008 р. обіймає посаду завідувача кафедри статистики та економічного прогнозування ХНЕУ.

Нагороджена Почесною грамотою МОН (2009 р.), Золотим знаком ХНЕУ (2007р.).

Отримувала подяки Голови Харківської обласної ради (2010 р.), Голови Харківської обласної державної адміністрації (2005 р.), переможець обласного конкурсу «Вища школа Харківщини – кращі імена» у номінації «Науковець» (2008, 2010 рр.).

За даними рейтингу журналу «Фокус» увійшла у десятку кращих викладачів України (2010 р.)

У 2001 – 2003 рр. брала участь у гранті TEMPUS TASIS, присвяченому розробці нової спеціальності «Прикладна економіка», зокрема, є одним із розробників модуля «Економетрія». З 2000 р. по 2010 р. брала участь у 8 державних науково-дослідних темах, бере активну участь як відповідальний виконавець у виконанні держбюджетної теми на замовлення МОН України «Розробка теоретико-методичного забезпечення формування та впровадження інтегрованої системи «вища школа – бізнес-структура».

Є автором 235 наукових та навчально-методичних праць. Основні результати наукової діяльності доповідалися на 27 міжнародних і всеукраїнських конференціях та оприлюднені у 91 статті у закордонних та фахових виданнях України, 27 монографіях. У співавторстві підготовлено до друку та опубліковано 17 навчальних посібників, з них 5 із грифом МОН.

Під її науковим керівництвом підготовлено 5 кандидатів економічних наук, має 4 аспіранти та 1 докторанта. О. В. Раєвнева є членом спеціалізованих рад із захисту кандидатських й докторських дисертацій Д 64.251.01 та Д 64.055.01, експертом дисертацій при наукових семінарах.

З 2004 р. обіймає посаду секретаря Харківського осередку Всеукраїнської громадської організації «Українська асоціація економічної кібернетики», є членом робочої групи МОН молоді та спорту України з розробки галузевих стандартів вищої освіти для спеціалістів та магістрів, входить до складу науково-методичної комісії зі спеціальності «Прикладна статистика».

Обрані праці:

Управління розвитком підприємства: методологія, механізми, моделі: Монографія / О. В. Раєвнева. – Х.: ВД «ІНЖЕК», 2006. – 496 с.

Модель формування комплексу сценаріїв управління розвитком фінансової сфери життєдіяльності підприємства / О. В. Раєвнева // Сучасні та перспективні методи і моделі управління в економі-

ці: Монографія : в 2 ч. / за ред. докт. екон. наук, проф. А. О. Єпіфанова. – Суми : ДВНЗ «УАБС НБУ», 2008. – Ч. 1. – С. 197 – 212.

Методологія управління розвитком українських підприємств в умовах нелінійних трансформацій світової та національної економіки / О. В. Раєвнева // Майбутнє України: стратегія поступу: Монографія. – Донецьк: ТОВ «Юго-Восток, ЛТД», 2008. – С. 205 – 215.

Статистические модели исследования нелинейного характера развития экономики Украины // Современные проблемы моделирования социально-экономических систем: Монография / Е. В. Раевнева, О. А. Гейман. – Х.: ФЛП Александрова К. М. ; ИД «ИНЖЭК», 2009. – С. 120–135.

Прикладная статистика: современные подходы и инструментарий исследования массовых явлений и процессов: Монография / Под ред. докт. екон. наук, проф. Раевневой Е. В., докт. екон. наук, проф. Кизима Н. А. – Х.: ИД «ИНЖЭК», 2010. – 288 с.

Эконометрия: Учебное пособие / Т. С. Клебанова, Н. А. Дубовина, Е. В. Раевнева. – 2-е изд., испр. – Х.: ИД «ИНЖЭК», 2005. – 160 с.

Теория экономического риска: Учебное пособие / Т. С. Клебанова, Е. В. Раевнева. – 2-е изд., перераб. и доп. – Х. : ИД «ИНЖЭК», 2007. – 208 с.

Економіко-математичне моделювання: Навчальний посібник / Т. С. Клебанова, О. В. Раєвнева, С. В. Прокопович та ін. – Х. : ВД «ІНЖЕК», 2010. – 352 с.

Математичні методи і моделі ринкової економіки: Навчальний посібник / Т. С. Клебанова, М. О. Кизим, А. І. Черняк, О. В. Раєвнева та ін. – Х.: ВД «ІНЖЕК», 2010. – 456 с.

РУДЕНКО **Ростислав Гаврилович**

(1938 р., 5 серпня, с. Ханделеївка Кобеляцького району Полтавської області)

Професор кафедри українознавства і мовної підготовки іноземних громадян

**Доктор історичних наук (1991 р.),
професор (1994 р.)**

Нагороджений почесними грамотами Дзержинської районної ради м. Харкова

Закінчив Харківський державний університет ім. О. М. Горького (1960 р., спеціальність «Історик, викладач історії середньої школи»). Працював учителем історії середньої школи. У вересні 1963 р. вступив до аспірантури Харківського державного університету ім. О. М. Горького, у 1966 р. захистив дисертацію кандидата історичних наук «Діяльність партійних організацій України у розвитку раціоналізаторського руху на машинобудівних підприємствах республіки (1959 – 1961 рр.) (за матеріалами Київської, Харківської, Донецької, Луганської областей)».

З 1966 р. – старший викладач кафедри суспільних наук Цілиноградського педагогічного інституту (Казахстан), згодом старший викладач, доцент Харківського державного університету ім. О. М. Горького, завідувач кафедри історії та політекономії Харківського медичного інституту, а з вересня 1984 р. – доцент Харківського інженерно-економічного інституту. У 1991 р. дисертацію доктора історичних наук на тему «Розвиток технічної творчості на промислових підприємствах України в другій половині ХХ ст.: досвід, проблеми, перспективи». У 1994 р. здобув вчене звання професора.

Сьогодні є професором кафедри українознавства і мовної підготовки іноземних громадян Харківського національного економічного університету.

Автор понад 80 наукових та навчально-методичних праць, у тому числі 8 навчальних посібників, 3 монографій. Учасник 25 міжнародних та всеукраїнських конференцій. Підготував 5 кандидатів наук. Є членом спеціалізованої ради Д 64.051.10 Харківського національного університету ім. В. Н. Каразіна із захисту дисертацій на здобуття наукового ступеня доктора історичних наук.

Обрані праці:

Проблемы партийно-политического обеспечения развития технического творчества рабочих промышленности УССР (конец 50-х – 60-е годы) / Р. Г. Руденко. – Х.: Основа, 1990. – 178 с.

Из истории участия рабочего класса УССР в техническом творчестве в 50 – 80-е годы [XX в.] / Р. Г. Руденко. – М.: Деп. в ИНИОН АН СССР № 44840 от 25.06.1991. – 176 с.

Драматична і трагічна історія Голодомору 1932 – 1933 рр. в Україні / Р. Г. Руденко. – Х.: Вид. ХНЕУ, 2009. – 92 с.

Історія України: Навчальний посібник. Ч. 1 / Р. Г. Руденко. – Х.: Вид. ХДЕУ, 2003. – 96 с.

Історія України: Навчальний посібник. Ч. 2 / Р. Г. Руденко. – Х.: Вид. ХНЕУ, 2007. – 160 с.

Історія України: Навчально-практичний посібник / Р. Г. Руденко. – Х.: Вид. ХНЕУ, 2008. – 152 с.

ТЮТЮННИКОВ Юрій Борисович

(1923 р., 26 листопада, Харків)

**Професор кафедри екології та безпеки
життєдіяльності**

**Доктор технічних наук (1968 р.),
професор (1973 р.)**

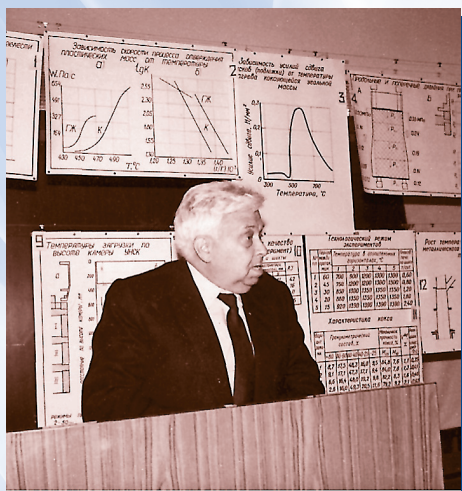
Закінчив Харківський хіміко-технологічний інститут (1947 р., спеціальність «хімік-технолог», з відзнакою), аспірантуру кафедри технології палива, у 1951 р. захистив дисертацію з питань сульфурвання вугілля. З 1951 р. працює в УХІН старшим науковим співробітником вуглекоксової лабораторії; у 1959 р. створює та очолює лабораторію хіміко-технологічного використання вугілля. Водночас, з 1973 р. – завідувач кафедри Харківського інженерно-економічного інституту.

За час діяльності Ю. Б. Тютюнников проявив себе як енергійний, обізнаний з теорією і практикою хіміко-технологічної переробки твердого палива співробітник і кваліфікований викладач. Під керівництвом і за безпосередньої участі Ю. Б. Тютюнникова у 1952 – 1957 рр. проведено низку важливих науково-дослідницьких робіт з розробки перспективних шихт з донецького вугілля, які, як показала практика наступних років, сприяли отриманню

**Нагороджений орденом
«Знак Пошани» (1971 р.),
32 медалями**

коксу із шихт зі збільшеним змістом газованого вугілля, що має велике народногосподарське значення. Ю. Б. Тютюнников проводив роботи щодо дослідження можливостей інтенсифікації процесу коксування вугілля за допомогою струмів високої частоти, у яких вперше визначено деякі фізичні константи і встановлено загальні закономірності підігріву вугілля в полі струмів високої частоти і дано теоретичне пояснення більш інтенсивному розпаду вугілля при діелектричному нагріванні. Логічним продовженням робіт з покращення технології виробництва коксу на заводах Півдня є його праці з дослідження і впровадження процесів сушіння вугілля в киплячому шарі та праці щодо попереднього підігріву вугілля.

Під керівництвом Ю. Б. Тютюнникова у 1965 – 1973 рр. було проведено роботи з вивчення процесу

безперервного виробництва формованого коксу. Дані, отримані в цих роботах, використані при розробці проекту головної промислової установки з виробництва формованого коксу. У 1973 – 1978 рр. Ю. Б. Тютюнников провів роботи з дослідження і впровадження в шихті коксохімічних заводів України вугілля Львівсько-Волинського басейну, що дало можливість зменшити доставку вугілля з Караганди та Кузбасу. Ці праці були висунуті на присвоєння Державної премії з науки та техніки.

Ю. Б. Тютюнников проводив роботи з окислення, хлорування та сульфування вугілля з метою розробки методів комплексної переробки вугілля та встановлення їх структури і будови. У 1979 – 1983 рр. проведено роботи з теорії і практики сульфування вуглів і організації виробництва сульфувугілля на Джамбульському суперфосфатному заводі та на Єнакіївському КХЗ. У той же час проведено роботи з розробки нових видів терморективного зв'язувальника для брикетування коксових дрібниць.

Ю. Б. Тютюнников – активний учасник XII та XIII Міжнародних Менделєєвських з'їздів із загальної та прикладної хімії. У 1962 р. та 1985 р. надруковано його роботи з аналізу твердих паливних копалин, які досі є настільними

книгами науковців та співробітників заводських лабораторій. Багато разів виїздив до ПНР та ЧССР для читання лекцій у Познанській економічній академії, Празькому хіміко-технологічному інституті, Братиславському політехнічному інституті.

На початку 1990-х рр. під керівництвом Ю. Б. Тютюнникова навчальний процес на кафедрі було реорганізовано з переходом від викладання спеціальних інженерних дисциплін до інтегрованих курсів «концепції сучасного природознавства», «техніка і технологія галузей», «екологія». На сьогодні працює в ХНЕУ на посаді професора та в УХІНі – головним науковим співробітником.

Ю. Б. Тютюнников створив наукову школу з технології переробки паливних копалин. Під його науковим керівництвом захищені 9 кандидатських та 3 докторські дисертації. Він є автором 5 монографій, 198 статей, 7 навчальних посібників; йому належать 24 авторські свідоцтва та 3 патенти.

Доброзичлива людина, товариський за натурою, Ю. Б. Тютюнников – член президії та секретар обласного комітету профспілки робітників металургійної промисловості (1958 – 1962 рр.) – має заслужений авторитет серед колег та колективів, його часто залучають до опонування кандидатських та докторських дисертацій.

Член наукової ради ДКНТ СРСР (1966 – 1991 рр.), член спеціалізованої ради Д 141.05.01 при Українському науково-дослідному вуглекімічному інституті із захисту докторських та кандидатських дисертацій, член редакційної колегії «Углекімічного журналу».

ТЮТЮННІКОВ Юрій Борисович

Обрані праці:

Получение кокса из слабоспекающихся углей / Ю. Б. Тютюнников. – К.: «Техника», 1963. – 141 с.

Органічні добавки у виробництві коксу / Ю. Б. Тютюнников. – К.: «Техника», 1971. – 93 с.

Научные основы производства формовочного металлургического кокса из слабоспекающихся углей / Ю. Б. Тютюнников. – М.: «Металлургия», 1987. – 271 с.

Химия твёрдых горючих ископаемых / Ю. Б. Тютюнников. – 1-е изд. – Х.: Изд. ХГУ, 1962. – 194 с.; 2-е изд. – К.: Вища школа, 1985. – 247 с.

Концепции современного естествознания / Ю. Б. Тютюнников. – 1-е изд. – Липецк: ЛЭГУ, 1999. – Ч. 1 – 140 с.; Ч. 2 – 132 с.; 2-е изд. с грифом Минвуза России. – Липецк: ЛГЭУ, 2000. – 272 с.; 3-е изд. – Х.: ИД «ИНЖЭК», 2005. – 399 с.

Системы технологий / Ю. Б. Тютюнников. – Х.: ИД «ИНЖЭК», 2004. – 365 с.

УКРАЇНСЬКА Лариса Олегівна

(1949 р., 4 серпня, Харків)

Професор кафедри політичної економії
Доктор економічних наук (1992 р.),
професор (1994 р.)

Закінчила економічний факультет Харківського державного університету (1971 р., за спеціальністю «Політична економія», з відзнакою). Працювала асистентом кафедри політичної економії Харківського автомобільно-дорожнього інституту у 1971 – 1972 рр., навчалася в аспірантурі Харківського інженерно-економічного інституту у 1972– 1975 рр. захистила дисертацію кандидата економічних наук на вченій раді економічного факультету Московського державного університету (1976 р., МДУ ім. М. В. Ломоносова), у 1992 р. захистила дисертацію на здобуття наукового ступеня доктора економічних наук. Працювала викладачем, старшим викладачем, доцентом, з 1993 р. – професором кафедри економічної теорії Харківського інженерно-економічного інституту. З 2008 р. – професор кафедри політичної економії Харківського національного економічного університету.

Л. О. Українська очолює наукову школу з проблем організації виробництва та підприємницької діяльності. Під її керівництвом підготовлено та за-

Заслужений діяч науки і техніки України (2010 р.), академік Академії економічних наук України.

Нагороджена Почесною грамотою Кабінету Міністрів України (2009 р.), нагрудним знаком МОН «Відмінник освіти України» (2005 р.), Золотим знаком ХНЕУ (2000 р.), почесними грамотами Харківської обласної державної адміністрації і Харківської обласної ради (2001 р.), дипломант обласного конкурсу «Вища школа Харківщини – кращі імена» (2001 р.)

хищено 18 кандидатських дисертацій; готуються 2 дисертації на здобуття наукового ступеня доктора економічних наук та 3 кандидатські дисертації.

Є автором понад 100 наукових та навчально-методичних праць, зокрема монографій, робіт у провідних фахових виданнях. Приділяє велику увагу вдосконаленню навчального процесу.

Керує держбюджетною науководослідною роботою, обираючи актуальні загальноекономічні проблеми для досліджень. З 1994 р. є членом спеціалізованої вченої ради Харківського національного економічного університету, є членом спеціалізованої вченої ради Української державної академії залізничного транспорту. Протягом трьох років була експертом експертної ради Вищої атестаційної комісії України.

Обрані праці:

Мікроекономіка: аналіз ринкової поведінки: Навчальний посібник / Л. О. Українська. – Х.: Вид. ХДЕУ, 1999. – 175 с.

Всесвітнє господарство та світовий ринок / Л. О. Українська. – Х.: Вид. ХДЕУ, 2001. – 220 с.

Споживання в ринковій економіці / Л. О. Українська / Нариси з економічної теорії [М. А. Сіроштан, А. П. Бондаренко, Н. І. Бережна, О. О. Губарев, Ю. С. Кравчук, В. Ю. Кривобок, І. В. Калиниченко]. – Х.: Вид. ХДЕУ, 1995. – 340 с.

ХОХЛОВ **Микола Пантелеймонович**

(1937 р., 5 жовтня, Харків)

Професор кафедри економіки та оцінки майна підприємств

**Доктор економічних наук (1988 р.),
професор (1989 р.)**

Випускник гірничого факультету Харківського інженерно-економічного інституту (1960 р., спеціальність «Гірничий інженер-економіст»), до якого вступив після закінчення Харківського гірничого технікуму. Як студент, який з третього курсу був залучений до науково-дослідної роботи в перспективному напрямі впровадження гідродобування вугілля на шахтах Донбасу, був направлений після закінчення ВНЗ у його науково-дослідний сектор. З 1962 р. до 1965 р. навчався в аспірантурі, де під керівництвом професора К. Д. Науменко захистив кандидатську дисертацію «Ефективність комплексного використання основних фондів вугільних шахт (в умовах Донецького басейна)». Уся подальша наукова і педагогічна діяльність пов'язана з Харківським інженерно-економічним інститутом.

У рік закінчення аспірантури був направлений на кафедру політичної економії. У 1973 – 1979 рр. роботу на кафедрі поєднував з обов'язками декана економічного факультету.

**Заслужений працівник освіти
України (2006 р.).**

**Нагороджений нагрудним
знаком МОН
«Відмінник освіти України»
(2000 р.)**

У 1988 р. захистив докторську дисертацію з проблеми реального усуспільнення засобів праці в економіці, у 1989 р. – присвоєно вчене звання професора по кафедрі політичної економії. Очолив створену в університеті нову кафедру економіки і приватизації, якою завідував майже двадцять років.

Протягом майже 25 років викладав курс політичної економії. Це сприяло розширенню його наукових інтересів: поряд із проблемами ефективного використання виробничих потужностей і основних фондів вугільних шахт, технічного прогресу, капіталовкладень на промислових підприємствах досліджувались методологічні питання економічної теорії, чинники підвищення ефективності суспільного виробництва. Соціально-економічні процеси в суспільстві, їх розвиток розглядаються М. П. Хохловим у ракурсі співвідношення формальних політико-правових і реальних економічних перетворень при визначальній ролі останніх.

Викладав курси «Основи економіки приватизації», «Економічна політика», «Національна економіка». Провідну роль у дослідженнях посіли проблеми відносин власності у зв'язку з приватизаційними процесами. У працях М. П. Хохлова обґрунтовується недостатність лише політико-правового підходу до роздержавлення власності, юридичного переоформлення права на об'єкти власності. Необхідне реальне економічне освоєння нових відносин власності, що тягне за собою вирішення низки складних, але неминучих проблем удосконалення об'єктів та суб'єктів власності на шляху науково-технічного прогресу, підготовки висококваліфікованих кадрів, а також господарського механізму, що створює суспільні умови ефективної реалізації прав власності.

Не залишаються поза увагою вченого актуальні проблеми становлення економіки України в сучасному глобальному просторі, ролі університетів у формуванні суспільних знань, вихованні студентів тощо. У наукових працях глобалізацію розглянуто як об'єктивний процес усуспільнення виробництва,

який досяг світового масштабу. Наголошується на тому, що для входу України у світовий економічний простір необхідно, в першу чергу, підвищити рівень суспільної організації виробництва, відтворити цілісний господарський комплекс країни, досягти на цій основі європейського рівня продуктивності праці, стандартів життєдіяльності громадян.

У публікаціях, присвячених удосконаленню університетської освіти, обґрунтовано необхідність прище-

плення студентам не часткового, а широкого універсального знання доквілля, методологічного мислення і, у той же час, підвищення рівня фундаментального і функціонального знання у фаховій галузі, продуктивного мислення.

М. П. Хохлов є постійним членом спеціалізованих вчених рад з присудження наукових ступенів, входить до складу науково-методичної комісії Міносвіти з економічної теорії, а також є членом редколегії фахових наукових журналів «Економіка розвитку», «Управління розвитком», «Соціальна економіка».

Є автором 196 наукових і навчально-методичних праць, серед яких 10 навчальних посібників, 3 монографії; 112 статей; тези наукових, науково-методичних конференцій та ін. Під його науковим керівництвом підготовлені 9 кандидатів наук з проблем економіки промислових підприємств.

Обрані праці:

Использование основных фондов на угольных шахтах Донбасса / К. Д. Науменко, Н. И. Хохлов, Т. М. Тимуш. – Донецк: Донбасс, 1971. – 108 с.

Повышение эффективности использования основных фондов: Методологический аспект / Н. П. Хохлов. – Х.: Издат. объединение «Вища школа», 1984. – 136 с.

Основи економіки роздержавлення і приватизації: Навчальний посібник / М. П. Хохлов. – Х.: Вид. ХНЕУ, 2008. – 120 с.

Экономическая политика: Учебное пособие / М. П. Хохлов. – Х.: ИД «ИНЖЭК», 2005. – 108 с.

Экономика предприятия: Учебное пособие / Сост.: Н. П. Хохлов, С. Е. Гиль, Л. И. Приймак – Х.: ИД «ИНЖЭК», 2005. – 196 с.

ЧЕШКО Валентин Федорович

(1953 р., 3 січня, Харків)

Професор кафедри філософії та політології

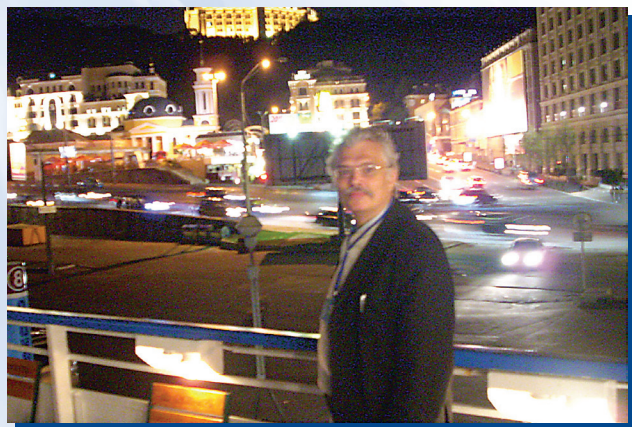
Доктор філософських наук (1999 р.),

професор (2007 р.)

Закінчив біологічний факультет Харківського державного університету (1975 р., спеціальність «Біолог, викладач біології і хімії»). З 1975 р. працює в Інституті біології Харківського національного університету ім. В. Н. Каразіна (з 2004 р. за сумісництвом), пройшов шлях від старшого лаборанта до старшого наукового співробітника відділу генетики; у 1999 – 2004 рр. – професор кафедри генетики і цитології Харківського національного університету ім. В. Н. Каразіна. У 1985 р. захистив дисертацію кандидата біологічних наук «Історія вивчення природи гетерозису» в Інституті історії природознавства і техніки АН СРСР ім. С. І. Вавилова (м. Москва). У 1989 – 1991 рр. – співробітник Комісії з історії радянської генетики і аналізу наслідків лисенківщини АН СРСР. У 1997 р. виграв грант на проведення наукових досліджень від міжнародного інституту «Відкрите суспільство» (Open Society Institute, м. Будапешт, Венгрія – Прага, Чехія). У 1999 р. захистив дисертацію доктора філософських наук «Наука і держава. Методологічний

Нагороджений відзнакою МОЗ і Української асоціації з біоетики «За вагомий внесок у розвиток біоетики в Україні» (2009 р.), грамотою Харківського національного університету ім. В. Н. Каразіна за активну роботу в редакційній колегії у зв'язку з 10-річним ювілеєм журналу «Соціальна економіка» (2010 р.).

Переможець у номінації «Кращий викладач гуманітарних дисциплін Харківського національного економічного університету» (2007 р.)

аналіз соціальної історії науки» в Харківському національному університеті ім. В. Н. Каразіна.

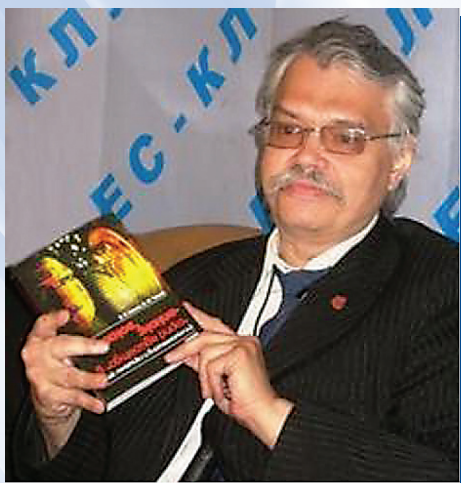
З 2003 р. – викладач, з 2004 р. – професор кафедри філософії і політології Харківського національного економічного університету. У 2006 р. В. Ф. Чешку присуджено вчене звання доцента, у 2007 р. – вчене звання професора кафедри філософії і політології.

Член спеціалізованої ради із захисту кандидатських дисертацій за фахом «Генетика» Харківського національного університету ім. В. Н. Каразіна (1997 – 2002 рр.), у 2000 – 2002 рр. – заступник головного редактора 1 – 2 випусків збірки наукових праць «Труды по фундаментальной и прикладной генетике» (м. Харків, 2000 – 2002 рр.). Член спеціалізованої ради із захисту докторських дисертацій за спеціальностями «Теорія культури і філософія науки» Харківського національного університету ім. В. Н. Каразіна, член редакційної ради міжнародного наукового журналу «Folia Mendeliana» (Брно, Чеська республіка) і редакційної колегії наукових журналів «Социальная экономика», «Биологический вестник» (Україна). Член організаційних комітетів низки міжнародних симпозіумів, зокрема 2006 – 2010 рр. – Міжнародний симпозіум з біоетики, Україна, Київ (2006 – 2010 рр.), Всеросійської наукової конференції з міжнародною участю «Системи і моделі: межі інтерпретацій» (Москва – Томськ, 2010 р.), Міжнародної науково-практичної конференції «Сучасна україністика» (м. Харків, 2008 – 2010 рр.) та ін.

Проводить дослідження у області філософії та соціальної історії науки, гуманітарної експертизи наукового розвитку та технологічних інновацій, біоетики, теорії глобальної еволюції. Зробив соціально-історичний аналіз феномена політизованої науки на прикладах мічурінської генетики в колишньому СРСР, «расової гігієни» в нацистській Німеччині та евгеніки в США і країнах Західної Європи. Розробив еволюційну модель процесу політизації та ідеологізації науки як результату перекривання семантичних кодів політичної і владної еліти, з одного боку, та наукового співтовариства – з іншого. Дійшов висновку, що чинники, які призвели до злету (вочевидь і до падіння) Трохима Лисенка мають довготривалий характер і відображають специфіку конкуренції окремих наукових шкіл та угруповань за адміністративний ресурс підвищення інституційного статусу.

Досліджував соціокультурні і політичні наслідки перетворення людини в об'єкт технологічних маніпуляцій. Обґрунтував тезу про трансформацію так

званих High Nume технологій у засіб раціоналістичного цілеспрямованого контролю глобально-еволюційного процесу і розшарування єдиного потоку наукового пізнання на дві складові – ризиковану і застережливу науку.

Автор понад 120 наукових і науково-методичних публікацій у наукових виданнях України, Росії і Євросоюзу, зокрема 9 наукових монографій (особистих і в співавторстві).

Обрані праці:

«Опасное знание» в «обществе риска» (Век генетики и биотехнологии) / В. И. Глазко, В. Ф. Чешко. – Х.: ИД «ИНЖЭК», 2007. – 544 с.

Август-48. Уроки прошлого / В. И. Глазко, В. Ф. Чешко. – М.: РГАУ–МСХА, 2009. – 438 с.

High Nume (Биовласть и биополитика в обществе риска): Учебное пособие / В. Ф. Чешко, В. И. Глазко. – М.: РГАУ–МСХА, 2009. – 319 с.

Концепции современного естествознания: Учебное пособие / Ю. Б. Тютюнников, Ю. Я. Филоненко, В. Ф. Чешко; Харьковский национальный экономический ун-т. – Х.: ИД «ИНЖЭК», 2005. – 400 с.

Філософія науки: Навчальний посібник / І. П. Білецький, О. М. Кузь, Чешко В. Ф. – Х.: Вид. ХНЕУ, 2005. – 128 с.

Філософія. Релігієзнавство. Логіка (теоретичний курс): Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів / В. Ф. Чешко, К. В. Кислюк, І. В. Тарасенко та ін. – Х.: ВД «ИНЖЕК», 2008. – 560 с.

Философия. Практикум (тексты, творческие задачи, логические упражнения, тесты, словарь): Учебно-метод. пособие / В. Ф. Чешко, К. В. Кислюк, О. Н. Кузь и др. – Х.: ИД «ИНЖЭК», 2007. – 392 с.

ЯСТРЕМСЬКА Олена Миколаївна

(1958 р., 14 травня, Харків)

Завідувач кафедри економіки, організації та планування діяльності підприємства

Доктор економічних наук (2005 р.), професор (2006 р.)

Закінчила Харківський інженерно-економічний інститут (1980 р., спеціальність «Організація механізованої обробки економічної інформації»). До 1987 р. працювала інженером-дослідником ХКБМ ім. А. Морозова. З 1987 р. до 1990 р. навчалася в аспірантурі Харківського інженерно-економічного інституту, захистила дисертацію кандидата економічних наук «Організація технічної підготовки в умовах гнучкого виробництва». З 1991 р. до 2004 р. працювала на кафедрі інформаційних систем Харківського національного економічного університету викладачем, старшим викладачем, доцентом. У 1995 р. здобула вчене звання доцента. У 2004 р. захистила дисертацію доктора економічних наук «Методологічне та методичне забезпечення формування стратегій інвестиційної діяльності промислових підприємств».

У вересні 2005 р. призначена завідувачем кафедри економіки, організації та планування діяльності підприємства, що є випусковою за спеціальностями 8.050201 «Менеджмент організацій» та 8.050209 «Менеджмент інноваційної діяльності».

Відповідно до комплексного об'єднання академічних досліджень і досліджень, що проводяться у вищих навчальних закладах України, О. М. Ястремська з 2000 р. працює в Науково-дослідному центрі індустріальних проблем розвитку НАН України (НДЦ ІПР НАНУ), до 2009 р. – в. о. керівника відділу економічних проблем машинобудування, а зараз – головний науковий співробітник відділу економічних проблем машинобудування. З 2005 р. до 2010 р. О. М. Ястремська працювала вченим секре-

**Нагороджена нагрудними знаками МОН «Відмінник освіти України» (2006 р.) та «За наукові досягнення» (2008 р.),
Золотим знаком ХНЕУ (2005 р.),
Почесною грамотою МОН України (2005 р.).**

Дипломант обласного конкурсу «Вища школа Харківщини – кращі імена» у номінації «Кращий викладач професійно-орієнтованих дисциплін» (2005 р.), щорічною стипендією Харківської обласної державної адміністрації для видатних вчених ім. М. І. Туган-Барановського в галузі економіки (2009 – 2010 рр.)

тарем спеціалізованої вченої ради Д 64.055.01 ХНЕУ із захисту докторських (кандидатських) дисертацій, з 2010 р. є головою спеціалізованої вченої ради К 64.055.02 із захисту кандидатських дисертацій ХНЕУ.

О. М. Ястремська – член наукового колективу із розробки стратегії соціально-економічного розвитку Харківської області на період до 2011 р. та керівник 8 фундаментальних і прикладних науково-дослідних робіт. Постійно бере участь у роботі організаційних комітетів з проведення міжнародних та все-

українських науково-практичних конференцій з проблем менеджменту та економіки. Основні напрями наукової діяльності О. М. Ястремської: інвестиційна та інноваційна діяльність суб'єктів господарювання, стратегічне управління промисловими підприємствами, управління персоналом підприємств. Підготувала 7 кандидатів наук.

Є автором 280 праць, серед яких 29 монографій, 8 навчальних посібників. Дійсний член Академії економічних наук України (2009 р.), член Української асоціації економічної кібернетики (2004 р.), Міжнародної асоціації інституціональних досліджень (2009 р.).

Обрані праці:

Інвестиційна діяльність промислових підприємств: методологічні та методичні засади: Монографія / О. М. Ястремська. 2-е вид. – Х.: ВД «ІНЖЕК», 2004. – 488 с.

Формування та функціонування механізму корпоративного управління на промислових підприємствах: Монографія / За заг. ред. д-ра екон. наук, проф. В. С. Пономаренка, д-ра екон. наук, проф. О. М. Ястремської. – Х.: Вид. ХНЕУ, 2008. – 448 с.

Організаційне забезпечення якості трудової діяльності керівників промислових підприємств: Монографія / О. М. Ястремська, К. В. Яковенко, В. В. Томах. – Х.: Вид. ХНЕУ, 2009. – 328 с.

Стратегічне управління інвестиційною діяльністю підприємства: Навчальний посібник / О. М. Ястремська. – Х.: Вид. ХНЕУ, 2006. – 192 с.

Організація діяльності підприємства навчальної дисципліни «Операційний менеджмент». Ч. 1 / Ястремська О. М. та ін. – Х.: Вид. ХНЕУ, 2008. – 224 с.

Моделювання інноваційних процесів: Навчальний посібник / О. М. Ястремська, К. В. Тонева. – Х.: Вид. ХНЕУ, 2010. – 176 с.

ЧАСТИНА IV.

Провідні професори ХНЕУ

АФАНАСЬЄВ **Микола Васильович**

(1949, 11 січня, с. Наумівка Белгородської обл. РРФСР)

Проректор з науково-педагогічної роботи
Завідувач кафедри економіки підприємства
та менеджменту

Кандидат економічних наук (1981 р.),
професор (1993 р.)

Нагороджений медаллю «За воїнську доблесть в ознаменування 100-річчя з дня народження В. І. Леніна» (1970 р.), нагрудними знаками МОН «Вістинник освіти України» (2000 р.), «За наукові досягнення» (2009 р.), ГУ Державної служби «Державна служб України «За сумлінну працю»» (2004 р.), голови Харківської обласної державної адміністрації «Слобожанська слава» (2009 р.), Почесною грамотою Верховної Ради України (2005 р.), Почесною грамотою Кабінету міністрів України (2001 р.), Золотим знаком ХНЕУ (2000 р.)

З робочої родини. Трудовий шлях почав у 1966 р. креслярем УДПІ «Важпромлектропроект». Після служби в армії вступив до хімічного факультету ХІЕІ (1977 р., спеціальність «економіка і організація хімічної промисловості»); по закінченні аспірантури, з 1980 р., працював в інституті, обіймаючи посади асистента, доцента, у 1989 – 1994 рр. – завідувача кафедри економіки і менеджменту хімічного виробництва. З 1994 р. – завідувач кафедри економіки підприємств та менеджменту, проректор з навчальної роботи (1990 – 1997 рр.), з 2003 р. – проректор з наукової, науково-педагогічної роботи.

Голова Міжгалузевого інституту підвищення кваліфікації, координатор підготовки магістрів державної служби. Керівник програми перепідготов-

ки управлінських кадрів для сфери підприємництва «Українська ініціатива». Член експертної ради Державної акредитаційної комісії з економіки. Заступник голови науково-методичної комісії з менеджменту Міністерства освіти і науки України, член президії науково-методичної комісії з економіки і підприємництва, член науково-методичної ради при Головердержслужбі України. Член редакційної колегії наукового журналу «Економіка розвитку». Позаштатний консультант Комітету Верховної Ради України з питань науки і освіти. Розробник державних стандартів освіти за напрямками «державна служба», «економіка і підприємництво», «менеджмент».

Є автором більш 300 наукових праць, у тому числі 3-х монографій, 8-ми навчальних посібників (у тому числі 2-х з грифом МОН), в основу яких покладені його особисті наукові розробки з проблем економіки, менеджменту, освіти. Під його науковим керівництвом захищені 11 кандидатських дисертацій.

Фахівець в галузі економіки підприємства, менеджменту, маркетингу, організації вищої освіти. М. В. Афанасьєв є одним з засновників напрямку «Менеджмент» в Україні. Під його керівництвом розроблені державні стандарти зі спеціальності «Державна служба», виконано понад 20 науково-дослідних робіт економічної спрямованості. За вагомий внесок у створення та розвиток загальнонаціональної системи підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації державних службовців відзначений державними нагородами України.

Обрані праці:

Концепція розвитку економічної освіти в Україні / В. С. Пономаренко, М. В. Афанасьєв, Г. В. Задорожний // Економіка розвитку. – № 4 (28). – 2003. – С. 5 – 17.

Управление развитием предприятия / Н. В. Афанасьев, В. Д. Рогожин, В. И. Рудыка. – Х.: ИД «ИНЖЭК», 2003. – 184 с.

Інноваційні процеси в системі державного управління і місцевого самоврядування / М. В. Афанасьєв [та ін.]. – Х.: Видавництво ХНЕУ, 2006. – 212 с.

Інтеграція вищої економічної освіти у європейський освітній простір: тематичний збірник нормативно-правових документів / Уклад. М. В. Афанасьєв; заг. ред. В. С. Пономаренко; Харківський національний економічний ун-т. – Х.: Видавництво ХНЕУ, 2005. – 143 с.

Положення про організацію навчального процесу в кредитно-модульній системі підготовки фахівців / Уклад. М. В. Афанасьєв; наук. керівництво В. С. Пономаренко; Харківський національний економічний ун-т. – Х.: ХНЕУ, 2008. – 224 с.

Інтеграційні структури: Конспект лекцій / М. В. Афанасьєв, Г. В. Строкович. – Х.: Видавництво ХДЕУ, 2000. – 71 с.

Економіка підприємства: Навч.-метод. посібник для самост. вивчення дисципліни / М. В. Афанасьєв, А. Б. Гончаров. – Х.: ВД «ІНЖЕК», 2003. – 409 с.

Організація виробництва: Конспект лекцій / М. В. Афанасьєв [и др.]. – Х.: ХДЕУ, 2003. – 168 с.

Основи менеджменту: Навч.-метод. посіб. / М. В. Афанасьєв [и др.]. – Х.: ВД «ІНЖЕК», 2003. – 481 с.

Оцінка ефективності організаційно-технічних заходів: Навч. посібник / М. В. Афанасьєв [и др.]. – Х.: ВД «ІНЖЕК», 2003. – 286 с.

Економіка підприємства: Учебное пособие для вузов / Н. В. Афанасьєв, А. Б. Гончаров. – Х.: ИД «ИНЖЭК», 2004. – 518 с.

Економічна діагностика: Навч.-метод. посібник / М. В. Афанасьєв, Г. В. Білоконенко. – Х.: ВД «ІНЖЕК», 2007. – 295 с.

Економіка підприємства: Навч.-метод. посіб. / М. В. Афанасьєв, О. Б. Плоха. – Х.: ВД «ІНЖЕК», 2007. – 320 с.

Стратегія підприємства: Навч.-метод. посібник / М. В. Афанасьєв, Г. О. Селезньова. – Х.: ВД «ІНЖЕК», 2007. – 272 с.

Управління проектами: Навч.-метод. посібник / М. В. Афанасьєв, І. В. Гонтарева. – Х.: ВД «ІНЖЕК», 2007. – 271 с.

Проектний аналіз: Конспект лекцій / М. В. Афанасьєв, І. Я. Іпполітова. – Х.: ХНЕУ, 2008. – 260 с.

Тренінг формування компетенцій з економіки підприємства: Навч. посіб. / М. В. Афанасьєв, І. В. Гонтарева, Д. О. Тищенко. – Х.: ВД «ІНЖЕК», 2010. – 318 с.

ВЕЛИКИЙ Юрій Михайлович

(1948р., 10 листопаду, с. Ново-Янчіхе Хасанського району Приморського краю РРФСР)

**Професор кафедри менеджменту
Кандидат економічних наук (1991 р.),
професор (2009 р.)**

Закінчив Харківський інженерно-економічний інститут (1971 р., спеціальність «Економіка, організація та планування машинобудівного виробництва»).

Працював інженером (з 1971 р.), старшим інженером (з 1974 р.) науково дослідного сектора ХІЕІ. У вересні 1974 р. працював асистентом на кафедрі організації та планування машинобудівного виробництва. З 1988 р. – заступник декану факультету маркетингу та менеджменту. У 1991 р. захистив дисертацію кандидата економічних наук «Планування в умовах освоєння виробництва».

З 1992 р. – доцент кафедри менеджменту та планування виробництва у машинобудуванні.

З 1999 р. проректор з методичної роботи Харківського національного економічного університету, а з січня 2007 р. по червень 2011 р. – перший проректор.

Сьогодні є професором кафедри менеджменту Харківського національного економічного університету.

Автор понад 60 наукових та навчально-методичних праць, у тому числі 7 підручників та навчальних посібників. Учасник 35 міжнародних та всеукраїнських конференцій. Підготував 3 кандидатів наук.

**Нагороджений почесними
грамотами Верховної Ради
України, міністерства Освіти
і науки України, почесним
знаком Відмінник Освіти**

Обрані праці:

Великий Ю. М. Управління витратами підприємства: монографія / Ю. М. Великий, В. В. Прохорова, Н. В. Сабліна. – Х.: ВД «ІНЖЕК», 2009. – 188 с.

Інвестиційний менеджмент. Підручник / В. М. Гриньова, В. О. Коюда, Т. І. Лепейко, О. П. Коюда, Ю. М. Великий. – Х.: ВД «ІНЖЕК», 2011. – 544 с.

Гриньова В. М., Великий Ю. М., Проскура О. Ю. Гроші і кредит: Підручник. – Х.: ВД «ІНЖЕК», 2008. – 312 с.

Інвестиційний менеджмент: Навчально-практичний посібник / Ю. М. Великий, В. О. Коюда. – Х.: Вид. ХНЕУ, 2009. – 256 с

ДІКАНЬ **Лариса Василівна**

(1940 р., 26 квітня, Мерефа, Харківської обл.)

Завідувач кафедри обліку та аудиту

**Кандидат економічних наук (1973 р.),
професор (1995 р.)**

Закінчила Харківський інженерно-економічний інститут (1964 р., спеціальність «Економіка та планування матеріально-технічного постачання»).

Працювала у науково-дослідній лабораторії з економіки та планування машинобудівної промисловості. У 1969 році вступила до аспірантури ХІЕІ, у 1973 році захистила дисертацію кандидата економічних наук «Вдосконалення нормування обігових коштів у виробничих запасах».

У 1976 році присвоєне вчене звання доцента. У 1991 році Л. В. Дікань затверджена на посаді завідувача кафедри фінансів та контролю. У 1995 році отримала наукове звання професора. За роки напруженої плідної праці вона створила у Харківському національному університеті наукову школу з різних питань контролю і аудиту, яка відрізняється високим професіоналізмом, методикою навчання, що постійно вдосконалюється.

На сьогодні Л. В. Дікань обіймає посаду завідувача кафедри контролю.

Л. В. Дікань підготувала 20 кандидатів економічних наук; є автором 208 робіт, з яких – 26 навчальних посібників та підручників (15 – із Грифом Міносвіти України), 10 монографій, 93 наукових статей, 79 методичних розробок.

Обрані праці:

Державний фінансовий контроль як ефективний важіль забезпечення фінансової безпеки України / Л. В. Дікань, Н. В. Синюгіна / Лібермановські читання – 2011: Економічна спадщина та сучасні проблеми: Мо-

нографія / Під заг. ред. д-ра екон. наук, проф. В. С. Пономаренка, д-ра екон. наук М. О. Кизима – Х.: ФОП Павленко О. Г.; ВД «ІНЖЕК», 2011. – С. 240 – 248.

Система фінансового контролю в Україні: сучасний стан організації та перспективи розвитку / Л. В. Дікань, Н. М. Шульга, Ю. О. Голуб, Н. В. Синюгіна, Т. В., Мултанівська, Т. С. Воїнова. – Х.: Вид. ХНЕУ, 2010. – 96 с.

Фінансовий контроль: теорія та методологія. Монографія / Л. В. Дікань, Ю. О. Голуб, Н. В. Синюгіна. – Х.: Вид. ХНЕУ, 2009. – 92 с.

Контроль у бюджетних установах: Підручник з електронним додатком / Л. В. Дікань. – Х.: ВД «ІНЖЕК», 2010. – 408 с.

Державний аудит: навчальний посібник / Л. В. Дікань, Ю. О. Голуб, Н. В. Синюгіна. – К.: Знання, 2011. – 503 с.

Фінансово-господарський контроль. Навчальний посібник / Л. В. Дікань. – К.: Знання, 2010. – 395 с.

Аудит. Навчально-методичний посібник для самостійного вивчення дисципліни / Л. В. Дікань, Н. Ф. Чечетова, Ю. О. Голуб, О. О. Вороніна. – Х.: ВД «ІНЖЕК», 2009. – 276 с.

Контроль і ревізія. Навчальний посібник для самостійного вивчення дисципліни / Л. В. Дікань, Н. Ф. Чечетова, Н. В. Синюгіна. – Х.: ВД «ІНЖЕК», 2009. – 256 с.

КОЮДА Віра Олексіївна

*(1947р., 7 листопада, Артемівськ,
Ворошиловградської (Луганської) обл.)*

**Професор кафедри менеджменту
Кандидат економічних наук (1984 р.),
професор (2011 р.)**

Закінчила Харківський інженерно-економічний інститут (1970 р., спеціальність «Економіка і організація хімічної промисловості»). Працювала в Науково-дослідному секторі ХІЕІ на посаді молодшого, старшого наукового співробітника. Навчалася в аспірантурі ХІЕІ, у 1984 р. захистила дисертацію кандидата економічних наук «Економічна ефективність зниження матеріалоемності продукції».

З 1986 р. – викладач кафедри економіки і організації хімічної промисловості ХІЕІ, доцент (1988 р.), з 2010 р. – професор Харківського економічного національного університету.

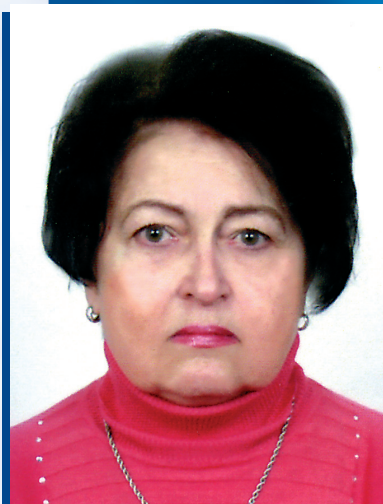
На сьогодні є професором кафедри менеджменту Харківського економічного національного університету.

Автор понад 210 наукових та навчально-методичних праць, у тому числі двох авторських свідоцтв, 17 навчальних посібників, 2 підручників, 6 монографій. Підготувала 3 кандидати наук. Учасниця 40 міжнародних та всеукраїнських конференцій. Отримала сертифікат МФК, Відділення Світового банку про те, що вона прослухала курс лекцій «Корпоративне управління» (2000 р.).

Обрані праці:

Проблеми розвитку інвестиційної діяльності: Монографія / В. М. Гриньова, В. О. Коюда, Т. І. Лепейко, О. П. Коюда. – Харків, Вид. ХДЕУ, 2002. – 464 с.

Концептуальні засади управління підприємством як економічною системою: Монографія / За заг. ред. канд. екон. наук, доц. В. О. Коюди. Колектив авторів Х.: Вид. ХНЕУ, 2007. – 416 с. (автора 67 с.)

**Нагороджена дипломом
Обласного конкурсу
«Вища школа Харківщини –
кращі імена» в номінації
«Викладач професійно-орієн-
тованих дисциплін» (2006 р.)**

Інноваційна діяльність підприємства та оцінка її ефективності. Монографія / В. О. Коюда, Л. А. Лисенко. – Х.: ВД «ІНЖЕК», 2011. – 224 с.

Інвестування: Навчальний посібник / В. М. Гриньова, В. О. Коюда, Т. І. Лепейко, О. П. Коюда – 2-е вид., допрац. і доп. – Х.: ВД «ІНЖЕК», 2004. – 404 с.

Інвестиційний менеджмент: Навчальний посібник / В. М. Гриньова, В. О. Коюда, Т. І. Лепейко, О. П. Коюда, Ю. М. Великий. – 2-ге вид., допрац. і доп. – Х.: ВД «ІНЖЕК», 2005. – 664с.

Інноваційний менеджмент: Навчальний посібник / Т. І. Лепейко, В. О. Коюда, С. В. Лукашов. – Х.: ВД «ІНЖЕК», 2005. – 440 с.

Фінанси підприємств: Навч. посіб. / В. М. Гриньова, В. О. Коюда – 3-тє вид., стер. – К.: Знання-Прес, 2006. – 423 с.

Основи інвестиційного менеджменту: Навчальний посібник / В. О. Коюда, Т. І. Лепейко, О. П. Коюда. – К.: Кондор, 2008. – 340 с.

Інвестування: Підручник / В. М. Гриньова, В. О. Коюда, Т. І. Лепейко, О. П. Коюда. – К.: Знання-Прес, 2008. – 452 с.

Фінанси підприємств в схемах: Навчальний посібник / В. М. Гриньова, В. О. Коюда. – 2-ге вид., допрац. і доп. – Х.: ВД «ІНЖЕК», 2010. – 216 с.

Інвестиційний менеджмент. Підручник / В. М. Гриньова, В. О. Коюда, Т. І. Лепейко, О. П. Коюда, Ю. М. Великий. – Х.: ВД «ІНЖЕК», 2011. – 544 с.

ПІДДУБНИЙ Іван Олександрович

(1946 р., 26 листопада, Маріуполь)

Декан факультету міжнародних економічних відносин

Завідувач кафедри міжнародної економіки та менеджменту зовнішньоекономічної діяльності

**Кандидат економічних наук (1973 р.),
професор (1994 р.)**

Закінчив з відзнакою Харківський інженерно-економічний інститут (1969 р. спеціальність «Організація механізованої обробки економічної інформації»). У 1972 – 1973 рр. працював асистентом, у 1973 – 1976 рр. – старшим викладачем, 1976 – 1992 рр. – доцентом, 1992 – 1994 рр. професором кафедри політичної економії ХІЕІ. В 1977 – 1981 рр. працював за кордоном в Анабінському університеті (Алжир). У 1998 – 2004 рр. І. О. Піддубний – декан Вищої школи міжнародного бізнесу. З 1994 р. і дотепер – декан факультету міжнародних економічних відносин та завідувач кафедри міжнародної економіки і менеджменту зовнішньоекономічної діяльності.

Під керівництвом І. О. Піддубного факультет міжнародних економічних відносин досягнув вагомих успіхів і перетворився на один із базових осередків підготовки міжнародних менеджерів-економістів в Україні.

І. О. Піддубний активно працює над розбудовою менеджмент-освіти в Україні. Є членом секції «Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності» Науково-методичної комісії з менеджменту Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України та співрозробником галузевих стандартів вищої освіти (освітньо-кваліфікаційних характеристик і освітньо-професійних програм підготовки фахівців) з менеджменту зовнішньоекономічної діяльності.

**Вімінник освіти України
(1995 р.),
нагороджений Почесними
грамотами Харківської
міської ради та Харківської
обласної державної
адміністрації**

Обрані праці:

Международная эколого-экономическая деятельность: Учеб. пособие для студ. вузов / И. А. Поддубный, В. А. Слюсаренко. – Х.: ВД «ИНЖЭК», 2005. – 200 с.

Міжнародний менеджмент: Навчальний посібник / І. О. Піддубний, І. Е. Астахова, Л. М. Бондаренко, Н. М. Лисиця. – Х.: ВД «ИНЖЕК», 2006. – 250 с.

Управління міжнародною конкурентоспроможністю підприємства: Навчальний посібник / І. О. Піддубний, А. І. Піддубна. – Х.: ВД «ИНЖЕК», 2006. – 260 с.

ПОТЬОМКІН Сергій Костянтинович

(1928 р., 16 липня, Харків)

**Професор кафедри менеджменту
Кандидат економічних наук (1966 р.),
професор (1991 р.)**

З 1946 по 1948 роки працював фрезерувальником на Харківському велосипедному заводі. З 1948 по 1950 рік навчався у Харківському технікумі промислового транспорту. У 1950 році був призваний до лав Радянської армії, де служив до 1953 року. Після демобілізації працював лаборантом у науково-дослідному інституті «Укрводгео» (м. Харків). Паралельно із трудовою діяльністю з 1946 по 1954 рік навчався у вечірніх і заочних школах; у 1954 році отримав атестат про середню освіту. У тому ж році вступив на машинобудівний факультет Харківського інженерно-економічного інституту, який закінчив з відзнакою у 1959 році за спеціальністю «Економіка та організація машинобудівної промисловості», кваліфікація «економіст машинобудівної промисловості». Після закінчення інституту працював на Харківському електромеханічному заводі старшим інженером відділу праці та заробітної плати.

У 1963 році перейшов на викладацьку роботу до Харківського інженерно-економічного інституту на кафедру організації та планування машинобудівного виробництва. Паралельно з викладацькою роботою навчався у заочній аспірантурі Харківського інженерно-економічного інституту. У 1966 році захистив дисертацію кандидата економічних наук «Вдосконалення безперервного оперативного виробничого планування на засадах використання ЕОМ». З 1967 року – доцент, з 1969 року – завідувач кафедри організації та планування машинобудівного виробництва (з 1995 року – кафедра менеджменту). У 1991 році за науково-педагогічну діяльність здобув вчене звання професора.

**Нагороджений орденем
«Знак Пошани» (1976 рік)**

Сьогодні є професором кафедри менеджменту Харківського національного економічного університету.

Автор понад 120 наукових та навчально-методичних праць. Підготував 19 кандидатів економічних наук.

Обрані праці:

Научная организация и нормирование труда в машиностроении / С. К. Потёмкин и др. – М.: Машиностроение, 1991. – 240 с.

Автоматизированные системы управления машиностроительными предприятиями / С. К. Потёмкин и др. – М.: Высшая школа, 1991. – 360 с.

Менеджмент / С. К. Потёмкин та ін. – Х.: Друк. ЛТД; К.: Проза, 1997. – 240 с.

Менеджмент. Навчальний посібник / Потёмкин С. К. та ін. – Х.: Вид. ХНЕУ, 2009. – 276 с.

Методичні рекомендації до самостійної роботи з навчальної дисципліни «Менеджмент» для студентів спеціалізації «Менеджмент організацій» усіх форм навчання/ С. К. Потёмкин и др. – Х.: Вид. ХНЕУ, 2011. – 188 с.

Практичні завдання, виробничі ситуації та ділові ігри з навчальної дисципліни «Менеджмент» для студентів спеціалізації «Менеджмент організацій» усіх форм навчання/ С. К. Потёмкин та ін. – Х.: Вид. ХНЕУ, 2011. – 188 с.

СІРОШТАН Микола Антонович

*(1923 р., 14 вересня, с. Андріївка
Полтавської обл.)*

Радник ректора

Кандидат економічних наук, професор

З селянської родини. У 1941 р., після закінчення Зачепилівської середньої школи, вступив до Сумського артилерійського училища, з серпня 1941 р. по травень 1945 р. перебував у лавах діючої армії, війну закінчив у Берліні. Був поранений, інвалід ВВВ II групи.

Після війни навчався у Академії суспільних наук у Москві, викладав політекономію в медичному, сільськогосподарському, гірничому інститутах Харкова. У 1950 – 1970 рр. знаходився на адміністративній і партійній роботі. Очолював відділ пропаганди і агітації Дзержинського райкому партії, обирався секретарем Сахновщинського райкому, завідував відділом науки і навчальних закладів Харківського обкому КПУ. У 70-ті рр. – секретар обкому КПУ, обирався депутатом районної, міської й обласної Рад депутатів трудящих, очолював планово-бюджетну комісію Харківської міської ради.

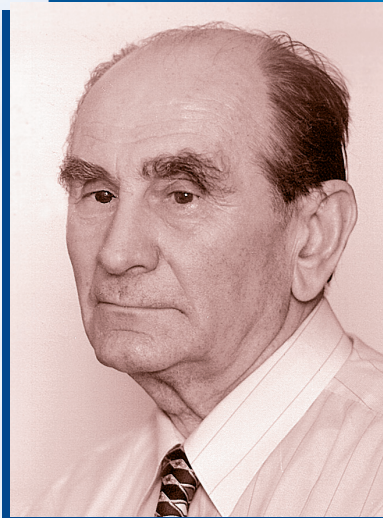
У 1979 – 1999 рр. – ректор ХІЕІ – ХДЕУ. З 2000 р. – завідувач кафедри, професор кафедри політичної економії, радник ректора ХНЕУ.

Автор низки наукових і учбово-методичних робіт з актуальних проблем розвитку радянської та сучасної світової економіки.

Обрані праці:

Социалистический труд и его производительность / Н. А. Сироштан, Ф. А. Сутановский. – Х.: Кн. изд., 1963. – 172 с.

Производительность труда при социализме / Н. А. Сироштан, Ф. А. Сутановский. – Х.: Изд. Харьк. ун-та, 1969. – 312 с.

**Заслужений працівник вищої
школи України.**

**Нагороджений орденами
Бойового Червоного
Прапора, Вітчизняної Війни
I ступеня, Червоної Зірки,
орденом Богдана Хмельницького
III ступеня, орденом
«Знак Пошани», Трудового
Червоного Прапора (тричі),
40 медалями.**

**Президент Всеукраїнської
асоціації викладачів
економіки**

- Город и деревня при капитализме / Н. А. Сироштан. – Х.: Прапор, 1970. – 130 с.
- Интенсификация экономики и рост производительности труда / Н. А. Сироштан. – Х.: Вища школа, Изд-во при Харьк. гос. ун-те, 1986. – 171 с.
- Вплив американської фінансово-кредитної системи на тенденції світового розвитку / М. А. Сироштан. – Х.: ХДЕУ, 1999. – 67 с.
- Коротко про історію реформ: суть, протиріччя / М. А. Сироштан. – Х.: ХДЕУ, 1999. – 104 с.
- Роль валюти в суспільстві / М. А. Сироштан – Х.: ХДЕУ, 1999. – 60 с.
- Погляди економіста на події минулі, сучасні і майбутні / М. А. Сироштан. – Х.: ХДЕУ, 2000. – 383 с.
- Так начиналась и так закончилась Великая Отечественная война. Факты и размышления / Н. А. Сироштан. – Х.: ХГЭУ, 2002. – 50 с.
- Думка економіста про екологію / Сироштан М. А. // Наука і життя України, 2007. – №1. – С. 26 – 31.
- Колективізація, голод і репресії в СРСР. Глобальні проблеми і протиріччя: Навч. посіб. / М. А. Сироштан. – Х.: ХДЕУ, 2001. – 64 с.
- Тенденція світового розвитку цивілізації: еволюція і трансформування капіталізму: Навч. посіб. / М. А. Сироштан. – Х.: ХДЕУ, 2001. – 63 с.

ТИМОНІН Олександр Михайлович

(1952 р., 17 липня, Ташкент, Узбекиська РСР)

Професор кафедри менеджменту

Декан факультету менеджменту та маркетингу

Кандидат економічних наук (1980 р.),

професор (1999 р.)

Закінчив Харківський інженерно-економічний інститут (1974 р., спеціальність «Інженер-економіст»). З 1975 року працював інженером у науково-дослідному секторі ХІЕІ. В 1976 році вступив до аспірантури при ХІЕІ і у 1978 році захистив дисертацію на здобуття наукового ступеня кандидата економічних наук на тему «Стимулювання оновлення продукції в машинобудуванні».

З 1986 року і по теперішній час працює деканом факультету Менеджменту та маркетингу Харківського національного економічного університету. У 1999 році отримав наукове звання професора.

Автор понад 170 наукових робіт, з яких 8 навчальних посібників, 5 монографій. Учасник та член організаційних комітетів багатьох Міжнародних та Всеукраїнських науково-практичних конференцій.

За роки наукової діяльності підготував 9 кандидатів економічних наук.

Обрані праці:

Маркетинговая стратегия промышленных альянсов: Монография. / А. М. Тимонин, К. М. Бровко. – Х.: ИД «ИНЖЭК», 2004. – 168 с.

Технічне переозброєння підприємства на основі концепції маркетингу: Монографія / О. М. Тимонін, К. В. Ларіна. – Х.: ВД «ИНЖЕК», 2008. – 249 с.

Менеджмент: Навчальний посібник / О. М. Тимонін, С. У. Олійник. – Х.: Видавництво «Друк» ЛТД, 1997. – 176 с.

**Нагороджений Почесною
грамотою Харківської
обласної державної адміністрації (2005 р.),
нагрудним знаком
«Відмінник освіти України»
(2008 р.),
нагрудним знаком
«Петро Могила» (2010 р.)**

Маркетинг: Навчальний посібник / О. М. Тімонін. – Х.: Видавництво «ОКО», 1997. – 244 с.

Стратегии маркетинга: учебное пособие / А. М. Тимонин, С. У. Олейник – Х.: Око, 1999. – 184 с.

Стратегічні цілі і моделі ефективної діяльності підприємства: навчальний посібник / О. М. Тімонін, С. У. Олійник, М. А. Сіроштан – Х.: Око, 1999. – 216 с.

Системы технологий: учебное пособие / П. Д. Дудко, В. С. Пономаренко, А. М. Тимонин, В. Н. Гринева – Х.: ООО «Изд. «Бурун Книга», 2003. – 336 с.

Операційний менеджмент у системі управління організацією: навчальний посібник / О. М. Тімонін, В. Й. Іванова, К. В. Ларіна. – Х.: ВИД «ХНЕУ», 2011. – 159 с.

ЧУБУК Володимир Васильович

(1937 р., 14 липня, с. В.-Атаманівка, Козельського району Полтавської області)

Професор кафедри екології та безпеки життєдіяльності

**Кандидат економічних наук (1976 р.),
професор (1991 р.)**

Закінчив Харківський політехнічний інститут ім. Леніна (1965 р., спеціальність «Автоматика і телемеханіка»). Працював в Артилерійській радіотехнічній академії на посаді старшого наукового співробітника, з 1966 року працює в ХНЕУ, у 1976 р. захистив дисертацію кандидата економічних наук «Оперативне управління обіговими коштами».

З 1966 р. – начальник Обчислювального центру, згодом старший викладач, доцент, декан (1981 – 2004 рр.), а з 3 грудня 1991 р. – професор кафедри економічної інформатики та автоматизованих систем управління. З 2004 р. по 2011 р. завідувач кафедри «Безпека життєдіяльності людини».

На сьогодні є професором кафедри екології та безпеки життєдіяльності Харківського національного університету.

Автор понад 70 наукових та навчально-методичних праць, у тому числі 6 навчальних посібників, 1 монографії, підготував 5 кандидатів наук.

Обрані праці:

Компьютерная техника и программирование. Текстовый редактор WORD 97. Учебное пособие / В. В. Чубук, А. М. Мокринский. – Х.: Изд. ХГЭУ, 1999.

Бази даних у питаннях і відповідях. Навчальний посібник. / В. В. Чубук, Р. Н. Чен, Л. А. Павленко, В. І. Клименко. – Х.: Вид. ХДЕУ, 2003.

Безпека життєдіяльності людини. Конспект лекцій / В. В. Чубук, О. Г. Балюк, О. М. Губарев, Г. І. Коваленко, Е. М. Матицин, Ф. В. Мусіяченко, О. В. Северинов, О. Ф. Протасенко. – Х.: Вид. «ІНЖЕК», 2008.

Практикум з безпеки життєдіяльності. Навчально-практичний посібник для самостійного вивчення дисципліни / В. В. Чубук, Г. І. Коваленко, О. Г. Балюк. – Х.: Вид. ХНЕУ, 2008.

ЧАСТИНА V.

Доктори наук та професори ХНЕУ – сумісники

АМОСОВ Олег Юрійович

(1954 р., 2 вересня, Запоріжжя)

Професор кафедри менеджменту та бізнесу

Доктор економічних наук (1997р.),

професор (2001 р.)

Нагороджений Почесними грамотами Кабінету Міністрів України (2004 р.), Національної академії державного управління при Президентові України (2007р.); подяками Харківського міського голови (2004 р.), директора Харківського регіонального інституту державного управління Національної академії державного управління при Президентові України (2007 р.)

Закінчив Дніпропетровський інститут інженерів залізничного транспорту ім. М. І. Калініна (1976 р., спеціальність «Інженер шляхів сполучення – механік»). У 1988 р. після закінчення Київської вищої партійної школи вступив до аспірантури Київського інституту політології і соціального управління. У 1991 р. захистив дисертацію та отримав науковий ступінь кандидата економічних наук. З 1992 р. працював старшим викладачем, доцентом кафедри організації та управління, завідувачем кафедри аграрної економіки і бізнесу, завідувачем кафедри економіки і підприємництва Білоцерківського державного аграрного університету (м. Біла Церква Київської обл.). У 1995 р. отримав вчене звання доцента. У 1997 р. захистив дисертацію доктора економічних наук «Формування продуктивної зайнятості сільського населення шляхом розвитку підприємництва в умовах євроінтеграції». У 2001 р. отримав вчене звання професора. З вересня 1999 р. працює в Харківському регіональному інституті державного управління Національної академії державного управління при Президентові України на посаді заступника директора з навчальної роботи, а з 2002 р. обіймав посаду першого заступника директора. З вересня 2001 р. працює в Харківському національному економічному університеті на кафедрі менеджменту та бізнесу (за сумісництвом).

Автор 150 наукових і навчально-методичних праць, у тому числі 6 монографій (у співавторстві), 4-х підручників, 15 навчальних посібників з грифом МОН, 5 публікацій у міжнародних виданнях. Підготував 31 кандидата та 9 докторів наук. Є керівни-

ком робочої групи з міжнародної акредитації програми підготовки магістрів державного управління Європейською асоціацією з акредитації державного управління.

Обрані праці:

Реалізація політики інноваційно-інвестиційного розвитку економіки на регіональному рівні: Монографія / О. Ю. Амосов, А. О. Дегтяр, А. О. Латинін. – Х.: Вид. ХарПІ НАДУ «Магістр», 2008. – 144 с.

Конкурентна політика: Підручник / О. Ю. Амосов, М. А. Латиніна. – Х: Вид. ХарПІ НАДУ «Магістр», 2008. – 236 с.

Теорія та історія державного управління: Навчальний посібник / О. Ю. Амосов, Г. С. Одінцова, В. Б. Дзюндзюк, Н. М. Мельтюхова – К.: ВД «Професіонал», 2008. – 288 с.

Менеджмент організацій: теоретико-прикладний аспект: [Навчальний посібник] / О. Ю. Амосов, А. О. Дегтяр, В. В. Мамонова та ін. – Х.: Вид. ХарПІ НАДУ «Магістр», 2009. – 208 с.

Податкова політика та податкова система: [Навчальний посібник] / О. Ю. Амосов, А. О. Дегтяр, Т. В. Меркулова – Х.: Вид. ХарПІ НАДУ «Магістр», 2010. – 140 с.

Заслужений діяч науки і техніки України (2009 р.).

Член-кореспондент Міжнародної академії інформатизації (1998 р.), професор Католицького університету (Люблін, Республіка Польща)

БЛАГУН Іван Семенович

(1959 р., 14 липня, с. Буянів Жидачівського району Львівської області)

Професор кафедри економічної кібернетики

**Доктор економічних наук (2000р.),
професор (2002 р.)**

Закінчив Львівський державний університет ім. Івана Франка (1981 р.). Під час навчання, брав участь у наукових розробках НДС при кафедрі економічної кібернетики. Захистив дисертацію кандидата економічних наук «Оптимізація виробничих зв'язків у лісопромисловому комплексі Карпатського регіону» (1988 р.), дисертацію доктора економічних наук «Моделювання механізму формування та регулювання виробничих зв'язків у широкомасштабних системах» (2000 р.).

Є автором більше 100 наукових та навчально-методичних праць, у тому числі 10 монографій, 10 навчальних посібників (2 – з грифом МОН). Учасник більше ніж 50 міжнародних і всеукраїнських наукових конференцій. Має свідоцтво на інтелектуальну власність. Підготував 25 кандидатів наук.

Обрані праці:

Математические методы в экономике / И. С. Бла-гун. – Тернополь: ИД «Богдан», 2010. – 260 с.

Моделирование устойчивого развития региона / И. С. Благун. – Ивано-Франковск: ИД «Плай», 2006. – 168 с.

Модели оценки деятельности коммерческих банков / И. С. Благун. – К.: ИД «Профессионал», 2011. – 350 с.

Модели оценки, анализа и прогнозирования социально-экономических систем: Монография / Т. С. Клебанова, Н. А. Кизим, И. С. Благун и др. – Х.: ИД «ИН-ЖЭК», 2011. – 280 с.

Практикум по информатике и компьютерной технике / И. С. Благун. – Тернополь: ИД «Богдан», 2010. – 173 с.

ВОЛКОЛУПОВА **Раїса Тимофіївна**

*(1937р., 18 січня, Сахновщина
Харківської області)*

**Професор кафедри вищої математики
та економіко-математичних методів**

**Доктор технічних наук (1981 р.),
професор (1984 р.)**

Закінчила математичне відділення фізико-математичного факультету Харківського державного університету (1959 р., спеціальність «Математика та астрономія»). Працювала старшим інженером-програмістом на підприємстві а/я 67. У 1968 р. захистила дисертацію кандидата технічних наук. У 1969 р. перейшла на викладацьку роботу в Харківський інститут радіоелектроніки на посаду старшого викладача, доцента. У 1972 р. затверджена у вченному званні доцента. З 1977 р. працювала в Харківському автодорожньому інституті на посаді доцента, старшого наукового співробітника. У 1981 р. захистила дисертацію доктора технічних наук.

З 1982 р. працює в Харківському інженерно-економічному інституті. Працювала на посадах доцента, професора, завідувача кафедри економічної кібернетики (1983 – 1989 рр.). Закінчила Вищу школу міжнародного бізнесу при Харківському інженерно-економічному інституті (1993 рік закінчення, спеціальність «Менеджмент у зовнішньоекономічній діяльності»), Літній інститут Консорціуму з удосконалення освіти в Україні (Мінесотський університет, США, 1999 р.).

Читала лекції у Празькому університеті (1987 р.) та Берлінській політехніці (1991 р.). Працювала в Познанській Економічній Академії (Польща, 1986 – 1990 рр.), Красноярському Інституті космічної техніки (Росія, 1991 р.), член Наукової ради інституту та факультету (1983 – 1989 рр.), керівник республіканського наукового семінару «Проблеми еконо-

Академік Української техніко-логічної академії (1994 р.).

Нагороджена нагрудним знаком «Відмінник освіти України» (2000, 2007 рр.), Золотим знаком ХНЕУ; почесними грамотами Центрального правління НТТ РЕС ім. Попова, ЦК ВЛКСМ; Срібною медаллю «The Twentieth Century Award for Achievement»

Міжнародного біографічного центру (Великобританія, 2000р.), Міжнародним дипломом за видатні досягнення в ХХ столітті в області математики та кібернетики (Кембридж, 2005 р.), Золотою медаллю Міжнародної Асоціації «Scientist of the year» (Великобританія, 2006 р.), звання «International Woman of the Year» (American Institute of International Research, 2007 р.). Біографію Р. Т. Волколупової включено

до переліків «2000 Outstanding Scientists of the 21st Century» (2001 р.), «2000 Outstanding Intellectuals of the 21st Century» (2002 р.), «International Register of Profiles» (2003 р.) Лондонської Королівської бібліотеки

мічної кібернетики» АН УРСР (1982 – 1991 рр.), член бюро Міжнародної асоціації «Теоретична, технічна та економічна кібернетика» (НДР, 1970 – 1990 рр.), кореспондент обласного телебачення, вела щотижневу телепередачу «Вітер мандрів», керівник секції Будинку вчених, лектор міського та обласного товариства «Знання» (1969 – 1984 рр.), керівник інформаційно-аналітичного відділу, викладач Харківського міського жіночого фонду (1994 – 2000 рр.). Керівник секції конференції «Operations Research in Telecommunications» (USA, Florida, Boca Raton, 1990 р.). Брала участь у форумах видатних людей планети у Ванкувері (Канада, 2001 р.), в Дубліні (Ірландія, 2004 р.), «The World Forum 2007» у Вашингтоні (США, 2007 р.). Експерт-консультант Американського біографічного інституту та Міжнародного біографічного інституту.

Автор 155 наукових та навчально-методичних праць. Під науковим керівництвом Р. Т. Волколупової підготовлені 2 докторські та 9 кандидатських дисертацій.

Обрані праці:

Новые направления развития исследования операций и математической экономики / Р. Волколупова, Е. Игнасяк, З. Червинский, Б. Войшик. – Познань: вид. Познанської Економічної Академії, 1995. (мова англійська)

Волколупова Р. Т. Алгебра моделирующих графов. / Международного колл. по технической кибернетике. – ГДР, Ильменау, 1973. – 10 с.

Волков А. А., Евдокимов А. Г., Волколупова Р. Т. Топологический анализ шахтных вентиляционных сетей // Известия Вузов. Горный журнал, 1967, № 1.

Volcolouпова R. T. Structural Net Systems Optimization, // System Modeling and Optimization. – Berlin: Springer-Verlag, 1990. – 12 p.

Концепция информационно-вычислительной системы коммерческой информации / Р. Т. Волколупова // Математическое программирование и моделирование в машиностроении: сборник. – К.: ИК НАН Украины, 1994. – 13 с.

Volcolouпова R. T. The Theoretical questions of Optimal design of Communication. Volcolouпова R. T. // Works I FAC Workshop on Time Delay Systems. – France, 2003. – 8 p.

Волколупова Р. Дискретна математика (польською та російською мовами) / Р. Волколупова, Е. Ігнасяк. – Познань: вид. Познанської Економічної Академії, 1991.

КОВАЛЕНКО Григорій Дмитрович

(1944 р., 28 січня, с. Вільшани Дергачівського району Харківської області)

Професор кафедри екології та безпеки життєдіяльності

**Доктор фізико-математичних наук (1990 р.),
професор (2007 р.)**

З 1967 р. по 1993 р., після закінчення фізико-технічного факультету Харківського державного університету, працював у Харківському фізико-технічному інституті стажером-дослідником, науковим співробітником, начальником лабораторії. У 1978 р. захистив кандидатську дисертацію. У 1985 р. йому присвоєно звання старшого наукового співробітника, а в 1990 р. захистив докторську дисертацію. У 2007 р. присвоєно звання професора.

З 1993 р. по 2010 р. – директор, заступник директора з наукової роботи, керівник лабораторії радіаційної безпеки і радіоекологічного моніторингу Українського науково-дослідного інституту екологічних проблем.

З 2004 р. веде педагогічну діяльність у Харківському економічному університеті як професор кафедри хімії, екології та технології виробництв (ка-

Нагороджений Почесною грамотою Міністерства охорони навколишнього природного середовища України (2009р.)

федра екології та безпеки життєдіяльності), викладає навчальні курси: «Основи екології», «Моделювання та прогнозування стану довкілля», «Моніторинг екологічної і техногенної безпеки», керує підготовкою аспірантів та здобувачів наукового ступеня кандидата технічних наук. Під його керівництвом проведено

шість міжнародних науково-практичних конференцій «Екологічна безпека: Проблеми та шляхи вирішення».

Автор і співавтор близько 210 наукових робіт. Серед них 1 підручник з грифом МОН, 5 навчальних посібників (1 із грифом МОН) та 5 монографій (1 одноосібна).

Обрані праці:

Радиоэкология Украины: [Монография] / Г. Д. Коваленко – [2-е изд., перераб. и доп.]. – Х.: ИНЖЭК, 2008. – 261 с.

Моделювання та прогнозування стану навколишнього природного середовища: Навч. посіб. / Г. Д. Коваленко. – Х.: ХНЕУ, 2010. – 166 с.

Основи екології: Навч. посіб. / Г. Д. Коваленко, Г. С. Попенко; Харківський національний економічний університет. – Х.: ХНЕУ, 2006. – 227 с.

Основы радиационной экологии: Учеб. для студ. высш. учеб. заведений / Г.Д. Коваленко, В.С. Волошин. – Мариуполь: Рената, 2009. – 297 с.

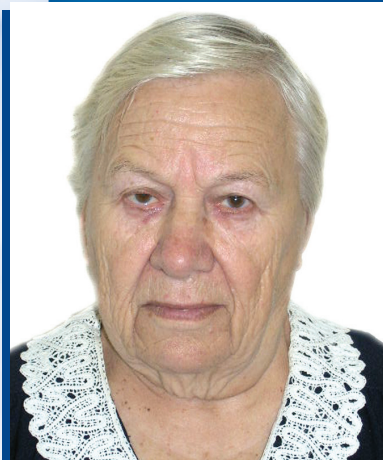

КОЛОМІЄЦЬ Лігія Іванівна

(1929 р., 17 березня, с. Рябухине Нововодолазького району Харківської області)

Професор кафедри українознавства і мовної підготовки іноземних громадян

**Доктор філологічних наук (1978 р.),
професор (1981 р.)**

Після закінчення Харківського державного педагогічного інституту ім. Г. С. Сковороди (1950 р., спеціальність «Українська мова та література») навчалася в аспірантурі при кафедрі української мови Харківського державного університету ім. О. М. Горького. У 1954 р. захистила дисертацію кандидата філологічних наук «Мова українських грамот XIV – XV ст.». У 1953 – 1955 рр. працювала в Ужгородському державному університеті, у 1956 – 1964 рр. – у Харківському державному університеті на посадах старшого викладача, доцента. У 1964 – 1994 рр. була доцентом, згодом професором кафедри української мови Ніжинського державного педагогічного інституту ім. М. В. Гоголя. У 1978 р. захистила докторську дисертацію «Фразеологія української мови другої половини XVI – першої половини XVII століть (генезис і стилістичне використання)». У 1981 р. рішенням ВАК затверджена у вченому званні професора. Протягом 1978 – 1988 рр. завідувала кафедрою української мови Ніжинського державного педагогічного інституту ім. М. В. Гоголя. У 1993 – 1995 рр. обіймала посаду завідувача кафедри українознавства Інституту фізкультури і спорту (м. Харків). Працювала професором кафедри українознавства Харківського обласного інституту вдосконалення кваліфікації вчителів (1996 – 2000 рр.). З 2000 р. є професором кафедри українознавства і мовної підготовки іноземних громадян Харківського національного економічного університету.

Професор Л. І. Коломієць – відомий український мовознавець, яскравий представник Харківської

філологічної школи в університетській науці й освіті України. Л. І. Коломієць – автор численних наукових і навчально-методичних праць. Інтереси дослідниці пов'язані з історією української мови, головним чином, з історичною граматикую та історичною фразеологією. Крім низки статей відповідної проблематики (про історію українських дієприслівникових та дієприкметникових форм, особливості фразеологічних сполук української активної мови XIV – XV століть та інших), у доробку науковця є також монографічні дослідження, що ввійшли розділами до академічних колективних праць «Сучасна українська мова: Морфологія» (1969 р.) та «Історія української мови: Лексика і фразеологія» (1983 р.). Лінгвістичні студії Л. І. Коломієць ґрунтуються на дослідженні пам'яток української писемності, чимало уваги в доробку науковця приділено, зокрема, вивченню мови «Слова о полку Ігоревім». За роки роботи в ХНЕУ Л. І. Коломієць підготувала для кафедри українознавства 1 кандидата філологічних наук та була консультантом у 3 кандидатів філологічних наук.

Цінними навчальними посібниками для університетських викладачів мовознавчих дисциплін історичного циклу стали підготовлені й видані збірники вправ і завдань зі старослов'янської мови та історичної граматики української мови.

Обрані праці:

Прислівник. Сполучник. Частка / Л. І. Коломієць, А. В. Майборода // Сучасна українська літературна мова: морфологія / за заг. ред. акад. І. К. Білодіда. – К.: Вища школа, 1969. – С. 430 – 473, 501 – 524.

Історична граMATика української мови: збірник вправ / Л. І. Коломієць, А. В. Майборода. – К.: Вища школа, 1988. – 231с.

Старослов'янська мова: збірник вправ і завдань / Л. І. Коломієць – 2-ге вид., перероб. і доп. – К.: Вища школа, 1992. – 166 с.

ТИМОФЕЄВ **Володимир Миколайович**

(1941 р., 7 серпня, Читинська область, РРСФР)

Професор кафедри бухгалтерського обліку

**Доктор економічних наук (1993 р.),
професор (1997 р.)**

Закінчив Харківський політехнічний інститут (1964 р.). Працював на посаді конструктора. У 1969 р. вступив до аспірантури ХПІ, у 1975 р. у ХІЕІ захистив дисертацію кандидата економічних наук «Удосконалення техніко-економічної оцінки машин на ранніх стадіях проектування». З 1972 р. – викладач, згодом доцент кафедри економіки промисловості та організації виробництва. У 1975 р. захистив дисертацію кандидата економічних наук «Питання удосконалення техніко-економічної оцінки машин на ранніх стадіях проектування (на прикладі тракторів)». У 1975 р. здобув вчене звання доцента. З 1990 р. – доцент, а згодом професор ХНЕУ.

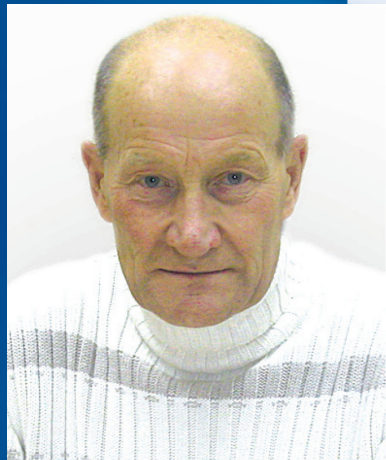
Є автором 215 наукових та навчально-методичних праць у тому числі 3-х монографій, 2-х посібників та 4-х навчальних посібників з грифом МОН. Основні результати наукової діяльності доповідалися на понад 82 міжнародних і всеукраїнських наукових конференціях. Підготував 1 доктора та 3 кандидати економічних наук, 5 переможців Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт за чотирма напрямками.

**Академік Нью-Йоркської
академії наук (1997 р.).**

**Нагороджений почесними
грамотами Харківської об-
ласної ради (2010 р.),
Харківської обласної
державної адміністрації
(2001 р., 2006 р., 2007р.,
2009 р., 2010 р.), Харків-
ського обкому профспілок
робітників освіти (1984 р.),
Харківського інституту управ-
ління (2008 р.), Харківського
політехнічного університету
(1982 р., 1983 р., 1986 р.,
2006 р., 2010 р.)**

ТИШЕНКО **Олександр Миколайович**

(1934 р., 16 січня, Мари, Туркменська РСР)

Професор кафедри оподаткування
Доктор економічних наук (1991 р.),
професор (2003 р.)

Нагороджений іменною стипендією Харківської обласної державної адміністрації ім. М. І. Туган-Барановського в галузі економіки для видатних учених (2007 р.).

Має подяку Харківського міського голови (2008 р.)

Розпочав трудову діяльність у 1956 р. токарем на заводі ім. Дзержинського. Протягом 1956 – 1965 рр. працював техніком, інженером, старшим інженером у проектному інституті «Укрдипроважмаш». Закінчив машинобудівний факультет Харківського політехнічного інституту (1961 р., спеціальність «Технологія машинобудування»); заочну аспірантуру ХІЕЛ, де у 1979 р. захистив дисертацію кандидата економічних наук «Вдосконалення планування зростання продуктивності праці в ливарному виробництві (на прикладі ливарних цехів підприємств чорної металургії)». Протягом 1965 – 1992 рр. працював у Державному інституті праці і соціально-економічних досліджень на посадах від старшого наукового співробітника до завідувача лабораторії. У 1991 р. у спецраді Уральського політехнічного інституту захистив дисертацію доктора економічних наук «Організаційно-економічні проблеми планування й управління ремонтним виробництвом підприємства чорної металургії». Старший науковий співробітник (1984 р.), доцент (2002 р.), професор (2003 р.). Протягом 1992 – 1996 рр. обіймав посади завідувача кафедри економіки, проректора з наукової роботи ХОІНОПП; у 1996 – 2003 рр. – професор кафедри менеджменту ХНАДУ; з 2003 р. – професор кафедри оподаткування ХНЕУ. З 2006 р. – заступник директора з науки Науково-дослідного центру індустріальних проблем розвитку НАН України.

За 2003 – 2010 рр. опублікував більше 175 наукових та навчально-методичних праць, у тому числі 36 монографій, 5 підручників та 3 навчальні посібники з грифом МОН. Основні результати на-

укової діяльності доповідалися на 31 міжнародних та всеукраїнських конференціях. Разом із викладацькою роботою бере активну участь як керівник у виконанні держбюджетних тем на замовлення НАН України «Стратегія розвитку машинобудівного комплексу», «Стратегія розвитку високотехнологічних галузей промислового комплексу України», «Механізм ефективного використання енергетичних ресурсів промисловості регіонів».

Підготував 8 кандидатів наук.

Обрані праці:

Формирование конкурентной позиции предприятия в условиях кризиса: Монография / А. Н. Тищенко, Ю. Б. Иванов, Н. А. Кизим и др.; под общ. ред. А. Н. Тищенко. – Х.: ИД «ИНЖЭК», 2007. – 376 с.

Стратегія розвитку регіональних підприємств електроенергетики: аспекти формування: Монографія / О. М. Тищенко, М. О. Кизим, Л. М. Шутенко та ін.; за заг. ред. О. М. Тищенка. – Х.: ВД «ІНЖЕК», 2008. – 344 с.

Бюджетування податків на підприємстві: Монографія / О. М. Тищенко, М. О. Кизим, Н. В. Міхасьова; за заг. ред. О. М. Тищенка. – Х.: ВД «ІНЖЕК», 2010. – 240 с.

Стратегічний менеджмент: Підручник / І. М. Писаревський, О. М. Тищенко, М. М. Покоloodна, Н. Б. Петрова. – Х.: ХНАМГ, 2009. – 287 с.

Стратегічне управління: Підручник / О. М. Тищенко, Т. М. Хміль, С. К. Василик та ін. – Х.: ВД «ІНЖЕК», 2009. – 280 с.

Управління конкурентоспроможністю підприємства: Підручник / Ю. Б. Иванов, М. О. Кизим, О. М. Тищенко та ін. – Х.: ВД «ІНЖЕК», 2010. – 320 с.

Современные проблемы налоговой политики: Учебное пособие / Ю. Б. Иванов, А. Н. Тищенко. – Х.: ИД «ИНЖЭК», 2006. – 328 с.

Основы налогообложения: Учебное пособие / Ю. Б. Иванов, А. Н. Тищенко, Е. В. Давыскиба, О. Г. Зима. – Х.: ИД «ИНЖЭК», 2008. – 280 с.

Инновационный менеджмент: Учебное пособие / А. Н. Тищенко, В. А. Могилко. – Х.: Изд. НфаУ, 2008. – 160 с.

ТИШЕНКО Олександр Миколайович

ЧЕТОВ Михайло Васильович

(1953 р., 3 жовтня, с. Любимівка Коренівського району Курської області РРФСР)

**Доктор наук з державного управління (2006 р.),
професор (2005 р.)**

Заслужений економіст України (1997 р.), державний службовець 1-го рангу (2000 р.).

Нагороджений орденем «За заслуги» II та III ступенів (2003, 2011 рр.), медаллю Верховної Ради України «За особливі заслуги перед народом України» (2004 р.), медаллю «Незалежна Україна» (2004 р.), Почесними грамотами Президента України (2001 р.), Верховної Ради України (2003 р.), Кабінету Міністрів України (2001 р., 2003 р.), почесною орденською відзнакою «Суспільне Визнання» II ступеня (2004 р.)

Трудову діяльність розпочав слюсарем на шахті «Юнком» ВО «Орджонікідзевугілля» у м. Єнакієве Донецької області в 1971 р. Проходив військову службу у прикордонних військах. Закінчив Харківський інженерно-економічний інститут (1979 р., спеціальність «економіка і організація горної промисловості»). З 1982 р. по 1994 р. займався науково-педагогічною роботою у Харківському інженерно-економічному інституті на посадах викладача, доцента, декана економічного факультету, професора. Захистив дисертацію кандидата економічних наук. Неодноразово проходив наукові стажування у Польщі та Німеччині. У 1993 р. пройшов навчання у школі бізнесу Ньюкастльського університету, стажування на фірмах і промислових компаніях Великобританії.

З 1994 р. по 1998 р. – народний депутат України. У 1998 – 1999 рр. – заступник Міністра економіки України, у 1999 – 2003 рр. – перший заступник Голо-

ви Фонду державного майна України. В 2003 – 2005 рр. – Голова Фонду державного майна України.

З 2005 р. по 2006 р. – професор Харківського національного економічного університету. З 2006 р. по теперішній час – народний депутат України, Голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань промислової та регуляторної політики та підприємництва, перший заступник Голови депутатської фракції Партії регіонів у Верховній Раді України.

Радник Президента України.

М. В. Чечетов – автор 500 наукових та навчально-методичних праць, у тому числі 6 монографій, 3-х навчальних посібників з грифом МОН, учасник більше 50 міжнародних та всеукраїнських наукових конференцій. Підготував 7 кандидатів наук.

Обрані праці:

Приватизація: теорія, методологія, практика / М. В. Чечетов. – К.: І ВЦ Держкомстату України, 2005. – 645 с.

Стратегія соціально-економічного розвитку: держава, суспільство, особистість / М. В. Чечетов та ін. – К.: ВД «КОРПОРАЦІЯ», 2005. – 270 с.

Акціонерна модель економіки України / М. В. Чечетов та ін. – К.: ВД «КОРПОРАЦІЯ», 2005. – 346 с.

Новий формат стратегії і тактики соціально-економічного розвитку України: людина, громада, держава / М. В. Чечетов та ін. – К.: ВД «КОРПОРАЦІЯ», 2005. – 384 с.

Корпоративний капіталізм: передумови становлення / М. В. Чечетов та ін. – К.: ВД «КОРПОРАЦІЯ», 2007. – 456 с.

Соціально-економічні парадигми сучасного гуманізму / М. В. Чечетов та ін. – К.: ВД «КОРПОРАЦІЯ», 2007. – 284 с.

Ліберманівські читання: економічна спадщина та сучасні проблеми / М. В. Чечетов та ін. – Х.: ВД «ІНЖЕК», 2009. – 296 с.

Енциклопедія корпоративного управління: у 3-х томах / М. В. Чечетов та ін. – К.: ВД «КОРПОРАЦІЯ», 2006 – 2007. – 1300 с.

Чечетов М. В. Словник акціонера / М. В. Чечетов та ін. – К.: ВД «КОРПОРАЦІЯ», 2004. – 600 с.

Основи економіки та організація приватизації в Україні / М. В. Чечетов. – Х.: ВД «ІНЖЕК», 2004. – 804 с.

Бюджетний менеджмент: у 2 частинах / М. В. Чечетов та ін. – Х.: ВД «ІНЖЕК», 2004. – 1008 с.

Ціноутворення / М. В. Чечетов та ін. – Х.: ВД «ІНЖЕК», 2004. – 224 с.

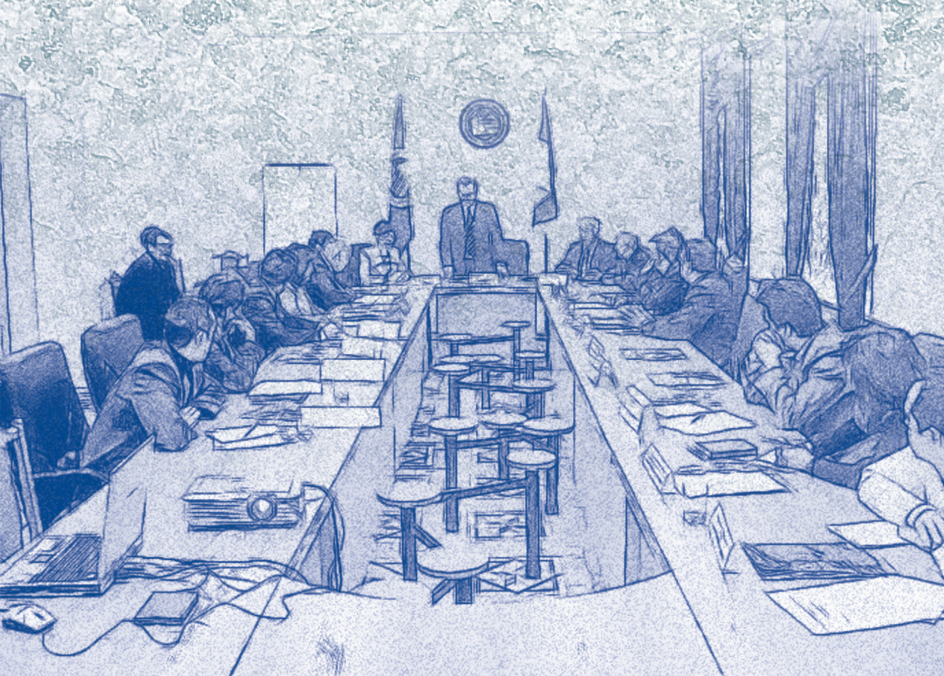
СКОРОЧЕННЯ

ВЗІРТ	–	Всесоюзний заочний інститут радянської торгівлі
ВРНГ (ВСНХ)	–	Вища рада народного господарства
ВУГІ	–	Всесоюзний науково-дослідний вугільний інститут
ГПРОКОКС (ГИПРОКОКС)	–	Державний інститут з проектування підприємств коксохімічної промисловості
ГПРОМЕЗ (ГИПРОМЕЗ)	–	Державний інститут з проектування металургійних заводів
ГПРОСТАЛЬ (ГИПРОСТАЛЬ)	–	Державний науково-дослідний і проектний інститут металургійної промисловості
ГосИНТИ	–	Государственный научно-исследовательский институт научной и технической информации (Державний науково-дослідний інститут наукової і технічної інформації)
ДП	–	Дніпропетровський гірничий інститут
ДХТІ	–	Дніпропетровський хіміко-технологічний інститут
ІЕ АН СРСР	–	Інститут економіки Академії наук СРСР
ІРТТ (ИРТО)	–	Імператорське Російське Технічне Товариство
ІЧМ АН УРСР	–	Інститут чорної металургії АН СРСР
КПІ	–	Київський політехнічний інститут
Коксострой	–	Державний інститут з проектування та будівництва коксохімічних установок
КузНДВІ	–	Кузнецький науково-дослідний вугільний інститут
МВП	–	Міністерство вугільної промисловості
МІЕІ	–	Московський інженерно-економічний інститут ім. С. Орджонікідзе
МІПК	–	Міжгалузевий інститут підвищення кваліфікації та перепідготовки керівних кадрів Харківського інженерно-економічного інституту
МОЗ	–	Міністерство охорони здоров'я
МОН	–	Міністерство освіти і науки
НДР	–	Німецька Демократична Республіка
НДЦ ІПР НАНУ	–	Науково-дослідний центр індустріальних проблем розвитку Національної академії наук України
НК РСІ УРСР	–	Народний комісаріат робітничо-селянської інспекції УРСР

НКВП	– Народний комісаріат вугільної промисловості СРСР
НКФ	– Народний комісаріат фінансів
НЮХІМ (НИОХИМ)	– Науково-дослідний і проектний інститут основної хімії
НІТО (НІТО)	– Науково-дослідне технічне товариство
ОМОЕІ	– Організація механізованої обробки економічної інформації
ПНР	– Польська Народна Республіка
РМ СРСР	– Рада Міністрів СРСР
РСЧА	– Робітничо-Селянська Червона Армія
РТО	– Рада труда і оборони
СНТ	– Студентське наукове товариство
СПБПІ	– Санкт-Петербурзький Політехнічний Інститут Імператора Петра Великого
СФРЮ	– Соціалістична Федеративна Республіка Югославія
УЗПІ	– Український заочний політехнічний інститут
УХІН	– Український державний вуглехімічний інститут
ФОРВ (ФОРП)	– Факультет організаторів промислового виробництва
ХАДІ	– Харківський автодорожній інститут
ХІЕІ	– Харківський інженерно-економічний інститут
ХІНГ	– Харківський інститут народного господарства
ХДУ	– Харківський державний університет ім. О. М. Горького
ХДЕУ	– Харківський державний економічний університет
ХІТ	– Харківський інститут труда (Всеукраїнський інститут труда, Інститут раціоналізації управління)
ХММІ	– Харківський механіко-машинобудівний інститут ім. Профінтерна
ХНЕУ	– Харківський національний економічний університет
ХТЗ	– Харківський тракторний завод
ХФМІ	– Харківський фізико-математичний інститут
ЧССР	– Чехословацька Соціалістична Республіка
НBER	– National Bureau of Economic Research
SSRC	– Social Science Research Council

Д О Д А Т К И

ДОДАТОК А

ЛАУРЕАТИ ЗОЛОТОГО ЗНАКУ ХНЕУ

Пономаренко Володимир Степанович	д-р екон. наук, професор	2000, 2007
Гриньова Валентина Миколаївна	д-р екон. наук, професор	2000, 2002
Пушкар Олександр Іванович	д-р екон. наук, професор	2000, 2005
Іванов Юрій Борисович	д-р екон. наук, професор	2002, 2011
Дікань Лариса Васиївна	канд. екон. наук, професор	2005, 2011
Афанасьєв Микола Васильович	канд. екон. наук, професор	2000
Бузько Ярослав Павлович	канд. фіз.-мат. наук, доцент	2000
Волколупова Раїса Тимофіївна	д-р техн. наук, професор	2000
Дороніна Майя Степанівна	д-р екон. наук, професор	2000
Клебанова Тамара Семенівна	д-р екон. наук, професор	2000
Коршунов Володимир Ілліч	канд. екон. наук, доцент	2000
Олійник Станіслав Улянович	канд. екон. наук, професор	2000
Піддубний Іван Олександрович	канд. екон. наук, професор	2000
Тимонін Олександр Михайлович	канд. екон. наук, професор	2000
Тридіг Олександр Миколайович	д-р екон. наук, професор	2000
Українська Лариса Олегівна	д-р екон. наук, професор	2000
Тютюнников Юрій Борисович	д-р техн. наук, професор	2002
Внукова Наталя Миколаївна	д-р екон. наук, професор	2005
Лепейко Тетяна Іванівна	д-р екон. наук, професор	2005
Лисиця Надія Михайлівна	д-р соц. наук, професор	2005
Орлов Петро Аркадійович	д-р екон. наук, професор	2005
Отенко Ірина Павлівна	д-р екон. наук, професор	2005
Петряєва Зоя Федорівна	канд. екон. наук, професор	2005
Ястремська Олена Миколаївна	д-р екон. наук, професор	2005
Расвєнєва Олена Валентинівна	д-р екон. наук, професор	2007
Кизим Микола Олександрович	д-р екон. наук, професор	2011
Малярець Людмила Михайлівна	д-р екон. наук, професор	2011

“ЗАТВЕРДЖЕНО”
Трудовим колективом ХНЕУ
Протокол конференції
трудового колективу ХНЕУ
№6 від 1.02.2010 р.
Ректор ХНЕУ

ПОЛОЖЕННЯ про Золотий знак

Харківського національного економічного університету

Золотим знаком університету можуть бути нагороджені викладачі або студенти денної форми навчання. Викладач або студент, який отримує Золотий знак університету, іменується Лауреатом Золотого знаку. Володарю Золотого знаку університету видається номерне посвідчення. Золотий знак та посвідчення після вручення Лауреату стають його власністю.

Золотий знак університету має форму значку. Форма, опис знаку та посвідчення затверджуються Вченою Радою університету.

1. Золотим знаком університету можуть бути нагороджені:

Викладачі, які відповідають усім нижченаведеним вимогам:

- підготували не менше 4-х кандидатів наук, або були консультантом у одного доктора наук;
- надрукували не менше 4-х навчальних посібників у співавторстві з грифом Міністерства освіти і науки України;
- надрукували не менше одного одноосібного навчального посібника з грифом Міністерства освіти і науки України;
- приймають активну участь у житті університету;
- мають стаж роботи в університеті не менш 10 років;
- не мають порушень чинного законодавства та правил внутрішнього розпорядку університету.

Студенти, які відповідають усім нижченаведеним вимогам:

- навчаються на денній формі навчання;
- студенти-магістри та спеціалісти, які отримали диплом бакалавра ХНЕУ;
- одержували тільки відмінні оцінки (десять, одинадцять, дванадцять);
- не мають порушень навчальної дисципліни і правил внутрішнього розпорядку університету;
- беруть активну участь у громадському житті університету.

2. Варше Золотим знаком університету можуть бути нагороджені тільки викладачі, які відповідають усім нижченаведеним вимогам:

- підготували не менше 10-ох кандидатів наук, або були консультантом у 3 докторів наук;
- надрукували не менше 8-ми навчальних посібників у співавторстві з грифом Міністерства освіти і науки України;
- надрукували не менше 3-х одноосібних навчальних посібника з грифом Міністерства освіти і науки України або наукових монографій;
- приймають активну участь у житті університету;
- мають стаж роботи в університеті не менше 20 років;
- не мають порушень чинного законодавства та правил внутрішнього розпорядку університету.

Рішення про нагородження Золотим знаком університету приймається Вченою Радою університету на підставі подання, яке можуть надати ректор, проректор, декан чи завідувач кафедри, узгодженого з профспілкою університету. Нагородження та вручення Золотого знаку університету та посвідчення відбувається: викладачів – на щорічних зборах колективу університету перед новим навчальним роком; студентів – на святі «Посвячення в студенти» (на початку нового навчального року). За умови присвоєння вдруге звання Лауреата, Золотий знак не вручається, а в посвідченні робиться додатковий запис.

3. Лауреат Золотого знаку зобов'язаний:

- носити Золотий знак, коли він знаходиться в університеті;
- не передавати стороннім особам Золотий знак чи посвідчення Лауреата.

4. Викладач – Лауреат Золотого знаку університету:

- отримує премію у розмірі 2-х посадових окладів на рік, за рахунок економії спецкоштів;
- має право позачергово отримати путівку.

Викладач – вдруге Лауреат Золотого знаку університету:

- отримує премію у розмірі 3-х посадових окладів щорічно, за рахунок економії спецкоштів;
- має право позачергово отримати путівку.

5. Студент – Лауреат Золотого знаку університету:

- щомісячно отримує фіксовану надбавку у розмірі 1 мінімальної студентської стипендії за рахунок коштів, передбачених для надання матеріальної допомоги та заохочення студентів та аспірантів ХНЕУ;
- має право на позаконкурсний прийом до аспірантури університету;
- має право на позаконкурсне зарахування на вакантні місця викладачів або співробітників університету відповідного профілю.

Викладач та студент може втратити право бути Лауреатом Золотого знаку університету при порушенні ним чинного законодавства та правил внутрішнього розпорядку університету. Студент втрачає право отримувати фіксовану надбавку у разі отримання на п'ятому курсі сесійних оцінок нижче «десять», при переведенні на заочну форму навчання або у випадку, коли втрачається статус студента ХНЕУ.

Рішення про позбавлення звання Лауреату приймає Вчена Рада університету.

Затверджено на конференції трудового колективу Харківського національного економічного університету (протокол № 6 від 1.02.2010р.).

ДОДАТОК Б

НАУКОВЦІ ХНЕУ¹, НАГОРОДЖЕНІ ПОЧЕСНИМИ ЗВАННЯМИ, ВИСОКИМИ ДЕРЖАВНИМИ, ВІДОМЧИМИ І ГРОМАДСЬКИМИ НАГОРОДАМИ ЗА НАУКОВІ ДОСЯГНЕННЯ ТА ВНЕСОК У РОЗВИТОК ОСВІТИ В УКРАЇНІ

Орден «За заслуги» II ступеня	
Пономаренко Володимир Степанович	2011
Орден «За заслуги» III ступеня	
Пономаренко Володимир Степанович	2007
Орден «Знак пошани»	
Потьомкін Сергій Костянтинович	1976
Ювілейна медаль «20 років незалежності України»	
Кизим Микола Олександрович	2011
Заслужений економіст України	
Внукова Наталія Миколаївна	2011
Іванов Юрій Борисович	2005
Кизим Микола Олександрович	2009
Отенко Ірина Павлівна	2010
Хохлов Микола Пантелеймонович	2005
Заслужений діяч науки і техніки України	
Пономаренко Володимир Степанович	2003
Гриньова Валентина Миколаївна	2009
Пушкар Олександр Іванович	2006
Українська Лариса Олегівна	2010
Заслужений робітник Вищої школи України	
Сіроштан Микола Антонович	1988

¹ Шо працюють у штаті університету за станом на 2011 р.

Заслужений працівник освіти України

Отенко Василь Іванович	2004
Хохлов Микола Пантелеймонович	2006

Почесна грамота Кабінету Міністрів України

Афанасьєв Микола Васильович	2001
Пилипенко Андрій Анатолійович	2009
Українська Лариса Олегівна	2010
Отенко Василь Іванович	2010

Почесна грамота Верховної Раги

Пономаренко Володимир Степанович	2004
Афанасьєв Микола Васильович	2001, 2005
Великий Юрій Михайлович	2008
Отенко Василь Іванович	2008

Почесна грамота міністерства фінансів

Пономаренко Володимир Степанович	2010
Внукова Наталія Миколаївна	2010
Журавльова Ірина Вікторівна	2010
Іванов Юрій Борисович	2010
Іващенко Ганна Анатоліївна	2010
Колодізєв Олег Миколайович	2010
Москаленко Наталя Олександрівна	2010
Ольховська Віра Вікторівна	2010
Отенко Василь Іванович	2010
Отенко Ірина Павлівна	2010
Полтавська Євгенія Олександрівна	2010

Нагрудний знак «Слобожанська слава»

Пономаренко Володимир Степанович	2005
Афанасьєв Микола Васильович	2009
Внукова Наталія Миколаївна	2007

Нагрудний знак «За наукові досягнення» МОН України

Пономаренко Володимир Степанович	2008
Афанасєв Микола Васильович	2009
Внукова Наталія Миколаївна	2010
Гриньова Валентина Миколаївна	2010
Дікань Лариса Василівна	2009
Дороніна Майя Степанівна	2007
Журавльова Ірина Вікторівна	2010
Іванов Юрій Борисович	2009
Кизим Микола Олександрович	2005
Клебанова Тамара Семенівна	2007
Лисиця Надія Михайлівна	2009
Малярець Людмила Михайлівна	2009
Орлов Петро Аркадійович	2009
Пушкар Олександр Іванович	2009
Ястремська Олена Миколаївна	2007

Нагрудний знак за розвиток освіти «Петро Могила»

Азаренков Григорій Федорович	2010
Великий Юрій Михайлович	2005
Єрмаченко Володимир Єгорович	2009
Зима Олександр Григорович	2009
Маляревський Юрій Дмитрович	2010
Орлов Петро Аркадійович	2009
Отенко Василь Іванович	2005
Понікаров Валерій Дмитрович	2005
Тімонін Олександр Михайлович	2010
Лукашев Сергій Валерійович	2011
Шиголь Федір Андрійович	2011

Нагрудний знак «Знак Пошани»

Сіроштан Микола Антонович	1978
---------------------------	------

Нагрудний знак «Знак пошани» Державної податкової служби України

Пономаренко Володимир Степанович	
----------------------------------	--

Знак «Вімінник народної освіти УРСР»

Шинкаренко Ірина Макарівна	1990
----------------------------	------

Знак «Вімінник освіти України»

Пономаренко Володимир Степанович	2005
----------------------------------	------

Божко Наталія Миколаївна	2003
--------------------------	------

Бутова Раїса Костянтинівна	2005
----------------------------	------

Верещагіна Ганна Валентинівна	2010
-------------------------------	------

Гордієнко Лариса Юріївна	2001
--------------------------	------

Грачов Володимир Іванович	2008
---------------------------	------

Григорян Григор Маргарович	2005
----------------------------	------

Золотарьова Ірина Олександрівна	2009
---------------------------------	------

Іванова Валентина Йосипівна	2005
-----------------------------	------

Колодізев Олег Миколайович	2009
----------------------------	------

Кондусова Лариса Федорівна	2005
----------------------------	------

Лепейко Тетяна Іванівна	2009
-------------------------	------

Лукашев Сергій Валерійович	2008
----------------------------	------

Назарова Галина Валентинівна	2008
------------------------------	------

Піддубний Іван Олександрович	1995
------------------------------	------

Северинов Олександр Володимирович	2009
-----------------------------------	------

Седова Любов Миколаївна	2008
-------------------------	------

Серікова Тетяна Миколаївна	2007
----------------------------	------

Сєрова Ірина Анатоліївна	2010
--------------------------	------

Хміль Тамара Михайлівна	2000
-------------------------	------

Холодний Геннадій Олександрович	2010
---------------------------------	------

Чубук Володимир Васильович	2000
Шиголь Федір Андрійович	2005
Шербаков Олександр Всеволодович	2010
Шетинін Валерій Михайлович	2010
Медаль НАПН України «Ушинський К. Д.»	
Пономаренко Володимир Степанович	2010
Дікань Лариса Василівна	2010
Орден II ступеня «За вагомий внесок у навчання та виховання дітей України» Всеукраїнського благодійного фонду «Україна – дітям»	
Пономаренко Володимир Степанович	2006
Медаль «За вклад в дело мира» благотворительного фонда «Дети и молодежь против терроризма и экстремизма»	
Пономаренко Володимир Степанович	2011
Медаль «За розвиток освіти»	
Пономаренко Володимир Степанович	2005
Северинов Олександр Володимирович	2005
Хміль Тамара Михайлівна	2005

ДОДАТОК В

ВИЗНАЧНІ РЕЗУЛЬТАТИ ФУНДАМЕНТАЛЬНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ ВЧЕНИХ ХНЕУ У ГАЛУЗІ ПРИРОДНИЧИХ, СУСПІЛЬНИХ І ГУМАНІТАРНИХ НАУК

1999 рік

Розробка економіко-математичних моделей управління розвитком виробничо-економічних систем. Синтез комплексів моделей підтримки управлінських рішень у виробничо-економічних системах. **Науковий керівник Пушкар О. І.**

Стратегія діяльності підприємства у ринковому середовищі. Стратегічна діяльність ВЕС. Обґрунтування умов ефективності взаємодії промислових підприємств з підприємствами природної монополії. **Науковий керівник Пономаренко В. С.**

Оцінка ефективності створення і діяльності сумісних підприємств. **Науковий керівник Орлов П. А.**

2000 рік

Стратегічне управління підприємством в трансформаційний період. **Науковий керівник Пономаренко В. С.**

Теоретичне обґрунтування державної амортизаційної політики. **Науковий керівник Орлов П. А.**

Моделі та механізми антикризового управління підприємством. **Науковий керівник Пушкар О. І.**

2001 рік

Стратегічне управління розвитком фондового ринку України. **Науковий керівник Пономаренко В. С., Лепейко Т. І.**

Теоретичне обґрунтування корпоративного управління. **Науковий керівник Гриньова В. М.**

2002 рік

Стандарт вищої освіти за спеціальністю 8.150 «Державна служба» напрямку підготовки «Державне управління». **Науковий керівник Афанасьєв М. В.**

2003 рік

Розробка стандартів вищої освіти з урахуванням вимог ЄС (Напряму підготовки 8.150000 «Державне управління» спеціальності 8.150101 «Державна служба»). **Науковий керівник Афанасьєв М. В.**

Стратегічне інвестування підприємств промисловості в умовах трансформації соціально-економічних відносин. **Науковий керівник Пономаренко В. С.**

Теоретичні основи конкурентної стратегії підприємства. **Науковий керівник Іванов Ю. Б.**

Адаптивні моделі стійкого функціонування соціально-економічних систем. **Науковий керівник Клебанова Т. С.**

Правове регулювання втручання контролюючих та правоохоронних органів у фінансово-господарську діяльність підприємств, установ та організацій. **Науковий керівник Понікаров В. Д.**

2004 рік

Розроблення механізму управління потенціалом підприємства. **Науковий керівник Пономаренко В. С.**

Теоретичні основи оцінки рівня якості життя населення регіонів України. **Науковий керівник Кизим М. О.**

2005 рік

Теоретичні засади забезпечення усталеного соціально-економічного розвитку промислових підприємств. **Науковий керівник Гриньова В. М.**

Теоретичні та методологічні засади розвитку управління поведінкою виробничої організації. **Науковий керівник Дороніна М. С.**

Розробка механізму інноваційного управління підприємством на основі теорії трансформаційної вартості. **Науковий керівник Пономаренко В. С.**

2006 рік

Стратегічне управління інтелектуальним капіталом підприємства в умовах інтеграції України в світову спільноту. **Науковий керівник Пономаренко В. С.**

Теоретичні основи ефективного використання регулюючої функції податків. **Науковий керівник Іванов Ю. Б.**

Стратегічне управління сталим соціально-економічним розвитком промислових підприємств в умовах розбудови структурно-інноваційної підприємницької моделі України. **Науковий керівник Гриньова В. М.**

Теоретичні засади вибору стратегії соціально-економічного розвитку регіонів країни. **Науковий керівник Кизим М. О.**

Мультимедійні технології електронних видань. **Науковий керівник Пушкар О. І.**

2007 рік

Оперативне управління підприємством на базі мобільних інформаційних технологій. **Науковий керівник Пономаренко В. С.**

Розроблення стратегічного забезпечення розвитку підприємства. **Науковий керівник Пономаренко В. С.**

Розроблення інтелектуальної системи пошуку та оптимального розподілу ресурсів у GRID-мережах. **Науковий керівник Пономаренко В. С.**

Теоретичні основи державного стимулювання інноваційних процесів засобами податкової політики. **Науковий керівник Іванов Ю. Б.**

2008 рік

Циклічність у розвитку соціально-економічних систем. **Науковий керівник Кизим М. О.**

Стратегічне управління соціально-економічним розвитком інтегрованих структур бізнесу в умовах євроінтеграції. **Науковий керівник Ястремська О. М.**

Концептуальні засади формування регіональної інноваційної системи. **Науковий керівник Тімонін О. М.**

2009 рік

Фінансові послуги у забезпеченні становлення кластерних ініціатив транскордонного співробітництва. **Науковий керівник Внукова Н. М.**

Формування мотиваційної стратегії управління персоналом підприємства. **Науковий керівник Гриньова В. М.**

Стратегія розвитку туристичної інфраструктури в умовах глобалізації. **Науковий керівник Єрмаченко В. Є.**

Розробка теоретичних основ та методик проектування електронного навчального простору на підґрунті інформаційних та мультимедійних технологій. **Науковий керівник Пушкар О. І.**

Розроблення інформаційних технологій управління бізнес-процесами організації для розподілених корпоративних систем. **Науковий керівник Пономаренко В. С.**

2010 рік

Визначення пріоритетних напрямів наукового та інноваційного розвитку в Україні. **Науковий керівник Кизим М. О.**

Розроблення методичного та організаційного забезпечення типового кластеру ВНЗ для GRID-систем. **Науковий керівник Пономаренко В. С.**

Розробка теоретико-методичного забезпечення формування та впровадження інтегрованої системи «вища школа – бізнес-структура». **Науковий керівник Пономаренко В. С.**

ДОДАТОК Г СПЕЦІАЛЬНОСТІ І НАПРЯМИ ПІДГОТОВКИ У ХНЕУ

Шифр галузі	Найменування галузі знань	Напрямок підготовки	Спеціальність
305	Економіка і підприємництво	Економічна теорія	Економічна теорія
		Економічна кібернетика	Економічна кібернетика
		Міжнародна економіка	Міжнародна економіка
		Економіка підприємства	Економіка підприємства
		Управління персоналом і економіка праці	Управління персоналом і економіка праці
		Прикладна статистика	Прикладна статистика
		Маркетинг	Маркетинг
		Фінанси і кредит	Фінанси Банківська справа Оподаткування
Облік і аудит	Облік і аудит		
306	Менеджмент і адміністрування	Менеджмент	Менеджмент організацій
			Логістика
			Менеджмент ЗЕД
			Інноваційний менеджмент
515	Видавничо-поліграфічна справа	Видавничо-поліграфічна справа	Комп'ютеризовані технології та системи видавничо-поліграфічних виробництв
			Технологія електронних мультимедійних видань
201	Культура	Туризм	Туризм
501	Інформатика і обчислювальна техніка	Комп'ютерні науки	Інформаційні управляючі системи та технології
			Комп'ютерний еколого-економічний моніторинг
1501	Державне управління	Державне управління	Державне служба
	Специфічні категорії		Прикладна економіка
			Адміністративний менеджмент
			Бізнес-адміністрування

ДОДАТОК Д

ФАКУЛЬТЕТИ І КАФЕДРИ ХНЕУ

Факультет економіки і права

Кафедра економіки підприємства та менеджменту

Кафедра управління персоналом

Кафедра соціології і психології управління

Кафедра правового регулювання економіки

Кафедра публічного адміністрування і регіональної економіки

Факультет економічної інформатики

Кафедра інформаційних систем

Кафедра комп'ютерних систем і технологій

Кафедра економічної кібернетики

Кафедра статистики та економічного прогнозування

Кафедра екології та безпеки життєдіяльності

Кафедра інформатики та комп'ютерної техніки

Факультет менеджменту і маркетингу

Кафедра менеджменту

Кафедра економіки та маркетингу

Кафедра економіки, організації та планування діяльності підприємства

Кафедра менеджменту та бізнесу

Кафедра логістики

Кафедра техніки і технології

Факультет міжнародних економічних відносин

Кафедра міжнародної економіки та менеджменту зовнішньоекономічної діяльності

Кафедра туризму

Кафедра політичної економії

Кафедра іноземних мов та перекладу

Кафедра іноземних мов

Факультет обліку і аудиту

Кафедра бухгалтерського обліку

Кафедра вищої математики та економіко-математичних методів

Кафедра економіки і оцінки майна підприємства

Кафедра економічного аналізу

Кафедра контролю і аудиту

Кафедра філософії і політології

Фінансовий факультет

Кафедра фінансів

Кафедра управління фінансовими послугами

Кафедра банківської справи

Кафедра оподаткування

Кафедра українознавства і мовної підготовки іноземних громадян

Кафедра фізичного виховання та спорту

Довідкове видання

**ПРОВІДНІ ВЧЕНІ
ХАРКІВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО
ЕКОНОМІЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ**

Біографічний збірник

Дизайн видання та комп'ютерна верстка – С. Г. Трофименко

Підписано до друку 23.01.2012 р. Формат 70 × 100/16. Папір крейдований.
Гарнітура OfficinaSerif. Друк офсетний. Ум. друк. арк. 20,2. Обл.-вид. арк. 26,2.
Наклад 500 прим. Зам. № ____.

Видавничий Дім «ІНЖЕК»

61001, м. Харків, пр. Гагаріна, 20. Тел. (057) 703-40-21, 703-40-01.

Свідоцтво про внесення до Державного реєстру України суб'єктів видавничої діяльності ДК № 2265 від 18.08.2005 р.

Надруковано у ПП «ЮНІСОФТ».

61036, м. Харків, вул. Морозова, 13Б.

www.ttornado.com.ua; e-mail: info@ttornado.com.ua